MDK

Kukán Géza, sz. 1890.

Judit és Holofernes, of.

M. Studio 2. sukc. 1921. 16 l.

MDK

Kukán Géza, 1890-1935.

Tanulmányfej, of.

Árverési Közl. 1938, 3.rk.sz. 24 l.

MDK

Kukán Géza, sz. 189o.

Női akt

Ernst Múz. aukc. 45. 193o. 2o l.

Kukán Géza

Kiállít

IV. u. 9.32. XII. 20.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

n: . . . . . .

. . . . . .

Kukán Géza

Kiállít

P. H. 932. XII. 20.

rgy at 41.), készpénzfizetés elleneben.

9.650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

rök utáni állapotát rögziti.

üvészettörténeti Dokumentációs

Központ

Kukán Géza

MDK

Tanulmány a Bányászszerencsétlenség-hez

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Kukán Géza

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

M. 1933. IV. 20.

Kukán

Kis Szalon (Duna-u-3) galériá-
ban csoportkiállításra szerepel.

N.U. 929. XI. 3.

Kukán Géza

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

PH 1932. XII. 20.

Kukán Géza

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

PH. 1933. IV. 19.

Kukán Géza

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

BH 1932. XII. 18.

Kukán Géza

Művével szerepel a Műcsarnok
Téli Tárlatán.

P. H. 929. XII. 22.

Kukán Géza

Szerepel a „Kis Salon"
első Képzőművészeti Kiállí-
tásán.

m. 929. XI. 1.

Kukán Géza

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

Nn. 1933. IV. 20.

Kukán Géza.

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

M. H. 1933. IV. 19.

Kukán Géza

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

8 órai lijság 1933. IV. 20.

Kukán Géza.

A Műcsarnok téli tárlatán arcképkollekciáját látjuk, melyben szerepel IV. Károly életnagyságú portréja. (említve.)

Magyarság, 1928. dec. 16.

Kukán Géza.

A Műcsarnok téli tárlatán gyűjteményes műrei szerepeltek.

Pesti Napló 1928. dec. 16.

Kukán Géza.

Műve szerepel a Mücsarnok téli kiállításán.

Est, 1928. dec. 16.

Lukáni Pérez.

Kukán Géza.

Festményei szerepelnek az első magyar képzőművészeti társulat téli kiállításán.

Esti Kurir, 1924. dec. 16.

Kukán Géza.

a Műcsarnok téli kiállításán Márton Ferenc arcképe, tájképe és több műne szerepel. (emlétve.)

Budapesti Hírlap, 1928. dec. 16.

Kukán Géza.

A Műcsarnok téli tárlatán kisebb portrait-sorozata szerepelt, köztük IV. Károly király életnagyságú képmása, – Márton Ferenc, – vitéz Hajdu Imréné – és egy „Teketerubás nő" képmása.

(említve)

Pesti Hirlap, 1928. dec. 16.

Kukán Géza.

Az Orz. Magyar Képzőművészeti Társulat téli tárlatán az általános részen kívül műveit-kollekcióját foglalja magába.

Nemzeti Ujság, 1928. dec. 12.

Kukán Géza.

Az Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat téli tárlatán munkája (kollekciója) szerepel.

Magyarság, 1928. dec. 12.

Kelkán Gérd.

Budapest Székesfővárosi Városépítési Jankó János-díjat „Uj bor" c. műve kapta. (említve.)

Ujság: 1921. febr. 1.

Kukán Géza.

Budapest R. Székesfővárosi Várospénztár Jankó János-díját „Új bor" c. műve kapta. (említve.)

Pesti Napló, 1931. febr. 1.

Kukán Géza.

a Budapest Székesfőváros Vásárpénztára Jankó János-díját „Uj bor" c. műve kapta.
(Emlétve.)

...ság, 1921. febr. 1

Маррат

Kukán Géza.

a Budapest Székesfővárosi Várospénztár Jankó János-díját „Új bor" c. műve kapta. (említve)

Nemzeti Újság, 1931. febr. 1.

Kukán Géza

A Mücsarnok 1927-es
tavaszi tárlatán szerepelt.

M. 1927. IV. 1.

Kukán Géza MDK

Márton Ferenc, olf.

Mücsarnok 1940 Őszi tárlat

Kukán Géza

Bosznay István
Burghardt Rezso
Sárdy Brutus
festők archepei
repr.

Pipis Szaz

218. C.

Kukán Géza

MDK

Férfiarckép, repr.

Miscarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiál

Kukán Géza MDK

Dr. Hódossy Gedeon, olf.

Ágitat, olf.

Sóstay Horváth Ettel, olf.

Mücsarnok 1931/32 téli kiállitás

MDK

Kukán Géza

Zala György arcképe, of. Kukán Gézától

Tm Bp 1932

Kukán Géza MDK

Sztrájk, olf.

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Kukán Géza

MDK

Merengő, olf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Beomlott bányában, olf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Kukán Géza

Veszélyben, olf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállítás

Kukán Géza

MDK

Zala György arcképe, olf.

Mücsarnok 1932. Budapest közönségének képzőművészeti gyűjteményéből rendezett kiállitás

Kukán Géza

Szmrecsányi Lajos egri érsek

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

Kukán Géza

MDK

Wolff Károly, repr.

Műcsarnok 1937 Téli kiállitás

Kukán Géza

MK

Wolff Károly

Műcsarnok 1937 Téli Kiállitás

Kukán Géza MDK

Dr. Kertesi Elekné, olf.

Kunz Román, olf.

Műcsarnok 1935 téli (Székely Bertalan emlékkiáll.

MDK

Kukán Géza, 189o-1935.

A sztrájk, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz. 3o l.

MDK

Kukán Géza,festö
szül.189o.

Judás. Jelezve és dat. 1927. Vászon.

gr. Almásy-Teleki Eva müv.int. /v.Ernst-Muz./
IX.Müvészeti aukció.1942 máj.lo.-töl kiáll. 18.-án
Kat. 19 .l. aukció.

MDK

Kinkán Géza, festő

(karakteres portrékkal szerepel)

Műcs. - Nemzeti képzőművt. kiáll. - Magy. Szemle, 1933. XVIII. 202.
162. l. - Gerevich

MOK

Kukán Géza, festő.

Tanulmányfej. Of.-

Kapisztrán felesketi a nászlós urakat. "

(Képpel.)

Alk.-Nův. Ház.-XVI. Kiáll.-1943 aug.-Magyar

Mesterek. Jegyz.

Kukán Géza

MDK

Bárdos Féltoronyi Zoltánné, olf.

Műcsarnok 1932/33 téli kiállitás

Kukán Géza MDK

Guttmann István

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Kukán Géza MDK

Dr. Juhász Andor

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőm.Kiállitás

Kukán Géza MDK

Dr. Buzáth János

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Kukán Géza MDK

Dr. Juhász Andor, repr.

Mücsarnok 1935.III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Kukán Géza MDK

dr. Rubinek István, olf.

Műcsarnok 1934. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Kukán Géza MDK

Vájár, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

MDK

Kukán Géza

Szentkeresztesy Henrik, olf.

Mücsarnok 1934 Nemzeti képzőművészeti kiáll.

Kukán Géza MDK

Sárdy Brutus, repr.

Mücsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Lukáš Čéra

Sandy Brubna, repr.

Kukán Géza MDK

Szentkeresztesy Henrik, repr.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Kukán Géza MDK

Edvi Illés a ladár

Burghardt Rezső

Sárdy Brutus

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Kukán Géza

Bódi Illés Lajár

Burghardt Rezső

Bérdy Bruna

Kukán Géza MDK

Dr. Kőrössy Bertalan, olf.

Műcsarnok 1934 Téli kiállítás

Kukéa Géza

Dr. Körösy Bertalan, olf.

Kukán Géza MDK

Róbert Emil, olf.

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

Kedves Géza MDK

Róbert Emil, olf.

Mindenek 1974 Téli Találkozás

Kukán Géza

MDK

Dr. Grenczer Mihály, olf.

Műcsarnok 1934 Téli kiállítás

Kukán Géza

Dr. Grencsér Mihály, okl.

Kukán Géza MDK

Lisieuxi kis Szent Terén, olf.

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

MDK

Lisieux Kis Szent Terén, oli.

Miscarmok 1934 Téli Kiállítás

MDK

Kukán Géza, 1890-1935.

Tanulmány, of.

Árv.Közl. 1940. dec. 7.rk.sz. 96.aukc.

26 l.

MDK

Kukán Géza, festö

Csillérlegény. Olf.
Ópium. "

Tavasz tárlat. 1923 ápr.-máj. OMKT-Mücs. Kat. 28.1.

MDK

Kukán Géza, festö

Terror-vázlat.	Olf.
Aknába-szállás elött.	"
Sárga kerevet.	"
L.E.-né arcképe.	"
Merengö.	"
Dózsa György-vázlat.	"

Tavasz tárlat.1923 ápr.-máj. OMKT-Mücs. Kat. 27.1.

MDK

Kukán Géza, 1890-1935

Beomlott bányában, of.

Árv. Csarnok, 1940. jun. 94.sz.

30.1.

MDK

Kukán Géza

Ülő akt, of.

Piros köpönyeg, of.

N.Szal. őszi tárlat, 1921. szept.

12 l.

MDK

Kukán Géza, 1890-1935.

Eskü, of.

Tanulmányfej, of.

Árv. Közl. 1937. 7.rk.sz. 84.sz. x23x xlx.

23-24 l.

MOK

Kukán Géza, festő (1890-1936)

Baleset. Vákon.

Jelezve.

Ernst Muz. aukc. 54. sz. - Kiáll. 1936 nov 22-29.

Jegyz. 14. l.

Zukán Géza, festő

1 db of. sv. cimmel.

MDK

Ungerska Konstutställningen i Konstakademien

Stockholm, 1922 máj. – Jegyz. 26-l.

M.D.K.

Kukán Géza /1890-1936/

280. IV. Károly a Szent István rend ornátusában.
Olajf. cca. 250x160

Elveszett. /Budai kir. palota/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
18. l.
MUMOK. Bp. 1952.

MDK.

Kukán Géza festő

" Önarckép" /olaj/

Árverési Közlöny 4.sz. 1939. december.

39.1.

MDK

Kukán Géza, festö

7. dr. Rubinek István. 934. Olf.

13. Szentkereszttesy Henrik. 933. "

OMKT. - Nemz. Képzőmüv. kiáll. 1934. ápr.29.-jun.17.
kat.5.1. Mücs.Bp.

MDK

Kukán Géza, festö

2ol. Vájár. Olf.

Dp.Mücs.-OMKT. Nemz. Képzömüv.Kiáll. 1934 ápr.29.-
Kat. 11.old. jun.17

INDEX

MDK

Kukán Géza, festö
1890-1835

A sztrájk. Jelzett. Olf.
Öreg asszony. " "

Árverési Közlöny. Festm.,rajzok. 1936 okt.4. Mk.sz. 36.1.

MDK

Kukán Géza

Dr. Kertesi Elekné, of.

Kunz Román, of.

Téli Kiállitás. 1935. nov.-dec. Mücs.

9.1.

állt, majd 1897 előtt a
helyeztek el. A templom
festettek.

Irodalom: Myskovszky V.,

MDK

Kukán Géza, festö

124. Somogymegyei gazda. Olf.

Nemzeti Szalon. - A Balatoni Társ. IV. Kiáll. Bp.1930. szept. Kat.

MDK

Kukán Géza,

Edvi Illés Aladár.
Burghardt Rezsö.
Sárdy Brutus.

Bp.Mücs.-OMKT. Nemz.Képzömüv.kiáll. /Rend.M.Kir.Vall és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 30.1.

Kukán Géza festő.

189o.máj.1. Érsekujvár.
München.

Tanulmány. /"A beomlott bánya" egyik alakja."/
Olaj.

Szépmüvészeti Muzeum Uj Magyar Képtárának Kat.
Bp. 1928. 17 l.

MDK

Kukán Géza

Zala György arcképe, of.

Angol-magyar kiáll. Mücs. 1926. máj.
9. 1.

MDK

Kukán Géza

Széchenyi Aladár gróf arcképe, of.

Angol-magyar kiáll. Műcs. 1926. máj. 9. l.

MDK

Kukán Géza, festö

a kiáll. fest.anyagát rendezte.
Müvei:

Goll Aladárné	Of.
Magurányi Jenöné arcképe.	"
Sacy v. Blondel arcképe.	"
Számadó juhász.	"

OMKT.- Tavaszi kiáll. és Gyüjt.kiáll. 1925.máj.,jun.
Mücsarnok. Tárgym. 7,8.1.

MDK

Kukán Géza, festö

Busuló magyar.

Nücs.-Az 1934.évi Magyar Kiáll.1934.szept.27.-okt.28.
Kat. 9.1.

Kukán Géza MDK

Tildi Kiss Ilona arcképe. repr.

Műcsarnok 1928/29. téli kiáll.

Kukán Géza
Sztrájk

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 19[illegible]. április. 5 l.

Miklós csodája. L

L 1427.

Kukán Géza
Merengő

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok. 1932. Április, 6 l.

Kukán Géza
Beomlott bányában

Tavaszi Tárlat. Mücsarnok. 1932. április, 6 l.

A kincstárat mindig az esztergo[illegible]
köszönhető, hogy a kincstárat nem érte az a pu
kincseit a viharos századok folyamán általában
pusztításoknak a káptalan sem tudott ellenáll
hazafias és szociális áldozatot is hozott a kincst
házi kegyeletet érdemlő tárgyakat mégis sikerü

A tatárok nem tudták Esztergom várát b
trónviszályok idején Kőszegi Iván és a cseh
az Árpád-kor szerzeményeit jórészt elraboltá
vajda fosztotta meg a székesegyházat. A törökö
onnét pedig Nagyszombatba, majd a belviszály
Thurzó György trencsénmegyei Letava várába
a jezsuiták kollégiumába, 1626-ban Vöröskő v
káptalanhoz, 1643-ban Lánzsér várába Este
Pozsonyba, 1809-ben Napóleon elől Garam
szállította a kincstárat részben vagy egészben.
1530-as években Szapolyai János király a kin
a Mátyás királytól Frigyes császárhoz pártolt
megdézsmálta a kincstárat. II. Mátyás király
kérte „lerajzoltatni" Mátyás király kálváriáját,
tésére küldte vissza. Kollonich Lipót Bécs ost
Szelepcsényi prímás házában őrzött székeseg
félmillió forintra becsült kincseiből fedezték jó

Kukán Géza

Veszélyben

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április,

9 l.

Mózes és az angyal
Papír, ceruza.

Szent Erzsébet
Papír, szén.

Patrona Hungariae
Papír, szén.

Opera buffa
Papír, lavírozott ceruza. 1866.

Opera buffa
Papír, lavírozott ceruza.

Opera buffa
Papír, lavírozott ceruza.

Opera seria
Papír, lavírozott ceruza.

Balett
Papír, lavírozott ceruza.

Szálló alak
Papír, lavírozott ceruza.
Az utóbbi hat a bécsi opera falképeihez készült vázlat.

Körösy: Esztergom. Esztergom 1887., 240. l.
— Gerevich PA, 256. l.

Kukán Géza
Arckép, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-2o. 6 l.

azaz: Nyolcezer pengőt u
csekkszámlája terhére. Bu
miniszter rendeletéből: D
ri tanácsos.

A hivatalos másolat hitel

Fináncz

min. iroda s. tiszt.

Kukán Géza
Epilogus, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 18 l.

231. l. (Ghirlandaio-tanítvány.) — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő. V., 1931., 6. l. — Berti Toesca 954—956. l. (Képe 952. l.) (Ghirlandaio iskola, Francesco Granacci) — Van Marle, XIII., 1931., 224. l. (Mainardi.) — Lepold—Lippay, 55. l.

Mária koronázása. Alul: *Sz Jeromos és Sz Ferenc* (89. kép)

Fél körű felső záródással.
Fa / tempera, 108 × 72 cm.
A Bertinelli gyüjteményből.

Maszlaghy II., 62. szám. (Nereo di Ricci). — Gerevich: Az Újság 1916., júl. 20., 3. l. — Gerevich: A prímási képtár olasz mesterei. Vasárnapi Újság, 1916, 825. l. (Képe 825. l.) — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 231. l. (Képe 229. l.) (Háttérben Pistoia látképe.) — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 173. l. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 6. l. — Van Marle, XIII., 1931., 224. l. (Mainardi.) — Lepold—Lippay, 55. l.

MARASTONI, GIACOMO (velencei festő, 1804—1860)

Női arckép (90. kép)

Vászon, olaj, 42·5 × 34 cm.
Jelezve jobbra középen: Marastoni 1849.

Gerevich PA, 251—252. l. — Gerevich: L'arte antica ungherese. Roma, 1929., képe

Kukán Géza
Segitség!, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-2o. 19 1.

apok jelen rendeletemre való hivat-
vezetésem alatt álló minisztérium
cimezve folyó évi április 30-ig
étlenül megküldendők.

április 4.

A miniszter rendeletéből:

Pulszky

miniszteri tanácsos.

k. Elnökségének,

Budapest.

Kukán Géza
Sárga Rózsa, olaj

Magyar studio avató kiállitás. 192o. 11 l.

agárd /Aggházy/ 2

lak, emeletválasztó párkány, négyszögü
lak, ujra párkány, félkörü ablak, há-
nszögü csucsos órapárkány, egyenes to-
nysisak. Az to[illegible]ony ivhajlással csatlako-
k a hajó testéhez. Ebben az ivben is
y-egy egyenes záródásu ablak. Hajón és
szentélyen kétoldalt egy-egy kosárives
lak. Egyenes záródásu szentély.
lseje: Belül a hajót és a szentélyt
y-egy tükörboltozat fedi.
rendezés: Oltár barokk, kétoldalt két-
t oszlop és lizéna kompozit fejezete
lett törtvonalu párkány, volutáik, és
eken egy-egy kis angyal-szobor. Közé-
n sugárkoszoruban Atyaisten szobra.
p, Krisztus az Olajfák hegyén, uj. Ré-
oltárkép: Utolsó Vacsora, XVIII. szá

Kukán Géza

Tanulmányfej, olaj

Kapisztrán felesketi a zászlósurakat,
repr. olaj.

Alkotás Művészház XVI. kiállítása. 1943.
aug. 3, 6 l.

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása.
19o4. márc. 1.

Kukán Géza

Somogyi paraszt, olaj

I. Balatoni kiáll. N.Szal. Bp.1922. jan. 23 l.

Kukán Géza
Munkás, olaj

Népgondozó akció javára rendezett kiáll. N.Szal.
192o. ápr. 7 l.

Kukán Géza

Goll Aladárné arcképe, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 7 l.

Kukán Géza

Sacy v. Blondel arcképe, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 7 1.

Kukán Géza

Számadó juhász, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 8 1.

Kukán Géza
Sztrájk, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 12 l.

Kukán Géza

Tanulmány, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Mücs. 14 1.

MDK

Kukán Géza

Lisieuxi Kis szent Teréz c. müve Ipolyi-dij

A téli kiáll. dijai. Nemz. Ujs. 1934. jan. 28.

27 l.

Kukán Géza

Somogyi paraszt, olaj

Balatoni Társaság I. kiáll. Nemz. Szal. 1922. jan.
19 l.

Kukán Géza

Y. E: A Műterem kiállitása. Pesti Hirlap 1938. szept. 13.

MDK

Kukán Géza, festő.

Sostói Horváth Etel arcképe of.-

Nemz. Szal.Műv. Egyes. - Magy. Arckfest. Társ. repr. Arck.Kiáll. katal.- Bp. 1935 okt. 5-20.-ig.

Kukán Géza

Tanulmányfej, olaj

Pihenő modell, "

Álom, "

N. Szal. és Bicskei Müv.telep kiáll. N. Szal.

1922. jan. 7 1.

MDK

MDK

Kukán Géza, 1890-1935.

Női tanulmányfej, of.

Árv. Közl. 1939. szept. 4.rk.sz. 91.sz.

23 l.

MDK

Kukán Géza, 189o-1925.

Tanulmányfej, of.

Árverési Közl. 1938. 4.rk.sz. 85.sz.

24 l.

MDK

Kukán Géza, 189o-1935.

A strájk, of.

Árverési Közl. 1938. dec. 8.rk. 88. aukc.

24 l.

Kukán Géza festő M.D.K.

Öreg cserkén. Olajf. repr.:

Tél a művészetben. Bp. 1942, 9

Kukán Géza festő M.D.K.

A vár saroktermében IV. Károlyt ábrá
Zoló arcképe.

Chateau Royal à Budapest. Bp. é.n. 8,

Kukán Géza festő M. D. K.

Márton Ferenc portréja.

Repr.:

Éltes Gyula: Márton Ferenc élete s művei
Bp. 1940 Cím lapján

M.D.K.

Vukán József
festő

280) IV. Károly a Szent István rend ornátusában (Budai kir. palota)

Egyéb közületi tulajdonból elvesztett műtárgyak jegyzéke.
Budapest, 1952.

1 ív.

MDK

Kukán Géza festő

Szokolay B: Művészeti Szemle. Erdélyi Helikon, 1929, II. évf. 1.sz. 75-77 l.

MDK

Kukán Géza

Tanulmány a sztrájkhoz, olaj

Felvinczi Takács Z: Benczur és iskolája. OMKT. B.Gy. és tanitványai kiáll. Képes katal. 1921.

63 l.

MDK

Kukán Géza

Terror, olaj

Felvinczi Takács Z: Benczur és iskolája. OMKT. B.Gy. és tanitványai kiáll. Képes katal. 1921. 64 l.

MDK

Kukán Géza

Edvi Illés Aladár
Burghardt Rezső

Sárdy Brutus

Nemz. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

30 1.

MDK

Kukán Géza

Félakt, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

16 l.

MDK

Kukán

Arcképtanulmányai a Magy.Arcképfestők kiállitásán.

Cikk: Arcképfestők a Nemzeti Szalonban.

Magyar Hirlap 1935.okt.8.

MDK

Kukán Géza

Traviata.Olajf.

Képzőm.Társ.1910/11.téli kiáll. 40.l.

MDK

Kukán Géza, festöm.

Szmrecsányi Lajos egri érsek.
Dr. Hódossy Gedeon.
Áhitat.
Sóstay Horváth Etel.

Mücs.-OMKT.1931-32.évi téli kiáll. dec.20.-jan.17. Kat. 5.1.

MDK

Kukán Géza festőművész

A barcelonai kiállitáson résztvevő müvészek listáján szerepel.

Cikk: Fordulat a külföldi kiállitások ügyében.

Képzőművészet, 1929.évf. 155, 156.l.

M.D.K.

Kukán Géza

"Sigray Antalné grófné" portréjának repr.-ját közli a lap az őszi tárlatról.

Szinházi Élet. Bp. 1926. nov. 8-14. XVI. évf. 45. sz. 49. 61. lap.

MDK

Kukán Géza, festöm.
1890-1935

A strájk. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1937. 4.vk.sz. 28.1.

MDK

Kukán Géza, festö

Tanulmány "Dózsa György"-höz. Olf.
53x5o
Tanulmány a beomlott bányához. "
1oox65
Nöi akt. 85x7o "
Tanulmány "Dózsa György"-höz. "
1oox8o

All. Árv. Csarnok.-M.Képzöm.Egy.kiáll.1922.dec.15.-17.
Kat. 1o.1.

MDK

Kukán Géza, sz. 189o

A beomlott bánya, festm. tanulm.

Szépm. Mus. uj m. szerzemények kiáll. 1921. jun.

7. 1.

MDK

Kukán Géza

Fehérkalapos nő

Horváth Etel arck., of.

Gách István arck.

Arcképfestők. N.Szal.kiáll. 1930. okt.

MDK

Kukán Géza festő

Tav. kiáll. Műcs. máj. 36. l.

Kukán Géza

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállítása - a
Műcsarnokban - képével szerepel.
Zala György élethü feje.

Pesti Hirlap
1930.VII.20.

Kukán.

Munkája szerepel a Műcsarnok téli tárlatán.

Pesti Napló, 1924 dec. 18

Kalendu.

Humbolga szepel a Mücsar-
usle tili tarlatan.

Testi Kaplo, 1927 dec. 18

Kukán Géza.

A Műcsarnok téli tárlatán Barnay Istvánt ábrázoló portréja, „Lady Barclay" c. művei szerepelnek. (említve.)

Magyarság, 1927. dec. 18.

Kukán Géza.

festőművész,

A lücsarnok téli tárlatán portréi szerepelnek.

Nemzeti Ujság, 1927. dec. 18.

Kirchlein Ilgen.
Postkarte.

Gruß zum Neujahr
Paula Mayerhofer.

Neujahr 1923. Dez. 14.

Kukán Géza.

A Műcsarnok téli tárlatán „Lady Barclay" – portréja és Boznay – képmása szerepelnek. (anlítne)

Pesti Hirlap, 1927. dec. 18.

Kukán Géza

Benne a Kunhaus kiállításán neve szerepelt.

M. 930. VIII. 12.

Kukán Géza

is szerepel műveivel

Százkilenc magy. képrőmův. vesz részt a veneziai kiállításon.

N. U. 932. III. 27.

Kukán

Festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállítása - a Műcsarnokban - képével szerepel.

8 órai Újság
1930.VII.1.

Kukán Géza

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubiláris kiállitása - a Mücsarnokban - képével szerepel.
Képei közül az Uj bor c.zsánerfej a legkiválóbb.

Budapesti Hirlap
1930.XII.21.

Kukán

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállításán - a Műcsarnokban - képével szerepel. Portréja

Magyar Hirlap
1930.VII.11.

Kukán Géza

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállításán - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Ismert pompás Zala György portréján kivül Korányi Frigyes báró szingazdag arcképét állitotta ki.

Magyarság

1930. VII. 20.

Kukán Géza

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

B. H. 1931. II. 22.

Kuzán Géza

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

PH 1931. II. 21.

Kurán Géza

szerepelt a művészcsoportos műtárgyak

kiállításán.

MM 1931. II. 22.

Kukán

Műcsarnok kiállításán: "A magyar művészet 1850-től — 1932-ig" neve szerepel.

NM.932.II.21.

Kukán Géza

Műcsarnok reprezentatív kiállításán neve szerepelt.

B.H.932.II.21.

Kukán

Műcsarnok reprezentatív kiállításán neve szerepelt.

PN.932.II.20

Kukán Géza

Alkotása, a szfőv.műgyüjteményének kiáll.-án
a Műcsarnokban.

N.U.932.VI.17.

Kukán Géza

Alkotása, a szföv.mügyüjteményének kiáll.-án
a Műcsarnokban.

N.U.932.VI.17.

Kukán

Részt vesz a Mücsarnok harmadik nemzeti képzőművészeti kiállitásán.

8 ó.ujság 1935.III.24.

Kukán
festő

Rékt vek a Műcsarnok harmadik
nemzeti képrőművészeti kiállításán.

Nemzeti Ujság 1935. III. 24.

Kukán Géza

MDK

Zala György

Mücsarnok 1941 Arcképkiállitás

Kukám Géza

Szerepelt a dűnsarnak Tarasi tarlatán.

PK. 1931. III. 25

Kukán Géza

Zala Györgyról készitett arcképe, a magy.művész
képmások kiállitásán a Szépmüv.Múz.-ban.

P.H.931.V.6.

Kukán

festőművész

Téli Tárlat a Műcsarnokban - képével szerepel -
férfi arcképek

Magyarság 1931.XII.20.

Kukán
festőművész

Műcsarnok Téli Tárlata - képével szerepel arcmásokkal

8 órai Ujság 1931.XII.20.

Kukán

festőművész

Téli Tárlat - a Műcsarnokban - képével szerepel.-

Pesti Napló 1931.XII.20.

Kukán Géza

Alkotása, a szőv.képzőm.gyüjteményének kiállitésán a Műcsarnokban.

P.H.932.VI.19.

Кукин Об'ва

Kukán Géza
festőművész

Téli Tárlat - a Mücsarnokban - képével szerepel -

dr Hodossy Gedeon arcképe kitünő karakterfej - és kiváló alkotása Szmrecsányi Lajos egri érsek képmása is. Sóstay Horváth Etel portraitja igen finom.

Pesti Hirlap 1931.XII.19.

Kukán Géza

festőművész

Képzőművészeti Társulat kiállitása - Mücsarnokban - képével szerepel. Szmrecsányi érsek arcmása. Hodossy Gedeón arcmása.

Nemzeti Ujság 1931.XII.22

Kutrán Géza

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

V. h. 1931. IV. 26.

Kukán Géza

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

B H. 1931. IV. 26.

MDK

Kukán Géza

Tanulmány a Sztrájkhoz

M.festészet haladó hagyományai. Pőv.Képtár,1951.

MDK

Kukán Géza

Számadó juhász, of.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 8. l.

MDK

Kukán Géza

Sacy von Blondel arcképe, of.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 7 l.

MDK

Kukán Géza

Magurányi Jenőné arck, of.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 7 l.

MDK

Kukán Géza

Goll Aladárné arck, of.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 7 l.

Kukán Géza

MDK

Tanulmány a "Sztrájkhoz"

Műcsarnok 1924. febr-márc.

Kukán Géza

MDK

Sztrájk, olf.

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállitás

Kukán Géza

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

PH 1926. X. 24.

Kukán Géza
festőművész

A téli kiállítás díjazott műve

Kukán Géza: Lisieuxi Szent Teréz
Ipolyi-díj

Pesti Hirlap
1934 I. 28

Kukán Géza

festőművén

Kukán Géza: Juhász Andor dr.

Magyarság

1935 III. 24

Kukán Géza

A II. Nemzeti Képzőművészeti Kiállításon a Műcsarnokban két arcképe szerepelt.

M.934. IV.29.

Kukán Géza

A II. Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás-
ban a Műcsarnokban fel arcképe szere-
pel.

M. 934. IV. 29.

Kukán Géza

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1935.XI.16.

Kukán Géza

festőművész

Téli kiállítás - Műcsarnokban - képével szerepel.
Női portré.

Az Est
1936.XI.17.

Kukán Géza

Alkotásával szerepel a Magy.Képzőm.Egyesület
40 éves jub.kiállitásán.

N.U.934.XII.8.

Kukán Géza

Festménye, a Magy.Képzőművészek Egyesületének jub.kiáll.-án.

Ujság, 934.XII.8.

Kukán

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Nemzeti Újság
1934.I.13.

Kukán Géza

festőművész

Téli Tárlat - Mücsarnokban - képével szerepel.

Keresetlen arcképei igen jó technikával készültek és bizonyára élethüek is.

Budapesti Hirlap
1934.I.14.

Kukán Géza

festőművész

Téli Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Egészséges arcképtanulmánya

Magyar Hirlap
1934.I.14.

Kukán Géza

festőművész

A Műcsarnok téli kiállitásán kiállitott művek biráló bizottsága az Ipolyi-dijat Lisieuxi Kis szent Teréz c. ~~műxxxkxxxx~~.művének itélte.

Nemzeti Ujság

1934.I.28

Kukán Géza

festőművész

A Műcsarnok téli kiállitásán kiállitott müvek biráló bizottsága az Ipolyi-dijat Lisieuxi Kis szent Teréz c müvének itélte.

Pesti Hirlap

1934.I.28

Kukán Géza

festőművész

A Műcsarnok téli kiállitásán kiállitott müvek biráló bizottsága az Ipolyi-dijat Lisieuxi Kis szent Teréz c. müxxxxxxxxx.müvének itélte.

Budapesti Hirlap

1934.I.28

Kukán

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

8 Órai Ujság
1934.I.14.

Kukán Géza

Szerepelt az Arcképfestők kiállításán.

Nr 1935. X. 8.

Kukán Géza

Szerepelt az Arcképfestők kiállításán.

PH 1935. X. 5.

Kurán Géza

szerepelt az Arcképfestők kiállításán a

Nemzeti Szalonban.

BH 1935. I.6.

(Kbl Ervin)

Kuzán Géza

szerepelt az Arcképfestők kiállításán.

Ajdi. 1955. X. 6.

Kukán Géza

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PH 1927. IV. 2.

Kukán Géza

"Pásztor János feje" c. műve a Magy.Képzőm.Egy. jub.kiáll.-án.

P.H.934.XII.12.

Kukán Géza

"Áhitat" c. festménye dijat kapott.

M.935.I.13.

Kuhán Géza

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

NU 1926. X. 24.

Kukán Géza

MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1918_19. Téli kiállitás

Kukán Géza MDK

Szabó Lászlóné

~~Kukán Géza~~

Mücsarnok 1934. dec. 1935 jan.

Jubileumi kiállitás

Kukán Géza MDK

Horváth Etel

Műcsarnok 1934 dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Kukán Géza MDK

Pásztor János

Műcsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Kukán Géza

Tamára, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Kukán Géza MDK

Lámpavizsgáló bányász, olf.

Műcsarnok 1920/21. Téli kiállitás

Kukán Géza MDK

Férfiarckép, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Kukán Géza MDK

A vágy

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1919-20 téli tárlat

M.D.K.

Kukán Géza: Bányarobbanás.

Mélynyomás, -- festménye után.

Panoráma. Bécs. 1922. jun. 11. 24.sz. Boritékkép.

KUKÁN GÉZA

Wolff Károly

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937.

Kukán Géza MDK

Epilogus, olf.

Műcsarnok 1919-20. Téli tárlat

Kukán Géza MDK

Segitség, olf.

Műcsarnok 1919-2o. téli tárlat

Kukán Géza MDK

Gehilfshauer
In Gefahr

Wien, Kunstlerhaus 1924. Mai-Juni

Kukán Géza

Terror, olf.

Műcsarnok 1920. tavaszi tárlat

Kukán Géza MDK

Önvád, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Than Klára arcképe
Lady Barclay arcképe
Sir Colville Barclay arcképe

Mücsarnok 1926. Őszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Sigray Antalné arcképe
Tanulmány

Mücsarnok 1926. Őszi kiállitás

Kukán Géza

MDK

Goll Aladárné arcképe

Műcs rnok 1925. Tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Magurányi Jenőné arcképe

Műcsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Sacy v. Blondel arcképe

Mücsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Számadó juhász

Mücsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

MDK

Kukán Géza

Béke a KMT-ban. Pesti Napló, 1935. máj. 19. 17.l.

Kukán Géza festőművész

Szabó Lászlóné

sóstai Horváth Etel

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Miscarnok 1934.

Kukán Géza festőművész

Pásztor János

Jubileumi kiállítás tárgymutatója. Miskolc 1934.

Kukán Géza MDK

Női arckép

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

A bánya áldozata

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Kukán Géza festőművész

Busuló magyar

Magyar kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok. 1934

MDK

Kukán Géza, festőm.

Öreg magyar. Olf.

Buda á Vigadó.- Képszöm.kiáll.1921.okt. Kat. 3.1.

MDK

Kukán Géza, festöm.

Kávésnéni. olf.

Mücs.-OMKT. 1921. Tavaszi kiáll. Kat. 15.1.

MDK

Kukán Géza, festöm.

A beomlott bányában. olf.

Mücs.-OMKT.Tavaszi kiáll.1921. Kat. 6.l.

MDK

Kukán Géza, festőm.

Tanulmány. Olf.
Vörös köpeny. Olf. 5.l.

Műcs.-OMKT. Tavaszi kiáll. 1921. Kat. 4.l. és 5.l.

MDK

Kukán Géza, festöm.

534. Segédvájár. Olf. 80x60 J.l.b.
535, Kortes. " 62x50. J.l.b.

Árv. Közl. 1933. dec.h. 4.rk.sz. 68.aukció. 26.l.

MDK

Kukán Géza, festöm.

Ülö nöi akt. Olf. 84x67. J.f.j.

Árv.Közl. 4.rk.sz.55.szám. 271 old.

MDK

Kukán Géza

A Mücs. Tav. Tárl./M. Képzőm. Egy./ Képzőművészet, 1927, I.évf. 7. l.

MDK

Kukán Géza

Segédvájár, of.

Müvészet 1917. 90.l.

MDK

Kukán Géza

Egy diszmagyaros férfi és egy öreg juhász pompás fejét látjuk a Műcsarnok tav.tárlatán.
A "Merengő" c.aktja szintén az előbbi tárlaton.

/Kézdi./: Tav.tárlat a Műcsarnokban.

Pesti Hirlap 1927.ápr.1. 4.l.

MDK

Kukán Géza festő

Traviata, festm.

Farkas Z: Téli kiáll. a Mücs.-ban. Vas. Ujság 1910
47.sz.nov.2o. 966 l.

Egyes számu cédula M.D.K.

Kukán Géza

A Mücsarnok tavaszi tárlatán kiállitott 443 kép és szobor között "...nagy és érdekes festményei tünnek első sorban szembe.."
/Az idézett részt a beszámolóban a második teremben kiállitott festményekről mondja, mig az első teremben megemliti Kulkán Géza nevét, igy nemtudni, hogy itt két személyről van-e szó, vagy csupán a név elirásáról.
A müvészek képei arcképei fényképfelvételeken is szerepelnek, ezek között viszont egy Kuzán Géza nevü müvészt mutat be, mint kiállitót./

Képek, szobrok -- festők, szobrászok c. közl. Szinházi Élet. Bp. 1921. juni 26.-juli 2. X. évf. 26. sz. 18. l.

MDK

Kukán Géza

Képzőművészet 1929. 24. sz. 224.l.

MDK

Kukán Géza, festöm.
1890-1935

Öltözködö leány. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1940. 1. rk. sz. 27. 1.

MDK

Kukán Géza

Zala György arcképe, repr.

Évk. KMT 1928. 172.l.

MDK

Kukán Géza

Szerepelt a Nemzeti Szalon kiállitásán.

Cikk: Arcképfestők kiállitása.

B.H.1935.okt.6. 18.1.

MDK

Kukán Géza

A M.Arcképfestők Társ.I.kiáll. Képzőműv. 1930.

34.sz. 219 l.

Kukán Géza

Vörösköpeny, olf.

Műcsarnok 1921 tavaszi kiállítás

Kukán Géza

MDK

A beomlott bányában, olf.

Műcsarnok 1921 tavaszi kiállítás

Kukán Géza

MDK

Dózsa György, olf.

Műcsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Kukán Géza MDK

Kávésnéni, olf.

Műcsarnok 1921 tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Segédvájár, olf.

Mücsarnok 1922 jubileumi kiállitás

MDK

Kukán Géza, festöm.

5e2. Fekvö nöi akt. Olf. Jelzett.

Árverési Csarnok aukció. Kat.48.l.
1934.szept.

Kukán Géza MDK

Tanulmány, olf.

Mücsarnok é922 őszi tárlat

MDK

Kukán Géza

Márton Ferenc arcképe, repr.

Kézdi-Kovács L.: Az elmult két év történetéből.
Orsz. Magyar Képzőm. Társ. Évk. 1930.
35.l.

MDK

Kukán Géza

Kortes, repr. /A Jankó János dij nyertese/.

A Pesti Hirlap 1932 évi nagy naptára. 165.l.

MDK

Kukán Géza

Remete, of.

Az 1921.évi őszi kiáll. tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 5.l.

MDK

Kukán Géza

Áhitat, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 6.l.

MDK

Kukán Géza

Zala György arcképe, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Mücsarnok.1921. nov. 7.l.

MDK

Kukán Géza

Bácsi a müterem sarokban, of.

Műcsarnok 1909/1o. téli kiáll. kat. 48.l.

MDK

Kukán Géza

Balás P. László: Székely Bertalan emlékkiállitása.
Nemzeti Ujság 1935. nov. 17. 16.l.

Kukán Géza

MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1921 tavaszi kiállítás

Kukán Géza MDK

N. Gy. mérnök arcképe, olf.

Mücsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Ivó munkás, olf.

Mücsarnok 1914. tavaszi kiállitás

MUK

M.D.K.

Kukán Géza

Péchy Erzsi szinművésznőről készitett portréjának repr.-ját bemutatja a lap "Szinészportrék Tavaszi Tárlata" cimmel.

Szinházi Élet. Bp. 1931. május 17-23. XXI. évf. 21. sz. 15. lap.

MDK

Kukán Géza

Terror, of.

Benczur Gyula és tanitványai kiáll. tárgym.
Mücsarnok 1921. 8.l.

MDK

Kukán Géza

Tanulmány a sztrájkhoz, of.

Benczur Gyula és tanitványai kiáll. tárgym.
Műcsarnok 1921. 7.l.

MDK

Kukán Géza

Bácsi a műterem sarokban. Olajf.

Képzőm. Társ. 1909/10. téli kiáll. kat. 46. l.

Kuban Géza

Becsi u. 9/terem Sarokban. Ujlak.

MDK

Kukán Géza

Korányi Frigyes báró arcképe. Repr.

Uj Magyarság Vasárnapja, 1934.okt.21.

MDK

Kukan Géza

Asztalyi Frigyes barát arcképe. Repr.

U[illegible] Magyarország Vasárnapja, 1934. okt. 21.

MDK

Kukán Géza

Traviata, olajf.

KMT 1910/11. téli kiáll. 40.l.

MDK

Kukán Géza

Évk. KMT. 1929.

Kukán Géza

MDK

Segitség!, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kukán Géza MDK

Epilogus, olf.

Mücsarnok 1919-20 téli kiállitás

Kukán Géza MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kukéa Géza

MTK

Árelap, 011.

Műcsarnok 1919-20 téli kiállítása

Kukán Géza

Életmentés a bányában, olf.

Nicsarnok 1916-17 téli tárlat

Kukán Géza

MDK

Az öreg bakter, olf.

Műcsarnok 1916-17 téli tárlat

Kukán Géza MDK

Szénfejtés, olf.

Bányakatasztrófa, olf.

Műcsarnok 1917-18 téli tárlat

Kulcán Géza MDK

Tanulmány a katasztrófához, olf.

Nicsarnok 1917-18 téli tárlat

Kukán Géza

MDK

Segédvájár, olf.

Miscarnok 1917 tavaszi tárlat

Kukán Géza festő M.D.K.

Az érzelmi kitörések festői formálásának képviselője

Fegany O. Gábor: Az alföldi festők öröksége 24.1.

Az alföldi festészet kérdései Hódmezővásárhely 1960.

Kukán Géza MDK

Szegfü-ábránd, olf.

Mücsarnok 1910. tavaszi kiállitás

MDK

Kukán Géza

Uj bor c. munkájáért a Vásárpénztár Jankó János diját kapta

A képzőművészeti év eseményei. P.H. 1933. évi nagy naptára. 54.l.

Kettes számu cédula M.D.K.

Kulkán Géza név szerepel a szövegben a 18. oldalon. Néhány sorral alább ugyanezen az oldalon Kukán Géza szerepel, majd ugyancsak ezen az oldalon a müvészek fényképei között Kuzán Géza fényképét közli a lap.

Szinházi Élet. 1921. juni. 26.-juli 2. X. évf. 26. sz. 18. lapon.

Képek, szobrok--festők, szobrászok c. közleményben.

MDK

Kukán Géza, festöm.

Dr.Juhász Andor. Ülö portrait. Repr.

Nemzeti képzöm.kiáll. 1935. Kat.

Kukán Géza. MD

egyik
az állami kis aranyérmet "Zala György ardképe" -vel nyerte.

A Műcsarnok kiállításai. 1926. Tavaszi kiáll.-Angol-magyar tárlat.
Kvk. KMT. 1928. 61.l

MDK

Kukán Géza

Zala György arcképe c.művének repr.

Évk KMT. 1928. 172.1.

MDK

Kukán Géza (szül:1890)

Zala György szobrászművész (szül:1858) képmása.Jelezve lent jobbra:Kukán Géza 926.-
Budapest Székesfőváros tul.

Magyművészképm.

MDK

Kukán Géza

Nyár a művészetben. Bpest. 1941. 4.l.

MDK

Kukán Géza

Férfi arckép, repr.

KMTárs. 1935. téli kiáll. kat.

MDK

Kukán Géza

Férfiarckép, repr.

KMTárs. 1927. tav. kiáll. kat.

MDK

Kukán Géza

Lady Barclay, rɒpr.

Képzőm. Társ. 1927/28. téli kiáll. kat.

MDK

Kukán Géza

Br. Korányi Frigyes, repr.

Mücsarnok 1930/31. jub. kiáll. kat.

MDK

Kukán Géza

Sárdy Brutus, repr.

Nemzeti képzőm. kiáll. kat. 1933.

MDK

Kukán Géza

Pásztor János szobrászmüvész, repr.

KMTárs. 1931. tav. kiáll. kat.

MDK

Kukán Géza

Márton Ferenc, repr.

KMTárs. 1932. febr.-márc. kiáll. kat.

M.D.K.

Kukán Géza

"Beomlott bányában" c. művének repr.-ját bemutatja a/ lap a Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról.

Szinházi Élet. Bp. 1932. május 8-14. XXII. évf. 2o. sz. / 39. lap.

MDK

Kukán Géza

Burghardt Rezső arcképe, repr.

KMTérs. Művészcsoportok 1931.

MDK

Kukán Géza

Nagybányai vitéz Horthy Miklós, repr.

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat.

MDK

Kukán Géza

IV. Károly király arcképe, repr.

KMTárs. 1928/29. téli kiáll. kat.

MDK

Kukán Géza, festöm.-graf.

Flótás. Rajz.

Képzöm. Társ. 1910. Tav.kiáll. Kat. 47.1.

MDK

Kukán Géza

Zala György arcképe, repr.

Évk. KMT. 1928. 172.l.

MDK

Kukán Géza

Zala György szobrászmüvész portréja, repr

Vasárnap. A Magyarság képes melléklete. 1926. máj. 30.

MDK

Kukán Géza

Márton Ferenc arcképe, repr.

Évk. KMT. 1930. 33.l.

MDK

Kukán Géza

Életmentés a bányában, repr.

Művészet 1916. 56.l.

MDK

Kukán Géza

Művészet 1938. III. 22. sz. 149.l.

MDK

Kukán Géza

Sóstay Horváth Etel, repr.

KMTárs. 1929/30. téli kiáll. kat.

MDK

Kukán Géza

Tildi Kiss Ilona arcképe, repr.

KMTárs. 1928/29. téli kiáll. kat.

MDK

Kukán Géza

vitéz Szentkeresztessy Henrik, repr.

Nemzeti Képzőm. kiáll. 1934. kat.

MDK

Kukán Géza

Dr. Juhász Andor, repr.

Nemzeti képzőm. kiáll. 1935. kat.

Kukán Géza MDK

Férfiarckép, olf.

Mücsarnok 192o-21 téli kiállitás

Kukán Géza MDK

Segitség!, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Kukán Géza

M.L.arcképe. Mgt.
B.I. " "

Képzőm.Társ. 1927/28. téli kiáll.kat. 5.lap

Kulcsár Géza

szerepelt a diósgyőri Tavaszi táborban.

PH 1927. IV. 2.

Kukán Géza MDK

Zala György arcképe, olf.

Mücsarnok 1944 Székesfőv. Képtár Jub. Kiáll.

Kukán Géza festő

„Horthy Miklós kormányzó kégmása"
szerepel a hűnaznok őni tárlatoti
(ehhez)

Pesti Hirlap 1927 okt 29

Kukán Géza

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Két arckép.

Uj Magyarság
1935.XI.17.

Kuzán Géza

Szerepelt a Magyarság képzőművészeti kiállításán.

M. 1933. XI. 5.

MDK

Kukán Géza

Lady Barclay arcképe. Mgt.

Képzőm.Társ. 1927/28. téli kiáll.kat. 6.lap

Kukán Géza

MDK

Tanulmány a Sztrájkhoz

Micsarnok 1924 február-március

Kukán Géza

MDK

A vágy

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Kukán Géza

MDK

A bánya áldozata

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Női arckép

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

MDK

Kukán Géza

Műve a magyar arcképfestők társaságának reprezentativ kiállitásán.

(D.A.): Arcképkiállitás...

Uj Magyarság, 1935.okt.6. 23.lap

Kukán Géza

MDK

Váratlan vendég, olf.

Nicsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kukán Géza MDK

L.E.-né arcképe, olf.

Merengő, olf.

Dózsa György vázlat, olf.

Csillérlegény, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Kukán Géza MDK

Torror-vázlat, olf.

Aknábaszállás előtt, olf.

Sárga kerevet, olf.

Elhagyott tárnában, olf.

Mücsarnok 1923 tavaszi tárlat

Kukán Géza MDK

Ópium, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Kukán Géza MDK

Tamára, olf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

Kukán Géza MDK

Arckép, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Kukán Géza

MDK

Lámpavizsgáló bányász, olf.

Mücsarnok 192o-21.téli kiállitás

Kukán Géza

MDK

Tanulmány, olf.

Hiesarnok 1918-19 téli kiállitás

Kukán Géza

MDK

Sztrájk, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállítás

MDK

Kukán Géza

Ybl E.: A Műcsarnok téli kiállitása. B.H. 1935. nov. 17. 10.l.

MDK

Kukán Géza

Márton Ferenc, repr.

Mücsarnok 1932. febr.-márc. kiáll. kat.

MDK

Kukán Géza

A Magyar Képzőm. Orsz. Szöv. Pentelei Molnár J. elhelt nagynevü festőművészünknek... Képzőművészet 1934. 77.l.

MDK

Kukán Géza

Wolff Károlyról készitett arcképe, a Műcsarnok 1937.évi téli kiállitasan.

Pipics Zoltán dr.: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság,1937.jan.24. 21.l.

Kukán Géza MDK

Önvád, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

MDK

Kukán Géza festőm.

női portréja figyelmet érdemel.

Szomory Dezső: A Műcsarnokban. Székely Bertalan és
Téli kiállitás. -Az Est.1935.nov.17
13.1.

Kukás Géza

Segítség a festményét a
Nemzet Galéria átadta a
Soproni Bányánati Múzeumnak

Négnava, 1964. ~~[illegible]~~ maj 6, 5 oldal

MDK

Kukán Géza

Dr. Bakay Lajos

Három téli kiáll. Csallóközi Farkas L.:Mücsarnok.
Müvész-Élet 1933.II.2.sz. 3.l.

Kukán Géza MDK

Terror, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Kukán Géza

MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállítás

Kukán Géza MDK

Traviata, olf.

Műcsarnok 1910/11. téli kiállitás

Kukán Géza MDK

Flótás, rajz

Mücsarnok 191o. tavaszi kiállitás

MDK

Kukán Géza

Dr.Buzáth János. (Budapest Szfőv.tul.)

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.1935.
Márc.24-Máj.15.Műcsarnok. Kat. 8.1.

MDK

Kukán Géza

Guttmann István. Mgt.

III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Marc. 24-Máj. 15. Műcsarnok. Kat. 7.1.

MDK

Kukán Géza

Dr.Juhász Andor./ A Magy.Kir.Kúria tul/.

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.1935.Márc.-
24- Május 15. Műcsarnok. Kat. 6.1.

MDK

Kukán Géza

A képzőművészeti év története. P.H. 1930 évi naptára. 80.l.

MDK

Kukán Géza

Kukán Géza művei, a Műcsarnok 1928-29 évi téli kiállitásán.

Cikk: A képzőművészeti év története.

Pesti Hirlap nagy naptára az 1930 évre. /képpel./ 80.l.

M.D.K.

Kukán Géza

Portréja Péchy Erzsi szinmüvésznőről "A müvésznő igazi arca" c. közl. illusztrálására.

Szinházi Élet. Bp. 1929. dec. 22. XIX. évf. 52. sz. 33-43. lap.

Kukán Géza

MDK

Tanulmány, olf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Kukán Géza

MDK

Félakt, olf.

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

MDK

Kukán Géza

A Műcsarnok téli tárlata. Képzőművészet 1928. 6. sz. 10.l.

MDK

Kukán Géza

Képzőművészet 1935. 8.1.

Kukán Géza MDK

Zala György arcképe, olf.

Műcsarnok 1926.Angol-magyar kiállitás

MDK

Kukán

Művével szerepelt a Műcsarnok 1934 évi téli tárlatán.

(m.v.): A Műcsarnok téli tárlata.

Nemzeti Ujság, 1934.Jan.13. 11.lap

MDK

Kukán Géza

"Bányaszerencsétlenség" c. festm. Repr.

Művészet, 1917. 59.l.

Kukán Géza MDK

Széchenyi Aladár gr. arcképe, olf.

Mücsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

MDK

Kukán Géza MDK

Bácsai Szánthó Mária arcképe, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Kukán Géza MDK

Számadó juhász

Műcsarnok 1925 tavaszi kiállitás

MDK

Kukán Géza MDK

Milotay Istvánné, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Kukán Géza

Lady Barclay arcképe, olf.

Műcsarnok 1927/28 téli kiállítás

Kukán Géza

MDK

B.I. arcképe, olf.

Műcsarnok 1927/28 téli kiállitás

Kukán Géza MDK

M. L. Arcképe, olf.

Műcsarnok 1927-28 téli kiállitás

MDK

Kukán Géza

Erdőszéle, of.

IV. Károly király arcképe, of.

Régi dal, of.

KMTárs. 1928/29. téli kiáll. kat. 4.l.

MDK

Kukán Géza

tildi Kiss Ilona arcképe, of.

Márton Ferenc arcképe, of.

Péchy Erzsi arcképe, of.

KMTárs. 1928/29. téli kiáll. kat. 4.l.

MDK

MDK

Kukán Géza

Feketeruhás nő, of.

v. Hajdu Imréné arcképe, of.

Dr. Farkas Géza arcképe, of.

KMTárs. 1928/29. téli kiáll. kat. 4.l.

Kukán Géza MDK

Áhitat, olf.

Műcsarnok 1929/30 téli kiállitás

Kukán Géza

MDK

Goll Aladárné arcképe

Műcsarnok 1925 tavaszi kiáll.

Kukán Géza MDK

Magurányi Jenőné

Miesarnok 1925 tavaszi kiáll.

Kukán Géza

Sacy v. Blondel arcképe

Műcsarnok 1925 tavaszi kiáll.

MDK

Kuhán Géza, festőm.

725. Fekvő női akt. J.l.j. Olf.

Árverési Közlöny. 1929.ápr. 3.rk.sz. 32.l.

Kukán Géza MDK

Lady Barclay, olf. repr.

Műcsarnok 1927/28 téli kiállítás

Kukán Géza.

a "Magyar arcképfestők társasága"-nak tagja.1929

Bende János.

a Képzőművészeti egyesületek története.kézirat.

MDK

Kukán Géza, festöm.

portréin elönyösen érvényesül Karlovszky hatása.

A Mücs. téli tárlata.
Képzömüvészet.1932. 46.sz. VI.évf. 17.1.

MDK

Kuhán Géza, festőm.

arcképei megállnák helyüket egy nemzetk.kiállitáson is. Különösen két férfiarcképe.

A Műcsarnok téli Tárlata.
Képzőművészet. 1928.jan. II.évf. 6.sz. 10.l.

Kukán Géza.

A "Céhbeliek" társaságának tagja.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézira

1/. MDK

Kukán Géza, festöm.

az I. terem föfalát K.G. kis gyüjteménye foglalja le. A hat kisebb kép között megboldogult IV.Károly k király életnagyságu képe kapta a föhelyet.
Bár nem közönséges képességü müvész K.G. - de ez a királykép inkább pompöz, mint magasztos.Dekorációja kitünö, de a lélek hiányzik az aranyos palást alatt.

A Mücsarnok téli tárlatáról. - Festmények.

Képzömüvészet.1929. 16.sz.

2/. MDK

Kukán Géza, festőm.

A tavaly /1928/ készült kormányzó-kép a szolnoki vár megyeház díszterme számára is igazolta, mint most IV.Károly királyképe, h. az ilyen megbizatás arányai tulszárnyalják K.G. nem közönsége képességeit.

A Műcsarnok téli tárlatáról. - Festmények.

Képzőművészet.1929. 16.sz.

3/. Kukán Géza, festőm. MDK

Kisebb képei közül nagyon jól sikerültek a férfiarcképek, köztük művészi ábrázolásra Márton Ferenc igen jáék feje. - Egy orvostanár portréja szintém karakterben jól megtalált, viszont Péchy Erzsi szépsége már kevesebb kvalitásra ihlette a művészt.

A Műcsarnok téli tárlatáról. - Festmények.

Képzőművészet. 1929. 16. sz.

MDK

Kukán Géza, festőm.

16.1.

Végvári L.: A m. festészet haladó hagyományai. Főv. Képt. Katal.előszava. 1951.

Kukán Géza festőművész

Zala György

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa 1934.

M.D.K.

Kukán Géza festőművész

Fényképét közli a lap abból az alkalomból, hogy müvész a Mücsarnok Halmi Arthur di díját nyerte el.

Szinházi Élet. Bp. 1923. ápr. 15-21.
XII. évf. 16. sz. 46. l.

MDK

Kukán Géza

Képzőművészet 1931. 41. sz. 136.l.

Kukán Géza

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Képmásai csak staffázsul szolgálnak, egyszerüen a portrait-hüséget keresve. Ezba mesterünk lelkesedését a Lisieuxi kis Szent Teréz megfestésére pazarolta, egy ideális szentkép tipusát tárva elénk.

Pesti Hirlap
1934.I.14.

Kukán Géza

"Áhitat" c. portréja kapott dijat a Pátria Club kiáll.-án.

N.U. 934. XII. 20.

Kukán

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Lapidáris szélességü manirját három karakteres
férfi portré képviseli.

Magyarság
1934.1.14.

Kukán Géza

festőművész

A Műcsarnok téli kiállitásának biráló bizottsága az Ipolyi-dijban részesitette.

Magyarság
1934.I.28

KUKÁN GÉZA

Az Irodalmi és Művészeti Tanács kinevezett és hivatalos tagja.

Képzőművészet, 1934. 187. oldal

M.D.K.

Kukán Géza, festő (1890-1936)

nevét szerző a „gyarran dichtól és méltatlansáctól remegve" festő nüvészek körött emliti, akikner festészetében Munkácsy koloritjának komor akkordjai újra felcsendülner.

G.Ö.Pogány: L'Héritage des peintres de la Grande Plaine Hongroise. Acta Historiae Artium, Bp.1962. tom.VIII. fasc.1-2. pag. 154.

Kukán géza

Szerepel a Felvidék mesterének kiállításán a hűvarnak bon

Nemzeti Újság 1938 XI. 9

Kukán Géza

Műveivel szerepel a Velencei Biennale kiállításán.

M. H. 934. v. 15.

Kurán Géza
festő

Zala Gyöngyöt ábrázoló festménye megszerzésére tárgyalásokat folytat a Bp. kéresfőváros művásárló bizottsága a művésszel.

Magyarság
M. 1926. VI. 17.

Kukán Géza festő

A Képzőművészeti Társulat bíráló
bizottságának tagja

Magyarság 1927 X. 6

Kulkán Géza.

Békéscsabán a Paál László Társaság kiállításán művei szerepeltek.

Ujság, 1924. Nov. 9.

Kukán Géza.

Müve szerepelni fog Bécsben a nemzetközi kiállítások keretében. A kiállítás ápr. 9-én nyílik meg.

Magyarság, 1927. márc. 31.

M.D.K.

Kukán Géza

Müvészetéről a "Tavaszi tárlat" c. közlemény részletesen ir s "legkészebb, legöntudatosabb müvészünk"-nek nevezi.

A cikk a kiállitás helyét, megnyitásának dátumát nem közli.

Kárpát: Tavaszi tárlat c.
Szinházi Élet. Bp. 1917. ápr. 1-8. VI. évf. 14. sz. 8. l.

MDK

Kukán Géza , festöm.

KAD.,KE.,SzF.,R.,Ra.,HA.,KA.,SzVJJ.:
Kohner Adolf-dija.
Kitüntetö elismerés.
Székesfövárosi dij.
Ráth-dij.
Ra.,?
Halmi Artur dij.
Kis aranyérem. , Székesföv.Vásárpánztár Jankó János dija.

Kitüntetések, dijak.
Mücs. -OMKT. 1931-32.évi téli kiáll. Kat. 31.1.

MDK

Kukán Géza

Képzőművészet, 1929. 16.sz. 23-24 l.

Tata (Komárom)

Bem József-utca 4. Ház, fő
kontytetején pislogó ablak
kiugró tornác, XVIII.sz. v

(Tata V.é. MV. Bp. 1952, másod

MDK

Kukán G.

az anyag modern részében szerepel

Nemzetk. velencei kiáll. Képzőművészet, 1950.
31.sz. 145.l.

Kukán Géza, [ ] M Dh

Elek ellen vallott a Mücsarnok által indí-
tott rágalmazási perben.

Farkas Zoltán: Elek Artur emlékezete 269.e

Könyvbarát, bp. 1959. június IX/6.

06

MDK

Kukán Géza

Tanulmány, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.

17 l.

Kukán Géza Jestő M.O.K.

Bp. I. Kelenhegyi ut 12. 1920-tól a Tér-
nek club tagja.

A „Térek" ... tagmérjegyzéke. Bp. 1925. 38

Kumaon Agricultural Institute

Page No.

Date

Q1 I Write short notes on the following:

Any three from the following:

KUKÁN Géza festő

M.D.K.

1908-ban Nagybányán A szabadiskola növendéke

Réti Bp. 1954. 328.1.

MDK

Kukán Géza

Sz. I: Öt gyüjteményes kiállitás az őszi tárlaton.
Nemzeti Ujság, 1923. nov. 4. 9-lo l.

Kukán Géza, kis állami aranyérem
Zala György arcképe, festm.

Képzőművészeti élet 1926-ban. Pesti Hirlap 1927 évi nagy naptára. 130 l.

MDK

Kukán Géza

Zala György arcképe /kis állami aranyérem/.

Képzőművészeti élet 1926-ban. Pesti Hirlap 1927 évi nagy naptára. 130.l.

MDK

Kukán Géza

arcképe, repr.

PipisSáz. 218.l.

Kukán Géza.

A Budapest Székesfőváros Vásárpénztár Jankó János-díját „Uj bor" c. műve kapta. (említve.)

Budapesti Hirlap, 1931. febr. 1.

Kukán Géza MDK

Hiába festett munkajeleneteket, a nyugati irányzatok neveltjei, az 1919 után külföldre menekült szocialista művészek nem fogadták maguk közé.

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században.Bp.1959.48.l.

Kukán Géza. 2)

„Téli tárlat a Műcsarnokban." 4

Magyarság, 1928. dec. 16. 4

Benyomásainkról a termek sorrendjében a következőkben számolunk be.

Az I. terem főfalán *Kukán Géza* állította ki legujabb müveit, főleg arcképeket. Közöttük kétségtelenül *Márton* Ferencről festett portréja képviseli leginkább tudása teljességét. A karakter éles meglátása, a lényeges hangsulyozását célzó szinredukció a mellékesekben, az előadás könnyedsége s az ecsetvezetés férfias határozottsága jellemző egy másik férfiarcképére is. E vonások természetszerüleg férfiportréin bontakoznak ki erősebben, bár például Péchy Erzsit ábrázoló és 22. és 15. számu kitünő női arcképe kvalitás dolgában nem áll az előbbiek alatt. Boldogult *IV. Károly* királyunknak a Királyi palota számára festett portréján a monumentális, egészalakos portré reprezentativ stilusában fogta fel az ifju uralkodónak a Szent István-rend palástjában ábrázolt alakját, szindus anyagpompa, drága szövetek és ékszerek miliőjében.

Komáromi Kacz Endre Esterházy Pál herceg martonvásári kastélya számára festett nagy Beethoven-kompozicióját a kiállitás egyik főmeglepetése. Meglepetés, mert kompoziciókkal ma ritkán találkozunk a tárlatokon, de azért is, mert a nehéz és már többeket foglalkoztatott feladatnak ilyen figyelemreméltó megoldása nagy előhaladást mutat a kiváló müvész munkásságában. A kép tárgya: Beethoven martonvásári hangversenye 1802-ben. A magábamerült s mintegy magának játszó Beethovent nem a centrális elhelyezés, hanem a mellékalakok felé irányuló figyelme állitja a kép tartalmi középpontjába. A finom müvészi érzékkel képen kivül feltételezett csillár sárgás, misztikus fénye szeszélyesen ömlik el az előkelő, szükkörü társaságon, melynek alakjaiból sok mozgás- és jellembeli változatosságot hozott ki a müvész. A tompa szinek finom összehangolásából hüvösen csendül ki a beömlő holdfény kékje, besugározva a „Mondschein Sonata"-t játszó Beethovent. Külön említést érdemel az előtérben háttal ülő, zölddrapériás nőalak monumentális felfogása, melynek beállitása szinte kényszeriti a nézőt a képbe való betekintésre.

Karlovszky Bertalan szigoru tárgyilagosságu, részletekbe ható jellemző erejét Nékám, Kenyeres és Lenhossék orvosprofesszorok kitünő portréi képviselik. *László* Fülöp Rákosi Jenőről két óra alatt készitett tanulmánya friss előadásával és könnyed technikájával megint elárulja a rutin embe-

(Irányi-utca sarok)

Kínálja a karácsonyi üzsár keretében

olcsó árban a következő cikkeket:

Mosó műselyem divatos mintákkal	**2.50**
Francia Crepe de Chine 90—100 cm. széles minden színárnyalatban	**3.98**
Selyem Foulard divatos mintákkal	**4.98**
Francia Crepe Georg. jó minőség, minden színárnyalatban.. ..	**6.98**
Taft-selyem a most divatos styl-ruhákra kiválóan alkalmas	**6.80**
Crepe-Satin 100 cm. széles minden színben..	**9.80**
Tiszta gyapju Kasan dupla széles	**2.98**
Tiszta gyapju Kasha sima és kockás jó minőség átlag ára ..	**3.60**
Selyemmaradékok átlagára méterenként	**2.—**

BH.936,I.31.

Kukán Géza

* **(Meghalt Kukán Géza festőművész.)** Kukán Géza festőművész, az állami aranyérem és számos más művészi kitüntetés tulajdonosa, az irodalmi és művészeti tanács tagja, rövid szenvedés után *agyvérzésben a Korányi-klinikán meghalt. Kukán Géza 1890 május elsején született Érsekujvárott*, ahol édesatyja polgármester volt. Itt végezte gimnáziumi tanulmányait is. Művészi hajlamai már egész kora ifjúságában jelentkeztek. Érettségije után a Képzőművészeti Főiskolára iratkozott be, ahol két éven keresztül *Balló* Ede tanítványa volt, aztán *Hegedüsnél* és *Ferenczynél* tanult. Később Münchenbe került, ahol Karl *Marr*-nál dolgozott, majd tanulmányait a mesteriskolában *Benczurnál* fejezte be. A Műcsarnok kiállításain *bányászképeivel tünt fel először*. Kitünő figuralista volt, pályája gyors ívben emelkedett, csúcspontját mint portréfestő érte el. Megfestette *a kormányzó arcképét* a szolnoki vármegyeháza, *Szmrecsányi* Lajos érseket Eger városa és *Károly* király portréját a királyi palota számára. Elnyerte az állami kis aranyérmet, a Rudics-díjat, a Kohner-díjat, a Halmi Artur-díjat, a Jankó János-díjat, az Ipolyi-díjat és sok más kitüntető elismerést.

BH. 936 I/31

Kukán Géza.

Gyűjteménye szerepel a Műcsarnok téli tárlatán.

Nemzeti Ujság, 1928. dec. 16.

Kukán Géza

festőművész

Székely Bertalan emlékkiállitás - Mücsarnokban - képével szerepel.
Karakteres arckép

Nemzeti Ujság
1935.XI.17.

Kukán Géza MDK

1890-1936

A Munkácsy hagyományokat folytatók, az indulatos, vérmes szinegyüttes képviselői között emlitve.

Pogány Ö.Gábor: Magyar festészet a XX. században. Bp. 1959. 32.l.

MDK

Kukán Géza,

1908-ban az iskolában dolgozott.

A szabadiskola ideje. /1908-1912./ 84.l.

Kukán Géza /Kunz Román/

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Magyarság
1935.XI.16.

Kukán Géza

— Meghalt Kukán Géza. *Kukán* Géza festőművész, az állami aranyérem és sok más kitüntetés nyertese, szerdára virradó éjszaka *agyvérzésben meghalt* a Korányi-klinikán. Kukán Géza 45 éves volt. Hétfőn szállították a klinikára, de az orvosok már nem tudták megmenteni az életnek. A Képzőművészeti Társulat átiratot intézett *Szendy* polgármesterhez e kérte, *adományozzon díszsírhelyet* az elhúnyt festőnek. Eddigi tervek szerint temetése pénteken félhárom órakor lesz a Kerepesi-temetőben.

P.N. 936.T.30.

MDK

Kukán Géza festőművész (1890-1936)

Érsekujvárott született. A Képzőműv.Főisk.
Balló Ede tanitványa volt, majd Münchenben
Marr Karl volt mestere, hazatérve Benczúr
Gyulánál fejezete be tanulmányait.
"Sztrájk" c. alkotásával 1919-ben a Kohner
dijat nyerte meg.

Cikk: Kukán Géza festőművész meghalt.

Pesti Hirlap, 1936.jan.30. 11.lap

MDK

Kukán Géza festőművész (1890-1936)

1926 tav. nagy alkotásainak jutalmául az állami kis aranyérmet kapta.
Megfestette a kormányzó arcképét a szolnoki vármegyeháza számára. Az irodalmi és képzőművészeti tanács tagjaként is jelentős munkát végzett. 45 éves korában halt meg.

Cikk: Kukán Géza festőművész meghalt.

Pesti Hirlap, 1936.jan.30. 11.lap

MDK

Kukán Géza

A külföldi kiállitások ügye. Képzőművészet 1928. 10. sz. 116.1.

Kukán Géza

Optimista, repr.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállítás

Kukán Géza MDK

Optimista, olf.

Mücsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

IV Károly király arcképe

Régi dal

Feketeruhás nő

Hajdu Imréné arcképe

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Kukán Géza MDK

tildi Kiss Ilona arcképe

Márton Ferenc arcképe

Péchy Erzsi arcképe

Erdőszéle

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Kukán Géza MDK

Dr. Farkas Géza egyet.tanár arcképe

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Kukán Géza

Tildi Kiss Ilona arcképe, repr.

Műcsarnok 1928/29 téli kiállítás

Kukán Géza MDK

IV. Károly király arcképe, repr.

Mücsarnok 1928/29 téli kiállitás

Kuĸán Géza

Sóstay Horváth Etel , repr.

Műcsarnok 1929/30 téli kiállitás

Kukán Géza

Arcképtanulmány, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállítás

MDK

Kukán Géza

Kortes

Képzőművészet 1930. jan. 24.1.

MDK

Kukán Géza

Dijkiosztások. Képzőművészet 1934. 47.l.

MDK

Kukán Géza

Díjnyertesek. Képzőművészet 1934. 47.f.

Kukán Géza MDK

Férfiarckép, repr.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Öreg juhász, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Férfiarckép, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Kukán Géza

MDK

Merengő, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Kukán Géza

MDK

Lady Barclay arcképe, olf.

Sir Colfville Barclay arcképe, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Ruskin Gèze

Lady Barclay arckèpe, olf.

Sir Colfville Barclay arckèpe, olf.

Kukán Géza MDK

Than Klára arcképe, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Sigray Antalné grófnő arcképe, olf.

Tanulmány, olf.

Mücsarnok 1926 őszi kiállitás

MDK

Kukán Géza MDK

G. I. arcképe, olf.

Mücsarnok 1927 őszi kiállítás

Kukán Géza

MDK

Horthy Miklós, olf.

Műcsarnok 1927 őszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Félakt, olf.

Műcsarnok 1927őszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Barclay Bobby arcképe, olf.

Műcsarnok 1927 őszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Anya, olf.

Mücsarnok 1929/30 téli kiállitás

Kukán Géza MDK

Horthy Miklós, repr.

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Kétségbeesés, olf.

Kortes, olf.

Műcsarnok 1929/3o téli kiállitás

Kukán Géza MDK

Sóstai Horváth Etel, olf.

Műcsarnok 1929/30 téli kiállitás

Kukán Géza

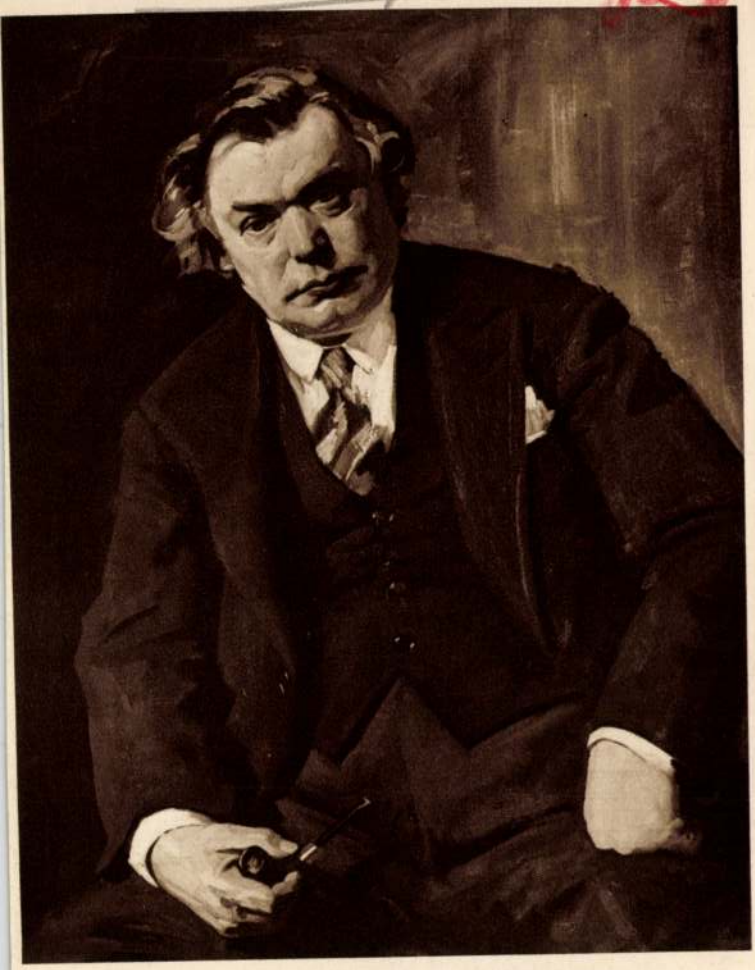

KUKÁN GÉZA: PÁSZTOR JÁNOS SZOBRÁSZMŰVÉSZ

KMTárs. 1931. tav. Eiall

SZŰLE PÉTER: ÚJSÁGÁRUS

Kukán Géza

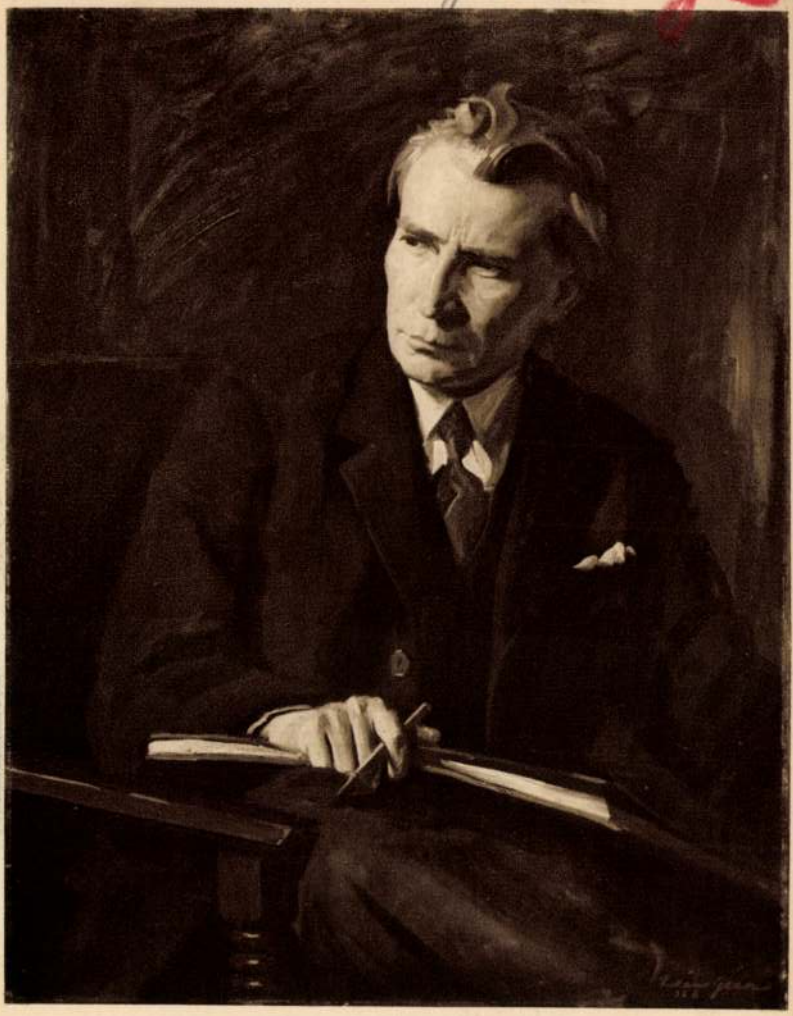

KUKÁN GÉZA: MÁRTON FERENC

KM Tais 1932 febr. – marc. Kiáll

SZABLYA-FRISCHAUF FERENC: ARCKÉP

Kukán Géza.

Népszava, 1928. dec. 21.

MŰVÉSZET, IRODALOM

A Mücsarnok téli kiállitása.

A Mücsarnok téli kiállitásán hatszáznál több kép, szobor és grafikai mü szerepel s a kiállitás anyaga a megszokott középszerüség szinvonalán mozog. Néhány gyüjtemény is szerepel amely azonban nem emelkedik ki különösebb hangsullyal a többi anyagból. Ilyen gyüjteményes anyaggal szerepel *Kukán Géza* is, aki régebben a bányászéletből meritett képeivel vonta magára a figyelmet, most azonban csaknem teljesen az arcképfestésre adta magát. Kukán is, miként arcképfestőink tulnyomórésze, abban a hibában szenved, hogy az arcképfestést nem egy magasabbrendü müvészi hivatásnak tekinti, hanem afféle teljes megalkuvásnak, amely a megrendelő kivánalmaihoz igazodik. Soha a magyar müvészetben annyira le nem süllyedt az arcképfestés müvészi szinvonala, mint jónéhány esztendő óta. A konvencionális, szinesfényképizlésü arckép, az „idealizáló" széprefestés, az affektált beállitásokban tetszelgő édeskés, bájmosolyos delnői póz: a nőknél, a fiók-Napoleon gesztusok, a „vagyok-valaki" nagyképüség: a férfiaknál — ez tobzódik manapság a tárlatok arcképeinek tulnyomó részén. És a megfestésnek az a sablónos egyformasága!

Ezek a müvészurak teljesen megfeledkeznek arról, hogy az arcképfestésnek némiképen karakterábrázolásnak, lelkiségnek, embertermészetrajzi dokumentumnak is kell lenni, de mindenekfölött müvészetnek és nem konkurenciának a „szines fotografusok" tiszteletreméltó mesterségének. Ne hozakodjanak elő azzal, hogy a közönség *ezt* és *igy* kivánja tőlük. De még ezt az érvelésüket is elhinnők, ha a sok silány arckép között egy-egy valóban „müvészi arcképet" is látnánk tőlük.

Kukánnak a tudása, izlése is megvan hozzá, hogy azokat a müvészi kvalitásait, amelyeket régebbi képein érvényre juttatott, arcképein is megvalósitsa. Nem is kivánjuk, hogy — valamennyin.

Glatter Gyula, a korán elhalt tehetséges fiatal müvész a nagyuri és főuri világnak volt kedvelt arcképfestője s bár arcképeinek tulnyomórészén ő is megalkudott megrendelőinek izlésével, de ahol tiszta meggyőződésü müvészete föl tudott ez alól szabadulni s arcképfestésnek mélyforrásu vizéből meritethett, az emberábrázolásának valóban nemes müvészet volt a lényege. Glatter az arcok külső megjelenése, magára kényszeritett idegenszerüsége mögött is meg tudta látni modellje emberi jellemét, — önleplezését. Néhány ilyen arcképe letagadhatatlanul igazolja ezt. A 102., 105., 115., 120., 128. katalógusszámu arcképei a legkiválóbbak.

finom „Zsuzsánná"-ja, Rubbeczky „Mosoly"-a, Bory Jenő (199), stb. a legkiemelkedőbbek az egyébként jó szoboranyagból.

Két teremre való hatalmas anyaggal vesz részt a külföldön élő *Mendlik Oszkár*. Csaknem száz képből álló gyüjteménye tulnyomóan a tengert ábrázolja, mert Mendlik a tengernek lett a fanatikus festője. A nap minden szakában, az időjárás minden viszontagságában nyugodt és csöndes, mint alvó gyermek mosolya, kitörő vihar szelétől remegően megmozdul, nagy orkánok, szörnyü viharok könyörtelen erejében föltornyosuló. A vizet és csakis a vizet festi s a feléje boruló ég alig érdekli. A tenger vizének azonban alig van nála alaposabb ismerője a festői visszaadásban. Csaknem naturalisztikus hüséggel ábrázolja a tenger százféle jelenségét s ezt tökéletesen is érzékelteti.

Poll Hugó csupa pasztellképet állit ki. Technikájában nagy készséget árul el, alapos tudásu és fölkészültségü müvész, de ennek a nagyszerü és kiaknázhatatlan lehetőségü technikának nem tudott egyéni értékeket adni. „Jól megfestett" képein nem érezzük a munka nevületében kibontakozó lehetőségek ösztönös örömét, amely izgult gyönyörrel ragadja a krétát tartó kezet. Békés és nyárspolgári megelégedés terjeng ezeken az egyforma karakterü képeken!...

Fölemlitjük még Darvassy István egy erős képét („Cigánygyerekek"), Szüle Péter kiváló arcképét, Udvary Pált, Gaál Ferenc templom belsejét ábrázoló szép képét, Kövesdy Géza reggelét, Haranghy Jenő „Nagyvásár a Hajdu-földön" cimü nagy vásznán sok a részletfinomság, de a nagy föladattal nem tudott megküzdeni. Vargha Béla női arcképe, Horváth Béla ködös tája, Brenner Sándor két nagyon artisztikus kis képe, Fried Pál egy képe, Kövér Gyula egy szép tájképe a legjobban szembetünők. Karlovszky Bertalan arcképein a szinte pontani hüséggel elaprózott részletek virtuóz tudást árulnak el, de szinben valamennyi képe kellemetlen és bántó.

A szoboranyagban sok a jó munka. Külön említjük meg Szentgyörgyi Istvánnak, a legkiválóbb magyar szobrászmüvészek egyikének kis gyüjteményét. Néhány mellszobrán minden plasztikai finomságát élvezhetjük. A tökéletes megmintázás a szépen összevont formákban teljesen érvényesül. „Szüret" cimü kutszobra csupa müvészi báj. Szamosi Soós Vilmos öregasszonya, Csillag István pompás Kerner István-plakettje, Kovács Zoltán „Ifjuság"-szobra, Füredi sirszobra, Kóbor Elek dekorativ fölfogásu „Csárdás"-a, Sóváry nagyon

pest irányában haladt egy 55-ös jelzésü villamos. A teherautó vezetője észrevette, hogy a nehéz kocsival nem tud olyan hirtelen kitérni a villamos elől, elvesztette lélekjelenlétét és a kormányt már nem tudta elrántani. A villamos első perronján állók, amikor látták, hogy az összeütközés elkerülhetetlen, az erősen fékező kocsiról leugráltak és könnyebb zuzódásokat szenvedtek. A villamos *oly erővel szaladt az autóba*, hogy Ziegler István napszámos a gépkocsi tetejéről nagy ivben a kövezetre zuhant. *A villamoskocsi eleje összerongálódott*, hat ablak összetört és a félig telt kocsiban az utasok egymásnak estek. A villamos a sinpárról kiugrott a kövezetre és a járda széléig szaladt. Ziegler Istvánt az őrszemes rendőr vitte a mentők székházába, ahol első segélynyujtásban részesitették. Az összeütközés következtében *félóráig szünetelt a forgalom* és a Beszkár segélyautói tették lehetővé, hogy a közlekedés akadálytalanná váljék.

Intelligens és öntudatos munkások

és kispénzü intellektuelek ne dobják ki pénzüket értéktelen olajnyomatokra, hanem vásároljanak szeretetteiknek, karácsonyi és ujévi ajándékul, modern magyar grafikusok, maradandó becsü, müvészi rézkarcait, izléses keretben 1—2 pengős heti részletre a

„Solymosi Képszalon"-ban

IV, Kossuth Lajos-utca 13. Telefon: 897-62

Szőrmézett kabát P[illegible]-ig

Csak 14 napig

Egyéb osztályainkban is fog cikkeket találni, melyek Önt érdeklik

NEUMANN M.

m. kir. udv. és kam. szállító

női ruhaosztálya

IV, Muzeum-körut 1

negtette és a legközelebb tartandó közgyülés elé javaslattal megy, amely alkalommal a választás időpontját is meghatározzák.

A magyarországi famunkásokhoz!

A belga tőkéscsoport és a magyar bányakapitalizmus összefogva, kétezer bányamunkástestvérünket hetek óta éhezteti családjukkal együtt Pilisvörösvárott. A bányamunkások a legelnyomottabb munkásrétege az országnak. Mindnyájunknak segitségükre kell sietnünk, hogy a harcot győzelemmel fejezhessék be. Ezért fölhivunk minden dolgozó famunkást, hogy siessen a harcoló bányamunkások támogatására. A gyárakban és műhelyekben dolgozó bizalmiférfiak gyüjtsék össze a famunkások adományait és juttassák a saját szakosztályukba vagy szakcsoportukba. A vidéki csoportok postautalványon küldjék az összegyüjtött összeget haladéktalanul a központba. Hisszük, hogy a famunkások mint mindenkor, ezuttal is teljesitik kötelességüket és nem fogják a kétezer bányamunkást asszonyaikkal és gyermekeikkel éhezni hagyni.

A famunkások országos szervező bizottsága.

Kukán Géza K

KUKÁN GÉZA : LADY BARCLAY

Képzőm. Társ. 1927/28

tél. Kiáll. Eat

DEÁK ÉBNER LAJOS : ÚJONCOZÁS

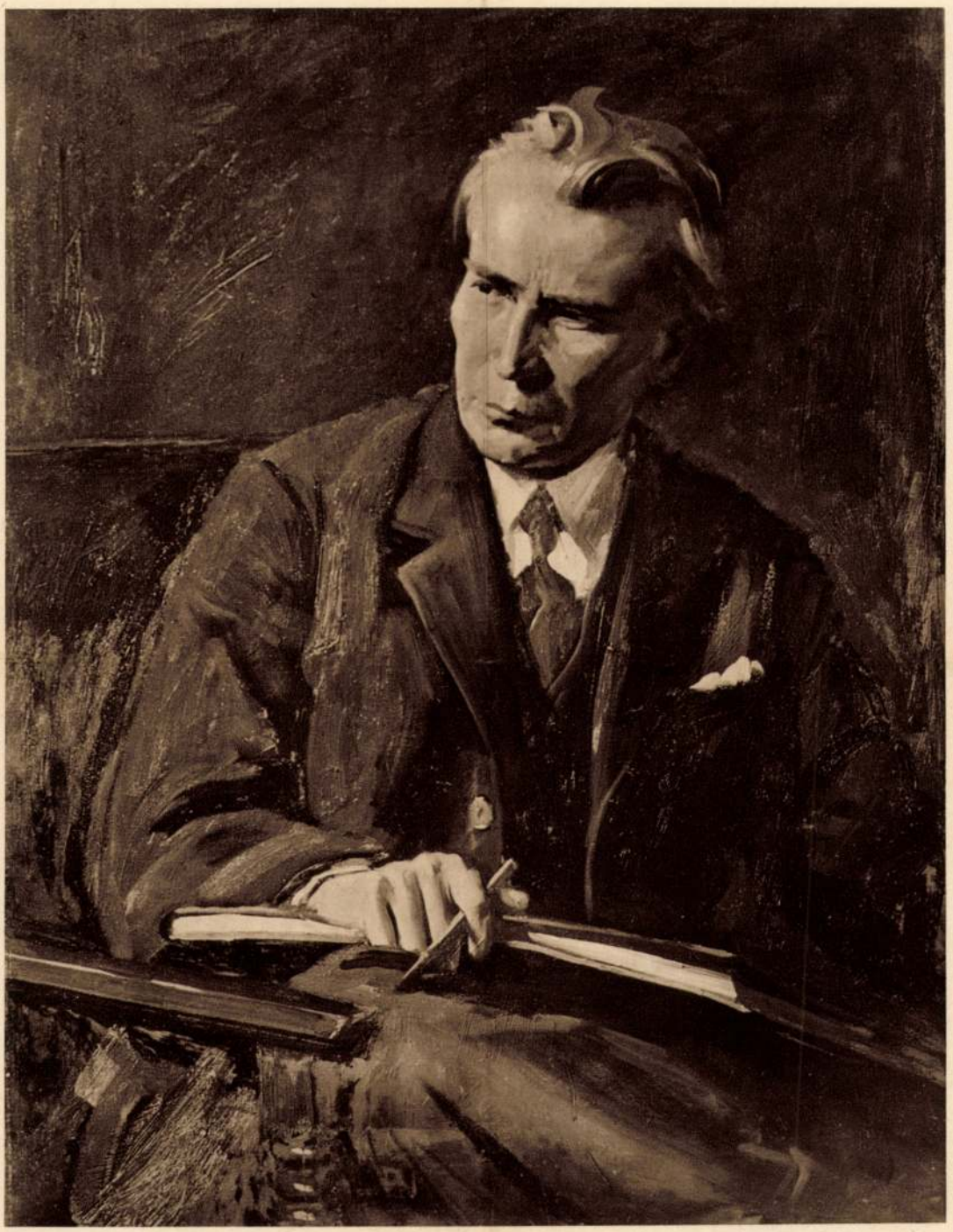

KUKÁN GÉZA: MÁRTON FERENC ARCKÉPE.

Evkmt. 1930.

áldozatkészséggel gyüjtötte össze e tárlat anyagát, mely túlnyomó részben régebbi mestereink műveiből állt, de ma élő művészeink java alkotásait is felölelte. Társulatunk e kiállítással hódolni akart Szent Imre herceg emlékének, olyképpen, hogy a Magyarország világi- és egyháztörténelmének dicsőséges mozzanatait megörökítő kiválogatott műveket mutassa be az ünneplő közönségnek. Ez a cél erkölcsileg sikerült, de anyagilag mégis súlyosabb deficitet jelentett Társulatunkra a látogatás nagy részvétlensége miatt. E kiállításunk július hó 13-án nyilt meg és augusztus 24-én zárult. A tárlaton 104 művész szerepelt 392 művel. Tárlatunk két részből állt: a *retrospektív* anyagból s a *mai kor* művészeinek műveiből; az előbbi csoportban 27 művész alkotásait láttuk, köztük *Munkácsy* Mihály «Kálvária» című mesterművének nagy vázlatát, *Benczúr* Gyula pompás történelmi vásznait s a lipótvárosi Bazilika részére készült mozaikképeinek vázlat-sorozatát, *Székely* Bertalan és *Lotz* Károly falfestmény-terveit és egyházi festészeti vázlataik gazdag gyüjteményét, *Roskovics* Ignácnak az árpádházi királyok és szentekről festett kitünő történelmi műveit. Kiegészítette e kollekciókat a Műemlékek Orsz. Bizottsága gyüjteményéből összeállított vízfestménysorozat, melyek Nagy-Magyarország régi templomainak egykori freskóit ismertetik restaurálásuk előtt. Az újabb alkotások között a Szent Imre-év rendező főbizottsága és a székesfőváros több díjat osztott szét, a nagy díjat *Merész* Gyula «Szent Imre herceg» című hatásos kompozíciója nyerte el, a székesfőváros három kis aranyérmét: *Visnyovszky* Lajos «Mária Immaculata» című szoborműve, *Márton* Ferenc «A szegedi fogadalmi templom mozaik képei» és *Heintz* Henrik «Madonna a magyar szentek

SIKLÓDY LŐRINC: HANZÉLY-SÍREMLÉK.

Egy-egy újabb és újabb zsákutca valamennyi, amelyekből annak, aki nem akar végkép elakadni, vissza kell térni a tradiciók elhagyott ösvényére.

Haladni csak az egyenes úton lehet s a művészetet előrevinni nem «*izmusok*» fogják soha, hanem nagy művészegyéniségek, ha úgytetszik zseniék. De hogy ki a zseni, azt majd az utókor fogja megállapítani.

Az eddigi tapasztalatok szerint valamennyinek megvolt az a közös vonása, hogy tudta a mesterségét. Tudta és megbecsülte annak minden ágát s volt köztük nem egy, akinek a nyomán támadt új «*izmus*», «*irány*», «*iskola*», de ez csak egyéniségüknek az epigonokra kisugárzó ereje volt és sohasem az, amit ők maguk művészetük lényegének tekintettek.

Kötve hiszem ugyan, de el lehet képzelni, hogy a meglévőkön kívül születik egy új művészet.

A festőművészet azonban akkor is meg fog maradni festőművészetnek s ha újra kell neki születni, ha meg kell neki újhodni, azt ahogy már történt, a klasszicizmuson át fogja elérni megint.

Más azonban akkor sem lehet belőle, mint ami mindig volt: festőművészet, vagyis a természetnek egy művész egyéniségén keresztül való visszatükrözése.

Mert sikert, ideig-óráig tartó szenzációs sikert, sajtóban és művésztörzsasztalok körül, el lehet érni a természet megtagadásával is.

De halhatatlanságot soha!

ROSKOVICS IGNÁC: KÓSTOLJA BE' ÉDES.

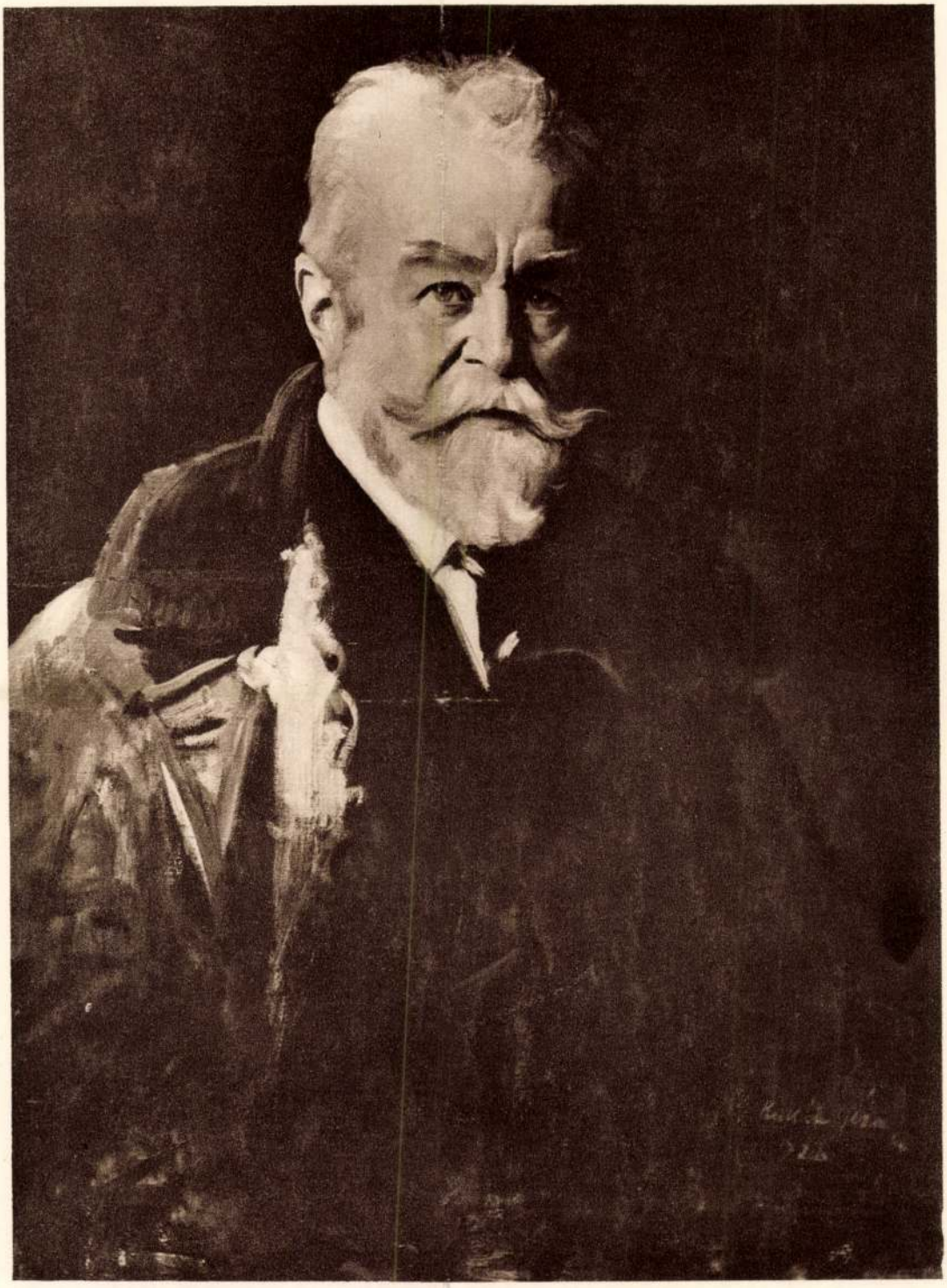

KUKÁN GÉZA: ZALA GYÖRGY ARCKÉPE.

Kukán Kmt. 1928.

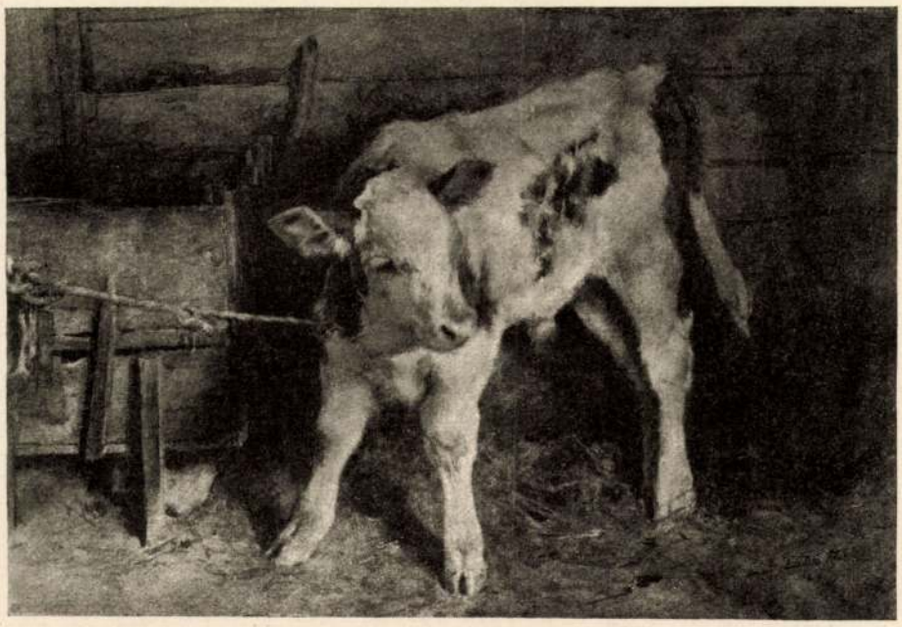

EDVI ILLÉS ALADÁR — BORJU

KRÓNIKA

(A művészeti évad és a háborús helyzet. — Kiállítások. — A művészet halottai. — Pályázatok és egyebek.)

Az a harmadik háborús művészeti évad, amelyben jelenleg benne vagyunk, nem indult kedvező előjelek közt. Értve ezalatt a művészi életnek az ország politikai sorsával, magával a háborúval való kapcsolatát. Augusztus végén új fejezete kezdődött a világháborúnak, amelynél jobban egyik sem markolt szívünkbe, sebezte meg brávótámadással testünket. Az oláhok Ferdinand nevű királyának — a hohenzollerni vér e gyászos tévedésének — csapatai léptek magyar földre, s az erdélyi végekről, szép, nemes és régi városokból menekülők áradata hömpölygött, lakatlanul maradtak magyar otthonok tízezrei, őrizetlenül s kiszolgáltatva néztek eléje a háború démonának kulturális és gazdasági értékek. A menekülők szavát, mindazt, amit az ő komor hömpölygésük jelentett: meg kellett hallania és észre kellett vennie annak is, aki a legszorosabban bezárta műtermének ablakát, hogy ott a véres vihar dacára, amely Európa földjén állandósulni látszik, képek és könyvek közé temetkezzék, egy szebb világ igézeteibe takarja arcát a valóság elől. Akik tudják, hogy Erdély mit jelent régi kulturánk szempontjából, hogy e magyar legendákkal benépesített, bűvös föld, mit őriz — ha töredékesen is — fejedelmeink századaiból, az ősi székelység, a szász és magyar városi polgárság s egy tehetséggel különösképen megáldott arisztokracia életéből: riadtan gondoltak arra, hogy ezek a dolgok, amelyek számunkra kincsek, az oláhok eltulajdonító ösztönének, s annak a gyönyörnek, amely a pusztításban találi kielégülést, áldozatul eshetnek. A műtárgyak nagy részét a veszélyeztetett pontokról még el lehetett ugyan szállítani, bár Szebenben például már gránátok jártak nyomukban. A patinás templomok, barna falú brassói házak, székely porták azonban helyükön maradtak s önkéntelenül az a sötét körvonalú kép rajzolódott elénk, hogy mire visszatér falaik közé az elmenekült élet, sorsuk hasonló lesz a belga és északfranciaországi városokéhoz, megcsonkítva és üszkösen merednek az égnek, a háború úgyanúgy végigsuhint rajtuk, mint ahogy a temetők temetőjét csinálta Ypern csodás piacából.

Szeptemberi napokban, ily körülmények közt nézve a művészeti évad elé, csakugyan nem sok okunk lehetett a várakozásra. Jóllehet az oláh beavatkozás korántsem nagyhatalmi erővel szólt bele a hadihelyzetbe s katonai erő-

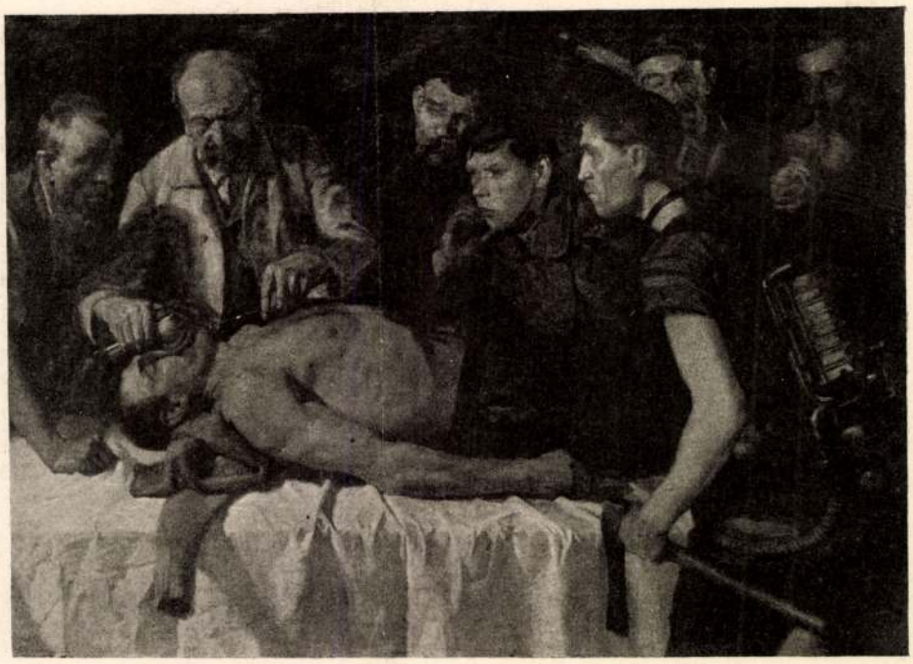

KUKÁN GÉZA — ÉLETMENTÉS A BÁNYÁBAN

forrásainkat, készenlétünket ismerők megingathatlanul voltak meggyőződve uralmának átmeneti jellegéről: amikor új ellenséggel kell számolni s amikor ágyuk és gépfegyverek hazai földön szólnak, ki törődhet annyira is, mint eddig, a muzsák ügyével, festők terveivel, szobrászok műhelyének szülötteivel?

Szerencsére, elmondhatjuk: a helyzetváltozás, amiben a viszonyokkal tisztában lévők pozitiv alapon hittek, az ország népe pedig mindenre kész elszántságával, hamarább állt elő, mint ahogyan ezt akár az optimisták is feltételezték. Hála a szövetséges csapatok rendíthetlen harckészségének, amelyet az oláh támadás a maga erkölcsi alacsonyságával csak fokozott, hála a magyar, német, bolgár és török tigriseknek, valamint a fővezetésben Mackensen, Falkenhayn és Arz nevéhez fűződő katonai irányításnak: a Királyhágón túl, egy dráma hirtelen színváltozásával fordult a világ. Oláh proklamációkat már nem ragasztanak s többé nem is fognak magyar utcák falaira, erdélyi építményekért már nem kell aggódni, a visszavétel nemcsak az oláh hadsereget helyéből kivető lendülettel, hanem oly stratégiai módon történt, hogy a sorvasztó, a tornyokat, tetőket és finom vonalú erkélyeket kártyaként elsöprő tűz megkímélte őket. Az ország földje intakt, a háború a maga közvetlen megpróbáltatásaiban és leplezetlen borzalmasságával, a tegnap még nagyhangú és oly korán elbizakodott ellenség területén van jelen, nem Budapest, hanem Bukarest felé közeledik.

Magyarázni is fölösleges, hogy ennek a haditérkép-alakulásnak minő kihatása van arra a belső biztonsági érzésre, a lelkek millióinak ama nyugalmára, amelynek bizonyos állandósultsága nélkül a front mögötti élet egy halott vegetáció képét mutatná, lehetetlen lenne minden polgári létezés s következésképen a művészet világában is az elmét tétlenné s a kezeket dermedtté tevő csönd honolna. A háború első szakában, a most elmult szeptember eleji napoknál sokkal érezhetőbben kaptunk izelítőt az idegeknek ily végső feszültségén táncoló, zavartan kapkodni látszó és hangját vesztett életből, amikor az emberek lélekzetfojtva beszéltek arról a gigászi — már ma is legendás — küzdelemről, amelyet ifjú honvédek, tiroli vadászok és egy jövendő éposz hősei, öreg magyar népfölkelők vívtak a Kárpátokban, amikor jóformán órákon fordult, hogy «a kötél szakad». Mily más volt a szemek ragyogása, az ajkak mondanivalója, a hangok csengése a gorlicei

Művészet 1916.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Kukán Géza

NÉPSZAVA

1964 MÁJ 6.

— ÚJABB FESTMÉNYEKKEL gazdagodott a Soproni Központi Bányászati Múzeum. A Nemzeti Galéria bocsátotta a két bányásztémájú festményt rendelkezésükre, így Feszty Árpád »Bányaszerencsétlenség« című festményét, valamint Kukán Géza »Segítség« című alkotását.
—

tes könyvtártermet és a
ragyogó klubhelyiséget
(bárnak becézik a vendé-
gek, s annak is beillik).
Seres István, a Budapesti

Kukán Géza

B.H.932.IV.2
N.U.932.IV.2
M.932.IV.24.
8.O.932.IV.2

B.H. 932. IV. 24.

Tavaszi tárlat a Műcsarnokban

Nagyszabású művészi események után rendszerint csekély jelentőségű megmozdulások szoktak következni. Ilyen a Műcsarnoknak most megnyíló tavaszi tárlata is. A szűkös helyzetben levő művészek fölsegélyezésére rendezett, gazdag tartalmú Béke-kiállítás után nagyon, de nagyon vérszegény kiállítást rendezett most a Képzőművészeti Társulat vezetősége. Ilyen szerény színvonalú, sovány kiállítás talán még nem is volt a Műcsarnokban. Hogy némi súlyt adjanak az első teremnek, *Kukán* Gézának régebbi, már jólismert kompozícióit, a bányászéletből vett nagy vásznait vonultatják föl. Három *Karlovszky*-arckép függ a nagy terem díszhelyén, a terem közepén pedig külön állványon, Hindenburg német birodalmi elnök nagyméretű arcképét állították ki, *Kossuth* E. J. festő művét, amely magyar egyenruhában ábrázolja pasztellszínekben, fényképszerű hűséggel a kiváló férfiút. A kép a székesfehérvári gyalogezred tulajdona. *Burghardt* Rezső zöldes tónusú erdőrészlete, *Szlányi* Lajos és *Horváth* Béla havas tájképei a kiállítás értékei közé tartoznak; az arcképek közül pedig *Szüle* Péter, *Kövesdy* Géza, *Sárkány* Gyula, *Moldován* Béla, *Kunwald* Cézár, *Wellmann* Róbert és *Udvary* Pál művei válnak ki. Az utóbbi művész ismét újabb utakat keres különböző stílusú képein. *Kunffy* Lajos, *Dióssy* Antal, *Dietrich* Adolf, ifj. *Dörre* Tivadar, *Sárközy* Elemér festményeit és *Nagy* Béláné természethű női arcképét kell még megemlítenünk.

A szobrászati anyagból elsősorban *Antal* Károly, *Szomor* László, *Morhardt* Gyula élettel teli, de plasztikailag megfogalmazott fejei tünnek ki. *Damkó* József terakottája jó zsáner-szobrocska. *Löte* Éva hindu istennője pedig a keleti művészet érdekességeit használja fel kellő érzékkel. Gondosan mintázott aktokat állított ki *Sóváry* János, *Ispánki* József és *Ambrózy* Sándor, viszont *Schrotta* Frigyes már stílusra töekszik *Hun nyilasában*. A plakettek közül *Tóth* Gyula művei a legartisztikusabbak.

pesti ifjúság örömének és bánatának megkapó, merész és mulatságos ábrázolása.

Muráti Lili, *Ákos* Erzsi, *Turay* Ida, *Vágóné*, *Soltész* Annie, *Simon* Maresa, *Várady* Lajos, *Berend* István, *Harsányi* Rezső, *Nagy* György, *Bognár* Elek játsszák a főbb szerepeket, rajtuk kívül az epizódszereplőknek egész sora vonul fel. Rendező: *Bárdos* Artur. A sok képes darab díszleteit *Herquet* Rezső tervezte.

Szombatig naponta a *Tüzmadár* kerül színre, mely *a harmadik jubileumán túl is telt házakat vonz.*

---

* („Lányok és fiúk".) A Művész Színház szombat este mutatja be *Halász* Imre *„Lányok és fiúk"* című vígjátékát. A darab „alcíme" Tíz kép a mai szerelemről. A vígjáték cselekménye Budapesten történik, nyár elejétől nyár végéig. A tíz kép végigvezet a pesti ifjúság életén. Az egyes képek a dunaparton az evezősök között, a Margitszigeten, egy weekendházban, egy pesti hónapos-szobában, egy polgári család ebédlőjében, továbbá irodahelyisé-

Kukán Géza

KUKÁN GÉZA : BR. KORÁNYI FRIGYES

Műszaknik 1930/31. jub. Ezáll

MÁRTON FERENC: ÜVEGABLAK

Kukán Géza K

KUKÁN GÉZA: FÉRFIARCKÉP

Kiállító. 1927. tav. Lidl.

KÖVESDY GÉZA: KÖVESDY GÉZÁNÉ

Kukán Géza

K

KUKÁN GÉZA: NAGYBÁNYAI VITÉZ HORTHY MIKLÓS

Kmtais 1927. őszi Eiáll.

KOMÁROMI KACZ ENDRE: SIPŐCZ JENŐ DR.

Kukán Géza K

KUKÁN GÉZA: IV. KÁROLY KIRÁLY ARCKÉPE

Kun Tan. 1928/29. téli kiáll.

GLATTER GYULA: II. OTTÓ

Kukán Géza

KUKÁN GÉZA: SÓSTAY HORVÁTH ETEL

KMTárs. 1929/30 téli Eidl

KOMÁROMI KACZ ENDRÉNÉ: ARANYMADÁR

Kukán Géza

KUKÁN GÉZA: TILDI KISS ILONA ARCKÉPE

Kiáll. Társ. 1928/29 téli
Kiáll

HÁRY GYULA: FÜRDŐZŐ AMORETTEK

MAGYAR MANNHEIMER GUSZTÁV: DOMBOS VIDÉK

KUKÁN GÉZA: VITÉZ SZENTKERESZTESY HENRIK

Nemzeti Képzőm. Kiáll. 1934

K Kukán Géza

KUKÁN GÉZA: TILDI KISS ILONA ARCKÉPE

Háry Gyula

HÁRY GYULA: FÜRDŐZŐ AMORETTEK

Kultais, 1928/29. téli
kiáll.

VASZARY JÁNOS : KERTBEN

KUKÁN GÉZA: DR. JUHÁSZ ANDOR

Nemzeti képröm. kiáll. 1935

Mérő István: Udvaron.

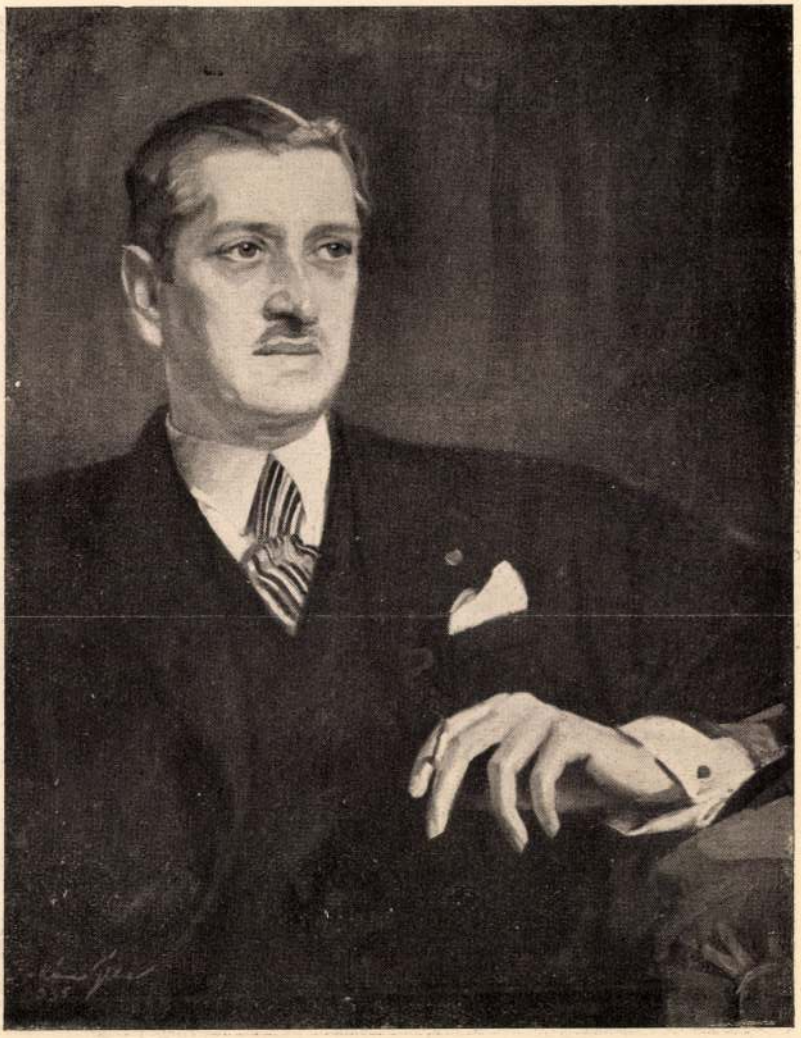

Kukán Géza: Férfi arckép.

KMTársa 1935. téli kiáll -

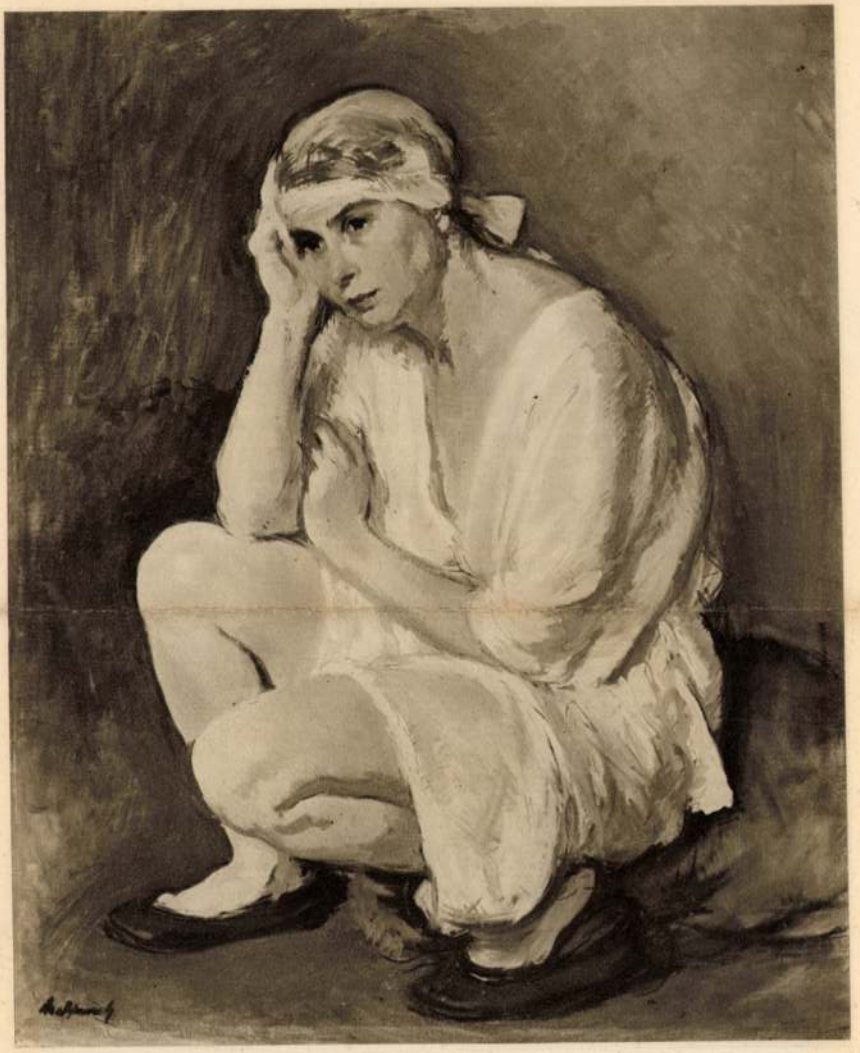

MATTYASOVSZKY-ZSOLNAY LÁSZLÓ: GUGGOLÓ NŐ

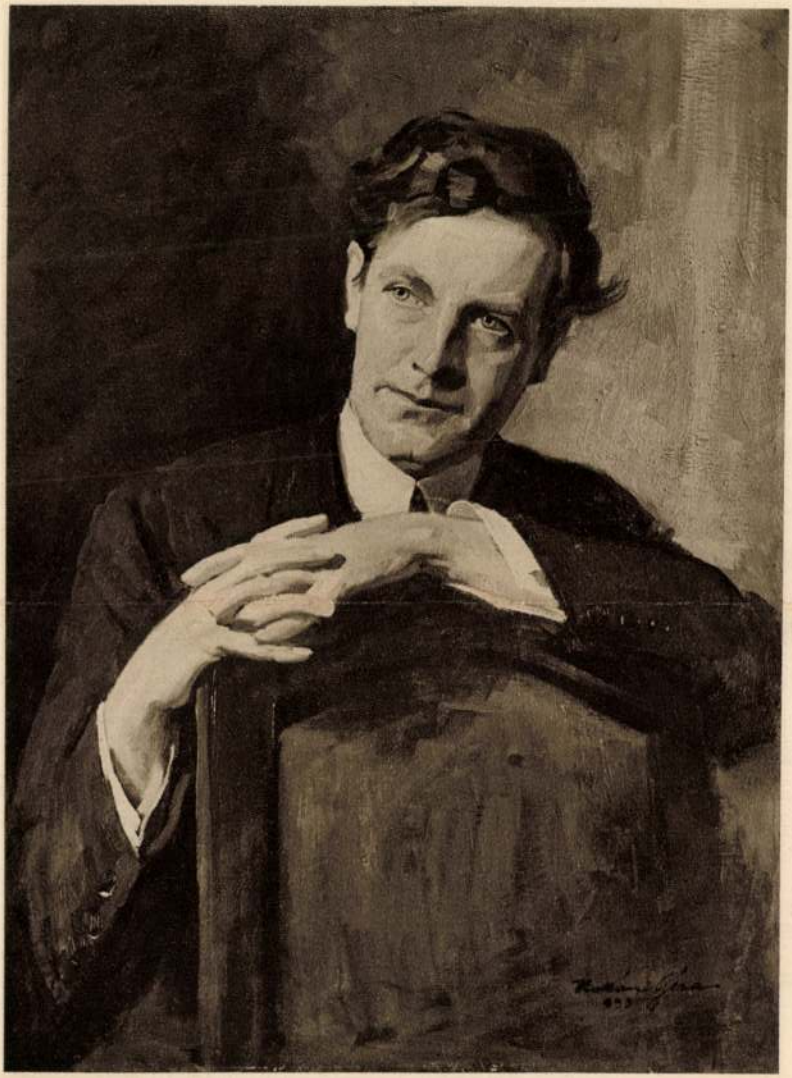

KUKÁN GÉZA: SÁRDY BRUTUS

Nemzeti képrom. kiáll. 1933

Kukán Géza

KUKÁN GÉZA: BURGHARDT REZSŐ ARCKÉPE

KMTársMűvészcsoport 1931

BARKÁSZ LAJOS: A HŰVÖSVÖLGY TÉLEN

VASZARY JÁNOS: KERTBEN

KUKÁN GÉZA: DR. JUHÁSZ ANDOR

Th. 'Nemr. Képzőn. kiáll
1935

Kukán Géza

MAGYAR MANNHEIMER GUSZTÁV: DOMBOS VIDÉK

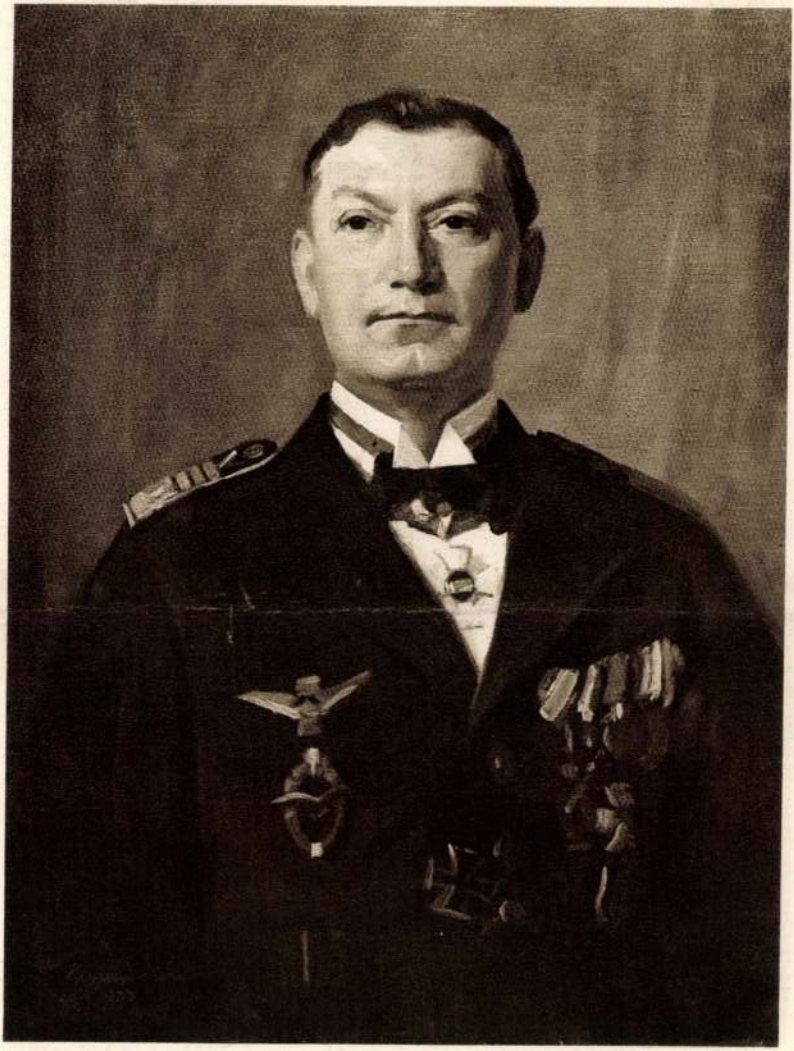

KUKÁN GÉZA: VITÉZ SZENTKERESZTESY HENRIK

Nemz. Képcsarnok kiáll.
1933

Kukán Géza

Géza Kukán: 93. Moor og Barn

Christianiai magy. Kiáll.
1923. ápr. máj.

Lajos Szlányi: 156. Vinteren

Kukán Géza, festő; szül. 1890 május 1-en Érsekújvárt.

Kukán Géza

Magyarság képes mell.

1934. ápr. 29.

Kukán Géza: Szentkeresztesy Henrik

DIE GOLDENE KETTE oder die Sage von der Fr
d.Kunst.Eine Art Kunstgeschichte /

" " BOSTON. Roman einer amerikanischen Stadt. Ma
Verlag. Leinen / 8.60/ 800 Seiten

CHENG TSCHENG MEINE MUTTER. Ein chinesischer Roman Leinen.
Das hohe Lied d. Liebe z. Mutter u. zur Heima
/ 8

WHARTON, Edith DIE OBEREN ZEHNTAUSEND. Roman. Das Leben de
"Upper ten" in New-York. /10

ZWEIG,A. DE VRIENDT KEHRT HEIM. Ein Palästina Roman 1
/ 8

POLGAR,A. AUSWAHLBAND. Von dem Dichter selbst ausgewählt
Leinen,1930. / 6

Kukán Jenő

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 233, 284
1928. 399
1931. 536
1929. 292, 643

Kukán Géza

Lisieuxi Kis szent Teréz cz. művére Ipolyi díj a Képzőmű. Társulat téli kiállításán

Pesti Napló 1934.

január. 28.

Kukán Géza

Zala György archeje, oluff

TmBp 1932

Kukán Géza

Műcsarnok

1929. Lav. Erdő 21.

Sümegi Állami Darnay Múzeum
működése 1915-ben X. 141-142.

Kukán Gerá

⟨ ⟩ előadása a
művészet magyar-
országáról

MAGYAR MŰVÉSZET

1929. 292, 293

Kukán Géza festő ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~, szül. 1890 VI. 1.

Erschnyvárt. Münchenben

s a Bresti Benczúr mesterős

kolában tanult. Kompo-

zicióval és archejeivel

több díjat nyert. Illusztráláis-

ival is foglalkozik.

Nemz. Muz.
At. Képt. 184.

ima:

issé jobbra néz, ül és jobbjá-
lva, ki visszatekint. Jobbra
balra szent Katalin olvas
vel kötötte be, derekán megszo-
k. Jézus meztelen. Mögöttük zöld
.

.

At. Képt 184.

Ernos Zsigmondai 1859.

Kukán Géza

Magyar Művészet
1925. 233, 284
1928. 395

Keresztgomb bronzból, hallstatti

VI. 127

Kukán Géza

1914. máj.-jún. Kiáll. Nemzeti Salon

7 olajk.

Újszentannai gard. népkvt. III. 237

Kukaň Šéra

U. 4272/130

...obbra. Caputiuma fekete, haja s
... arcza s bajusza leberetvált. Jobb
...nyvet tart, mig bal kezét a vörös teri-
...koponyán pihenteti, mely mellett a XI.
Kámzsájá sötétbarna s scapulárája
...ggöny mögött könyvtárt látunk.

...retei 92:72 Jm.
...ka 1869. jun. 24.

Kukan Géza

Tanulmány a sztrájkhoz

Budapest pékes fővárosi tudajdon.

Satyrok.

60 f. Michel Angelo Amerighi da Caravaggio követője.

Kukán Géza

Aut. 1890. Eschnyvár
1919–20. a Benczúr
mester iskola tagja

MÁRCIUS

12

Kukán Gerá

1918 Br. Kohnertdolf-
dij. Sztrájk c. Lépére

Müvenet 1918-56.

Kolozsvár IX. 146.

Kukán Géza

Műcsarnok

1909-10. téli kiáll. 335

1910. tav. kiáll. 338. 431

1910-11. téli kiáll. 157

Azov városának és vidékének

alaprajza IV. 103. – i tenger IV. 103.

1905. augusztus 26.

~~dr.~~ Számvevőségnek: dr. Horváth Géza Jegszárdi utiszámlája érvényesítés végett áttétetik (780/1905.)

Kukán Géza

kepei a

Képünk

Miscenbe

Liptószentmiklósi r. Kath. templom

I. 176, 177

Kukán Gerä

úvod Benczur Eiák. 28. l.

1921, Benczur Eiák –

Terror, olajf.

Tamilmány a vitrájtí hoz, olajf.

Budapest fővárostulajd

Szőnyi Otó dr. V. 310

Kukán Géza MDK

Számadó juhász, olf.

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Kukán Géza

Pásztor János szobrászmüvész, olf.

Műcsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Kukán Géza

Burghardt Rezső arcképe, repr.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Kukán Géza MDK

Pásztor János szobrászmüvész, repr.

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

Burghardt Rezső arcképe, olf.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

Kukán Géza MDK

Szabó György arcképe, olf.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

MDK

Kukán Géza

Magyar Nemzeti Művészet 1939. 1. sz. 9.l.

Kukán Géza MDK

Női tanulmányfej, repr.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Kukán Géza MDK

br. Korányi Frigyes arcképe, olf.

Mucsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

Kukán Géza MDK

Zala György arcképe, olf.

Mücsarnok 1930/31 évi jubileumi kiállitás

Kukán Géza MDK

Uj bor, olf.

gr. Csáky Károly arcképe, olf.

Mücsarnok 1930/31 évi jubileumi kiállitás

Kukán Géza MNK

Új cor. cit.

Ex. Cecily Károlyi Mihályné, cit.

Műcsarnok 1930/31 évi jubileumi kiállítása

Kukán Géza

br. Korányi Frigyes, repr.

Millenarnek 1930/31 jubileumi kiállitán

Kukán Géza

Awiwa I. csop. Eiall-

Terror, of

1690) KÖVETŐJE
Tájkép
Fa, olaj, 18×10 cm.

TENIERS, DAVID, IFJ. (flamand festő, 1610—1690) KÖVETŐJE
Ivó öreg

Ivó legény
Fa, olaj, egyenként 27×21·5 cm.

VINCKBOONS, DAVID (flamand festő, 1578—1629)
Tájkép
Fa, olaj, 17·5×20 cm.
Tájkép
Fém, olaj, 17·5×22·5 cm.
Maszlaghy II., 245. szám. (Az alakok Rottenhammertől.)

A KÉPEK

BOURGIGNON, GUILLAUME (francia festő, 1628—1679)
Francia lovasok
Vászon, olaj, 21×17·5 cm.

DECOY, J. (francia festő, XIX. sz. eleje)
Női mellkép
Miniatür, pergamen, 7·7×5·5 cm.
Gerevich PA, 262. l.

A vasárnapi evezős Európa-bajnokságok magyar győztesei

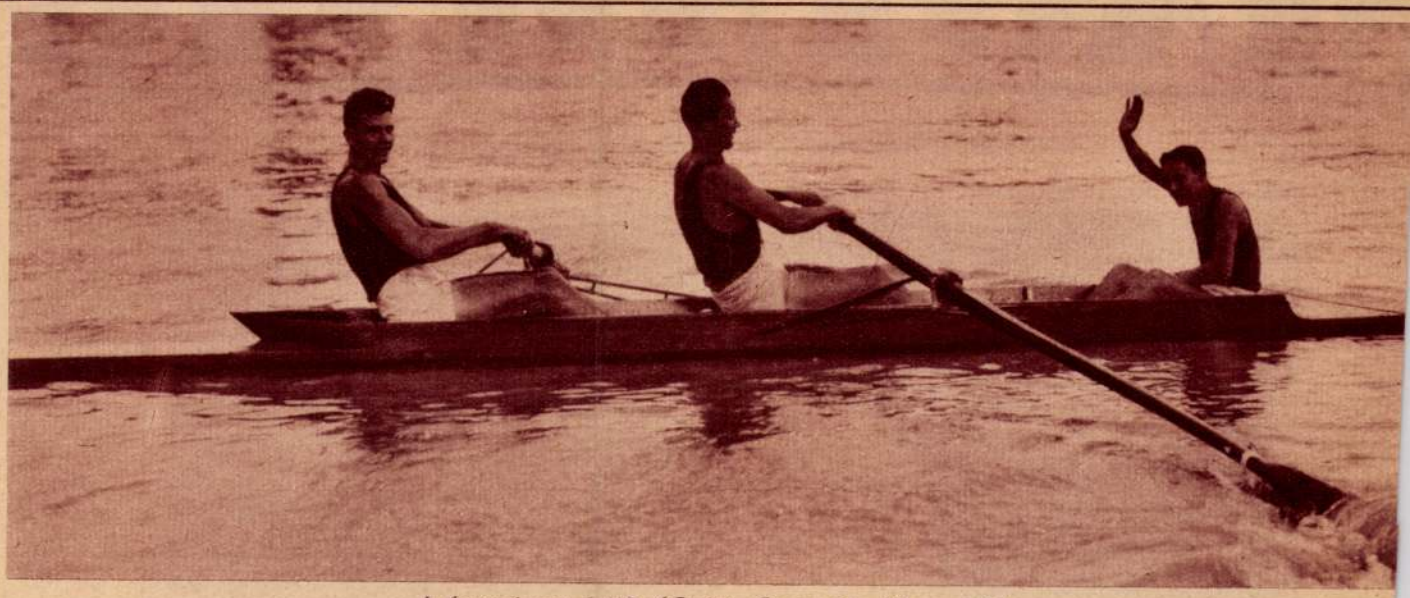

A kormányos-kettős (Győri, Goreczky, Mamusich)

A magyar nyolcas, mely emberfeletti erővel vívta ki nagyszerű győzelmét

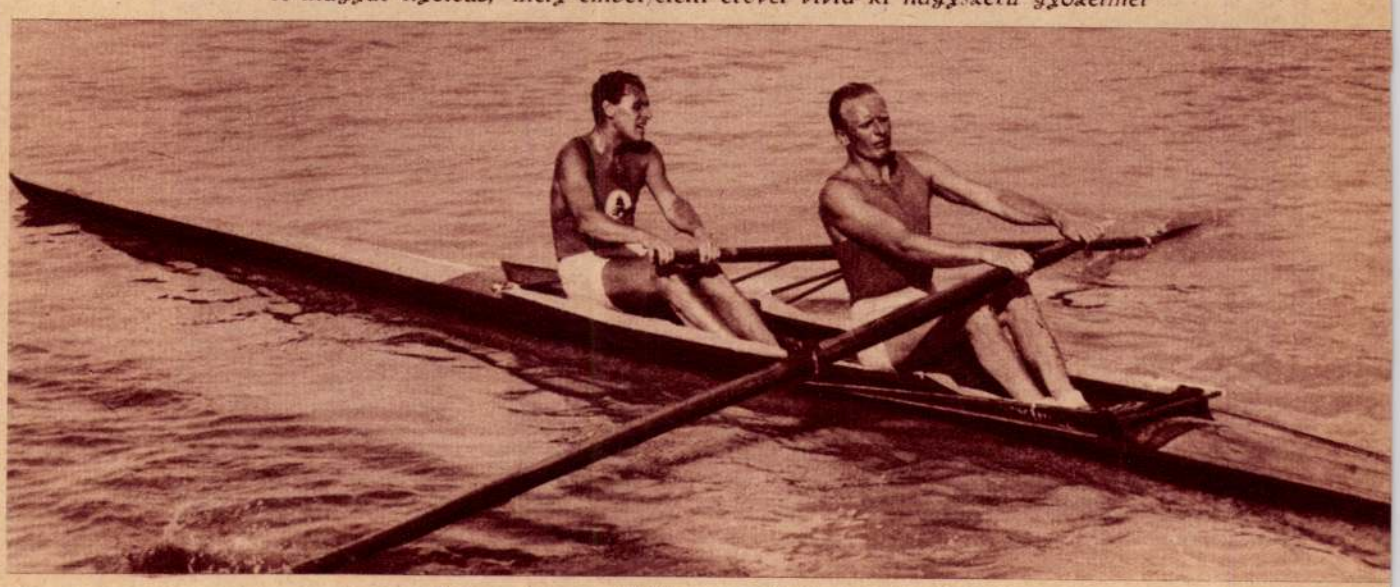

A kormányos nélküli kétevezős (Götz, Machán)

MAGYARSÁG

Melléklet a Magyarság 1933 szeptember 3-i számához. (36.)

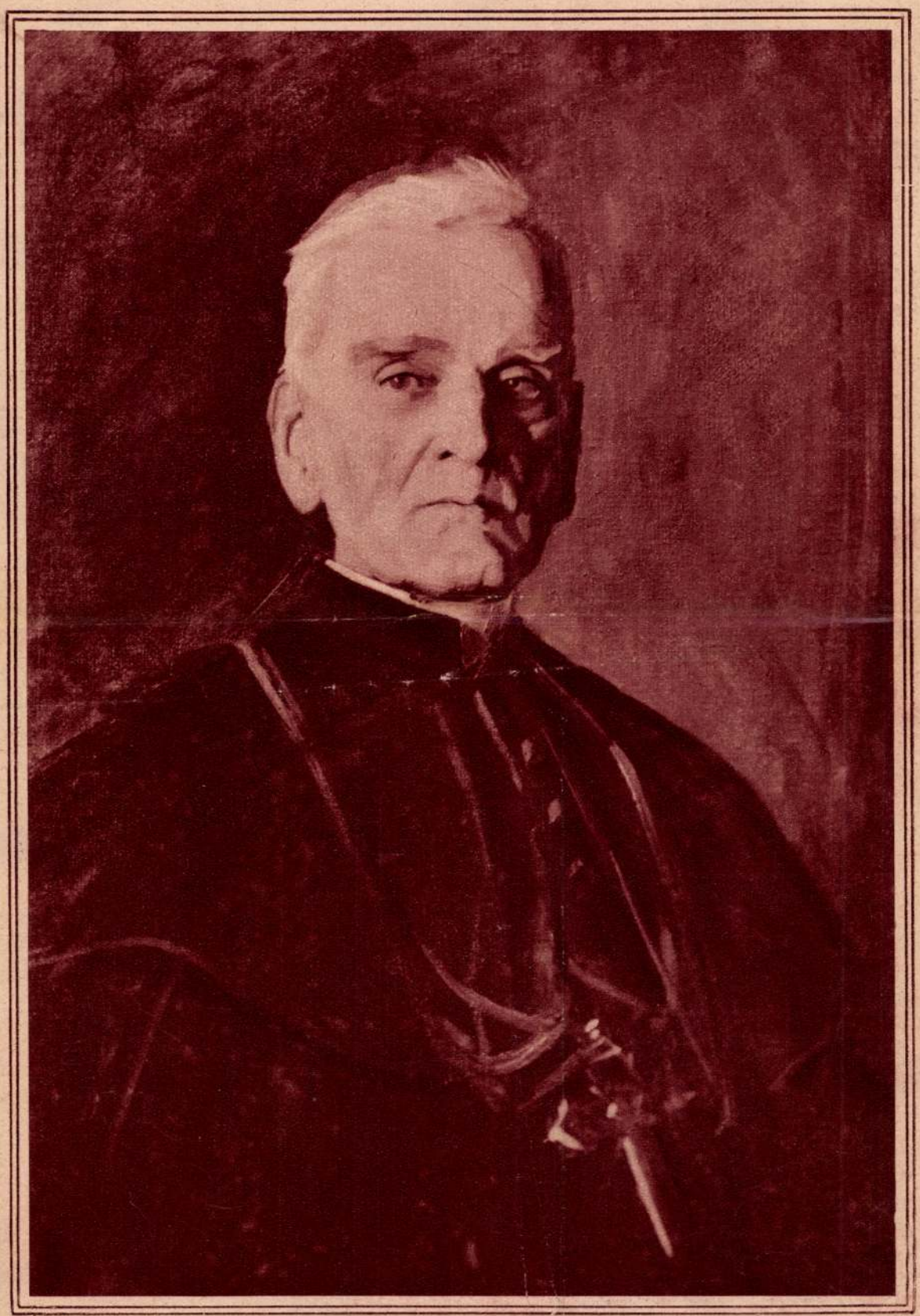

Kukán Géza festménye

SZMRECSÁNYI LAJOS
a gyémántmisés egri érsek

Kukán Géza

U. 2888

rvód

Magyarság.

1933. okt. 15.

(Beszélgetés három generáció képviselőjével a magyar képzőművészet válságos helyzetéről.

ad 4/1941.Om.biz.

K i m u t a t á

A Müemlékek O rszágos Bizottsága po

ra tekintetbe jövő ~~48 évnél fiatalab~~ 49 – 60 éves

kalmazottairó

N é v	Polgári állás	Katonai rend.fok
1	2	3
1 ~~Dr. Dercsényi Pezső~~ Saláth Ferenc	~~gyakor-nok~~ szakaltiak	~~kp.c. szkv.~~ szolgos
~~Dr. Csabai István~~	~~gyakor-nok~~	~~kp.c. örm.~~

Kukán Géza

U. 4052

Szépművészeti Múzeum U. 240.

59.)

Tiszadob Feketés szürke.
...dsó részén 24 függélyes párhuzamos
...rnyolattal. Jármy Tamás mérnök
...rtól 1901

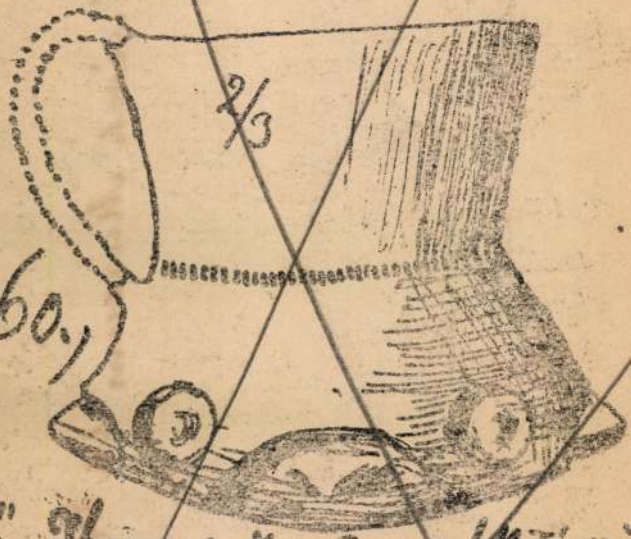

60.)

...ü"
...or" **Ibrony.** Igen durva feketés szür-
...e, ke. Öt részarányosan elhelyezet, fél-
...ig körü hornyolattal körülvett csü-
csökkel. Ezek körött és a fül a-
...kerek benyomatok, melyekne közepő-
...ik ki Jármy Gyula urtól 1897.

Kukan Géza

1921. szept.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Ülő akt, olaj. 10.000.—

Piros köpenyeg, olaj. 14.000.—

Zsigmond (király) (aranyérme X. 190.

Kukán Géza

Vájár.

Kopp

MAGYAR MUVESZET
1937. 29 l.

C. BECCARIA, Della imitazione nall' arte. Discorso. Savona, Ricci. 1885.

DANIEL RAMÉE, Histoire générale de l'architecture. Renaissance. 8-ad rét, 479 oldal, képekkel. Paris, Dunod, 1885.

ANTOINE PASINI, Trésor de Saint-Marc à Venise. Ouvrage illustré de 93 pl. grand in 4., reproduites par la chromolithographie et l'héliotypie en couleurs variées. Venise, typ. Emiliana, 1885.

ALOISS HEISS, Les Médeilleurs de la Renaissance. 6-e monographie: Sperandio, de Mantone, et les médailleurs anonymes des Bentivoglio. In 4-o, 84 pag. avecs 16 phototypographies inalterables, 3. pl. sur cuivre et 160 vignettes. Paris, Rothschild. 1885. 100 frank.

H. COCK, Recueil de cartouches de la Renaissance, publié an XVI-e siècle à Anvers. Reproduction fac-similé photolithographique. Anvers, De Decker. 1885. 15 frank.

JO
kran
LU
Paris
BO
Les
tion
sur
étud
terie
éditi
Paris
A.
plan
cam
histo
Com
LU
joya
nier.

FOLYÓIRA

L'ART. 1885 deczember 15. Szöveg: Max Rooses.

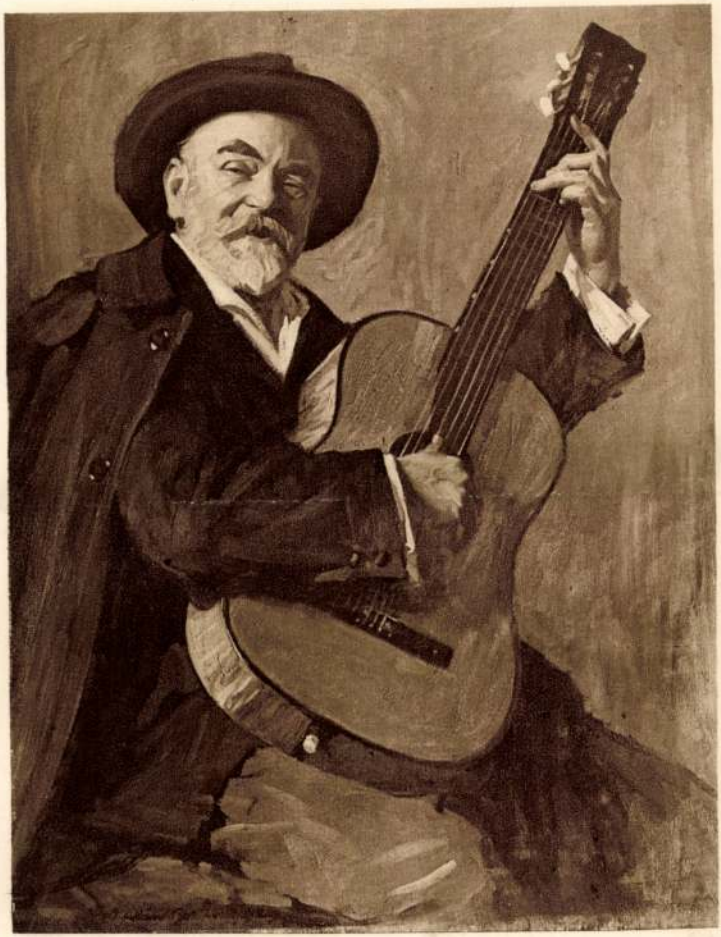

KUKÁN GÉZA: OPTIMISTA

Krajna Ilona festő arcképe
Képzőm. Társ.
1929. tav. Kiáll.

Kukán Géza

Kukán Géza

Vas. Ujs. 1919. 125. p.

11. szám. 1919. 66. évfolyam.

Kukán Géza: Tanulmány.

Sopron, Vass-árvaház

541, 542, 551-
552,

Rácsok mögött az erdő

■ Metz Katalin

Hálóba kötözött, csomózott csupasz fatörzsek (Védekezés), rácsozat mögötti erdőrészlet, egymást keresztező, kiszáradt fagák, mögötte egymásra torlódó falusi házak (Ágak mögött), fény felé ágaskodó lombtalan törzsek (Naplemente fenyőerdőben) – a rabság, a szabadságtól való elzárattatás festményei sorakoznak a marosvásárhelyi *Kulcsár Béla* budapesti emlékkiállításán.

Az élete és pályája zenitjén váratlanul elhunyt képzőművész a romániai szobrászat s (első infarktusa után) a piktúra legnagyobbjai közé tartozott. Országos díjat díjra halmozott, a művészvilág a legelismertebbek között tartotta számon: hogy egyebet ne mondjak, a nagy erdélyi költő, *Székely János* eszszét szánt életművének. Marosvásárhelytől Stockholmig egyéni kiállítások cövekelték ki rövid pályáját.

A hatvanas évektől kezdve tudatosan kereste és taposta ki magának a szocreáltól merőben eltérő utat: az akkori, őszintén kísérletező avantgárd élvonalához tartozott. Jóllehet, pusztán becsempészett nyugati albumok sejttették meg vele, hol tart a szabad világ művészete, de igazából saját bensejéből fakadt az új formák keresésének igénye, meglelése. Annak idején ottani tárlatokon ismertem meg sugallatosan lecsupaszított márványportréit, a Lány galambbal című, lenyűgöző alkotását, márványba fagyott pillangóját, lendületes Íjásznőjét (utóbbi ma is egy marosvásárhelyi téren áll), amelyek valamennyien szerepelnek a november 10-ig nyitva tartó Karinthy Szalon vadonatúj galériájában (Budapest XI., Karinthy út 22.).

A bronzba öntött Íjásznő (köztéri szobor, Marosvásárhely, 1967)
Fotó: Somoskövy Béla

Életfonalát voltaképp egy tragikus fordulatba torkolló pályázati győzelem vágta el: az 1848-as agyagfalvi székely nemzetgyűlés emlékművére kiírt pályázatot nyerte meg, de mire a megvalósításra került volna sor, a hatalom történelemhamisításra akarta kényszeríteni, olyan mértékben kívánt változtattatni a 12 fős szoborcsoporton. Két napra rá, az izgalomtól szívroham végzett vele, 47 esztendős korában. (Az emlékművet végül is szobrászkollégái kivitelezték – immár a hivatalos kívánalmaknak megfelelően.)

Első, súlyos megbetegedése után csak az ecset maradt számára. Nem véletlen hát, hogy festészetét a szobrász szemlélete hatotta át, képein föllelhető a térdimenziót sugalló struktúra, a formák kezdeti kubizmusa, a tértagolás, a mozaikos „építkezés". Hovatovább átsejlik kompozícióin az áttetsző lebegés, az elvágyódás a zárt korból és zárt világból (Ahova vágyom), amelyen a meredek erdélyi fenyves „méhében" messzefénylő kristálygömbbarlang ragyogása csábít a szikár farácsozat mögött. Másutt gótikus oszlopsort idéző farengeteg „kupolája" gyönyörködtet. (A tárlaton megvásárolható a művész albuma, *Banner Zoltán* értő-érzékeny műelemzésével.)

Kulcsár Béla

Napi M. 1999.X.16 15 o.

záloghitelét választja?

ltételeket biztosít,

tál,

hosszabbítható,

ei rendelkezésére.

Budapest, Thököly út 14.
Budapest, Üllői út 115.
Budapest, Állomás u. 6.
Budapest, Lágymányosi u. 10.
Budapest, Váci út 34.
Budapest, Telepes u. 1/b.
Budapest, Petőfi u. 6.

Hiteles alapon

BAV RT.
alapítva: 1773

Kukán Géza

Vasárnapi lipág. Újmagyarság
képes mell. 1937 jan. 24

Kukán Gerá

wód

Benczúr kiáll

28. l.

KUKÁN GÉZA.

Született 1890. május 1-én Érsekújvárott. Művészi tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán kezdte, ahol Balló Ede és Ferenczy Károly tanítványa volt. 1910-ben Münchenbe ment, ahol a Képzőművészeti Akadémián Carl Marr tanár mellett folytatta tanulmányait. Ennek befejezése után 1912. évben Párizsba költözött. Első nagyobbszabású művét még 1909-ben állította ki «Bácsi a műteremben» címmel. Résztvett a müncheni Glaspalast kiállításán is, majd hazatérve 1918-ban Benczur Gyula tanítványává lett. Azóta állandó kiállítója a Képzőművészeti Társulat tárlatainak úgy a bányászéletből vett műveivel, mint arcképeivel. Művészi munkásságára a következő kitüntetéseket kapta: báró Kohner Adolf díját 1919-ben, kitüntető elismerést 1920-ban, Budapest Székesfőváros díját 1921-ben, a Ráth György-díjat 1922-ben, a báró Rudics-ösztöndíjat 1922-ben, Halmi Artur díját 1923-ban és a kis állami aranyérmet 1926-ban.

MŰVEI:

15. tildi Kiss Ilona arcképe. Magántulajdon.
16. Márton Ferenc arcképe. Magántulajdon.
17. Péchy Erzsi arcképe. Magántulajdon.
18. Erdőszéle.
19. IV. Károly király arcképe. A magy. korona tulajdona.
20. Régi dal.
21. Feketeruhás nő. Magántulajdon.
22. vitéz Hajdu Imréné arcképe. Magántul.
23. Dr. Farkas Géza egyetemi tanár arcképe. Magántulajdon.
24. GÁBOR MÓRIC: Halmos Róbertné arcképe. Magántul.
25. JUSZKÓ BÉLA: Magyar ökrök.
26. ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: L. Hollós Juci arcképe. Magántulajdon.
27. BURGHARDT REZSŐ: Naplemente Capri szigetén.

Műcsarnok 1928/29
Téli K.

I. TEREM.

Olajfestmények, eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

1. vitéz DARVASSY ISTVÁN: Cigánygyerek.
2. VIDOVSZKY BÉLA: Zalai táj.
3. SZÜLE PÉTER: Báró Wlassics Gyula v. b. t. t. arcképe. Magántulajdon.
4. SZLÁNYI LAJOS: Szántóföldek.
5. BRÜLL ALADÁR: Nehéz sors.
6. KARLOVSZKY BERTALAN: Női tanulmányfej.
7. KARLOVSZKY BERTALAN: Dr. Nékám Lajos egyetemi tanár arcképe. Magántulajdon.
8. KARLOVSZKY BERTALAN: Dr. Lenhossék Mihály egyet. tanár arcképe. Magántulajdon.
9. MÁRTON FERENC: Őszi reggel.
10. KOMÁROMI KACZ ENDRE: Beethoven. Martonvásár 1802. Herceg Esterházy Pál tulajdona.
11. ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: Naplemente.
12. KARLOVSZKY BERTALAN: Dr. Kenyeres Balázs egyet. tanár arcképe. Magántulajdon.
13. KARLOVSZKY BERTALAN: Férfi arckép. Magántulajdon.
14. GÁBOR MÓRIC: Gergely Gyuri arcképe. Magántulajdon.

Kukán Géza

Új Magyarság Vasárnapja
1936. jan. 5.

Korányi Frigyes báró meghalt
(Kukán Géza festménye)

Kukán Géza

Uj Magyarság Vasárnapja

1935. nov. 17

Kukán Géza: Férfiarckép

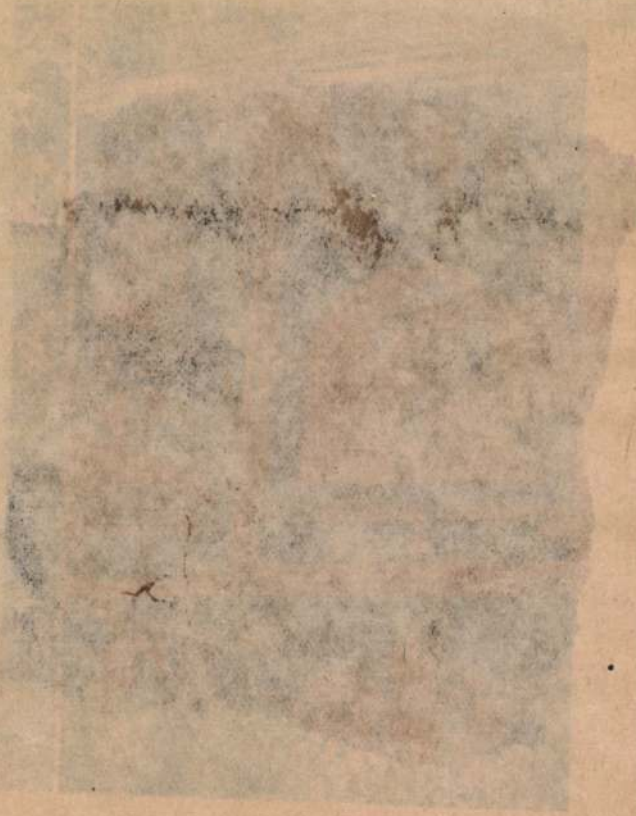

Kukán Géza

Terror c. képe

repr.

Vas. Ujs. 1920. 102. l.

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

ELNÖK

Caro Amic

Mi permetto di presentar
scrittrice ungherese, redatrice de
La Signora va in Italia per racco
l'Italia che sarà pubblicato da u
si. Ti prego di voler facilitare
cortesi consigli e con la tua acu

Kukán Géza

l. Lá Birótlgyűst

65. C.

Kirkán Géza

1908/9, 1909/10,
1919/20 - 1920/21.

Ferkèpzomfoiskèvk

106.0.

Kukán Géza

Öreg cserkész. Kukán Géza olajfestménye

Tél a művészetben.
(Budapest, 1941)

A művészet, mely önmagában véve oszthatatlan egész, nemzetközi és mindennél felsőbbrendű, nevelő, tanító és építő, nem utolsósorban gyönyörködtető hatásával egyaránt kiterjed az emberiség egyetemére, — mindazonáltal elsősorban annak a közösségnek a nyelvén beszél, — amelynek kereteiben született és minél inkább azonosítja magát az alkotó a közösséggel, — fajával és nemzetével, — annál inkább hasonlatos, idomult vagy onnan fakadt lesz alkotása.

Háború állapotában faj és önfenntartási kötelessége mindenkinek, hogy közösségét, — faját és nemzetét minél töretlenebbül átmentse a szebb jövő számára, — amelyért a harc folyik.

Honvédeink fegyverrel a kezükben, a parasztság az eke szarva mellett, a munkás az esztergapadoknál és a kötőgépeknél, a bányász a tárnákban, az orvos a legalattomosabb ellenségek harcvonalában, a rendőr és csendőr a belső ellenségek leküzdésében teljesíti kötelességét, — és kötelességteljesítésük tökéletessége a jövő eredményeinek fokmérője.

A művésznek, legyen ábrázoló, alkotó, megjelenítő, vagy ennek bármely oldalágában tevékenykedő művész

Kukan Jera

Úvod

Valence 1972

154. l

Kukán Géza

Képzőművészet
1927. I. évf. 1. sz.
31. l.

Műteremhirek. *Kukán* Géza, a kitünő portretista, Horthy Miklós kormányzó életnagyságu képét festi a szolnoki vármegyeház diszterme részére. Mint a vármegyeház illetékeseitől nyert információnk mondja, a művész tiszteletdiját 100 millióban állapitották meg.

1871. Könyomat. Színeltérések.

Kukán Géza

Wolff Károly arc-
képe, repr.

KMTárs 1937. téli kiáll
Rat

Kukán Géza

Elektr. arch

Gell Mad

312. l.

Kukán Géza

Zala György arch.
Repr.

Rát Str. 187. l

BUDAPEST

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

Kukán Gerő

Zala György arcképe

1926

1932 tőv új szerzem.kiáll Műcsarnok

Kukán Géza

Sostói Horváth Etel
arch. olajf.

Nemzeti Szalon

M. Arcképfestők Társa-
sága repr. kiáll. Kat.
1935. okt. 5-20.

407 Kukán Géza: Pihenő vájár.

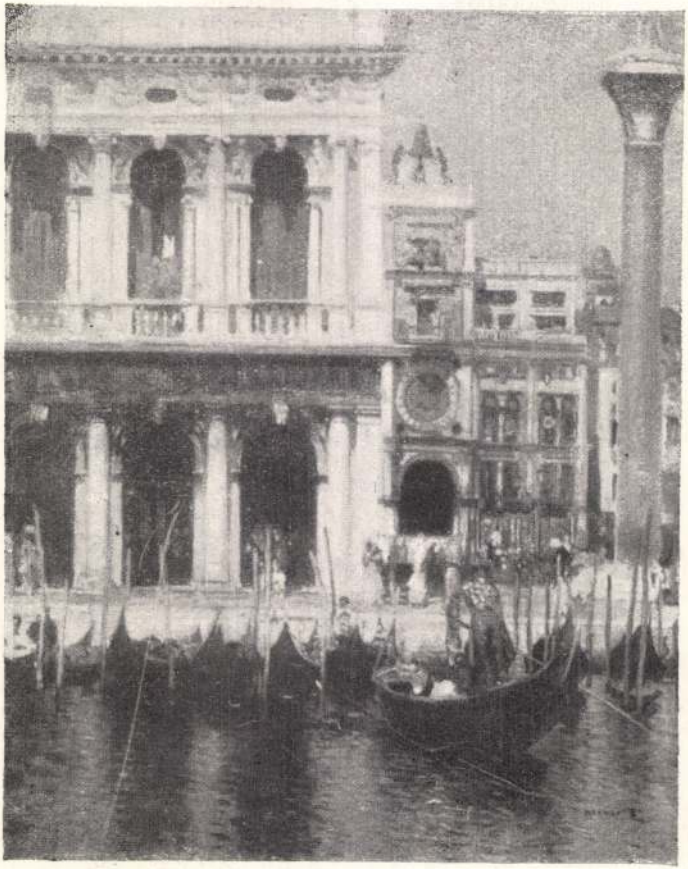

299 Herrer Cézár: Libreria Vecchia ed Orologio.

Kukán Géza

IV. Károly király arc-
képe fentitett

Repr.

Magyarság képes
mell. 1928. dec. 30

Kozma Jenő dr.	Szemző Elemérné szül. Szalay Ilona
Terbócz Imre	Hermann János
Hivert Dezső dr.	Kováts Alajos
Müller Gyula	Balkó Imre
Ingola János	Tóth Lukács
Pyber Ignác	Füzessy István
Béles Géza	Vas Zenó

Központi iroda: II., Szilágyi Dezső - tér 5.
Telefon: 152-421

F. k.: Bölöni András

MAY NYOMDA R.T.

Kukán Géza

Kukán Géza: Széchenyi Emilia grófnő arcképe

Kukán Adalberto: Ritratto della Contessa Emilia Széchenyi

EZ·A·KÖNYV
C I L I É

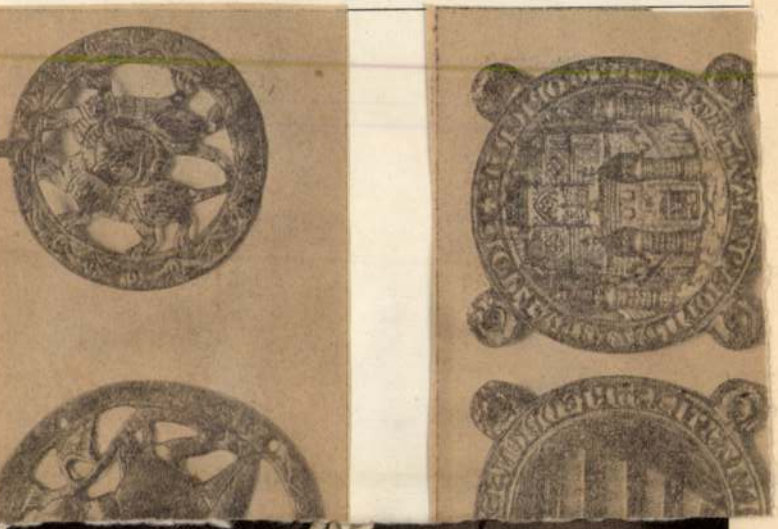

SZ. LAENDLER ISTVÁN: GRÓF FESTETICH PÁL

KUKÁN GÉZA: NŐI TANULMÁNYFEJ

Képzm. Társ.
1930. tav. kiáll.

Kulcsár Béla szobrász

„Ijász"

- szobor

Igaz Szó 1973/4 514 old.

ifj. Kulcsár Béla festő

- Skálcius (festmény a borítólapon)

Igaz Szó 1971/3

ifj. Kulcsár Béla szobrász

- 47-évesen halt meg
- szobrászként kezdte majd festett mert a munka megviselte a szívét
- újra szobrokat készített

Hajdu Győző - Könnyező szobor

Igaz Szó 1976/7.

69. old

Kulcsár Béla Szobrász

Dózsa

- mell-szobor

Igaz Szó 1976/7

8. old.

Kulcsár Béla: kobrák

„Térplaktira"
„Árvíz"
„Flóra"
„Íják"

(kobrok a bonítón)

Igaz Szó 1976 /7

ifj. Kulcsár Béla szobrász

„Anya gyermekével"
„Korsós lány" } 2 szobor

„Gólika"
„Védekezés" } 2 festmény, a
műmellékletben

Igaz Szó 1976/7

MDK

Kulcsár Endre

végbizonyítványt kapott

Kimisk 1914-15. 84 l.

Kukán Géza

l.

A magyképzőm

43. l.

Kukán Geza

wod
2

Est. 1928

27. l.

Zagyva

~~Karancsalja (Vásárd)~~

tpl.

34

Kukán Géza

KMTárs. törzstag

KMTÁRS művcsoptok
1931, feb–márc kiáll.

I. 22, 27

1931. tav. tárl. 16, 24
1931/32. téli tárl. [illegible]
6, 12, 14, 17

1932. febr–márc. kiáll. 123.
1932. tav. tárl. 10, 23, 30, 97
1932/33. téli kiáll. 175, 180, 212
724
1933. neuv. képzm. kiáll.
363, 364, 365

Kukan Géza

l. Déry 1927

30, 78, 126. l –

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Kukán Gerá

Zala Györ Egyszerű
repr.

Dény 1927

126-l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Patria" r.-t. Budapest — 435418

Kukán Géza

Nőd
2

Hlutolsó 52.l.

III

759 (3576).
810 (44).

372.

1905.

lva, hos,
~~mellett~~ ülő ~~fiatal~~ leányt, a jobb-
ifjú ~~át~~ karolja at. A szekrény előtt
er lábánál pedig öt huros lira ~~kö~~ van.
ő képezi, a hol Amor~~[illegible]~~ szobrát
zba.
cm. 137 x 127
ki 20578 sz. leirattal 150 K-án.

256

Kukán Géza

wid

z

Petr Samtida

29. 81. l.

képpel

Kukán Géza

festő

† 1936. jan. 28.

45 éves korában

Elek Artur hagyat.

elme.

, hogy egy jobbra száguldó
ront a vele szembe jövő
zsával védekezik és a ki
özelökben jobbról a földön
a fekszik, a ki fejét mindkét
ldaltáskája mellett pecsétes
alról, az útjelző közelében,
míg jobbról nagy füst száll

5 cm. — Lelt. sz. 783. — Értéke
ith-féle ereklyemúzeumból. —
latokat l. a 62. lapon az 580
rilis 23-án (107—95). — Átvételi
domásul vette az 1896 április

Kukán Géza

lásd

Szépm. Mur.

Uj szerem. 1920-21.

57. sz.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

KUKÁN GÉZA / 1890 - 1936 / :

154. Zala György arcképe. - Olajf., v. 60 x 80.7 cm. Jelz.a.j.s.: "Kukán Géza 926."

Székesfőv. kept. jub. kiáll

1944.

Kukán Géza

STRÓBL ALAJOS / 1856 - 1926 / :

240. A müvész felesége. - Szobor, fehér márvány. Mag.: 54 cm. Jelz.nélkül.

SZABADOS BÉLA :

241. Női fej. - Szobor, terr. Mag.: 32 cm. Jelzés nélkül.

SZABADOS JENŐ / 1912 - 1942 / :

242. Otthon. - Olajf., v. 145 x 120.5 cm. Jelz.l.b.: "Szabados Jenő 1939.nov."

243. Apám. - Olajf., v. 65 x 60 cm. Jelz. l.j.: "Szabados Jenő 1939".

SZABÓ IVÁN :

Kukán Gerá

+ 1936 jan. 28.
Bpest
Nekr.

Magyar Művészet
1936. 127. l.

RAKTÁRON TARTUNK:

Kész esztergakéseket is normális méretekben

Kérje kész késekre vonatkozó uj árlapunkat.

MERT:

1. **A ré**
bizony
sitésé
2. **A W**
— sol
tehát
mini
3. **Kise**
a tart
4. A **W**
gyor
nem

Homokos, sala
12%-os mangán
kemény gummi,
üveg, porcellán,

A WIDIA

időben -

ben -

a term

Kukán Géza

53 Tanulmányfej. Olajf. 15000.—
54 Pihenő modell. Olajf. 30.000.—
55 Álom. Olajf. 30.000.—

Nemzeti Szalon

Téli tárl.
1922. jan.

KUKÁN GÉZA

81	Fehérkalapos nő		3000.—
82	Horváth Etel arcképe	olajf.	3000.—
83	Gách István arcképe		3000.—

Magy. Arckép. Társ.
1930.
alapító tag
⊕ Repr. a katalógusban

LAMPART

Fémáru-, Fegyver- és Gépgyár Rt.

gyártmányai:
vízmérők, szeszmérők,
vas- és fémöntvények,
zománcozott fürdőkádak
és falimosdók, villamos
világítótestek stb. stb.

Gyártelep: IX., Soroksári-út 158

Kukán Gerő

festő

l. élet

Karcagmagyarország

669, 670. l.

és balra fordul~~ra~~ tanáll. Jobb kezével, melyben le-
aszkodik; leeresztett baljában kendőt tart.
i. ~~Haja~~ gondor, hajat, fülbevalókat s a nyakláncz~~on~~án
isel. Szűk újú ruhájának dereka rövid.
g L Felirata a kép alatt két sorban:

Kais. Prinzes. von Rusland.

3."

Keretnek 19.3 : 14.4 cm.

nies).

L és az ablakon át kertre nyílik kilátás.

140/95 N° 9.

Kukán Géza

Árverési Csarnok aukció kat.

31. sz. 1926. febr.
33. sz. 1926. jun.

Kukán Géza

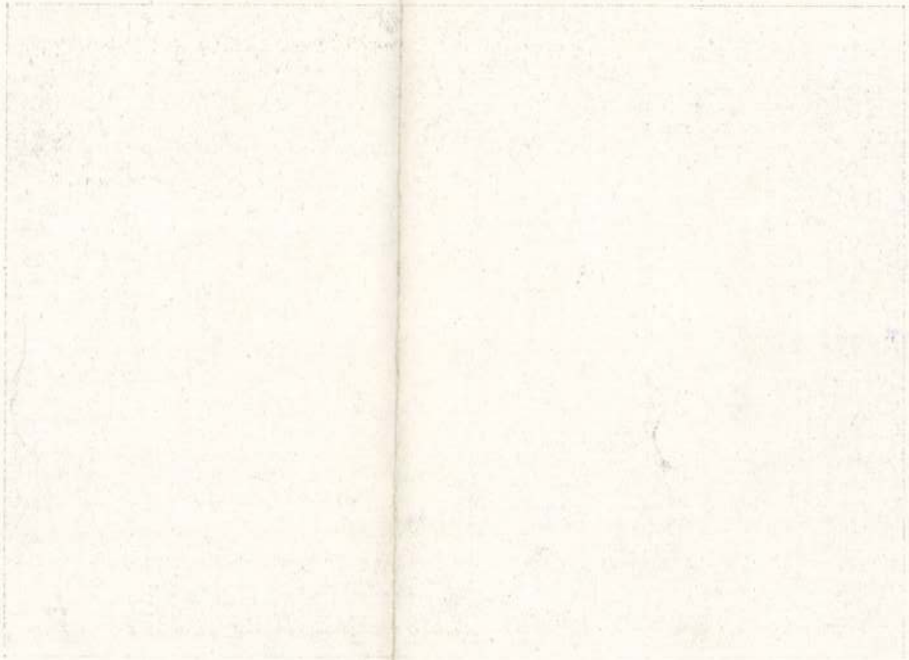

KUKÁN GÉZA:
sóstai Horváth Etel arcképe

Nemzeti Szalon 1930
Archépfestők okt.

Kukán Gerá

Uj Magyarság Vasárnapja

1934. dec. 9

Kiállítva az idei műcsarnok

Kukán Géza

Sztrájk c. festménye, mely 1918-ban a br. Kohner Adolf díjat nyerte, repr.

Művészet 1918. 56. l.

Kukán Géza

Művészet 1917. 28. l.

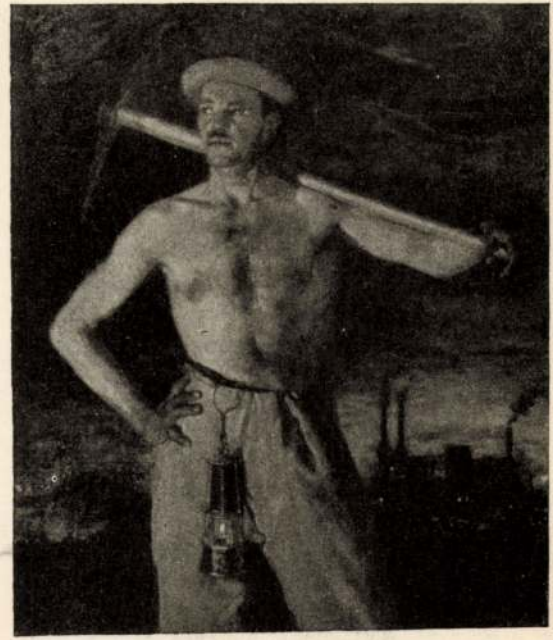

KUKÁN GÉZA SEGÉDVÁJÁR

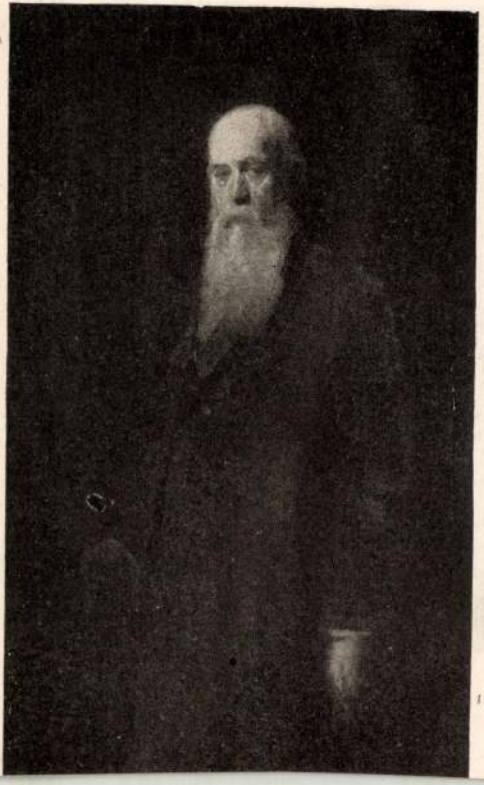

Kukán Jeza

Bányaszszencsétlenség
c. képének repr.

Művészet 1917. 59. l.

KUKÁN GÉZA (szül. 1890)

50. Zala György szobrászművész (szül: 1858) képmása. Jelezve lent jobbra: Kukán Géza 926. — Budapest Székesfőváros tulajdona.

14

Kukán Géza

Magyar művészképcsarnok 14.1

)e a kormánnyal, hogy megállítsam azon az uton,
lyzethez és az áldatlan belpolitikai zavarokhoz
viselőház feloszlatása előtt kiléptem a kormány

aggodalom és választóim ezreivel való személyes
zdjek a kormány politikája ellen, mely a nemzet
lasági megélhetést veszélyezteti.
ıa eszme szolgálatában, mely egyedül vezetheti
és

us zászlaját a fővárosban!

rályért, Hazáért"

Kukán Géza

Új Magyarság Vasárnapja

1935 márc. 24.

Kukán Géza: Juhász Andor dr.

1935 MÁR 20 18

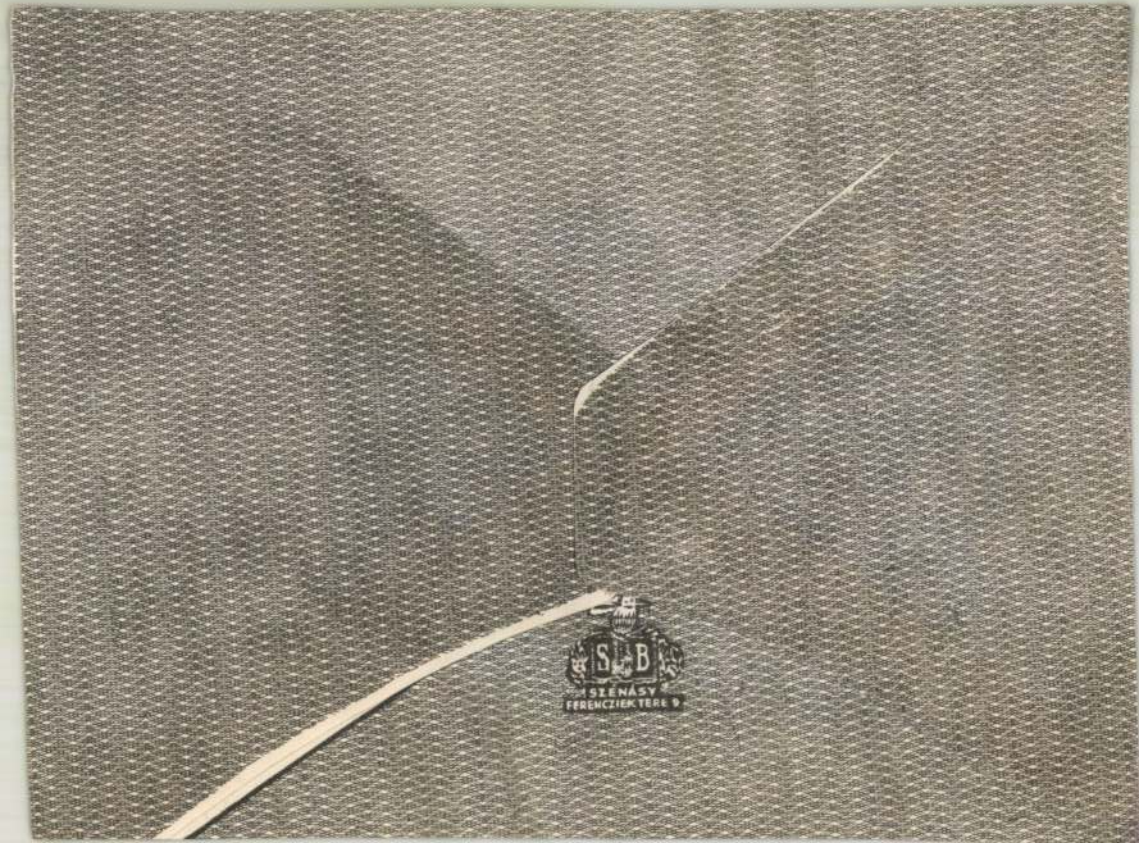
S B
SZÉNÁSY
FERENCZIEK TERE 9.

Kukán Géza

HETI HIRADÓ

Kukán Géza festő-
művész meghalt

Új Magyarság Vasárnapja
1936. febr. 2.

111
1935 sz.

Műemlékek Orsz. Bizo

Hivatalból.
Díjátalányozva.

célja az, hogy drámaiságot, cselekményt, történést adjon elő. Az alakokon előadott pszichológiai állapot sem festészethez tartozó, interpretativ tulajdonság. A művészet anyaga és eszközei szabják meg a művészet célját: a szín, vonal, tónus stb. Tehát a művészet célja a természetről szóló szin-, forma-, vonal- és a többi érzetek előadása. Még megtartják a természet formanyelvét, sőt bizonyos mértékig épen a természet közvetlen átélése kedvért mondanak le az ú. n. irodalmi tartalomról. Keresik tisztán festői lényeget (amilyen a szinprobléma) és a szín érzékenységének fejlettsége és kifinomodottsága a „plein air"-en túl fekvő problémákhoz vezette őket.

Ez a festő csoport képviseli nálunk legegységesebben a francia impresszionizmust: az anyag művészetét. Lassanként elveszti a fontosságát az ábrázolt dolog, a természet is, és már csak annyiban érdekes, amennyiben látszatot szolgáltat. A természet formái csak felületet adnak, melyet színfoltok elhelyezésére szolgáló alkalomnak tekintenek. Mert nem a természet abszolut szín és forma-igazsága vezeti a művészt, hanem a világítás, amint a színek a légköri viszonyok mellett a dolgok felületéről a szemünkbe vetődnek. A látszat. S végeredményében a természet csak színek és formák viszonyáról, harmóniájáról ad tanuságot, ami a művész érzeteit irányítja, ami szükség szerint benne van a művész érzeteiben és tökéletesen elég, ha a művész a harmónia érzeteit követi.

A művészet céljának ez az újraértékelése voltaképpen semmi újat sem hozott. Sőt az irodalmi elem kiselejtezése, a legnemesebb intenciók dacára, bizonyos egyoldaluságot, elspeciálizálódást jelent. A tisztitással, hogy a tisztán festői értékeket közvetlenül adhassák, olyan űrt keletkeztettek, melyet — az elmélet következményei mellett — az expresszionizmus sem tudott betölteni.

Mint említettem, a nagybányaiak a „plein air" hagyományain indultak. Ezeket fejlesztették és olyan kiváló eredményeket értek el, amilyeneket *Ferenczy* „Hegyibeszéde", a „Három királyok", *Thorma* „Halottak napja", *Iványi Grünwald*nak különösen régebbi tájképei stb. reprezentálnak. Ide tartoznak még *Hollósi, Réti, Börcsök* és több fiatal festő, kikről még lesz mondanivalónk.

Láttuk, hogy az impresszionizmusban a művészet célja a természetről szóló érzetek kifejezéséről a harmónia érzet mentén az anyagra tolódott át. Mert hiszen a kifejezés eszközei (a festék, helyesen szin, vonal, tónus stb.) által adott lehetőségek kizárólagossága voltaképpen olyan művészetet jelent, melynek célja és exisztenciája valami zenei líra, minden tartalom nélküli ártisztikum. Ezt a tartalomnélküliséget igyekezett megtölteni az expresszionizmus. Azt mondta, hogy a művészet legtisztább értéke az *érzéstartalom*, az, amit általában szubjektiv komponensnek szoktunk nevezni. Az objektiv komponens, a természet, melynek formanyelvét használta az eddigi művészet arra, hogy érzeteket fejezzen ki és tolmácsoljon, legtöbbnyire akadálya annak, hogy érzetek maradéknélküli kifejezéshez jussanak. Ezért a kifejezésformákat is szubjektiven kell alakítani. Hiszen „a művész látása nem lehet azonos a fotográf lencse részvétlen látásával", hanem kell, hogy „hordozója és kifejezője legyen az alkotó értelem rendjének, a világnézetnek". Voltaképpen tehát az expresszszionizmus az érzetek hangsúlyozott kifejezésének a művészete. Látni fogjuk, hogy az érzetek tartalma és az egyéni diszpoziciók iránya szerint sok — mondhatnám — végtelen lehetőséget nyitott.

Ez volna az expreszionista, helyesebben *individuálista* művészet esztétikai, tehát elméleti aláépítése. A történész számára azonban minden argumentálás és minden megbizonyítás csak dialektikus értékü. A művészet szigoruan gyakorlat, az elmélete posteriori, és még igy sem lehet célja a meggyőzés, hanem csak a megmagyarázás. Stílusesztétika alapjában véve lehetetlen dolog addig, míg stílusokat önmaguk között értékel. Minden művészet csak a társadalmának az egységében közelíthető meg és igazán érthetővé, átélhetővé csak a milője által válik. Azért az igazi esztétikai ítélet az, mely a művészi értékeket — épen a céljuk szerint is — a társadalom vitális érdekeihez méri.

A művészi megmozdulásoknak általában olyan legbensőbb oka van, mely a társadalom gyakorlati, szervi, vagy biológiai viszonyaival teszi őket összefüggővé. Ezek a viszonyok ugyanis jelentékenyen irányítják a társadalom értelmi berendezkedését, lelkiállapotát, az általános emberérzést, melyek aztán a művészetben mind kifejezésre jutnak. Mondjuk például, hogy a nyugati kultúrát alkotó társadalomban az utolsó évtizedek alatt a gyáripar rohamos fejlődése a munkásosztályt keletkeztette. Ez az új társadalmi osztály, mely épen a nagy tömege és centrumba zsúfoltsága miatt is automatikusan és természetesen szervezkedett, új társadalmi tanokat hírdet, vagyis új ideállá igyekszik csoportosítani az elszórt és általánosságban régóta élő tanokat. Az ember és a környezet, az egyén és a természet, az én és a köz viszonyának új értékelése ez.

Alapjában véve nagy és termékeny problémák, melyek duzzadnak és túlcsurranóak a megoldások végtelen lehetőségétől. De egyuttal magukban hordozzák az intellektuálizmus mérgét a terméketlen és mozdulatlanságba dermesztő — szkepsziszt. Herbert Spencer osztódási (heterogenizálódási) elméletének végső határát jelenti a társadalom szétdarabolódása egyénekké és a művészet egységének individuálizmusba zúzódása. Az elméletet kifejleszti és minden irányban a legkegyetlenebb kiméletlenséggel vonja le a konzekvenciáit *Spengler* az „Untergang des Abendlandes"-ében. Az osztódás, demokratizálódás minden társadalom bomlásának a jegye. Nem erőszakos rombolás, felforgatás, lázítás ez. A szélsőséges nihilizmus sem a „gyűlölet vallása", hanem a társadalom elgyengült és bomladozó szervezetében keletkező méreg. Pusztán csak toxin, amit a dekadenciában levő szervezet fokozottan választ ki. A természet törvénye teljesedik be s ez működik az értelem termékeiben is.

Az így látott kultúrában az új világnézet épen a végtelen heterogenizálódás miatt sem egységes. Nem mutat

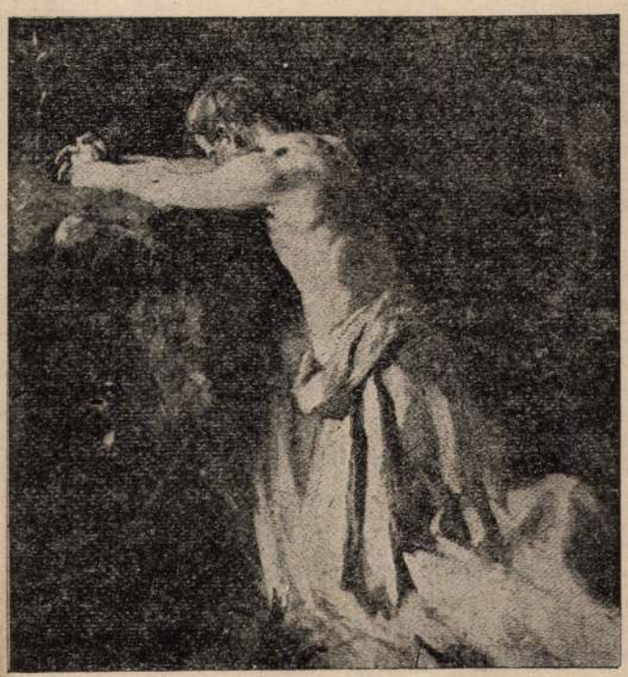

Remete. Kukán Géza festménye.

Párizsban 1925. XI. 2. 17.

a művészet sem olyan egységes és általános ideált, amilyent mondjuk pl. a gót vagy román művészet kora termelt s amely egységes ideál lehetővé tette azt, hogy olyan egyszersmindenkorit, nagyot teremtsen. Ezen a szétdaraboltságon igyekszik segíteni az a legutóbbi években keletkezett mozgalom, mely még szinte névtelen s emiatt az összefoglaló célja miatt konstruktivizmusnak is szoktak nevezni.

Az összes expresszionisták megegyeznek abban, hogy a művészet fénykorához, a „grand art"-hoz képest bizonyos részletproblémák szerint egyoldaluak. Egy csoport, mely minálunk a plenér örökösei, a nagybányaiak közül került ki, a fény problémájával foglalkozik. Nem pusztán világításnak fogja fel. A fény itt nem az a valami, ami az árnyék ellentéte. Sőt árnyék nincs is, csak kevesebb vagy több fény. Végeredményében nem is a fizikai fényről van már szó, hanem annak a kozmikus fénynek érzetéről, ami ömlik, szélesen zuhan, szétárad a dolgok között, visszaverődik és kristályos szinekbe törik a végtelenség felé. Van ebben sok érdekesség, és sok meleg művészi megnyilatkozás alkalma volt.

Ez a nagybányai csoport s általában az expresszionistáknak ez a csoportja a tájékozódást részben közvetlenül a franciáktól művészeink párisi nevelése útján kapta, részben pedig német közvetítéssel jutott hozzá. Németországban a „Cafee du Dome" köre képviselte a francia expresszionizmust s a magyar művészek egy része innen ismerkedett meg vele.

Vaszary képein nem a világítás adja a testek plasztikáját, hanem a fény, ami körülcsillogja és mámoros áradó színekkel öleli át, reflexxel tapintja és paskolja le a formákat.

Novotny, a marosvásárhelyi születésü egészen fiatal festő teljesen és kizárólagosan a zuhatagos, éltető fény érzetelését keresi. Ahogy mindenható, széles oszlopban omlik, forrón párolog, elmossa a formákat, a kiterjedéseket és valami ítéletes idő riasztó fenségét, vagy extattikus monumentalitást ad.

Boromisza képein prizmás csóvákba törik a fény. Szegletes pászmák ritmusához tagozódik minden figura is. *Kmetty* régebbi képein szürkésbarna színekkel, fekete konturokkal a fősulyt már inkább a tömeg és térfogat érzékeltetésére fektette. Ujabban megszínesedtek a festményei s ezzel közeledett ahhoz a csoporthoz, mely a problémákat már kevesebb egyoldalusággal kezeli s mely, mint jövendő festő-generáció, részben még a Képzőművészeti Főiskolán készülődik. Ennek a csoportnak megalakítója *Szőnyi*, egészen fiatal és rendkivül szorgalmas művész. Mellette több-kevesebb egyéniséggel *Deli Antal*, *Patkó Károly* festők, *Aba-Novák Vilmos* grafikus és egész sereg kisebb jelentőségü festő áll. Jellemző erre a csoportra nézve az, hogy általában összefoglalóbb és univerzálisabb problémáik vannak, mint az idegen származásu expresszionistáknak. Nagyobb kompoziciókkal is dolgoznak. A testek térfogatának és plasztikájának valami monumentális és emberfeletti kifejezésére törekszenek. Megnövelik, álláhúzzák és olyan zárt tömegekbe zsúfolják még a női test finom formáit is, mintha istenek, gigászok, vagy legalább is felsőbbrendü lények volnának. Ezt szolgálják a színek is, melyek egyáltalában nem naturálisztikusak. Tisztán az intellektusban élő harmónia érzetből nőnek fel. Emlékezetes a *Szőnyi* gyüjteményes kiállítása, melyen óriási, szinte megdöbbentő erővel vonult fel irtózatos nagy készsége és sokoldalú, azt mondhatnám — kimerítő mesterségbeli tudása — és olyan végtelenül kevés uj, emberi mondanivalója. A „Danaidák" egy sereg akt, akik súlyos, párás és fülledt levegőben mozognak. A levegő súlyos és nehezen szaggatható lélekzetté, az alakok pedig úgy mozognak, mintha minden gondjuk az volna, hogy szép és megnyerő vonalakat mutassanak. De az erő, amit kifejt, óriási — csak nem győz meg, nem ragad magával.

Ez a *Szőnyi* alapította iskola egészen magyar talajból nőtt ki. És az utóbbi éveknek legátfogóbb kísérlete. Ezért a németországi konstruktivizmus lelki rokonának tartom. Egyelőre még kissé üres a páthoszuk, de azok a fiatal tehetségek, akik mellé álltak, biztos igéretek arra, hogy tartalomhoz jut. Különösen sokat várhatunk *Aba-Novák*-tól.

Ez az embérfölöttire, kozmikusan nagyra való törekvés jellemzi az összes modern irányokat. A „konstruktivizmus" a maga hite szerint az erő és nagyság irányát, egy felsőbbrendü és keletkezőben levő embertipus érzete igyekszik formához juttatni. Más művészi csoportok, mint a „spirituális művészek"-é is, a misztikum felé nyúlnak. Ismét mások primitiv formanyelven a külvilágtól elfordult és bensőségesen elvont értelem bizalmatlan, sötét pesszimizmusát, majd sztoikus derűjét fejezik ki.

Mindezek a legmodernebb irányok — jórészt a saját türelmetlenségük miatt — kiszorultak a hivatalos tárlatokról, a Képzőművészeti Társulat kiállításairól s azokban a magánkiállító-helyiségekben kaptak szállást és közönséget, melyeknek exisztencája a konjunkturához forrott. Ezeknek a kiállító-helyiségeknek vásárlóközönsége az a konjunkturában hirtelen meggazdagodott osztály, mely tradiciók és kultúrális nevelés nélkül került felszínre s így ösztönösen és minden értés nélkül is ahhoz a művészethez vonzódik, mely magát a társadalmi és művészeti tradiciók ellenségének vallja. Ezek közül a magánhelyiségek közül a legkönnyebb természetüek, a legkomolytalanabbak, a konjunkturával együtt tüntek el. A szolgálat, amit a magyar kultúrának tettek egyrészt az volt, hogy a nyugati művészeti mozgalmakat végig felvonultatták a közönség előtt és szinte szemtanuivá tették azoknak a kísérleteknek, melyek nyugatot Picasso megtéréséig foglalkoztatták.

Nem szabad azt hinni, hogy ezek a kísérletező irányok önmagukban hibásak, rosszak vagy terméketlenek. Minden hibájuk talán csak az, hogy nem akadtak olyan nagy és univerzális tehetségü — mondjuk — zseniális művészre, akinek bő és gazdag mondanivalója is lett volna az ő szavukkal. Ez az oka annak is, hogy nem is érintik azokat a nagy és izzó problémákat, melyek politikai, társadalmi, vagy akár tudományos életünk hétköznapjait fűtik. Nincs meg az aktualitáson át az érdekességük, nem tárnak fel mély és megfogó embersorsot, nem érintenek vérrel, verejtékkel súlyos kérdéseket, amik hozzánk érnének. Túlságosan elvontak, nagyon is csak olyan dolgok körül, olyan problémákon taposnak, amik a mesterségből nőnek elő s amiknek az érdekessége, vonzása csak a szakembereket kapja el. Hiszen igaz, hogy maguknak az izzó kérdéseknek is a legnagyobb része még alaktal nul gomolyog, de a művészetnek kötelessége az is, hogy a gyakorlati ereje, vonzása által kivegye a részét a megoldás kereséséből. Ezt — akármennyire is gyűlölt konzervativizmusnak látszik ez a megállapítás — inkább szolgálja a „konzervativ" csoport, mint a modernek. Még pedig nemcsak Magyarországon, hanem egész nyugaton. A konzervativ művészek ugyanis a hagyományokat fejlesztik; lassu, de szerves és biztos a haladásuk. A forradalmárok ötletszerűen kísérleteznek. Ezért jutogatnak olyan zsákutcákba, amilyen volt a szecesszió, impresszionizmus, futurizmus, kubizmus és az expresszionizmus. A szerves fejlődés választott ki értékeket nálunk is, még pedig olyanokat, kik előtt nyugat mély elismeréssel hajlott meg (Rudnay, Kövesdy, Csók István, Márton Ferenc, Kukán stb.). A forradalmi művészek nagy fanatikus hite mögött, sok harc és hősi lángolás után egyre gyakoribb a Riasso módján elkövetkező beismerés,

„Expelle naturam furca, tamen usque recurret."

MDK

Kulcsár Endre

vallás éd közokt.min., államsegély loo kor.

Éimisk 1914-15. 83-84 l.

Lotz-iskolába, 1895-ben asszisztensi állást kapott a műegyetemen Rauscher professzor mellett.

1896-ban a millennáris kiállításon bronzérmet kapott «Hullámverés Raguza mellett» képére. 1897-ben állitotta ki a Műcsarnokban első nagy képét: «Tengerparti temető»-t, melyet Sopron vármegye vett meg és melyre a Ráth-féle díjat kapta. 1898-ban, miután megkapta az Andrássy-ösztöndíjat, Rómába, a Palazzo Veneziába költözött. Itt festette a «Bolygó hollandi»-t, melyet az állam vett meg és első nyilt tengeri képét, az «Utolsó napsugarak»-at, mely kép Andrássy Manó gróf birtokába jutott. 1901 óta Hollandiában él, 1904-ig Scheveningenben, azóta pedig Aerdenhoutban Haarlem mellett. 1902-ben tette első tanulmányútját az Atlanti-óceánon és azóta bejárta a világ minden részét, hogy tanulmányozza a tengert. 1909-ben kapta meg a kis állami aranyérmet; 1912-ben Ő Felsége I. Ferenc József királyunk a Ferenc József-renddel tüntette ki. 1914-ben volt először a trópusok alatt Kelet-Indiában, honnan a háború miatt csak sok viszontagság után jutott Hollandiába. 1912-ben tartotta első nagy kiállitását Amszterdamban, 1913. és 1915-ben Hágában. 1923-ban Kis-Ázsiában és Görögországban, 1926-ban pedig Közép-Amerikában járt tanulmányúton. Műveit Párizsban, Londonban és Amerikában többször kitüntették. A háborús évek alatt, midőn tengerre nem mehetett, arcképfestéssel is foglalkozott. Magyarországon ez az első kollektiv kiállitása.

MŰVEI:

Olajfestmények eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

38, Viharhullám (Indiai-óceán).
39. A Caraibi-tengeren.
40. Cap d'Antibes.
41. Tavaszi hangulat a Földközi-tengeren.
42. Hullámtörés (Raguza).

28. TATZ LÁSZLO: Zólyomi Ili arcképe. Magántulajdon.
29. BARKÁSZ LAJOS: Leszáll az est.
30. TATZ LÁSZLÓ: Özvegy Strasser Vilmosné arcképe. Magántulajdon.
31. KÖVESDY GÉZA: Birkanyírás.
32. LÁSZLÓ FÜLÖP ELEK: Rákosi Jenő arcképe. Magántulajdon.
33. CZENCZ JÁNOS: K. Évi arcképe. Magántulajdon.
34. GY. SÁNDOR JÓZSEF: Colleoni szobra Veneziában.
35. CZENCZ JÁNOS: Akt.
36. BOSZNAY ISTVÁN: Téli álom.
3 . CZENCZ JÁNOS: Magyar bánat.

II. TEREM.

MENDLIK OSZKÁR.

Született 1871. június 23-án Radváncon (Ung m.). Édesatyja, Mendlik Ferenc főgimn. matematikatanár volt és általánosan ismert és nagyrabecsült pedagógus, anyja született tusnádi Pálffy Mária. Midőn az elemi iskola utolsó éveit végezte, atyja rajzoktatásban is részesítette. Később a gyakorló főgimnáziumba került és édesatyja kollégájához, Balló Ede festőművészhez járt rajzórára. 1888-ban a Tátrában megismerkedett Molnár József festőművésszel, kinek támogatásával festette első tájképeit. Az érettségi letétele után az orsz. rajztanárképzőbe iratkozik, hol Greguss Aggházy, majd a második évtől kezdve Székely Bertalan tanítványa lett. 1891-ben látta meg először a tengert Fiúménál s ez időtől fogva az lett vonzalmának főtárgya és nyáron az Adria, főleg a dalmát partokon festett. 1894-ben állított ki először a régi Műcsarnokban egy tátrai erdőrészletet a Képzőművészeti Társulat téli tárlatán. 1894-ben megkapta a rajztanári diplomát és azután beiratkozott a

I. TEREM.

Olajfestmények, eladók. A magántulajdonnak jelzett művek nem eladók.

1. vitéz DARVASSY ISTVÁN: Cigánygyerek.
2. VIDOVSZKY BÉLA: Zalai táj.
3. SZÜLE PÉTER: Báró Wlassics Gyula v. b. t. t. arcképe. Magántulajdon.
4. SZLÁNYI LAJOS: Szántóföldek.
5. BRÜLL ALADÁR: Nehéz sors.
6. KARLOVSZKY BERTALAN: Női tanulmányfej.
7. KARLOVSZKY BERTALAN: Dr. Nékám Lajos egyetemi tanár arcképe. Magántulajdon.
8. KARLOVSZKY BERTALAN: Dr. Lenhossék Mihály egyet. tanár arcképe. Magántulajdon.
9. MÁRTON FERENC: Őszi reggel
10. KOMÁROMI KACZ ENDRE: Beethoven. Martonvásár 1802. Herceg Esterházy Pál tulajdona.
11. ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: Naplemente.
12. KARLOVSZKY BERTALAN: Dr. Kenyeres Balázs egyet. tanár arcképe. Magántulajdon.
13. KARLOVSZKY BERTALAN: Férfi arckép. Magántulajdon.
14. GÁBOR MÓRIC: Gergely Gyuri arcképe. Magántulajdon.

KUKÁN GÉZA.

Született 1890. május 1-én Érsekújvárott. Művészi tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán kezdte, ahol Balló Ede és Ferenczy Károly tanítványa volt. 1910-ben Münchenbe ment, ahol a Képzőművészeti Akadémián Carl Marr tanár mellett folytatta tanulmányait. Ennek befejezése után 1912. évben Párizsba költözött. Első nagyobbszabású művét még 1909-ben állította ki «Bácsi a műteremben» címmel. Résztvett a müncheni Glaspalast kiállításán is, majd hazatérve 1918-ban Benczur Gyula tanítványává lett. Azóta állandó kiállítója a Képzőművészeti Társulat tárlatainak úgy a bányászéletből vett műveivel, mint arcképeivel. Művészi munkásságára a következő kitüntetéseket kapta: báró Kohner Adolf díját 1919-ben, kitüntető elismerést 1920-ban, Budapest Székesfőváros díját 1921-ben, a Ráth György-díjat 1922-ben, a báró Rudics-ösztöndíjat 1922-ben, Halmi Artur díját 1923-ban és a kis állami aranyérmet 1926-ban.

MŰVEI:

15. tildi Kiss Ilona arcképe. Magántulajdon.
16. Márton Ferenc arcképe. Magántulajdon.
17. Péchy Erzsi arcképe. Magántulajdon.
18. Erdőszéle.
19. IV. Károly király arcképe. A magy. korona tulajdona.
20. Régi dal.
21. Feketeruhás nő. Magántulajdon.
22. vitéz Hajdu Imréné arcképe. Magántul.
23. Dr. Farkas Géza egyetemi tanár arcképe. Magántulajdon.

24. GÁBOR MÓRIC: Halmos Róbertné arcképe. Magántul.
25. JUSZKÓ BÉLA: Magyar ökrök.
26. ÁLDOR JÁNOS LÁSZLÓ: L. Hollós Juci arcképe. Magántulajdon.
27. BURGHARDT REZSŐ: Naplemente Capri szigetén.

KMTársz. 1928/29. téli kiáll

Aztán itt van az ősi talaj egy magyarzamatú bajnoka, *Tornyay* János. Zsánerképein a bús magyar élet, földszagú színes birodalma a legsötétebb húrokon vonaglik, melyet az öreg Tornyai fiatalos bravúrral penget. Lélek, művészi meglátás, egyéni íz teszi emlékezetessé szereplését.

Udvari Géza lehiggadt színfilozofus, ki témáiba egységes szín és forma karaktert visz be, kiválóan komponál. Egyike ő azoknak a keveseknek, akiknek rajztudása és kompozíciókészsége klasszikus nívón áll.

MÁRK LAJOS: *H. F. úrhölgy portréja*

Míg Tornyay a drámaiassághoz a paletta sötét színeit adja, addig Udvari Pál a világos színek skáláján birkózik a témák sokféleségével, sokszor szédítő bravurral.

Áldor János tájképein a tőle megszokott finom tónusok uralják ma is azokat a témákat, melyeket a szabad természet ölén les el, de a falusi ucca s ház problémák nem egyenlő qualitással dokumentálják Áldor művészetét.

Gábor Móric dámája rajzban és színben egyképpen szép, az ő stilizálásra hajló művészetében egyéni ízt érez az ember s fölfelé ívelő pályát mutat őszinte törekvése. *Szent István* Gyula — igás lovai rajzban, mozgásban elsőrangúan vannak odavetve, szinte kár, hogy azt a gyerek figurát is a képre festette, mely könnyed színekben tartva eeltörpül egészen. Uj tónust ütött meg *Barkász* Lajos. A régi ragyogást valami bánatos, megtört színskállán vibráltatja most s a stilizáló, laposhatású színfoltok a képein nem veszik fel a versenyt azzal a régi naturalizmussal, melyet annyi finomsággal szokott volt megfesteni. *Szabó* Dezső szépen fejlődik, mind jobban és jobban magára talál fejlődésképes művészete. Tájképe szép, piacképe jó. *Márton* Ferenc a rajz magyar nagymestere tudásának néhány újabb dokumentumát küldte be a tárlatra, melyek közül a legjobb a nagyteremben lévő anyóka ceruzarajza. *Pádly* Aladár tájképei színesek, lélek van bennük.

A harmadik teremben van vitéz *Darvassy* Istvánnak néhány szép tájképe, az ezüstös napfény üde levegőjét festi meg egyszerű eszközökkel s becsületes alapossággal. *Gimes* Lajos olaszországi tájképei széles, pasztózus kezeléssel könnyed rajzi felkészültséggel dokumentálják a tájkép bravuros mesterét, ki az olasz ég izzó színeit rakta föl biztos kézzel, komoly alkotására. *Hosszu* Márton női figurája jól van a térbe komponálva, a figura háttere is szép, előkelő egyszerűséggel ad illő keretet a jó valőrben tartott portraitnak, mely újabb haladását dokumentálja a művésznek. Itt van *Nádler* Róbertnek is néhány szép képe, egy tengerparti tája, női figurával, igen szép. *Komáromi Kacz*, *Tury* Gyula, *Brüll* Aladár, *Haranghy* Jenő, *Major* Jenő, *Tornai* Gyula, *Zádor* István, *Budai* Sándor, *Szántó* Lajos sikerült képeivel találkozunk még e teremben, ahol magam is kiállítottam egy nagyméretű csendéletet. Külön ki kell emelnünk *Moldován* Béla karakterben pompáson elfogott gyermekportréját.

A többi termekben is van egész sereg jó kép. *Eölvedi Gachal* József egy cigányasszonya állít meg bennünket az V. teremben. Kár, hogy ezt a talentumos művészt nem az első teremben látjuk, mert minden qualitása megvan arra, hogy a legjobbak között vonuljon föl a kiállítás vele. Ugyancsak ide került a magyar művészképzés egyik nagy mestere is, *Balló* Ede. Előkelő, szép portraitja karakterben kiváló, az úgynevezett reprezentáló arcképgyűjteményben muzeális értéket képvisel. *Kemény* Nándor egy jó fejet állított ki egyszerű eszközökkel dolgozva kevéssel is sokat tud mondani. *Sárdy* Brutus, *Turmayer* Sándor, *Huber* István, Aradi *Edvi* Illés Jenő, Gy. *Sándor* József. *Uher* Arisztid, *Nagy* Vilmos, *Vig* Bertalan, *Komáromi Kacz* Endréné nívós képeit talál-

OKTÓBERI TÁRLATOK

A Műcsarnok Őszi Tárlata

Ha seregszemlét tartunk a tárlaton, látjuk, kiket nem láthatunk. Nem csupán az önténtes száműzöttek hiányoznak, azok, kiket maga a rendszer száműz onnan, hol kiállítani ma is előkelőbb, mint bárhol másutt. Hiányoznak a nemes hagyományok kiváló letéteményesei, a konzervativ művészek avant-gardeja. Éppen ezért kár — nagy kár a vadvirágok között a nemes értékeket szinte elbújtatni.

Ez a rendezési szépséghiba, mely a kritikák alaptónusán keserűen cseng még a fülünkben, kerültessék el. Annak a becsületes törekvésnek, melynek ez a palota hajlékot ad egy-egy alkalommal, mikor száz és száz magyar művész sikert és kenyeret vár a kiállítástól, nem az a jutalma, mit a kritika százezerszámban a publikum közé szór.

Az első terem főhelye *Kukán* Gézáé. Dupla jog látszik itt érvényesíteni az elsőséget Kukán részére. A kép témája — s annak nagysága. A kormányzó impozáns méretű képéről van szó. Vártuk mi lesz, mit hoz meglepetésként számunkra Kukán akkor, mikor László Fülöp hazajött s halomba rakták előtte a magyar borostyánt. Szerettünk volna néhány levélből Kukán képére is borostyánt fonni, még maradt annyi a magyar ugaron, hogy neki is jutott volna, de várakozásunkban csalódtunk. Kukán bravuros nagyvonalúságát itt hiába keressük, a biztosság érzete nincs a képen, pedig e nagyszerű témán, hogy excellálhatott volna! Az alak térbe komponálása elhibázott, az arc groteszk hatást tesz. Szinte el sem hiszi az ember, hogy a szomszéd portrait... tól láni . . .

Gách szobrászművész arcképét ugyanaz a kéz vitte a vászonra. Ez karakterben kitűnő, rajzban jó, előadásban friss és könnyed.

Márk Lajosnál az eredmények már nem ilyen divergánsak. Márk egyformán ura a színnek, a rajznak akkor is, ha fenséges előkelőségre, vagy közvetlen, pózmentes helyzetekben kell a figurát megfestenie. Színeiben a hidegség meleget áraszt, a letompított anyag fénnyé nemesedik, mely a bőrön, húson, drapérián csak úgy elomlik s életet lehel mindenüvé, akár a háttér, vagy a térkitöltő motivumok világát, ha nézzük. Sokat, nagyon sokat tud Márk Lajos.

BOSZNAY ISTVÁN: *Szántás.*

Komáromi Kacznak van itt egy színtén jól megfogott portraitja, Sipőcz polgármester arcképe, mely a becsületes mesterségbeli tudás összes fegyverzetével fölszerelten készült, karakterben jó s előadása ízléses. *Mihalovics* Miklós Judása, *Romek* Árpád napsütéses udvara, *Kárpáthy* Jenő dunai képei, *Kiss* Kálmán viztükörtanúlmányai jó képek.

Sárkány Gyula feleségéről festett klasszikusízű nagy képe a legjobb kiállított képei között. Nemesen érzett tónusok mély tűzben világítanak nála, nem bravurok érdeklik, mint inkább a a becsületes munka, elmélyített színfilozofiája . . . s ha kompozicióiban a vonalak ritmusát a foltömegek kiegyensulyozott rimikájával összhangba fogja hozni, úgy még sok érékeset fog hozni, úgy még sok értékeset fog a magyar pikura Sárkány-

Nemzetgazdasági álom

A parancs meglehetősen szigorú volt, 24 órát kapott a tervekre, 24 órát a kivitelhez. Szerinte elég volt az ahhoz is, hogy rendbehozza a dolgokat és arra is, hogy fenekestől felfordítson mindent. Nem volt könnyű a dolog. Előtte ezer évig próbálkoztak, talán ezért is adtak neki ilyen rövid határidőt. Mert miről volt szó? Gyökerestől hozzon mindent rendbe ebben az országban, indítsa meg az ország gazdasági gépezetét, termeljen, fogyasztasson és lehetőleg dobjon félre minden bevált és be nem vált gazdasági elméletet.

Kezdhetjük — szólt rá sajátmagára. — Először is szakítsunk minden izmussal. Agyo Adam Smith, Cobden, agyő Marx. Az én rendszeremnek nem lesz neve, nem lesz jelszava. — Dolgozni fogunk és a munka lesz az értékmérő.

Nem kell aranyalap, nem kell aranyfedezet. Az arany csak munkaképtelen holt valami, ami még arra sem jó, hogy egy szál cérnát tűbe tudjon fűzni. A pénz aranyfedezete a munka. Mindennek alkotója a munka, vissza kell állítani a munka becsületét.

Álljanak elő a munka roham-századai és vegyék be a magyar élet, a magyar reménység sáncait. Százezer ember megy a Tiszához! Hé, emberek. Száz év óta locsognak a Duna-Tisza csatornázásról. Száz év alatt még azt sem tudták eldönteni, hogy mély bevágású, vagy a magas vonalvezetéses rendszerrel építsék a csatornát. Ti addig itt dolgoztok, amíg be nem fejezitek. Három hónap alatt nemcsak a csatornázással, hanem az Alföld öntözésével, fásításával és sziktelenítésével is készen kell lennetek. A Duna-Tiszaközén bolgár kertészeteket és gyümölcsösöket létesítünk. Ez lesz Európa veteményes kertje. A csatorna építésénél az építési idő alatt az ott dolgozók természetbeni ellátást kapnak. A munka befejezésekor pedig telepítési bont.

Olcsó áramra van szükség, villamosítani akarom az összes vasúti vonalakat, — árammal ellátni a gyárakat, fűteni a lakásokat és fűstteleníteni a városokat. Harmincezer ember megy a Dunához, duzzasztókat épít, a magyar nehézipar pedig turbinákat, áramfejlesztőtelepeket szerel fel. Versenyképessé teszem a magyar ipart, egyharmad áron adom az áramot és elfogadom az ellenértéket árúban is. Ez a villamoskoncern oly módon működik, mint szövetkezet, hogy a károsodó bányák tulajdonosai és ezen villanyerőtelepek építésénél dolgozók között osztom fel az üzletrészeket. Mindenkit és mindent villamosítok. Nem kell olaj, nem kell benzin. Minden úton, útvonalon rendelkezésére tartom minden járműnek az áramot az úttestek felett elhelyezett villanyvezetékekben. A közúti adó fejében adom a magánjárműveknek az áramot. Aki lefizeti a közúti adót, annak áramszedőt adok a járművére, mellyel az ország minden útján a városok minden utcájában biztos és gyors előrehaladást biztosítok, mert az áramszedők a kitérést és előzést is biztosítják. A megtakarított benzinen, olajon egy év alatt az ország minden útját síma betonúttá építem át. Olyan olcsóvá teszem az autót, hogy jómódú vagyonos ember nem fog beleülni ebbe a járműbe. Aki teheti, az repülőgépen jár, mert a villamosított magánautó kisszakasz-költséggel tartható üzemben.

A mezőgazdaságot is elektrifikálom. Minden farmra, minden majorba kiviszem az áramot. Akkumulált árammal dolgozó villanyekével, aratógéppel végezzük a szántást, aratást. Mezőgazdasági ipart teremtek a mezőgazdasági termékek feldolgozására. A földreformból még rendelkezésre álló vagyonváltság földből és a hitbizományi törvény által nyert földeken egy hónapon belül végrehajtom a telepítést. Uj honfoglalást hajtok végre. Telepítek minden kollektívizmus nélkül, anélkül, hogy korporációba, vagy kolchosba vinném a települőt. A nagyiparral a kincstár által garantált húsz évi hitelre szállíttatom le a telepesek részére szükséges gépeket, szerszámokat. A nagy- és középbirtoktól pedig hosszabb ideig terjedő természetbeni törlesztésre veszem kölcsön az állatállományt a telepesek részére. Az élő és holt leltárt húsz évig nem is amortizáltatom. Esedékes évenkénti kamatot fizeti a telepes. A huszadik évben a holt leltárt készpénzben, az élő leltárt természetben a telepes fizeti vissza. Amelyik telepes a huszadik évben fizetni nem tud, annak tartozását a kincstár egyenlíti ki.

A tagosított kisbirtokokon intenzív állat-tenyésztést létesítek. Vándortanítók, konzulensek gazdálkodnak együtt a telepessel, amíg bele nem jön az intenzív gazdálkodásba. A magyar praeriken rajvonalban állnak a kitenyésztett bőven tejelő tájfajta magyar tehenek. A bacon ipart, vaj, tojás és a baromfi-exporttal együtt a dán nívóra emelem. Hűtőtelepekkel, tárházakkal tökéletes szállítószervezettel gondoskodom ezen termékek kezeléséről és szállításáról.

A mezőgazdasági és ipari oktatást ingyenessé

Készíttessen fényképet otthonában családjáról vagy gyermekeiről

KALLOS OSZKÁR

cs. és kir. udvari és kamarai fényképésszel

BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 70.

TELEFON: 41—1—83.

Feltűnően olcsó árak!

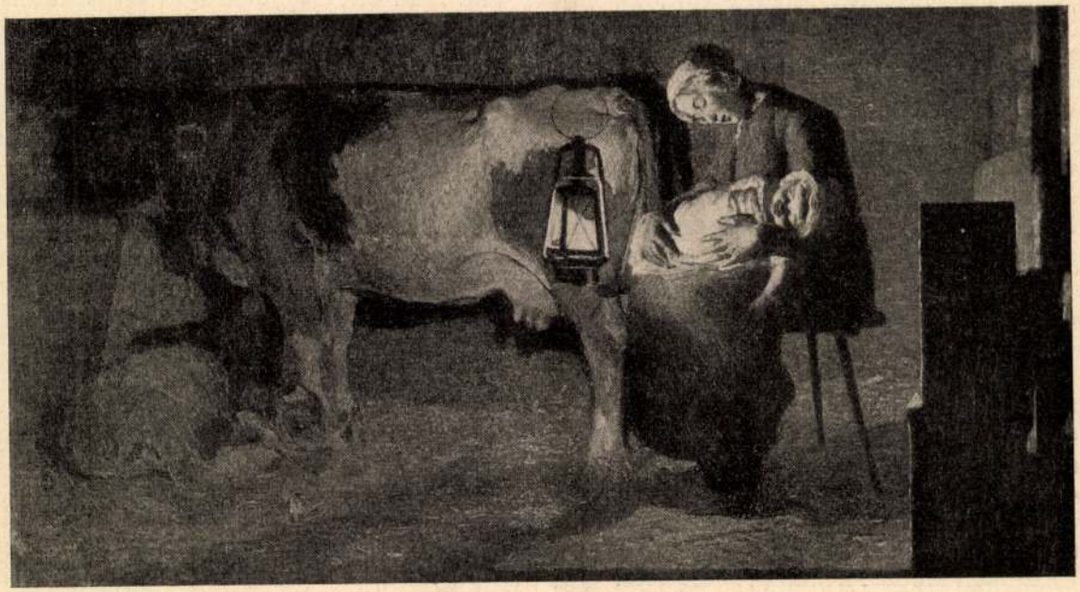

Segantini Giovanni: A két anya

Nemzetközi plakátművészeti kiállitás

Idegenforgalom. E szó rengeteget jelent. Pályaudvaron nyüzsgő élet, száguldó vonat, változó tájak, tengeri kikötők, a világ minden tája felé menő hajóóriások. Út a végtelen Óceánon, idegen városok. Népfajok. Idegen országok művészete ,kultúrája, viselete, szokásai jutnak eszünkbe. Mert az ember rohan, száguld, repül a földön, s a levegőben, hogy életének rövidségét minél több látnivalóval kitöltse és hogy kellemetlenségeit, fájdalmait, keserűségeit, szórakozással elfelejtesse.

Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal érdekes nemzetközi plakátkiállítást rendezett a Nemzeti Szalonban. 747 plakát és propaganda nyomtatványról négy világrész szózata int felénk delejes vonzással. A Márványtenger és a nagy Óceán a sivatag Sfinxxel és a piramisokkal, a pampák a Niagara a narancs és pálmaerdők, az égbenyúló hegyóriások, a világvárosok szédítő forgalma és az antik romok beszédes némasága. Ezek mind színes ábrándokat szőnek és amikor végig néztük a kiállítást egy kis ízelitőt kaptunk arról, hogy mennyi érdekes és szép dolog van a világon. Úgy éreztük, hogy legszívesebben váltanánk egy világkörutazási jegyet. Dehát ez ma csak álom.

Az idegenek jól értenek, ahhoz, miként kell magukhoz édesgetni az utazókat. Propagandával, színes meseszerű képekkel.

Nekünk magyaroknak, kik a gyönyörű fekvésű festői szépségű Budapest boldog és büszke polgárai vagyunk, mindent meg kellene tennünk az idegenforgalom emelése érdekében. A kiállítás magyar plakátjai értékben méltán sorakoznak a külföldiek mellett. Művészeti megoldásban, mint hatásosságban felveszik a versenyt a legjobbakkal is. A plakátkiállítás rendkívül jól sikerült. Mikor elhagytuk a termeket, mintha nagy utazásból jöttünk volna meg, magunkkal hozva idegen világrészek bizarr tájainak zsongó melódiáiból furcsa szokásaiból, valamit és szinte szokatlanul néztük az utca ismert zajló életét.

Attila év

Másfélezer esztendeje annak, hogy Attila urunk trónra lépett. Mikor őt köszöntjük és ünnepeljük, magunkat is emeljük vele együtt. Attila örök értékű kinyilatkoztatása, a mi turán fajiságunknak. Annak a fajiságnak, amelynek eszméit ma a turán és a turánság képviseli. A turán világmozgalom a turáni eszme ma világ események korszakában álló roppant hatalmas pillér. Pillér, melyre hatalom és együttérzés épül. Ezt hirdeti a magyarországi Turánok Baráti Köre, amikor előadás-sorozatot nyit, melynek m. kir. tud. Egyetem nagy előadó terme a színhelye. (Múzeum-körút 4. Természetrajzi osztály.) Az előadások minden hét szerdai napján lesznek d. u. 7 órai kezdettel irodalmi és művészeti számok, valamint turán tárgyú vetített képek bemutatásával. A következő sorrendben: február 19. Békássy Gyöngyvér író, a magyarság faji hivatásáról, február 26.: vitéz Csécsy Nagy Imre ny. altábornagy: Attila, március 4. Zajti Ferenc: a Sach-Name turánsága, március 11.: Méhes Gyula dr. egy. m. tanár: Mit jelent Magyarországon magyarnak lenni, március 18.: Turmezey László tanár: A turánság a mai világegyetem tengelyében. A zenei és énekszámok összeállítását Thegze-Gerber Miklós zeneszerző és Ákom Lajos orgonaművész rendezi. Vendégeket szívesen látnak. Ruhatár: (30 fillér) kötelező.

Kukán Géza festőművész halála

Pótolhatatlan veszteség érte a magyar művészetet. Kukán Géza a magyar festőművészet egyik büszkesége volt. Életének munkássága igazi értéket jelent a magyar kultúra számára. Művészetét a robusztus erővel alkotott bányászjelenetek és bensőből jövő meleg érzéssel alkotott és finom formai átérzékeléssel komponált aktok és portrék, valamint, más értékes tanulmányok képezik. Kukán Géza munássága maradandó műincset adott nemzetének. Élete és művészete méltó példaképpen kell, hogy álljon az ifjú magyar művésznemzedék előtt.

— **Lengyel iró előadása Pilsudskiról.** *Kaden Bandrowski Juljusz*, a mai Lengyelország egyik legnagyobb irója, aki Pilsudszki szabad légiójában küzdött a szabad Lengyelországért, a közel napokban Budapestre jön a *Szellemi Együttműködés Szövetsége Magyar Egyesületének* meghivására és február 7-én előadást tart Pilsudskiról.

— **Kik voltak a hunok?** A Magyar Előázsiai Társaság pénteken délután az Akadémia heti ülésternében közgyülést tart. A közgyülés keretében *Mészáros Gyula „Kik voltak a hunok?"* cimmel ad elő.

— **A Számvevőségi Tisztviselők Országos Egyesülete** továbbképző előadásának sorozatában dr. *Javornitzky Jenő* elnök megnyitóbeszédében a számviteli ellenőrzés fontosságáról beszélt, majd *Horváth Elemér* belügyminiszteri számvevőségi főtanácsos, egyesületi társelnök „A számvitel társadalompolitikai jelentőségéről és fejlődéséről történelemfilozófiai megvilágitásban" cimmel tartott érdekes előadást.

— **Tisztujitás Balatonzamárdin.** Balatonzamárdi községben községi birává *Kiss Imrét*, helyettes birává *Varga Józsefet*, pénztárossá *Mohácsy Gyulát*, közgyámmá pedig *Kránitz Lajost* választották meg egyhanguan.

— **Elfogták a nagybecskereki szappangyáros gyilkosát.** Nagybecskerekről jelentik: Néhány héttel ezelőtt kegyetlen módon meggyilkolták *Ambrózy Géza* nagybecskereki szappangyárost. A gyilkossággal egy 16 éves fiut gyanusitottak, mert a ház közelében tartózkodott és a lakása felé vezető uton vérnyomokat találtak. A fiu kétségbeesetten tagadta a bünelkeményt. Ma váratlan fordulat állott be a nyomozásban. A rendőrség hosszas nyomozás után letartóztatott egy Stanisics Jugomir nevü többszörösen rovottmultu egyént. Stanisics bevallotta, hogy a gyilkosságban nem vett ugyan részt, de őrt állott a szappangyáros háza előtt, amig egy Dobrics-Jurasinovics Milán nevü 24 éves daruvári csavargó Ambrózyt megölte. A rendőrség nem ad teljes mértékben hitelt Stanisics vallomásának és az a feltevése, hogy közös elhatározással követték el a gyilkosságot. Dobricsot keresik.

— **Hetenként egyszer juhhust kap a honvédség.** Gömbös Gyula honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a honvédség élelmezéséhez a jövőben hetenként egyszer juhhus is felhasználtassék. E rendelkezés célja egyrészt a honvédség élelmezésének megjavitása és változatosabbá tétele, másrészt pedig az utóbbi időben nagy fejlődést mutató magyar juhtenyésztésnek a juhhus-fogyasztás fokozása által való támogatása.

— **Pethő Sándor előadása a magyar reformpolitikáról.** Az Országos Nemzeti Klub szerda esti összejövetelén nagy és előkelő közönség jelenlétében *Pethő Sándor* főszerkesztő tartott rendkivül érdekes előadást *„Magyar reformpolitika"* cimen. Reformpolitikára szükség van — kezdte fejtegetéseit az előadó —, mert az ország és a nemzet elodázhatatlan és korszerü szükségletei követelik. Igy például szükség van földbirtokpolitikai evolucióra, az államkormányzatnak és a közigazgatásnak népi és népjóléti érdekből való átszervezésére, alkotmányos életünk alapjainak megszilárditására, a becsületes titkos választójogra és a választási rendszer szabályozására; az állampolgári jogkör megerősitésére és kiterjesztésére és egyuttal olyan tételes alkotmánybiztositékokra, amelyek minden szubverziv és kalandos kisérletet egyszer és mindenkorra kizárnak. Szükség van mindenekfelett a tisztviselői pragmatikára, arra, hogy az állami és a törvényhatósági tisztviselők ne válhassanak pártpolitikai eszközökké. A magyar reformpolitika utja azonban csak az alkotmánynak és a nemzeti gondolatnak vonalán haladhat: nem szabad megbontani a magyar társadalom lelki egységét éppen akkor, amikor a dunai kérdés a nemzeti társadalom osztatlan figyelmét és erőkifejtését igényli. A nagy tetszéssel fogadott előadást élénk vita követte.

— **Halált okozott a véletlenül elsült puska.** Tóth Kopogó István sajómercsei erdőőr a községhez tartozó erdőben falopáson tettenérte *Bárdos Bálint* napszámost. Felszólitotta, hogy a fejszét adja át neki. Bárdos az erdőőrrel szemben támadólag lépett fel, mire Tóth felemelte puskáját és támadójának csuklójára ütött. Eközben a puska elsült és a golyó Bárdost jobb mellén találta. A helyszinen *meghalt*. A csendőrség meginditotta a nyomozást.

— **Egy magánhivatalnok öngyilkossági kisérlete.** Szerdán este a Teréz-körut 6. számu ház előtt egy fiatalember eszméletlenül összeesett. A kihivott mentők megállapitották, hogy ismeretlen méreggel megmérgezte magát. Bevitték a Rókus-kórházba, ahol később magához tért. Amikor adatait kérdezték tőle, csak annyit mondott: „Gara Zoltán husz éves magánhivatalnok vagyok . . ." Ezután ismét elvesztette eszméletét. Állapota életveszélyes.

— **A világitási áramfogyasztás költségeiről.** A széleskörü érdeklődésre való tekintettel a Világitástechnikai Állomás f. hó 31-én, pénteken d. u. ½6 órai kezdettel megismétli legutóbbi előadását a világitási áramfogyasztás költségeiről, annak kiszámitásáról, ezzel kapcsolatosan a villanyóra leolvasásáról, továbbá a jó és gazdaságos világitás feltételeiről, modozatairól. Az előadást V., Honvéd-utca 22. szám alatt, az Elektromos Kiállitás előadótermében tartják; részvétel és ruhatár dijtalan.

— **Tanulmányi kirándulások.** A Népmüvelési Bizottság a következő tanulmányi kirándulásokat rendezi: Csütörtök: Lux Elek szobrászmüvész mütermének megtekintése. Gyülekezés délután öt óráig a Margit-körut és a Keleti Károly-utca sarkán lévő megállónál. Előadó: dr. Domby József. — Péntek: Lingel bútorgyár üzemének megtekintése. Gyülekezés dé után fél négy óráig a gyár Rózsa-utca 4—6. számu bejáratánál. — Vasárnap: Az olasz reprezentativ kiállitás bemutatása a Mücsarnokban. Gyülekezés reggel kilenc óráig a Mücsarnok főbejáratánál. Részvételi dij hetven fillér. Előadók: dr. Mihalik Sándor és dr. Domby József.

LEMÉRÉSNÉL

Tyler legujabb jelentése szerint a költségvetési évnek első félesztendejében az állami közigazgatás kiadásai jobban növekedtek, mint bevételei.

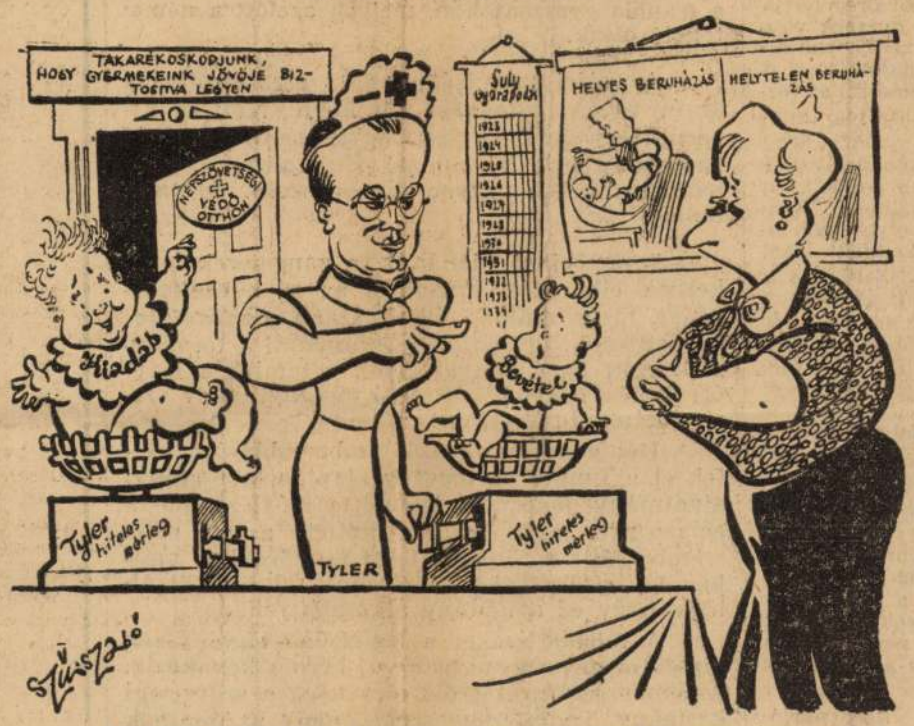

TYLER VÉDŐNŐ: Ez a kis iker még mindig nem érte utól a másikat.

FABINYI MAMA: Pedig ennek is megvan az — étvágya.

„Táv-sakk."

A magyar-francia távsakk-tusának
Vége! Pihen a „bástya" meg a „ló".
Tizenegy-öt arányban győztünk. Hát, e
Győzelem tényleg messze kiható!

A dohányos.

Wallgren tanár szerint: a dohány — méreg!
Hosszu beszédben rámutatott arra.
Közben emigyen szólt: — „Bocsánatot kérek" . . .
S rágyujtott egy hatalmas bőrszivarra!

(—kas.)

— **Szőnyi István kiállitása.** Szinte kedvünk volna *Szőnyi István* kiállitásáról szóló beszámolónkat azokkal a sorokkal kezdeni, amelyeket tavalyi kiállitása alkalmával irtunk le, a csalódottság érzésével és bizonyos csodálkozással is, hogy ennek a kitünő festőnek ujabb munkái felett mennyire urrá lett valami megmagyarázhatatlan és hig szervetlenség. Ugyanekkor azonban azt is megmondtuk, hogy Szőnyi István müvészetében ez nem lehet egyéb, csak átmenet, amely egész bizonyosan életre és erőre kap idővel. Idei kiállitása a *Mária Valéria-utcai szalónban*, mintha csak ezt akarná igazolni, egy megujhodott, önmagára talált Szőnyi Istvánt látunk itt. És ugy érezzük: ez az önmagáratalálás, ha nem is jelent megállapodást, mindenesetre tartós fejlődési stáció marad a müvész pályáján. Ha elemezzük Szőnyi Istvánnak ezt a megujhodását, festőiségének összes régebbi vonásait megtaláljuk benne, a tömör vaskosságtól egészen addig, amit az elmult évben „hig szervetlenségnek" neveztünk. Ám a legrégebbi Szőnyi vaskossága rajzban, színben, tartalomban egyformán fegyelmezett erő, *(Öreg révész, Este a falu felett)*, ami pedig a legutóbb is szervetlenségnek tünt nála, arról ma világosan megmutatkozik, hogy egy különös és varázsos festői lira kifejeződése. *Szürke Duna* cimü tája — például — ebben a természetlirában, a ködös színek költészetében, a természeti élmény közvetlenségében, az utóbbi évek egyik legszebb magyar tájképe. Az uj, sőt egészen uj Szőnyit köszönthetjük a *Téli kilátás* hideg színakkordjainak zengő erejében, amelyet finom rajz sző át, vagy a *Duna partján* és a *Tél Zebegényben* cimü tájak egészséges, őszinte, keresetlen tájhangulatában. Ez a kiállitás végre méltó ahhoz, amit Szőnyitől vártunk. *(f. j.)*

— **A januári tavasz ujabb megjelepetése Vas megyében.** *Szombathelyi* tudósitónk jelenti: A januári tavaszi napsütés következtében már napok előtt kinyilt a százszorszép, az ibolya, az árvácska. Kinyiltak sok helyütt a barackfák, fakadás előtt állnak a cseresznyefák és megjelent az első cserebogár is. A viola, a husvét virága már számtalan szombathelyi kertben teljes diszében pompázik. Illata betölti a kerteket, amelyeknek husvéti szint ad. A januári tavasz megtévesztette a denevéreket és gólyákat is. Hétfőn és kedden ugyanis a téli álmukból felébredt denevérek röpködték tele Szombathely utcáit. A várost környező mocsaras mélyedésekben a gólyák is megjelentek.

— **Előadások.** Csütörtök: Keresztyén Ifjusági Egyesület (Horánszky-utca 26.) Dr. Baloghy Mária: „A modern Éva." (Fél 8.) — Péntek: Nemzetközi Klub (Deák Ferenc-utca 2.) Io van Ammers Küller. „Házasság és életforma." (Német nyelvü előadás.) (Fél 7.)

ÉLELMISZERÁRAK.

Felsál kg. 120—240, leves-hus 80—180, borjucomb 220—280, vese 140—200, juh-hátulja 120—180, éleje 70—140, sertéskaraj 150—200, comb 128—156, oldalas 110—140, zsirszalonna 132—156, sonka 150—168, zsir 156—168, csirke drb. 120—260, tisztitott sütni való csirke kg. 160—280, lud és ruca 140—200, tea-tojás drb. 10—10.5, főző 8—9.5, ponty kg. 120—200, jegelt 100—140, tej lit. 28, tejfel 100—120, tejvaj kg. 260—320, tehénturó 30—80, fehér kenyér kg. 38—42, félbarna 30—36, barna 22, bab 44—60, boréd 52—72, lencse 48—96, fokhagyma kg. 80—140, vöröshagyma 20—24, fejeskáposzta 18—26, kelkáposzta 20—28, tisztitott karfiol 60—120, rózsa burgonya 20—30, Ella 13—14, fojtott burgonya 50—60, sóska 180—260, paraj 24—40, savanyukáposzta 28—44, kevert zöldség 10—24, kalarábé 20—28, alma kg. 70—100, gesztenye 76—120, narancs 52—120, mandarin 60—120, kék mák 100—120 fillér.

— **Az egyetemi és főiskolai hallgatók országos értekezlete** pénteken délelőtt tizenegy órakor kezdődik a budapesti református Skót Misszió (Vörösmarty-utca 51.) épületében. A konferenciát a Magyar Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség (Pro Christo Diákszövetség) rendezi, a következő előadásokkal: február 3-án délelőtt „Kiesoda nékem Krisztus" cimmel *Vargha Tamás* kunszentmiklósi református lelkész, délután öt órakor „A világ" cimmel dr. *Kiss Ferenc* budapesti egyetemi tanár, este félhét órakor „Az én utaim nem a ti utaitok" cimmel *Urbán Ernő* evangélikus lelkész; szombaton, február 1-én, az előző napi órabeosztással dr. *Karácsony Sándor* egyetemi magántanár, *Benkő István* rákospalota-óvárosi és *Deme László* pécsi református lelkész; vasárnap délután öt órakor *Bereczky Albert* budapesti-külsőlipótvárosi, este félhétkor pedig dr. *Victor János* budapesti-belsőlipótvárosi lelkipásztor tart előadást. Jelentkezni lehet a diákszövetség központjában: Üllői-ut 19., II. 12.

— **Fonyódon szobrot emelnek Berzsenyi Dánielnek.** Kaposvárról jelentik: Dr. *Ripka Ferenc* ny. főpolgármester javaslatára Fonyód-Bélatelep és Sándortelep fürdőegyesületei elhatározták, hogy szobrot emelnek Fonyódon Berzsenyi Dániel költőnek halála századik évfordulója alkalmából.

— **Az Országos Zrinyi Ilona Gárda** kitünően sikerült kulturdélutánt tartott a Pátria Klub disztermében. *Gy. Czikle Valéria* országos elnök megnyitóbeszédet mondott. *Balogh Benedek* országos elnök II. Rákóczi Ferencről beszélt. Szerepeltek: *Lindenmeyer Antónia, Hunyady István, Issekutz Viktorné, Bósa Irma, Stowasser Irén, Staroselszky Aranka, Takács Erzsébet, Dániel Ernő.*

— **A szolnoki javadalmi hivatal pénztárosa fogházi őrizetben.** Szolnokról jelenti a Pesti Hirlap tudósitója: Néhány nappal ezelőtt a *Pesti Hirlap* már jelentette, hogy a szolnoki városi javadalmi hivatalnál ujabb bünelkemények nyomaira bukkantak. Megirtuk, hogy a javadalmi hivatal letartóztatott vezetője, *Farkas Tivadar*, hétezer pengő elsikkasztását ismerte be, a vizsgálat szerint viszont a hiányzó összeg meghaladja a tizenötezer pengőt. Szerdán fordulat történt az ügyben. A kirendelt könyvszakértők és detektivek az iratok átvizsgálása során megállapitották, hogy *Sárközy Ferenc, a javadalmi hivatal pénztárosa többezer pengőt elsikkasztott és a hiányzó összeget bonnal fedezte.* Ezeket a bonokat is megtalálták a javadalmi hivatal egyik iratcsomójában. Szerdán délben megidézték Sárközy Ferencet és megkezdték a kihallgatását. Több órai kihallgatás után, délután öt órakor közölték *Sárközyvel, hogy a további vizsgálat érdekében őrizetben tartják és az éjszakát a fogházban kell töltenie.* Amikor Sárközy Ferencné a folyosón meglátta, hogy férjét fegyveres őr kiséri a fogházba, ájultan esett össze. Három hónappal ezelőtt, amikor Szolnokon a visszaélések kipattantak, Sárközy Ferencet felfüggesztették állásától, szabadságra küldték, de azóta egyszer sem hallgatták ki. Az őrizetbe vett pénzváros különben testvérbátyja dr. *Sárközy Györgynek*, Szolnok város ugyancsak fegyelmileg felfüggesztett kulturtanácsnokának és apjuk több mint husz évig volt Szolnok város helyettes polgármestere. A vizsgálóbiró csütörtökön dönt Sárközy Ferenc letartóztatásának kérdésében. A vizsgálat tovább folyik. Egymásután hallgatják ki a javadalmi hivatal pénzbeszedőit és a kihallgatások befejezése után történnek majd a további intézkedések.

— **Egy angol versenyző gépkocsija belerohant egy teherautóba.** Montecarlóból jelentik: A gépkocsi-csillagtura utolsó napján több versenyző volt kénytelen kiállani, igy többek között az Athénből indult, francia Vaselle, az 1932—33. évi verseny győztese is. A francia Lahaye, a tavalyi győztes, ezuttal is büntetőpont nélkül áll. A Valenciából indult *Gordon* angol házaspár Cannes közelében közel *százkilométeres sebességgel rohant bele egy tehergépkocsiba. Gordon állapota reménytelen*, felesége azonban csak könnyebb sérüléseket szenvedett.

— **Agyonlötte haragosát.** Dombóvárról jelentik: *Nagy István* uzdi gazda haragos viszonyban volt *Kobrák Józseffel.* Az elmult este a két haragos összetalálkozott az utcán és szóváltás támadt közöttük. Nagy István husángot ragadott és ugy vágta fejbe haragosát, hogy az *azonnal meghalt.* A gyilkos gazdát a csendőrök letartóztatták.

— **Öngyilkos lett egy harmadik osztályos gimnáziumi tanuló.** Békéscsabáról jelenti a Pesti Hirlap tudósitója: *Szabó Zoltán*, a reálgimnázium harmadik osztályának 14 éves tanulója, egy rendőrfőtörzsőrmester fia, kedden délben *leugrott a gimnázium épületének első emeleti folyosójáról; balfelsőkarját eltörte és hátgerince is megsérült.* Kórházba vitték, ahol az esti órákban kihallgatta *Romvári István* büntetőjárásbiró, a gyulai törvényszék megbizott vizsgálóbirája. A kisdiák elmondotta, hogy egyik iskolatársától pajkosságból elvett egy riasztó pisztolyt és félt, hogy emiatt fegyelmi eljárás indul ellene. A tanuló a szerdára virradó éjjel *belehalt sérülésébe.*

— **Fatolvajok leütötték az erdőőrt.** Pécsről jelentik: Szerdán este a Mecseken bekormozott arcu suhancok megtámadták *Ötvös János* erdőőrt, leütötték és fegyverét elvették. A rendőrség megállapitota, hogy az erdőőrt azok a fiatalemberek támadták meg, akiket az elmult napokban falopáson ért. Az elfogott fiatalemberek — *Városi Lajos* gépmester, *Lukács Ferenc* napszámos, *Engelsbach János* bádogossegéd, *Szentai Ádám* szobafestősegéd, *Giesz Károly* szabósegéd és *Weintraub Géza* napszámos — beismerték a támadást. A rendőrség az őrizetbe vett támadókat átszállitja a törvényszék fogházába.

— **A sok hashajtó** közül biztos, enyhe, olcsó az orvosok által ajánlott Artin dragée.

NAPI HIREK.

Öreg házaspár.

A windsori Szent György-kápolnából öreg párja nélkül tért haza a királyné. Öt felnőtt gyereke van. Négy nagyszerű férfi fia, védői, vigasztalói, ezután mégis egyedül lesz az özvegy, összes palotáiban. A vallás és királynői kötelességei megkímélik az özvegyek kétségbeesésétől; csak az *egyedüliség* csöndes, mélázó fájdalmától nem kiméli meg soha semmi. A látogatások és ünnepélyek után most már mindég egyedül marad. Legbizalmasabb gondolatait nincs többé kinek elmondani. A gyerekeinek? Nem lehet. Vannak az öreg házaspároknak olyan gondolataik, amelyeket legkevésbé a gyerekeikkel lehet megosztani. A szülők születésüktől ismerik gyerekeiket és minden imádó szeretetük mellett ismerik a hibáikat is. Minden hibáik meg vannak bocsátva, le vannak fokozva, elenyészően megkisebbítve, megszépítve, de létezésüről senki pontosabban nem tud, mint épp a szülők. És aggodalmaikat, félelmeiket csak egymásnak mondhatják el. Egyedül egymás előtt nyilik meg a szivük minden gondolata.

A királyok életét szabályok, családi szokások, elvek irányitják és korán megtanitják őket e szabályok szigoru betartására. Senki nem él olyan egyedül, mint a királyi sarjak, de egyetlen más családnak az érdekei sem birnak azzal a szigoruan körülzárt közös érdekkel. Ezek az érdekek ma is épp ugy fennállnak, mint századok előtt, csak a szabályaik lettek hajlékonyabbak. Ma már a királyok is mások. Tanultabbak, gyöngédebbek és már nem idegen előttük az emberi jóakarat, a humánus gondolkozás és cselekvés.

Elképzelhető, Anglia öreg királyi házaspárjának mennyi közölni valója akadt egymás számára. És csak egymás számára. Ők ketten egész másként látták a multakat és a jelent, mint a gyerekeik. Ezeknek könnyebb, szabadabb mozgása mulattatta őket, de azután elmentek a gyerekek és ők egyedül maradtak azzal az érett, messzelátó pillantással, ami a mult hagyományaiba és a jövő bizonytalanságába vezet.

György király legkedvesebb téli szórakozása az volt, hogy a jó meleg kandalló mellett ült és regényt olvasott. Szerette a regényeket. A mélyérzésüeket és a mulatságosakat. Van az öreg házaspárnak egy jegyeskori arcképe. A fiatal hercegnő ül, a fiatal herceg mellette áll és olyan szerelmes, meghatott pillantással néz le reá, mint a régi francia szindarabban: *a szegény ifju* a büszke grófnőre.

A király öregen is igy nézte, ilyen csodáló pillantással, a kicsit szigoru arcu, délceg királynét. Szerették egymást. Ifjan és öregen. Mindég. Több mint negyven esztendeig, soha egy napra sem váltak meg egymástól. Náluk is bekövetkezett az öreg házaspárok asszimilációja. Az, hogy a feleség kicsit elférfiasodott és a férj kicsit elnőiesedett. A király arca mindég lágyabb volt és a királyné arca mindég szigoru.

Most már egyedül maradt az emlekeivel. A haját most is ugy fésüli, ahogy negyven esztendő előtt fésülte. Igy szerette a király. Most ott ül a soktornyu kastélyban és mellette a király kedvenc papagálya csodálkozva kiabálja:

— Hol a kapitány? Hol a kapitány?

L. T.

— **Kinevezték a legfőbb állami számvevőszék alelnökét.** A kormányzó a legfőbb állami számvevőszék elnökének a miniszterelnök által előterjesztett javaslatára dr. *Wensky Károly* legfőbb állami számvevőszéki tanácselnöki cimmel és jelleggel felruházott legfőbb állami számvevőszéki tanácsost a m. kir. legfőbb állami számvevőszék alelnökévé nevezte ki.

— **Cim és jelleg adományozása.** A kormányzó a földmivelésügyi miniszter előterjesztésére *Paloytay Béla* min. számvevőségi I. osztályu főtanácsosnak a közszolgálat terén szerzett érdemeiért nyugalombavonulása alkalmából a min. számvevőségi igazgatói cimet és az V. fizetési osztály jellegét adományozta.

— **Uj református lelkészek.** *Samu Istvánt* a balogi református lelkészi állásba *Ablonczy Pál* esperes és dr. *Zehery István* egyházmegyei gondnok iktatta be. — *Tóth Kálmán* Feketeardó község református lelkipásztora lett. — *Medgyasszay Vince* dunántuli református püspök Kőszegre segédlelkészül *Pais Sándort* rendelte ki.

— **Negyvenezer pengőt sikkasztott az egyik miskolci bankfiók főkönyvelője.** Miskolcról jelenti a *Pesti Hirlap* tudósitója: Még el sem ültek a *Záhony János* diósgyőri bankigazgató sikkasztásai nyomán keletkezett izgalmak, Miskolcon máris ujabb nagyarányu sikkasztást lepleztek le. A Magyar Általános Hitelbank miskolci fiókjának följelentésére a rendőrség őrizetbe vette *Fajcsik Imrét*, a fiók főkönyvelőjét, aki az eddigi megállapitások szerint évek óta betétkönyvek furfangos meghamisitásával *negyvenezer pengővel károsította meg az intézetet.* A 43 éves, nős, háromgyermekes bankfőtisztviselő résztvett a város társadalmi életében, ismert sportember volt. Gyakran megfordult az éjszakai mulatóhelyeken is és nagy összegekben játszott hazárd kártyajátékokat. Költekező életmódja azonban nem tünt fel, mert tudták, hogy jó fizetése van, azonkivül a Seckendorf-féle hagyaték pénztárosi teendőit is intézte; pénztárosa volt az evangélikus egyházközségnek is. Azt hitték, hogy magánvagyona is van. A vizsgálat szerint 1926-tól hamis nevekre állitott ki csekély összegü betétkönyveket, amelyeknek összegét azután *saját találmányu vegytintájával jóval nagyobbra javitotta ki* és ezeket az összegeket átvezette a bankfiók könyveibe is. A hamisitásokat olyan kitünően végezte, hogy még a Pénzintézeti Központ revizorai sem fedezték fel, a könyvek szokásos átvizsgálása alkalmával a hamisan könyvelt tételeket. A hamisitásokra véletlenül jöttek rá a bankfiókban, amely a főkönyvelőt nyomban elbocsátotta állásából, majd *sikkasztás és okirathamisitás* miatt megtette ellene a bünvádi feljelentést.

— **Mi ujság?** Az egyenlitői Afrikában tett tapasztalatok szerint joggal állitható, hogy az álomkórt gyógyitani lehet a germanin nevü gyógyszerrel, melyet számos betegen kipróbáltak, különösen az Egyenlitő afrikai területein, a francia gyarmatokon, melyek azelőtt a németekéi voltak.

*

A svájci szövetségi tanács szeszbizottsága az év végén számadást tett közzé, melyből kiderül, hogy Svájc a szeszfogyasztásra 25 millió frankot fizet rá. Ez annak tulajdonitható, hogy Svájcban utóbb nagyon kevés szeszt fogyasztanak.

*

Az amerikai utonállók, a gangsterek igyekeznek elháritani magukról az uj büntetőtörvényt, mely külön hatalmat ad a szövetségi ügyészeknek. Próbálják megtámadni a törvényszék előtt az emberrablásról, valamint a fegyverviselési engedélyről szóló törvényt, mely szerintük alkotmányellenes.

Hét gonosztevő, akit emberrablásért itéltek el a Lindbergh-törvény alapján, a törvényt alkotmányellenesnek jelentette ki. Egy másik gonosztevő, akit halálra itéltek azért, mert szembeszállt a fölfegyverzett rendőrökkel, amikor egy embert akart elrabolni, szintén azt állitja, hogy ez a törvény alkotmányellenes.

A fölebbezéseket a legfelsőbb törvényszék vizsgálja meg. Ebből pedig uj kérdés keletkezik. Az emberrablásról szóló törvények a szövetségi kormány jogán nyugosznak, mely az államok közötti kereskedelemi viszonyokat rendezi.

Eddigelé az amerikai utonállók fölebbezésének nem adtak helyet a legfelsőbb törvényszéknél.

— **„A legembertelenebb, legkegyetlenebb és legigazságtalanabb módon darabokra szaggatták Magyarországot."** Sao Paolóból jelentik: Mesquita Alfredo, jeles brazil hirlapiró, aki a mult nyáron hosszabb időt töltött Budapesten, az „Estado" hasábjain beható tanulmányt szentelt Magyarország politikai helyzetének. Cikkében megállapitja, hogy nincs egyetlen nép sem, amelynek története olyan tragikus lenne, mint a magyaré. Az ország földrajzi fekvéséből folyik — irja — hogy Magyarország mindig ütközőpont volt Kelet és Nyugat között. Amikor a világháboru után a békeszerződéseken dolgoztak, az egyéb sulyos kérdésekkel elfoglalt nagyhatalmak Magyarországot kiszolgáltatták középeurópai ellenfeleinek. Ezek azután azt csinálták vele, amit jónak láttak. Igy történt, hogy a békeszerződésben a legembertelenebb, legkegyetlenebb és legigazságtalanabb módon darabokra szaggatták az országot. Szemléltetően ismerteti ezután, hogy Magyarországot mi mindentől fosztották meg Trianonban. Felosztásánál — irja — nem vették figyelembe sem a földrajzi, sem a néprajzi, sem a faji, sem a közgazdasági, sem pedig a stratégiai szempontokat. Győzött a gyülölet és a bosszuállás és ezzel romlásba döntöttek egy jobb sorsra érdemes népet. Az igazságtalanság azonban — folytatja a cikk — mindig káros következményekkel jár. Az Európában elkövetett igazságtalanságok olyan lehetetlen helyzetre vezettek, amely állandóan fenyegeti a békét és rendkivül megnehezeti azok fáradozását, akik a béke fenntartására törekednek. A magyarok azonban még mostani sulyos helyzetükben sem vesztették el bátorságukat. Kiirthatatlanul él bennük a jobb jövőbe vetett remény. Ez adja meg azt az erőt, amely lehetővé teszi, hogy ez a nemes, dolgos és müvelt nép elviselje mostani szomoru helyzetét.

— **Kukán Géza festőművész meghalt.** Férfikorának teljében, müvészpályájának delelőjén, 45 éves korában szomoru hirtelenséggel elhunyt *Kukán Géza* festőművész, aki a legutóbbi két évtizednek kétségtelenül egyik legizmosabb tehetségü magyar festője volt. Kukán Géza 1890 májusában született Érsekujvárott, a képzőművészeti főiskolán *Balló Ede* tanitványa volt, majd Münchenben *Marr Karl* volt mestere, hazatérve pedig *Benczur Gyulánál* fejezte be tanulmányait. Marr és Benczur jegyében állott egész festői egyénisége. A német mestertől átvette az ábrázolás nagyvonaluságát és drámai erejét, Benczurtól pedig a szinek életerős pompáját. Tatabányai tartózkodása során kapcsolatba került a bányászélettel és ettől az időtől kezdve legkedveltebb képtárgyait a bányászéletből vette. Ezeknek egyikével, a *Sztrájk* cimü nagyszabásu alkotással nyerte meg 1919-ben a Kohner-dijat, majd 1926 tavaszán, más nagy alkotásainak jutalmául, a kis állami aranyérmet kapta. Kukán Géza azonban nemcsak mint a bányászélet hatalmas erejü ábrázolója alkotott kiemelkedő munkákat, hanem az arcképfestés terén is egyike volt első festőinknek. Több nagy arckép mellett ő festette meg a kormányzó arcképét a szolnoki vármegyeháza számára. Kukán Géza, aki megalkuvást nem ismerő erővel hirdette müvészi világnézetét és a képzőművészeti tanács tagjaként is jelentős munkát végzett. A müvészt hétfőn agyvérzés érte és sulyos állapotban szállitották be a Korányi-klinikára. A leggondosabb orvosi ápolás sem adhatta vissza az életnek és a szerdára virradó éjjel meghalt. Az eddigiek szerint pénteken délután fél három órakor temetik a Kerepesi-temető halottasházából. Koporsóját a Munkácsy-lepellel boritják le.

— **Felakasztotta magát Turkeve egyik tanácsnoka.** *Szolnokról* jelenti a *Pesti Hirlap* tudósitója: Szerdán délelőtt a turkevei városházán, hivatali szobájába bezárkózva, az ablakkilincsre felakasztva, holtan találtak rá *Gajzágó Salamon* 56 éves városi tanácsnokra. Egy munkás kopogott a szoba ajtaján, majd mikor hiába zörgetett, felfeszitették az ajtót és ekkor fedezték fel az öngyilkosságot. Az előkelő származásu tanácsnok másfél évtizeddel ezelőtt a szolnoki pénzügyigazgatóságon működött, mint pénzügyi titkár. Tettét valószinüleg idegkimerültsége miatt követte el.

A Hamburg-Amerika Linie

hajójaival

AZ AZURKÉK FÖLDKÖZI TENGER PARTJAIRA

Az Atlanti szigetek – Spanyolország – Portugália, a kék Földközi tenger, Olasz- és Görögország – és a Fekete tenger csodás kikötőinek érintésével február közepén kezdődő és május végén befejeződő, öt felejthetetlen tavaszi tengeri utazást rendezünk a HAPAG ujonnan átalakitott „Milwaukee" luxushajóján. Egységes első osztály már 510.– pengőtől. Kényelmesen, jól, olcsón utazik a HAPAG hajóján! Kérjen prospektust!

Hamburg-Amerika Linie

V., Vörösmarty tér 1. / VIII., Baross tér 9.

IBUSZ és MALERT utazási irodák

Milyen legyen az arc?

Hát már ezt is előirják? Az arc mosolya, mélázása, jókedve, szomorusága bizonyos divattörvények szerint fog igazodni? Ugy látszik, ebbe is beleszól a divat! Londoni hiradás közli velünk, hogy a nő arcának erre az idényre „több természetességet" irnak elő. A szemöldök legyen „majdnem természetes", ami valószinüen azt jelenti: hogy ha nem is az egészet, de többet hagynak meg belőle, mint eddig. Ezzel ellentétben a száj festése nem megy ki a divatból, csak egy a fontos, hogy a köröm szine körülbelül ugyanaz legyen. Szóval, rózsalevélpiros ajak, rózsalevél köröm. Vajjon ki tudja, mi ebben az öröm? A szemek . . . — ó, a szem nagyon fontos! Ezt elösmeri még az a hatalmas zsarnok is, az ellentmondást nem türő divat is! A szem legyen merengő, legyen kifejezésteljes, legyen hol meghatóan bánatos, hol pedig elragadóan mosolygós. Erre a célra tovább is a „szemárnyalás"-t ajánlják, a kék festést és a szempillák csillogó diszitését. Amulva állunk meg e legujabb csudabogár mellett? Nem volt jobb a régi módszer, amelyik szerint inkább a — lelket diszitették. Oh, igen, ott ragyoghat a szemben minden szép reménység, minden biztató igéret, minden rokonszenves vonás . . . csak észre kell venni! Csak sugarában, csillogásában meg kell látni. De hogyan lássa meg az ember, ha „divatos környezetbe" illesztik, ha mássá próbálják formálni, aminő valóban. Akkor hogyan lehessen valóság az az örökszép megállapitás, az a szivárványos poézisba burkolt alap-igazság, hogy: a szem a lélek tükre!? (*)

— **Baldwin komornyikja és Kánya külügyminiszter.** Mint Londonból jelentik, Kánya Kálmán külügyminisztert, amikor *Baldwin* miniszterelnök meglátogatása után az angol miniszterelnöki palotából távozott, kedves meglepetés érte: *Baldwin miniszterelnök komornyikja, miközben felsegitette kabátját, kifogástalan magyarsággal szólitotta meg.* A magyar külügyminiszter kérdésére elbeszélte, hogy Magyarországon nevelkedett, ahol atyja hosszu ideig tartózkodott és magyar lévén a második anyanyelve, azt nem felejtette el.

— **Házasság.** *B. Kása Anna Paula* és *Magyari Endre*, a Posta Kisérleti Állomás főmérnöke, házasságot kötöttek.

Koestlin

VARÁZSKEVERÉK NOUGAT-BONBON

Kukán Géza

A nagy terem homlok-
falára fenti festett
harmas kompoziciót

Tér és Forma

1931. 179. l.
(Az Országos Társa-
dalombiztosító Intézet
nékhaza.)

Inhaltsübersicht

I. Teil: Theorie

1. Kapitel: Grundlagen

2. Kapitel: Methoden

II. Teil: Praxis

1. Kapitel: Anwendungsbeispiele

2. Kapitel: Fallstudien

A meteormammut

Irta: Ossián Elgström

Odafönn, messze északon megrendültek a gigászi gleccserek, a föld mélyéig összerándultak az örök-mozdulatlan hómezők, aztán rengő, fájdalmas üzenetüket továbbadták a sziklák és hegyek sorozatán át minden irányba: Tarfalotjokko mellett több kilométer körzetü jégmeteor zuhant alá. Mennydörgő robaj görgött le a jéghegyek szivéig, a völgy felé mindinkább halkulva és csendesedve, hogy az emberlakta vidékeken már csak a szeizmograf finom mutatója jelezze a messze, rettentő rengést. És a szolgálatkész sürgönydrótok végtelen ideghálózata hamarosan szétröpitette a hírt a világ minden részébe, hogy odafönn északon megrendültek a hegyek, megindult a föld a haragvó ég egy leszakadt, titáni darabja nyomán.

Még remegett a föld és morajlott a dörgés, ama rettentően széttúrt terület körül, ahol a meteorit lezuhant s ahol vad összevisszaságban tornyozódtak egymásra a szerterobbant, zölderes jégtorlaszok, amikor a meteorit egy darabban maradt sötétlő főanyaga, ez a rettentő, sötétbarna mag füstölögni kezdett. Tüz nem látszott körülötte, de a füst mindig sürübb és kövérebb lett és a jégpárás levegő megtelt valami kellemetlen, fojtó szaggal, ami olyan volt, mint az égő hús nehéz illata.

A távolban még dübörgött a dörgés és a hegyek tompán, visszhangosan feleltek mindenfelől. Az égen fekete, ólmos felhők gyülekeztek, eső azonban nem mutatkozott. Igy szállt le az este, olvadt szét mindenfelé a sötétség és az a toronymagas, tömör anyag, ott a meteorit közepén, tovább füstölgött és párázódott.

Éjféltájban aztán egyszerre megjelentek az első esőcsöppek. Mind több és több követte és csakhamar eleredt egy soha nem látott, tisztára függőleges irányban zuhogó, rettentő felhőszakadás a meteorit területe körül. Egész éjszaka olyan volt a környék, mintha közvetlen, áradó összeköttetés támadt volna az ég és föld között. Csak reggel változtatta a jeges szél áthatolhatatlan, sürün felhőző darává a végtelen esőt, amely szakadatlanul szakadt a magasból... Ekkorra a meteorit párázó füstölgése megszünt már, most feketén tornyosodott a sötétlő mag háta, ahogy lassan olvadt a jégpáncél közepén kipuposodó gigászi tömegéről.

•

— Nem értem, a személyvonat egy óra harminckor kifutott, nemsokára vissza kell érkeznie és a gyorsvonatnak még semmi nyoma!

— Igen, állomásfőnök ur, végigsürgönyöztem az egész vonalat, sehol sem ment még át a gyors!...

— Értesiteni kellene a felső állomásokat, hogy ne engedjék tovább a személyvonatot.

— Már szóltam Bergfors és Torneträsk állomásnak, de megfoghatatlan és érthetetlen módon megszakadt az összeköttetés. Végig kellene vizsgálni a sürgönydrótpályát...

— A gyorsvonatot mindenesetre feltartóztatjuk, ha megjön.

Kiruna északi határközség állomásfőnöke bosszusan harapta össze az ajkát. A mindig másodperre pontos gyorsvonat most hat órája késett a végtelen hósivatagban.

•

A hatalmas mozdony égő tüzszeme piros fényecsóvát vetett a végtelenbe futó vágányokra, ahogy lihegve, fujva kapaszkodott fel a gyorsvonat a havas hegygerincre. Karlsson, a mozdonyvezető messze kihajolt apró vasházikója ablakán, — úgy, hogy a fütő ijedten kapott utána, — és fürkészve, összeráncolt szemmel vizsgálgatta a sinpár fogyatkozó végtelenjét.

A gyorsvonat maga mögött hagyta már Torneträsk állomást, anélkül, hogy, a menetrend szerint, találkozott volna a szembenjövő személyvonattal.

— Itt valami nincsen rendjén! — mormogta Edvard Magnus Karlsson, a mozdonyvezető a fütő felé. Huszéves állami szolgálata alatt még nem fordult elő vele ilyen rendellenesség. — Mit is mondtak azok a fickók Torneträskben? Valami disznóság történhetett odafenn északon..

Didumdada, didumdada, — kattogtak ütemesen a kerekek és a gyorsvonat zihálva, prüszkölve nyelte a kilométereket.

Ebben a pillanatban a mozdonyvezető hirtelen megfordult, mert a fütő rémült, kemény markolással megragadta a karját:

— Nézd, — lihegte és kinyujtott, remegő kezével a kéken ragyogó, éjszakai hómezőre mutatott.

A hold éppen kibukkant a fénylőperemü felhők mögül és bizonytalan, szétsugárzó fénye valami olyan hihetetlen és szörnyü látványt világított meg, hogy a mozdonyvezető első, önkéntelen mozdulatával a foggantyuhoz kapott és bekapcsolta a teljes sebességet. A behavazott hegyek felől ugyanis valami leirhatatlan, széditően hatalmas fekete tömeg mennydörgött a sinek felé... mintha egy gigászi hegység indult volna meg elevenen, — valami állat, — egy mammut, — nem, egy óriásmammut.

A mozdony hatalmasat rándult, láng csapott ki a kéményén és fülsiketitő, toporzékoló zakatolással rettentő vágtatásba kezdett.

— Füts, füts, ne kiméld a szenet, — orditotta Karlsson, a gépen babrálva, mialatt egész testében reszketve, kerekre tágult szemmel bámulta a gigászi monstrumot, mi egy másik világból szabadult ide. Az óriásszörny hatalmasabb volt, mint a legnagyobb épület, a széditő arányu városi dóm, amit a mozdonyvezető valaha látott... A vonat sivitva vágtatott, de nem tudta elhagyni a lomha állatot, amely látszólag alig mozdult: rettentő első lábának iromba széles talpa, amely nagyobb volt, mint a leghatalmasabb személykocsi, mindvégig az első csomagszállitó vaggon mellett tornyosodott feketén...

— Most az elképzelhető legnagyobb

VASÁRNAP

BUDAPEST, 1926 A MAGYARSAG KÉPES MELLÉKLETE VASÁRNAP, MÁJUS 30

A Mücsarnok tavaszi tárlatáról. Kukán Géza: Zala György szobrászmüvész portréja

— **Borotva ölte meg a börtönben a gyilkos diákot.** *Jolietből* jelentik: Richard *Loeb* diákot, aki Bobby Franks 14 éves tanuló meggyilkolása miatt reárótt életfogytiglani fegyházbüntetését az itteni fegyházban töltötte, most elérte végzete. Loeb összetűzött egyik fegyenctársával, James Dayval. *Day borotvájával súlyos sebeket ejtett Loebon, aki néhány óra mulva meghalt.*

— **Kukán Géza festőművész meghalt.** Gyásza van a magyar művészvilágnak. *Kukán* Géza festőművész, az állami aranyérem és sok más művészi kitüntetés nyertese, az irodalmi és művészeti tanács tagja, kedden éjjel egy órakor agyvérzésben meghalt a Korányi-klinikán. 45 éves korában. A művészt hétfőn vitték be a klinikára. Az orvosok mindent elkövettek, hogy megmentsék az életnek, de hiábavaló volt erőlködésük, a betegséget nem lehetett legyőzni.

— Az Országos Képzőművészeti Társulat átiratot intézett *Szendy* polgármesterhez, amelyben kérte, hogy *Kukán Géza részére díszsírhelyet adományozzon a főváros.* Az eddigi tervek szerint temetése péntek délután ½3 órakor lesz a kerepesi temető halottasházából. Koporsóját a Munkácsy-lepellel fogják leborítani.

— **Legyen-e a korzó Edward király sétány?** *(Levél a szerkesztőhöz.)* Tisztelettel kérem a következő soroknak *Az Est*-ben való szíves közlését.

A korzó, fővárosunk büszkesége, idegenforgalmunk reménysége és — talán elfogultság nélkül is — Európa egyik legszebb pontja. Amikor az angol király — akkor még velszi herceg — Budapesten járt, elragadtatással járta végig a sétányt, ablakából élvezte a gyönyörű kilátást és lehet, hogy emlékeiben ez a kép merül fel, ha Magyarországra gondol. Pedig ez a korzó csak *ígérete annak, amivé lehetne* és amivé — hisszük — lesz is.

Mit jelentene idegenforgalmunk szempontjából, ha a legremekebb európai sétányt *Edward király sétány*-nak nevéznők?! Mindenkit emlékeztetne arra, hogy itt járt az angol király, a Budapestet évenkint meglátogató sokezer angolnak pedig jóleső figyelem volna királyuk iránti tiszteletünk e megnyilvánulása.

Nem is kellene átkeresztelni csupán a rakpart egy részét, mert hiszen az Erzsébethídon túli rész továbbra is Ferenc József rakpart maradna. A budapesti polgár hamar megszokná és megszeretné ezt az új elnevezést. Mit szól az ötlethez Budapest polgársága? *R. A.*

— **A tábla másfél évre ítélte Komjáthy alezredest.** A pestvidéki törvényszék *Mendelényi* tanácsa néhány hónappal ezelőtt tárgyalta *Komjáthy* István nyugalmazott alezredes-hadbiztos bűnperét, akit az ügyészség azzal vádolt, hogy Kispesten két esztendővel ezelőtt *öt revolverlövéssel megölte feleségét.* A törvényszék felmentette az alezredest, azzal az indokolással, hogy az asszony rálőtt férjére, aki így kénytelen volt fegyverét használni. Fellebbezés folytán került az ügy tegnap az ítélőtábla *Kállay*-tanácsa elé. *Miskolczy* Ágost főügyészhelyettes vádbeszédében azt hangoztatta, hogy Komjáthy bosszúból ölte meg feleségét. A tábla megváltoztatva az elsőbíróság ítéletét, *másfél évi börtönre* ítélte Komjáthy Istvánt. Az ügy még *a kúriát is foglalkoztatni fogja.*

— **Virágzó tavasz a kecskeméti határban.** *Kecskemétről* jelentik: Az elmult éjszaka valóságos tavaszi zápor zúdult Kecskemétre és környékére. Az enyhe időjárás következtében tovább fejlődnek a vetések, gyümölcsösök. Tömegesen lehet látni embereket, akik a földekről *viola- és ibolyacsokorral* térnek vissza a városba. De a *legtöbb kecskeméti kertben is nyílnak a virágok.* A határban *a virágzó orgonabokor már nem is tartozik a ritkaságok közé.* A napokban a kecskeméti szőlőkben *kivirágzott a mandulafa* és a barackfák is rügyeznek. A régi feljegyzések tanusága szerint *213 évvel ezelőtt, 1723-ban volt ilyen enyhe idő, mint most.* Akkor az enyhe tél után a nyár *rendkivül bőséges termést* hozott. A feljegyzések kiemelik, hogy az akkori emberek havat is alig láttak, sőt kemény szél sem fujt. A gazdák remélik, hogy az idei nyáron is bőséges lesz a termés és azokat a károkat, amelyeket a mult évben szenvedtek, most behozhatják.

— **Kitiltották a Pariser Tagblattot.** Mint a hivatalos lap mai száma közli, a kereskedelmi minisztérium a *Pariser Tagblatt* című külföldi sajtótermékről *a postai szállítás jogát megvonta.* (A kitiltott lap *a német emigránsok párizsi ujságja.* Georg Bernhard, a Berliner Tageblatt egykori főszerkesztője szerkeszti.)

— **Fiatal nő holtteste, keze-lába el van törve.** *Pápáról* jelentik: Árpás község határában *egy fiatal nő holttestét* fogták ki a Rába folyóból. Ruházatáról és kezeiről ítélve jobb társadalmi osztályhoz tartozott. A holttest *jobb felső- és alsókarja, valamint lábszárcsontja el van törve.* Lehetséges, hogy bűntény történt. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **A sok hashajtó** közül biztos, enyhe, olcsó az orvosok által ajánlott Artin-dragée.

MÉG 2 NAP
(csütörtök—péntek)
és vége
a Téli vásárnak,
amelyről egész
Budapest beszél
MAGYAR CSARNOK
Rákóczi út 72–74

FOTORIPORT A NEP IDEI ELSŐ NYILVÁNOS VACSORÁJÁRÓL

Ivády Béla, a párt elnöke, *Gömbös Gyula* miniszterelnök és *Kornis Gyula* államtitkár a tegnapi pártvacsorán

Bornemisza Géza iparügyi miniszter és *Darányi Kálmán* földmívelésügyi miniszter a miniszterelnökkel

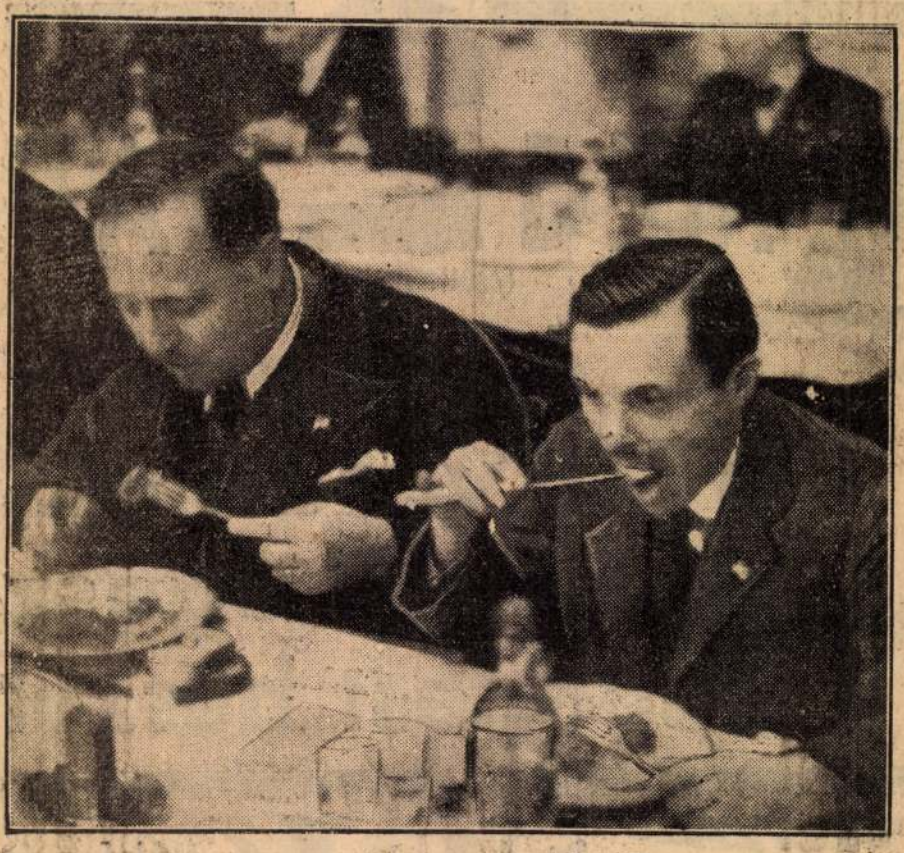

Izlik a vacsora *Jenes* képviselő úrnak!

Kukán Géza

Thieme Becker

XXII. 89. p.

(Lyka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

T. EUROPA RT.

Az Önök terjesztésében lévő kiadványokból részemre az alanti példányszámot kérem küldeni:

Collisban *vagy* **Postán** *(nem kívánt rész törlendő!)*

Magyar Nemzet		Film, Színház, Irodalom	Független Magyaror.	Képes Sport	Magy. Rejtv. Ujság	Sztár		
köznap	vasárnap							
01.	02.	+	05	+	+	+		

Kelt Kerel, 1943. IV. 6.

Kerekes János

aláírás.

Kukán Géza

*136	Vera, olajf.	mgtul.
137	Piri, olajf.	mgtul.
138	Profil, olajf.	mgtul.

Céhbelick VI. Kiáll

Nemzeti Szalon

1926.

Kukán Sára

festő

l.

Lex Mary Tans

322. b. l.

S GÁBOR

ÉCGYÁR LERAKATA

APEST

l-ucca 6	Telefon: 37-0-05
ucca 50	„ 34-4-58
ıcca 15	„ 11-3-40
oly-u. 15	
örut 48	Tel. hivó: 52-9-53
ád-út 98	Tel. hivó: 95-0-01

özponti Iroda:

jeri-u. 3 Telefon: 34-2-12

Kukán Géza

Lyka Károly: Művészeti krónika.
Magyar Művészet
1929. 292. l.
293. l.

Fenner előadása a művészet magyarságáról.

ŰGYŰJTŐ
EGJELENT
AGYAR

1924 oldal, több mint 1.000,000 szó, kifejezés, stb. Két lexikonalakú, hatalmas fél-

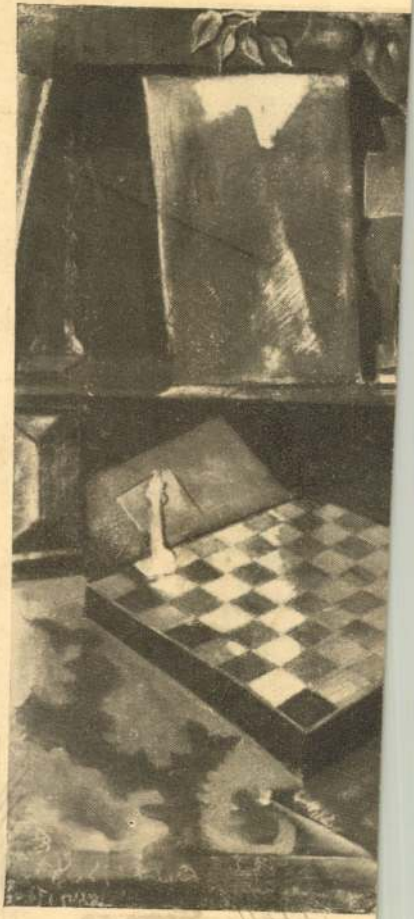

Kukán Géza

életrajz

Csókássy 105 l.

III. Károly

Derékon alól, áll és jo
rancsnoki pálczát tart, vértbe
vetette és az aranygyapjas rend
ra az asztalra ~~is~~ helyezett pár
háttérben félrevont függöny lóg.

CAROLVS VI. IMP
A kép alatt két sorban:
Charles
Empereur d'Allemagne, ro
alól balra: Tableau du temps.

Rm., mér. a vk. 13.6 : 1

Szn. 40-
120-99-1

Kukán Géza

136. Kukán Géza: Vera

Čehuelick VI. kiáll
Nemzeti Salon 1926.

Kután Géza

arck. repr.

Lex Magy Társ

43. tábl.

V. Heft. **Der Kreis Sangerhausen.** Bearbeitet von Dr. Julius Schmidt. Mit einer Glockenschau von Gustav Sommer, kgl. Bau-Inspector a. D. VI. und 122 S. mit 97 Abbildungen. M. 3

VI. Heft. **Der Kreis Weissensee.** Unter Mitwirk. v. Dr. th. Heinrich Otte, Pastor em., bearbeitet von Gustav Sommer, kgl. Bau-Inspector a. D. VI. und 73 S. mit 46 Abbildungen. M. 3.

VII. Heft. **Die Grafschaft Wernigerode.** Unter Mitwirkung des Archivraths Dr. Ed. Jacobs, bearbeitet von Gustav Sommer, königl. Bau-Inspector a. D. XII. und 172 S. mit 115 Abbildungen. M. 3.

VIII. Heft. **Der Kreis Merseburg.** Unter Mitwirk. v. Dr. th. Heinrich Otte, Pastor em., bearbeitet von Dr. Johannes Burkhardt, Pastor, und Otto Küstermann, Pastor. Mit 258 in den Text gedruckten Abbildungen und 3 Beilagen. M. 6.

IX. Heft. **Der Kreis Eckartsberga.** Unter Mitwirk. v. Dr. th. Heinrich Otte, Pastor em., bearbeitet von Gustav Sommer, kgl. Bau-Inspector a. D. Mit 50 in den Text gedruckten Abbildungen. M. 2,50.

X. Heft. **Der Kreis Calbe.** Unter Mitw. v. Dr. Gust. Hertel, Gymnasiallehrer am Paedagog. z. Kloster U. L. Fr. zu Magdeb., bearb. v. Gust. Sommer, Kgl. Bauinsp. a. D. Mit 83 in den Text gedruckten Abbild. M. 2,50.

Von der **Neuen Folge** erschien:

Die Stadt Halle und der Saalkreis, bearbeitet von Gustav Schönermark, Architekt. Mit zahlreichen Abbildungen. Erster Band. Lieferung 1 — 10, jede Lieferung zu dem Preise von M. 1,50.

Alle Buchhandlungen nehmen Bestellungen an. Jedes Heft wird auch einzeln abgegeben.

Halle a. d. S.

Otto Hendel.
Verlagshandlung.

Kůkán Gera

Rêvai XXI. 533. l.

VIII. József körút.

sénk a Triest állomásról b. rendel-

968. tételszám alatt b. számlájára

Gerthon István közlése

Kukán Géza

KUKÁN *Géza*, festő, * Érsekújvár 1890 máj. 1. A bpesti képzőm. főiskolán Balló Edénél és Ferenczy Károlynál, Münchenben Seitznél és Marrnál, Nagybányán, Párizsban s végül Budapesten a Benczúr-mesteriskolában tanult. A bányászéletből vett naturalista életképeket, aktokat és arcképeket állít ki 1909 óta a bpesti Műcsarnokban. 1909. a Kohner-díjat, 1920. kitüntető elismerést, 1921. a székesfőváros díját, 1922. a Ráth-díjat, 1922. a Rudics-díjat, 1923. a Halmi Artúr-díjat, 1926. a kis állami aranyérmet, 1934. az Ipolyi-díjat nyerte. 1928. gyüjt. kiállítása volt a Műcsarnokban. Könyvillusztrálással is foglalkozott. A beomlott bánya és Tanulmány a beomlott bányához c. olajfestménye a Szépm. Múzeumban, Tanulmány a sztrájkhoz c. képe és Zala György arcképe a Fővárosi Múzeumban.

L + Bpest 1936
Jan 28

E-G I. 603 l

van ábrázolva
...anézve ~~látható~~. Parókája egyszer fodritott,
... Rendjeli körül az aranygyapjas rendnek
... Mária Terézia s Szent István rend szalagján
...yakkendője fekete, mellfodra látszik, mellénye
...bátján a gallérja lehajtott. Felirata a kép alatt

2d.
... Germany
... by Jones & Bumford 1808."

... a rézlapnak 16·2 : 11·3 cm.

~~375.~~
575

389/96 № 78.

KUKÁN GÉZA

szül. Érsekújvárott, 1890. Tanulmányait Bpesten, Münchenben és Párisban végezte. 1909-ben állított ki először, azóta állandó szereplője a hazai és külföldi tárlatoknak. Értékes alkotásaira megkapta a báró Kohner Adolf díjat, a székesfővárosi díját, kitüntető elismerést, Ráth-díjat, Rudich és Halmi Artur díjat, az állami kis aranyérmet, Barcelónában szintén aranyérmet és a Jankó János díjat.

KUKÁN GÉZA

nato ad Érsekújvár, nel 1890. Studiò a Budapest, Monaco e Parigi. Espose per la prima volta nel 1909, da allora partecipa a tutte le esposizioni nazionali ed estere. Ha avuto per le sue opere il premio del barone Kohner, il premio del Municipio di Budapest, una menzione d'onore, il premio Ráth, quelli Radich ed Arturo Halmi, la piccola medaglia d'oro dello Stato, a Barcellona la grande medaglia d'oro ed il premio Giovanni Jankó.

Sámuel
öripari
szaküz=
gyzéke
st II, Fő=
Telefon
ban 128

KUKÁN GÉZA festőművész (született Érsekújváron 1890 május 1.) meghalt Budapesten 1936 január 28-án. Művészeti tanulmányait 1908—10-ben Budapesten a Képzőművészeti Főiskolán, azután pedig Münchenben folytatta, de kezdetben Nagybányán is megfordult. A háború végeztével újból a Képző-

művészeti Főiskolát látogatta (1919—21). Erősen akadémikus jellegű képeivel már festőnövendék kora óta sűrűn szerepelt a Műcsarnok tárlatain, később a Nemzeti Szalonban is. Sokoldalú, rutinos festő volt. A munkásság életéből való drámai témák csakúgy érdekelték, mint a hatásos bibliai vagy operai jelenetek, vagy az előkelő társaságbeli személyek, akikről síma, eklektikus modorában számos arcképet festett. Sok sikerben volt része. Többek között elnyerte a Kohner-díjat (1918—19) és a Kis állami aranyérmet (1926). Tagja volt az Országos Irodalmi és Művészeti Tanácsnak. Több műve a Szépművészeti Múzeum (Új magyar képtár) és a Fővárosi képtár tulajdonában van. Az Országos Társadalombiztosító Intézet részére nagy faliképet festett.

Magyar Művészet
1936. 127. l.

VASÁRNAP
18
Kat. Efrém ea.
Prot. Arnold

N. k. 4 ó. 2 p. N. ny. 19 ó. 59 p.

Izr. 1. Thamusz. R. Kh.

HÉTFŐ
19
Kat. Gyárf. Prot.
Prot. Gyárfás

KEDD
20
Kat. Szilvér p.
Prot. Ráfael

SZERDA
21
Kat. G. Alajos
Prot. Alajos

CSÜTÖRTÖK
22
Kat. Paulin pk.
Prot. Paulina

PÉNTEK
23
Kat. Ediltrud
Prot. Zoltán

SZOMBAT
24
Kat. K. János
Prot. Iván

Izr. 7. S. Khukath 5. P.

Kukán Géza festö.

Katol.Szemle.1931.I.128-35.l.

Góra

Kukán Imre festö.

Katol.Szemle.1944.218-220.l.

Kukán Festő.

Katol.Szemle.1933.I.445-50.l.

Kukán Gézafestő

Képszarva 1922. május 25. 6. o.

Képek és szobrok a jubiláris kiállításon

Kukán G.

Katol.Szemle.1931.I.295-301.l.

Kiskán Géza
festő

Népszava 1919. febr. 2. 8. o.

A „Szabadság" 5000 K-ás díja

Kukán "Géza festő"

Népszava 1919. jan. 23. 6. o.
Téli kiállítás a Műcsarnokban.

Kukán Géza festö.

Katol.Szemle.1930.II.1011-18.1.

Kuskán Géza, festő

Nouvelle Revue de Hongrie

1933. XXVII. a. XLVIII. F. 609–613. l.

Gerevich Tibor: Képzőművészeti kiállítás a műcsarnokban.

Kakán festö.

Katol.Szemle.1932.II.54-60.l.

Kukán Géza, festő

Pásztortűz, 1925. XI. évf.
33. l.

Szoholay Béla: A magyar festőművészet

Kukán Géza. festő

Magyar Művészet é925. 232-233. o.
Művészetünk a külföldön.

Kukán Géza, festő

Pásztortűz, 1927. 23 sz.
548. l.
Hosszú kárton: A budapesti Műcsarnok
őszi tárlatáról.

Kukán Géza festö.

Katol.Szemle.1930.II.1011-18.l.

Kukán Géza festő

Magyar Művészet 1925.283-284.o.
Művészetünk a külföldön.

Táblakép. Veszélyben. Kukán Géza

Magyar Művészet 1925. 283-284. o.
Művészetünk a külföldön.

Kuklin Géza festö.

Katol.Szemle.1932.I.132-36.l.

Kukán Géza festő

Tér és Forma, 1931

IV. évf. 175-179.

Az Országos Társadalombiztosító Intézet nélkára.

Kukán Géza festő

Pesti Hirlap. 1920. aug. 1. 4

kézdi: Új magyar történelmi képek

Kukán Géza festő

Pesti Hirlap. 1921. máj. 29.6

K. K. L. A Müncsenek tavaszi tárlata

Kukán Géza festő

Pesti Hirlap. 1919. jan. 26. 7

a téli tailat megjutalmazottjai

Kukán festö.

Népszava. 1924. V. 18. 9. l.

Kukán Géza festő

Pesti Hirlap. 1926. febr. 28. 4

k. k. l. A Lihbeliek Kiállítása

Kukán Géza Sestő

8 órai Ingyág

1924 okt. 25. 9 l.

Kukán Géza.

8 órai Ujság.
1928. XII. 16., 7.
(:Kritika.:)

7 sor

Kukán Géza, festő és grafikus, szül. 1890-ben Érsekujvárott. Ballónél, Ferenczynél és a ~~[illegible]~~ müncheni akadémián is tanult. Itt és a Műcsarnokban állított ki újfajta naturalista zsánerképeket (Terroristák Dunántul, A bánya áldozata, stb.) Könyvillusztrálással is foglalkozik.

7 sor

Kukán Géza, festő és grafikus, szül. 1890-ben Érsekujvárott. Ballónél, Ferenczynél és a ~~[illegible]~~ müncheni akadémián is tanult. Itt és a Mücsarnokban állított ki újfajta naturalista zsánerképeket (Terroristák Dunántúl, A bánya áldozata, stb.) Könyvillusztrálással is foglalkozik.

Kukán Márton

Műcsarnok kiállításán neve szerepelt.

B.ó.u. 932-II.21.

M.D.K.

KUKHARDT Florian murarius

Kalocsa

1 sodal

1952)

Müvért. (Kapossy János: Építők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban 136

Kuklai Antal, művészettörténész

Tíz évvel ezelőtt Nagy László mutatta be az Élet és Irodalom lapjain Somogyi Győző tájrajzait. A művész pár éve festéssel is foglalkozik. Festményeinek miskolci kiállítását ma Kuklai Antal művészettörténész nyitja meg a József Attila Könyvtárban.

Déli Hírlap, 1981. júl. 16.

Kukán Géza

szül. Érsekujvárt 1890 máj 1.
Rk. Crétts.
1919/20 I-II elsőéves mestere
iskolai szöv. Benczúr Gyula
1919/20 I-II. másodéves
n. o.

Hauptner, régi III. 226.

Kukán Géza

Mil. Erschnyvar 1890

máj. 1.

Thieme-Becker

22 k. 89-l.

Kagyló gyöngyök VII. 247

Kukán Géza

Műcsarnok

1914. tav. kiáll. 680, 711

1916-17. téli kiáll. 240, 305

1917. tav. kiáll. – Tatabánya 303

1917-18. téli kiáll. 156, 157, 159

1918. tav. kiáll. 407, 408.

1918-19. téli kiáll.

1919. hadviselt műv. kiáll. 193, 196

haretéren nem volt.

1919-20. téli kiáll. 31. 346, 364.

1920-21. téli kiáll. 2, 49, 248

1921. tav. kiáll. 41, 49, 85, 293

1921. őszi kiáll. – 53, 72, 94

1922. jub. kiáll. 45, 47

1922. őszi kiáll. 204

1923. tav. kiáll. 351 – 359

1924. tav. kiáll. 6, 10, 48

1925. tav. kiáll. 51, 53, 57, 80

1926. téli kiáll. 8, 10, 16.

1926. angol-magy kiáll. 82, 85

Szamos folyó VI. 25.

Kuhán Sena

Nagybányai kiáll. Lat.
1912.

84

Ringwald Géza, magánhivatalnok

IX - 93.

Kukán Géza

festő

vrád

Képes Krónika

1926. VIII. évf. 38. l.

(arcképpel).

Régi Magyar Könyvtár IV. 175.

Kukán Géza

Szül. 1890. máj. 1. Érsek-
nyvár.
Budapesten Ballónál
Hagedüsnél, Ferenczynél tanult
1910-ben München mint s két
évig Seitznél és Marsnál
tanult. 1909 óta állít
ki. Mint illusztrátor
is működött.

Irod

Krück. II. 104. l.

Kukán Géza

l

Lykafest 1896 – 1914

106. l

életrajz

MDK

Kukán Géza

Zala György arcképe c. munkájáért állami kis aranyérmet kapott

Évk. KMT. 1928. 61.l.

Kukán Géza

Műcsarnok

1926. őszi kiáll. 17, 19, 21, 23, 25
1927. tav. kiáll. 4, 23, 29
1927. őszi kiáll. 21, 25, 27, 31.
1927/28. téli kiáll. 11, 15, 33
1928/29. téli kiáll. 15–23

Koll. kiáll. eltr.

Stut. 1890. máj. 1. Erzsébetvárott
A Képőmű. főiskolán Ballo Ede
és Ferenczy Károly tanítvinja. 1910.
Münchenbe ment, ahol a Képző-
mű. akadémián Carl Marr
mellett tanult. 1912. Párisba
költözött. 1918. Benczur Gyula
tanítvinja lett. Bányászélethől
vett műveivel a arcképeivel vesz
rész a tárlatokon. Díja Kohner
Adolf díj 1919, Kitüntető elismeres
1920, Bpest szécsfő díja
1921, Ráth Győrgy díj 1922, Báró
Rudics Ösztön díj 1922, Halmi
Artur díj 1923, kis állami Arany
érem 1926.

Veress Zoltán: Előkelő bányá
559 (659), 1903 (223). — Férfi kép
559 (659), 1900 (222). — Fokos
asszony 559 (659), 1899 (222). —
paraszt asszony 559 (659), 1904 (223).
Öregség 559 (659), 1553 (129). —
asszony 559 (659), 1902 (223). —
mes öreg férfi 559 (659), 1901 (223).
Kő előtt 82 (821), 1675 (687). —

Kukán Géza

U. 4052

Magyarság képes mell.
1925. jul. 30. (K. fest-
ményei; képekkel.)

Budapest, 1933 augusztus 9

anyi Gyula úrnak,

Bpest.

tel ipazolom, hogy
nikkelezett onborot-
éket átvettem

Teljes tisztelettel

KÖRDA [illegible]
Budapest, IX., Közraktár-u. 10.
Tel. 89-1-75.

Kukán Géza

szül. Erzsébetvárt 1890
máj 1. rk.

1909/10 I. másodosztály-
beli rendes művesznövendék a képz. főiskolán.

Fögin. settségi

Tanárai Ballo Ede és Havranek Ferenc -

1909/10. II. félév 2 ik osztály -
Ferenczy Karolynál -

Jó János rajztanár
19. sz.

IV. 135.

Kukán Géza –

1919 Kohner díj –

1920 kitüntető –
elismerés

1921. Székesfővárosi –
díja

1922 Rath díj

1922. Rudics díj

Répéter

Kukán Sára

Művészeti lexikon

4/91.

Nádasdy Ferenc gr:

Mellig, négynyolczad
szemöldöke s bajusza öss
Sötétpiros mentéjé prém
Olajfestés vászonra, m

Al. Képt. 46.

AZ EMBERFIA SZOLGÁLÓJA A SZEGKOVÁCS UNOKÁI KÖZÖTT

Beszélgetés Kuklay Antal körömi plébánossal

Kuklay Antal 1932-ben született a Tisza melletti Csap községben. 1955-ben szentelték fel a római katolikus egyház papjának. Az 1956-os eseményekben kispapként ő is részt vett, ezért hat évig börtönben volt. Utána tíz éven át nem kapott egyházi hivatalt, ezért a sárospataki könyvtárban képzett könyvtárosként dolgozott. Résztvevője volt a sárospataki gótikus templom feltárásának és az ottani egyházi gyűjtemény létrehozásában is jelentős szerepet vállalt. Közben elvégezte a művészettörténet szakot is. 1973-tól Köröm falu lelkipásztora. 1988-ban már hallhattunk róla, amikor Pilinszkyről írt tanulmánykötete megjelent a Kráter peremén címmel. Az idei Magyar Filmszemlén bemutatták Szakács Sára róla készült dokumentumfilmjét (A létezés magasabb szintjén). Korábban Mészáros Márta a magyarországi cigánysággal foglalkozó filmsorozatának első, Körömben forgatott részének is szereplője volt. (Szóljak, vagy hallgassak) Kuklay Antal katolikus lelkipásztorral beszélgetünk, Köröm faluban, Borsod megyében, a Sajó partján.

Mióta dolgozik itt, mint pap?

1973-ban kerültem ide, korábban Sárospatakon voltam.

Mint láthattuk az idei XXIV. Magyar Filmszemlén a Szakács Sára által készített portréfilmben, nem is olyan egyszerű előzményei voltak, hogy idekerült, papként dolgozni. Azelőtt mit tevékenykedett Sárospatakon?

1955-ben szenteltek fel, de még a Budapesti Központi Szemináriumban tanultam tovább, a doktorátusra készültem. S akkor jött 56, s ebbe mi kispapok is a magunk módján belekapcsolódtunk, ennek a következménye számomra egy tíz éves börtönbüntetés lett, melyből hat évet töltöttem le. Amnesztiával szabadultam 1963-ban, és három évig nem kaptam papi beosztást, illetőleg egyházi beosztást, így a szüleimnél Sárospatakon laktam, és fizikai munkát végeztem. Aztán később az állam hozzájárult ahhoz, hogy könyvtárosként egyházi beosztásban dolgozhattam, s így működtem Sárospatakon, ahol egy kis gyűjteményt hoztam létre: a plébániai könyvtárat egyházmegyei fiókkönyvtárrá, illetőleg önálló egyházmegyei vegyesgyűjteménnyé fejlesztettem. Végül tíz év múlva megkaptam a működési engedélyt, hogy nyilvános egyházi lelkipásztori szolgálatot végezhetek. Ez 1973-ban történt, akkor kerültem Sárospatakról ide Körömbe, a Sajó mellé.

Milyen tanulmányokat kellett folytatnia a könyvtárosi, illetve a más irányú tevékenységéhez?

Akkoriban a Széchenyi Könyvtárban indítottak egy tanfolyamot: középfokú könyvtárosképzésben részesülhettek egyházi könyvtáraknak a vezetői, beosztottai, így én is elvégeztem ezt a hároméves tanfolyamot, és így középfokú könyvtárosi oklevelet szereztem. Később, már körömi plébánosságom idején újabb lehetőségem nyílt arra, hogy a Budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen művészettörténeti levelező tagozaton tanulhassak, tizenöt kollégámmal együtt, akik különféle egyházi könyvtáraknak, gyűjteményeknek, kincstáraknak voltak a vezetői, illetve munkatársai. Így művészettörténeti diplomát is szereztem.

Gondolom, ezt a tevékenységét a mai napig folytatja a lelkipásztorkodás mellett.

Igen, a pataki plébánia épületében rendelkezésemre álló három helyiséget rövidesen kinőtte a gyűjtemény, és újabb helyiségek után kellett nézni, így a környék plébániáiban alakítottunk ki olyan helyiségeket, ahova be tudtuk gyűjteni a kallódó könyveket és műtárgyakat, mikor pedig ide kerültem Körömbe, akkor egy üresen álló, valóságos barokk kiskastélyt kaptam, a plébánia épületét, amely kiváló lehetőséget adott arra, hogy folytassam a gyűjtőmunkát, és az egyházmegye területén kallódó műtárgyakat, használaton kívüli felszereléseket, bútorokat, textileket begyűjtsem. Így tulajdonképpen a körömi plébánia is része lett a sárospataki egyházi gyűjteménynek amellett, hogy mint plébániát, lakásként használom, vendégek számára, hívek számára téli kápolnaként illetve hittan-teremként van berendezve egy helyiség.

Bár már 1988-ban hallhattunk nevéről Pilinszky tanulmánykötete kapcsán, melynek címe a Kráter Peremén volt, azt hiszem, most így a filmen keresztül többen találkozhattak az Ön nevével. Milyen érzés az Ön számára ismert emberré válni, ismertnek lenni?

Pilinszky Jánossal Sárospatakon ismerkedtem meg. Ez csak véletlenszerű találkozás volt, számomra megindított egy mélyebb érdeklődést az életműve iránt, és ez a mai napig is tart, s pusztán a művei iránti érdeklődésből fokról-fokra elkezdtem foglalkozni itteni falusi magányomban az ő verseinek a rejtett hátterével, így ezekből a tanulmányokból végül is anélkül, hogy erre számítottam volna, egy könyvre való anyag kerekedett ki, amit aztán sikerült is kiadni. Most a plébániámon vendégül tudtam látni a barátaimat, családjukkal együtt, s ebből kibontakozott egy nyaraltatási tevékenység – akció, amihez aztán csatlakoztak olyan barátaim is, akik fogyatékos gyerekekkel foglalkoztak. Kinőttük a körömi plébániát is, és újabb, üresen álló plébániákat kerestünk, most már tíz épületben folyik nyaraltatás. Ez elég nagy forgalmat jelentett, és elég nagy tevékenységet az én életemben, nagyon sok emberrel megismerkedtem. A falu életében a plébánosnak elég fontos szerepe van, így minden gondjukkal a papjukhoz fordulnak, így aztán az ide ellátogató újságírók, rádió-

sok, tévések szintén felkeresik a plébániát, és ebből a kapcsolatból fejlődött, vagy alakult ki, hogy újabb és újabb olyan szerepekre kértek fel, egy amerikai dokumentumfilmes, fotóriporter, vagy Mészáros Márta, aki dokumentumfilmet készített a magyarországi cigányok helyzetéről, s erre két helyszínt választott ki, Körömöt és Egert, végül pedig Szakács Sára, aki Mészáros Márta filmjében a rendező munkatársa volt, egy önálló portréfilmet készített velem.

S végül is, hogy ne kerüljük ki a kérdést, hogyan érezte magát egy film főszereplőjeként?

Hát, a mi hivatásunkhoz hozzátartozik a szereplés, hiszen minden vasárnap oda kell állni a hívek elé, és valamit kell mondani, akár jól érezzük magunkat, akár nem. Ilyen értelemben tehát nem volt számomra ez olyan nagy meglepetés. Persze az, hogy a világ nyilvánossága elé vigyék az embert, az feszélyező, és zavarbaejtő, hiszen amit csinálok, azt inkább befelé csinálom, saját magamnak, barátaimnak, híveimnek. Valahogyan személyes dolog az, s egy kicsit furcsa érzés, ha erről a nagy nyilvánosság előtt kell beszélni.

A portréfilmből kiderült, hogy Önt befogadták, elfogadták a hívők. Általában milyen a hitélet Körömben, menynyire aktív, mekkora a templomba járók száma, és esetleg a templomba nem járó hívők száma?

Ez a falu hagyományos életet él, életformájuk alig változott az elmúlt évtizedekben. Nagyon sokáig kitartottak a hagyományaik mellett. Hozzájárult ehhez az is, hogy szomszédos falvak más típusúak, vagy más vallásúak voltak. Sajóhídvég református falu volt, Girincs pedig, ahol az anyaegyház volt, grófi falu. Ide a szerzetesek telepítettek vagyontalan embereket 200-250 évvel ezelőtt, a töröktől felszabadult birtokokra. De a föld a pálos szerzeteseké volt, és ezt részes művelésben dolgozták a falu lakosai, egészen a legutóbbi időkig, s az elzártság egy nagyon hagyományőrző, konzervatív lelkületet alakított ki, és persze a bezártsággal együtt járó belső feszültségeket. Az utóbbi két évtizedben változott ez a kép, amikor a falu termelőszövetkezete egyesült a sajóhídvégi szomszédos református faluéval, amikor az iskola fokozatosan átalakult kisegítő iskolává, és a gyermekek a sajóhídvégi központi iskolába jártak, amikor egyre többen kezdtek el ingázni Miskolc, Diósgyőr, az akkori Leninváros, a bőcsi sörgyár üzemeibe, így megindult egyfajta átalakulás, ami magával hozta a gondolkodás átalakulását is. Na most a vallásos élet gyökereiben ugyanolyan, mint régen volt, de a vallásos gyakorlat az lényegesen megváltozott. Míg korábban a vallás volt a központ, a templom volt a szellemi életnek a központja, most ezt a mindennapi vallási igényt, tehát a vasárnapi prédikációt, a vasárnap délutáni litániát, vagy a májusi litániákat minden délután, amikor együtt volt a falu lakossága, tehát ezt a találkozási igényt jórészt a média elégíti ki, tehát a televízió, a rádió, és csak nagyobb ünnepeken érződik meg az a közösségi élmény, ami régen minden vasárnap összefűzte a falut, akkor is, ha a szomszédos Girincsre mentek át misére – itt csak havonta egy alkalommal volt mise –, mert egységesen éltek, és egységesen szórakoztak is. Itt a plébánia épületében, mely valaha pálos rendi fogadó volt, a világháború után községháza volt, iskola, és szombaton, amikor aratás idején a szomszédos, 10-15 km-re lévő tanyákról, nagybirtokokról hazajöttek a kepés aratók, megmosták a lábukat, átöltöztek, és jöttek táncolni, énekelni. Hajnalig táncoltak, aztán megmosakodtak, tisztába öltöztek és mentek a misére. Mise után hazajöttek Girincsről, megebédeltek és újra összejöttek táncolni, és táncoltak hajnalig, és akkor úgy indultak el újra aratni. S ahogy mondta az egyik néni: szegények voltunk nagyon, de sokkal vidámabban és többet énekeltünk, többet voltunk együtt, jobban éreztük magunkat, mint most. Tehát jól érezni, hogy ez a hatalmas átalakulás, ami elérte a falut, a modernizációval, ez eltépte az emberek közötti meleg emberi kapcsolatokat, bár ezeknek a maradványai is jelentősek, hiszen vasárnap reggel, ahogy a csorda elmegy, ma is mindenki fölsöpri a háza előtti járdát, és az úttestet is, és ölben viszik le, kötényben vagy kosárban a kert végébe a szemetet, hogy tiszta legyen a falu. Ebéd után, litánia után, ma is végigjárják a lányok hat éves kortól kezdve a falut, körbesétálnak, mert hogy ez így szokás. Leányvásár. És sorolhatnám még azokat a szokásokat, ahogyan búcsúra és húsvétra kifestik, újrafestik a kerítéseket, a kapukat, a házaknak az elejét. Mindezek ősi-ősi szokásoknak a maradványai, amik mögött egy lelki kapcsolat rejlik, hiszen mindenki, aki csak teheti, ezekre az ünnepekre, karácsonyra, búcsúra, hazajön a falujába, és számára a falu temploma a legszebb, és ami itt történik, az a legfontosabb, legérdekesebb. Úgy 25-30 éves korára már minden férfi és nő ismeri a falu összes lakosát, 1100-1200 körüli a lélekszám, úgyhogy lényegében a falu most is egy, és ez az egység az ünnepeken nyilatkozik meg, amikor az úrnapi körmeneten az egész falu ott van, aki csak teheti, amikor temetéseken sokkal nagyobb számban jönnek el, mint mondjuk városban, vagy olyan helyeken, ahol az emberek már eltávolodtak egymástól. Ezek a szolgálatok, a temetés körüli szolgálatok, nagyon fontos társadalmi és emberi szerepek, mert előbb-utóbb mindenki részt vesz bennük. Vagy a lakodalmak, ahol 2-300 ember jön össze, és egybekovácsolódik két nagy család, hogy azontúl együtt dolgozzanak a házépítésen, a mezei munkákon, és egymásnak segítségére legyenek. Így épülnek jórészt kalákában a házak, és így művelik a földeket. Nagyon szeretik továbbra is az állatokat, a környéken itt van a legnagyobb csorda. És az öregek és a fiatalok közös munkával tenyésztik az állatokat, miközben a fiatalok ingáznak, az öregek odahaza vannak és törődnek az állatokkal és végzik a könnyebb munkákat. Tehát a paraszti családnak, mint termelőközösségnek, -egységnek a modellje kiállta a modernizációs átalakulásokat és megőrizték ezt a paraszti gazdálkodást, egyesítve az ipari munkával.

(folytatjuk)

Oltai György

KUKLA Ernő

V.F.É.: Kukla Ernő rajzai. = Magyar Hirlap, 1993. január 16. I. ill.

kkjhgfdsaqwertzuiopőúíyxcvbnmlöüóéáűű
n b n b n b n b n b n b n b n b n b n b n b

jhjhjhjhjhjhjjjjhjnbbn b
úűé-2wsy4r6zg8ujmöol,üpé-úőw(50qwerőiooioi
xxxxxxxxxxxxxxxxxml,.pé

KUKOVETZ *Nana*, festő. * Szeged 1885 szept. 29, † u. o. 1919. Nagybányán Ferenczy Károlynál és Hollósy Simonnál és Párizsban tanult. Hazatérve többnyire Szegeden festette impresszionista-naturalista táj-, város- és figurális képeit, melyekből szülővárosában több ízben gyüjt. kiállítást rendezett.

K. Gy. I. 604

helyezett diszes keretben és szem be nézve
ndör, fejdisze és függői ékkövesek, kivágott
án drágakövek képeznek diszt, palástját
apraton, a koronás kétfejü sas mellett, mely-
é, párnákon koronázat, jogarr és kerekes or-
Felirata négy sorban:

ALIA

Germanien u. Böheim Königin,
Bayern, auch der Obern Pfalz Hertzogin,
Ertz-Hertzogin zu Osterreich,
Leuchtenberg ec. ec.

t, pinxit"
iller, sculps."

méretei 28·8 : 16·8 cm.

6

76

389/96 № 80.

Kukovecz Anna

Nagybanyai kiáll. kat. 1912

78

Torontálvármegye VI.194

Kickovcer Nana

Nagybányai kiáll. kat. 1912.

82

Czéhláda III. 222.

M. D. K.

KUKOVECZ Nana festő

1906-ban Nagybányán a Szabad-iskola növendéke

Réti Bh. 1954. 327. l.

K. D. K.

KUKOVECZ Nina festő

1902-ben Nagybányán a Hollósiskola növendéke volt

Réti Bp. 1954. 325. l.

MDK

Kukovecz Nana,

1902-ben az iskolában dolgozott
1906-ban ujra,

A szabadiskola ideje. 1902-1912. 76.1.

Kukovecz Vana, festőnő; szül. Szegeden

megh. 1919-ben u.o.

Kukovetz Nana festőnő

Kiállítása VI. 179

Kurovetz Nana

U. 2063

~~Attikai váza, alakokkal IV. 232.~~

Kukovecz Nama

U. 2088.

l. Ez

~~Athena bronznobrocskaja~~ IV. 22.

Kukovecz tanár, festőnő

Szegedről Párizsba ment, Tihanyi Lajoskékkal együtt benne volt a legelső mozgalmakban, a konstruktív prostimpresszionizmusban.

Művészeti magazin

1977. máj. 26. TV. 21.50 V Gné

Kukovétz Nana

1885. szept. 29. Szegeden. Tóth Molnár Ferenc
parasztor dolgok iskolai lány kezdett hinczni. Csárda
jelenet lapos sehyem hinzés. 1902-ben. Iparmüvészeti
kiállítás. 1903-ban Nagy hanyára ment. Ferencsynél. 3 hónapig
Hollósy 1904. ~~Ha~~ Vajda hunyad 3 hónap. Haza jött. 500
korona öztöndijat kapott a varostól. Körgyülésen. 333 endst
megkért mindenik egy korniat adott volna többre ment
volna. Nagy hanyára ment. Ofogott a pénz 60 képét
egy nyáron Czobel Béla roggeant impromett. Párisból
jöttek. München nem tetszett. De pénz nem volt. Kiálli-
tást csinált Szegeden 300 fotót eladott. Vajda Imre
családja kerolta fel. Vajda Sándor. Rósa Béla
Prokisch Ferenc, Arany Károly, Dési Béla bankigazgató
Elment Párisba járt a Academie de la Grande
Chemiere. Négy hónapig. Egy esztendőig itthon
volt. Kiállítást rendezett itthon. Nem kelt a
kép, képárverést csinált 5-10 fotót adta, ahogy
vitték, mint a zsibárus bottban. 350 pöngőt Párisba
ment. Munkerkedőt 1 frank, 50 centim. 3-4
hónapig. ~~1908~~ Haza jött. Gyűvök megyek.
Mintázás. Szobor ismét Párit. nyolc hónapig. Kriza bírt
iskolába járni, mert a pénzkeresel vmiatartotta.
Haza jött meghalt az apja. Itthon kiállódik.

Kukovetz Nana, Jedó

L.: Csáky József

Bodri J.: Vélemények .... [1] ... 91-93.

TISZATÁJ, Szeged, 1976. június XXX/6.

Kukovetz Nana

lásd

A Jövendő. III. évf.

73. l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedé

.....

a műhelyfőnök v
aláí

8. sorsz. Műhelyi minta. –

Szeged, 1911. LIV. évfolyam, 291. szám. Szerda, december 13.

SZEGEDI HIRADÓ

Szerkesztőség: Tisza Lajos-körut 71. szám. Telefon 102.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 28·— K | Negyedévre . . . . . 7·— K
Félévre . . . . . 14·— „ | Egy hóra . . . . . 2·40 „
Egyes szám ára helyben és vidéken 10 fillér.

Kiadóhivatal: Kelemen-utca 7. szám. Telefon 107.

Gerliczy báró

Szeged, december 12.

Mikor a szegedi nemzeti munkapárt egy tekintélyes — és az eredmények mutatták: győzelmes — csoportja, *Gerliczy* Ferenc báró deszki földesurat, az országgyülésnek főrendiházi tagsági jogon tagját, a Bánffy Dezső báró halálával megüresedett első kerületi képviselőségre jelölte: akkor egyebek között ezeket mondta a kétségtelenül illusztris jelölt:

— Én most már a jelölést állom, itt visszalépésről szó többé nem lehet!

És állta. Nem lépett vissza, nem is volt oka erre, mert hiszen nem kisebb emberrel, mint *Eötvös* Károlylyal szemben háromszáz szótöbbséggel Szeged város képviselőjévé választották.

Ez a kis reminiszcencia arra való volt ezuttal, hogy rámutassunk a mi képviselőnk állhatatosságára. Erős elhatározásu és erős kezü ember, szilárd jellem a szegedi követ, aki most alkalmat talált arra, hogy az országgyülés szine előtt felemelje szavát.

Szüzbeszéde általános tetszésre talált odafönt, de idehaza is. A Ház folyosóján ma is sokat beszéltek a felvetett okos gondolatokról és javaslatokról, melyeket illetékes helyen nyilván meg is szivlelnek és értékesitenek.

Amit Szegednek igért Gerliczy Ferenc báró, azt igyekszik valóra váltani parlamenti munkássága során. A földmivelésügyi tárca költségvetéséhez szólt és terjedelmes, tartalmas beszédében egyre-másra Szegednek kérte az alkotandó földmivelésügyi berendezkedéseket.

A parlamenti beszéd, amit Gerliczy báró elmondott, elárulja, hogy a szónok készült rá. Átgondolta, hogy mit fog mondani s nem csak akceptábilis szónoknak bizonyult, de olyan képviselőnek, aki nem terjengős kiván lenni, hanem hozzáértését is érvényesiteni kivánja és gazdag tapasztalatait habozás nélkül rendelkezésére állitja a köznek.

Gerliczy báró nem átallotta az ország szine előtt megmondani a kormánynak, hogy az állattenyésztés terén akkor tékozló, hogyha takarékoskodik s akkor takarékos, hogyha minél több pénzt áldoz az állattenyésztés fejlesztésére. A gazdaember hozzáértésével mondta el, hogy az anyaállatok szaporitása nagyszerüen gyümölcsöző tőke s éppen szakértelme eredményezte, hogy beszédének nem csak a maga pártja, de az ellenzék is tapsolt az egész vonalon.

De nem csak Szeged, hanem az egész Alföld szőlőgazdaságát vette védelmébe a szegedi képviselő, akinek parlamenti beszéde a kormány figyelmét végérvényesen ráterelte a homoki szőlőkre s nincs kétség az iránt, hogy az alföldi szőlők- és boroknak jövőben való állami ajnározása a Gerliczy báró akciójának az eredménye lesz.

A gazdasági tudósitók helyesebb elhelyezése és megbizatása dolgában beterjesztett javaslatát pedig máris honorálta a földmivelésügyi miniszter, minélfogva ugyancsak a szegedi képviselő helyes felfogásának az eredménye lesz az, hogy a jövőben a kormánynak teljesen áttekinthető, az igaz statisztikát magában foglaló jelentései lesznek a terméskilátásokról és eredményekről.

Van okunk hinni, hogy a parlamenti beszédben Szeged részére kért gazdasági főiskola sem marad muló ábránd, hanem a Gerliczy báró agitáló képessége megnyeri a kormányt s a parlamentet annak, hogy ez a főiskola Szegeden létesittessék.

Hamarjában ezeket kaptuk ki Gerliczy Ferenc beszédéből. Tárgyának teljes ismeretével mondta el mondani valóját s ez, valamint egyéniségének szimpatikus volta szerezte meg számára az első parlamenti sikert.

Nem döngette a parlament kapuit, hogy bebocsáttatást követeljen minden szegedi érdek részére, hanem uri izléssel, átfinomult egyéniségének beállitásával kért Szeged és az Alföld részére sok olyan gazdasági dolgot, amit eddig nem kért senki.

Üdvözöljük derék képviselőnket parlamenti sikere alkalmából és azért, mert bizonyságát adta, hogy programja mellől nem tágit. További sikereket kivánunk neki és kitartást derék programjának megvalósitásához.

R. P.

Kokuvetz Nana képkiállitása

Az utóbbi évtizedekben felszinre került uj eszmék, a társadalmi osztályok kebelében történt eltolódások más életviszonyokat teremtettek, mint a régi, patriárkálisnak nevezett „jó időkben“ voltak. A nő a régi idők férfinak „hü élettársa“, a családi tüzhely „angyala“ a változó közgazdasági hatások következtében szintén más életviszonyok közé került; szabadabb, függetlenebb lett, egyéniségének kifejlesztésében sokkal több szabadsághoz jutott, mint a régebbi korok nője, kinek egyéni függőségében nyilvánult karaktere legpregnánsabban. Korunk női mindinkább tért hóditanak maguknak nemcsak a megélhetési életpályákon, de szinte egyenranguvá kerülnek a férfiakkal; méltó riválisává lesznek a férfiaknak.

Ezen bevezető sorok méltán állhatnak ismertetésünk előtt, miután *Kukovetz* Nana művészetét szemlélve, meg kell, hogy szünjék azon megkülönböztetés, mely férfi és női művészetet emlit, amely a nők művészetét dilettánskodásnak, pepecselésnek nevezi. A szegedi születésü művésznő nemcsak méltán **versenyezhet nem** egy ismert férfi művésszel, de tudása, művészi ereje sokat tul is szárnyal. Szinte fokonkint láttuk művészetét fejlődni, évek során kisérve figyelemmel haladását, mig most teljes tudással, mesterkéletlen eredetiségben áll oda szeretett közönsége elé, bemutatni sokoldalu, minden tárgyközt magába foglaló müvészetét, melyből egy mélyen tekintő, kutató, minden izében művészt ismerünk meg ki nemcsak művészetének mesterségbeli részén uralkodik, de a lélekre, a szivre ható eszközökkel is rendelkezik.

Végig tekintve a 180 müből álló kiállitást; meg kell hogy lepődjünk azon, hogy témáit milyen széles körből meriti a művésznő. Arckép, tájkép, csendélet, zsánerkép egyaránt kedvelt előtte, sőt azzal, hogy csendélete alig egy-kettő van, tán kiemelni akarta, hogy a nőmüvésznek nem egyetlen témája a férfimüvésztől megvetett csendélet, hanem minden, ami csak a festőmüvészet körébe vág. A másik, ami azonnal szemünkbe ötlik, a kiállitás nagy változatossága a képek hangulatát illetőleg. A müvésznő nem szuggerál magának egy határozott szinharmóniát, mely szinharmónia állandósitása helytelen müvészi elv, miután más-más világitás, más-más milieu nem csak a tárgyak szinét, de valeurjét is megváltoztathatja, erődiferenciálódásokat hoz létre. Nem eléggé lehet dicsérni a kiállitott müveket ezen szempontból; hogy a napsütés, az esti hangulat, a délutáni fény, az éjjel, a különböző évszakokat jellemző szinek, azok erőssége és különösen a milieu-jök hangulata is más és más, minden jelzett esetben. De a müvésznő nemcsak a kifejezésben alkalmazkodik a „stimmunghoz“, de teknikája is simul a témához. Semmi üres, tartalmatlan ügyeskedés, de pontos megfigyelés szülte teknika jellemzi kifejezésmódját is. Szinte megérzi, hogy mint kell megadni *A párisi demi-monde* élvhajhászó, karakterisztikusan érzéki megjelenését nemcsak az arcon, de az egész mozdulatban, az egész megjelenésben. Kiváló a hanguiatfestés az esti *nagybulvár képen,* a jobb oldalon a kékruhás nővel. Minden szinte uszik a lucskos, nedves esti hangulatban, olyanmyira igaz, hogy szinte magunkat is ott érezzük a csillogó, ragyogó óriás utcákon, érezzük a sejtelmes párisi levegőt, annak bóditóan édes hatását. Nehéz csak felsorolnunk is a nagyszámu kép között azokat, melyeket az emlitett szempontokból kiválónak tartunk. A párisi *Montparnasse állomásból kirobogó vonat* szinte szervesen egy az őszi hangulat szürkés hidegével, vagy *A boglyas* kis kép remek tavaszesti hangulata, *A simbachi éjjeli hangulat* és különösen *A borulás a badeni tón,* melyen a horizontális és vertikális nagy vonalak monumentális erőben emelik ki az esti nyugodtságot. *A párisi árvizes utca éjjel,* lucskos sötétjével, aztán a nagy kép, mely a *párisi Notre Dame-ot* naplementében ábrázolja, mind élénk tanubizonysága annak, hogy a müvésznő nem külsőségekben ábrázolja a természetet, de behatol annak legrejtettebb titkaiba, hogy nagy egyszerüsitésekkel, széles vonalakkal, erős vonal és szinbeli hangsulyozással szinte süritett módon adja meg a belső igazságát az ábrázolt dolgoknak.

Kiváló módon festi a müvésznő a napos

A „Szegedi Hiradó“ mai száma 12 oldal.

A földmivelésügyi tárca

— A képviselőház ülése —

Budapest, december 12.

Oly rendkivüli érdektelenség mellett ült össze a képviselőház a keddi ülésre, hogy az elnöknek a legszigorubb eszközökhöz kellett nyulnia: nyomban az ülés elején *katalógust olvastatott,* mivel a teremben *mindössze husz képviselő* volt együtt. A félórás névsorolvasás alatt azután összegyültek annyian, hogy a tanácskozást meg lehetett kezdeni s a Ház folytathatta a földmivelésügyi költségvetés általános vitáját.

Az ülésen Návay Lajos elnökölt. Az ülés megnyitása után, mivel a teremben nincsenek együtt a képviselők tanácskozásra képes szám ban, az elnök elrendeli a katalógus fölolvasását. Az összeszámlálás negyvennél több képviselőt talált a teremben.

Az elnök fölhivja a képviselőket, hogy pontosabban és nagyobb számmal jelenjenek meg az üléseken, a tanácskozásképesség érdekében. Az elnöki jelentések után

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter bemutatja az iparfelügyelők évi jelentését és több vicinális vasut engedélyezéséről szóló jelentését.

Ezután következett a *földmivelésügyi költségvetés* általános tárgyalásának folytatása.

Krolopp Hugó azt kivánja, hogy már az alsóbbfoku népoktatásban s az ismétlő tanfolyamokon is mezőgazdasági oktatásban részesitsék a tanulókat. Sürgeti az önálló gazdasági iskolákról szóló törvényjavaslat benyujtását. Egészséges agrárpolitikának csak a megfelelő szaktudás lehet az alapja. A közép- és az alsóbb osztályok gyermekeit az intenziv gazdálkodni tudásra kellene ránevelni, hogy ne tóduljanak a lateiner pályára. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés jobbról.)

Juriga Nándor ugyancsak a gazdasági szakoktatás fontosságát fejtegeti. Földmüves-kamarák fölállitását kivánja. Az agrárpolitika terén is egyenlő elbánást kér a nemzetiségiek számára. A költségvetést nem fogadja el.

Haydin Imre a felvidék nyomoruságos gazdasági viszonyaira hivja föl a miniszter figyelmét. A felvidéki akció hathatósabb folytatását kivánja. Kéri a miniszter intézkedését a felvidéki, különösen a vágvölgyi erdőirtás megakadályozására. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Polónyi Géza a magyar földmivesnép érdekeinek erősebb fölkarolásáról beszél. Azt kivánja azután, hogy a földmivelésügyi miniszter felügyelete alatt álló nagyobb pénzalap létesittessék, amely sportcélokat szolgálna. Erre a célra a totalizatőrnek és a bukméker-vállalatoknak megadóztatása volna a legalkalmasabb. A magyar sportélet az utóbbi időben nagyot lendült, a legközelebbi olimpiádok egyike Budapesten lesz, erre a nemzetközi mérkőzésre elő kell készülni. (Helyeslés a baloldalon.)

Cserny Károly a mezőgazdasági hitelügy szervezését ajánlja, olyan módon, hogy a mezőgazda lehetően közvetités nélkül, tehát olcsón juthasson kölcsönpénzhez. Szükségesnek tartja a gazdasági felügyelői intézmény ujjászervezését. Végül a miniszter figyelmébe ajánlja a Lajta szabályozásának ügyét.

Bernáth Béla kifogásolja, hogy a telepitési és parcellázási javaslat még mindig nincs a Há előtt. Ehhez a javaslathoz a magyarságnak, főképp a legmagyarabb földmivelő-elemnek életérdekei füződnek. Az ingó jelzáloghitel intézményét mielőbb meg kell alkotni, ami különösen a szőlőbirtokosság érdeke volna.

Az ülés három órakor végződött.

A pártonkivüli függetlenségiek értekezlete. A pártonkivüli függetlenségi képviselők csoportja kedden este az Országos Kaszinó különtermében Károlyi József gróf elnöklésével értekezletet tartott.

—

A Dardanellák megnyitása. *Konstantinápoly,* december 12. Politikai körökben elterjedt hirek szerint az uj-török bizottság elhatározta, hogy Krétának Szuda-öblét átengedi Angliának, ha *Anglia rákényszeriti Oroszországot arra, hogy a Dardanelláknak hajói számára való megnyitásáról lemondjon.*

London, december 12. A *Daily Telegraph* konstantinápolyi távirata szerint *Carikovnak* a török külügyminiszterrel való tanácskozása nem más, mint *az igazi tárgyalás bevezetése.* Orcszország fölajánlja Törökországnak, hogy lemond a Fekete-tenger partján való vasutak épitésének jogáról és még sok más kedvezést hajlandó adni Törökországnak, amiért beérné azzal, hogy *hadihajói csak egyenként és török hajók kiséretében mehessenek keresztül a Dardanellákon. Oroszország számit Franciaország és Anglia támogatására* és arra, hogy Németország ebben a kérdésben nincsen érdekelve.

A szegedi paprika válsága

Irta: *Nyáry György.*

I.

A szegedi paprika egyike azoknak a cikkeknek, melyből évenkint jelentős kivitelünk van külföldre. Pár évtizeddel ezelőtt a magyar Alföldön kivül alig használták s jelenleg nemcsak az ország határain belül, hanem kivül is egyike a legkedveltebb s legideálisabb füszereknek. Kezdetben mig a paprika őrlése teljesen primitiv módszerek szerint történt, sok kifogásolni valót hagyott fenn, ma azonban az őrlési módszerek tökéletesedésével a nyersanyag jobb megválasztásával oly paprikát nyernek, mely a legkényesebb igényeket is kielégiti. Az ügyes kereskedelem pedig gondoskodott arról, hogy e hasznos füszer Szeged határain tul is ismertté váljék, ennek köszönhető, hogy az utóbbi évtizedben ugy a termelés, valamint a kereskedelem eddig nem remélt módon fellendült. Az utóbbi évtizedben a kereslet oly nagy mértékben emelkedett, hogy a termelés nem birt lépést tartani a fogyasztással, melynek következménye lett azután a silány minőségü spanyol paprika behozatala. Ez a behozatal veszélyezteti egyrészt a termelést, másrészt feleslegessé látszik tenni Szeged paprika kereskedelmi jelentőségét, tehát ekszisztenciájában támad meg sok termelőt és kereskedőt, ezért keresni kell a bajok okát, melyek a szegedi paprika kereskedelem és termelés válságát előidézték.

A baj forrása részben a termelésben, részben a kereskedelemben rejlik. A termelés nem képes lépést tartani a fogyasztással. A bevetett területek nagysága nem növekedett abban az arányban, mint amilyen mértékben szaporodott a fogyasztók száma, tehát a termelés nem birta a malmokat ellátni. Nagy mértékben hozzájárult ehhez a különböző évek szárazságai, mikor a termelés felére, harmadára sülyedt. A kereskedelem nem ad-

---

tájakat. Ezen képei világitanak, ragyognak, a szinek melegek, az árnyékok lilás kékje csak fokozza a szinek erejét. Ilyen nemü képei, mint például a *Park Manceauból,* a *Charentani* tájék, de különösen a *Schleissheimi kastélyt* ábrázoló erősen és vibrálóan világító napsütése, a *Stefánia sétány* délutáni napsütése, a *Szerb templomot* ábrázoló képe valóban nem közönséges erővel adja vissza a napsütésben uszó hangulatokat. Jeles még a *Champs-Elysées*-t ábrázoló festmény is, melyen különösen az uton levő lovas és a messze háttérben levő alakok valóban kitünő módon vannak a napos, bágyadtságában mégis erős fényü miliőbe helyezve.

Figurális képei között a *párisi Masamód lányokat* ábrázoló nagy kép, melynek nehéz rajzbeli része is kifogástalan, a diványon ülő, *Várakozó nő,* kiváló interieur hangulata, *Az arab táncosnő,* mely a tipus ábrázolást illetőleg is kiváló, melyen a szinek is erősen segitenek a tüzesvérü arab táncosnő tipus kifejezésére; *Az ülő néger nő* exotikus köntösével. Igen kedves *A jár a baba, jár,* melyen az erős napsütés is kiváló.

Rajzbelileg kiválnak *A Charentoni szántó,* melyen a hideg ég szinei a barna föld melegével remekül harmonizálnak, *Az auteuilli lóverseny nőtipusai,* mint mozdulat-tanulmány, *A párisi virágpiac* kis alakjaival, az *Est*-et szimbolizáló akt, a *Séparé,* melyen az esti villanyfényben uszó alakok pillanatnyi mozdulataikban ellesvék. Ide sorolhatjuk a *Párisi kislány* dekorative felfogott arcmását is.

A müvésznő csendéletei, virágképei semmiben sem hasonlatosak a megszokott ilyennemü képekhez. Nagy foltokban szinproblémaképp szerepelnek, de mégis sulyt helyezve a karakter visszaadásra. Ilyenek a *Virágos udvar* cimü képen a labdarózsák, a nagy *Virágcsendélet szőlővel;* a pohárban levő *Őszirózsa* stb., szinte valamennyi beszédes módon mutatja be a valóban kizárólag müvészi problémákat kereső müvésznő elsőrangu kvalitásait ezen a téren is.

A nem határozott hangulatu festmények közül meg kell emlitenünk a *„Cour du Palais Royal"*-t, előtérben a szökőkuttal, a kitünően megfestett tulipánokkal, mely kép rajzbelileg is figyelemre méltó. Ennek a képformátumban pendantja a *„Buttes-Chaumont"*-t, mely széles perspektivát ad kis területen. E tekintetben a kis *Versaillesi kép* különösen megragadja a figyelmet. Nem szabad kihagynunk az *imádkozó asszonyt* sem, mely ugy beállitásban, mint megvilágitásban elsőrangu.

Festményein kivül méltó elismerésben lesz része a fiatal müvésznő egyházmüvészeti terveinek, melyekben az eredeti felfogással adott dekorativ *falfestménytervek és üvegfestmények* vázlatain a vallásos áhitat is teljes érvényesülést nyer. E téren is jövőt jósolunk a nagytehetségü müvésznőnek, kinek *Mária képei,* mint befejezett festmények vendők figyelembe, melyek bár elütők a sablonos szentképektől, de a vallásos tartalmat illetőleg azokat okvetlen tulhaladják és igy uj utat is jelentenek az elsablonosodott egyházmüvészet terén.

Külön cikk keretében kellene beszámolnunk a müvésznő tanitásának eredményéről. A mit *Kukovetz Nana,* mint pedagógus produkál, valósággal feltünést keltő. Alig egy é[v] hogy Szegeden iskoláját megnyitotta s valóban bámulatos, hogy 7—14 éves gyermekek, urleányok igen rövid idő alatt is ily szép dolgokat produkáltak. Mindenkit egyéniségé szerint tanitani, ez a müvésznő jelszava s rokonszenves, őszinte szeretettel igyekszik, inarkodik tanitani s nem egy igen talentumos kezdő munkáiban gyönyörködtünk. Ilyenek *Pazobek* Alajos, a 14 éves *Máthé* Jenő, a leányok között *Spitzer* Rózsika és *Bildhauer* Kamilla urleányok munkái. Igen kedves még *Keczer* Ilonka és a 7 éves *Zsótér* Bercike munkája.

A kiállitás, mint már jelentettük, a kulturpalotában vasárnap délelőtt 10 órakor nyilt meg s az esős idő dacára is zsufolásig megtelt diszes, előkelő közönséggel. Már az első napon is több kép kelt el s az az általános tetszés és az árak olcsósága előre is garanciát nyujt, hogy sok családnak kedves és mindenkor értékes karácsonyi ajándékát fogják képezni *Kukovetz* Nana képei.

A kiállitás december 22-ig naponta délelőtt 10 órától délután 4-ig dijtalanul megtekinthető.

EGY SZEGEDI MÁRTÍR FESTŐMŰVÉSZ

KUKOVETZ ANNA

Úgy mondják, csúnya lány volt. Talán a tífusz kegyetlensége hagyott nyomot rajta: megritkította haját, átszínezte bőrét, ráncokat gyűrt az arcára. De tréfás kedvét a betegség sem apasztotta el. S erejét, kitartását sem. Csodálták érte, szerették és becsülték. Halálának hírére nem tűzhettek fekete lobogókat a szegedi városházára, csak bezárt lakások mélyén sirathatták. Mint ahogyan Móra Ferencet is.

Szatymazon fogták el az ellenforradalmi tisztek. Amikor rátörték az ajtót, festett. A direktórium rendelt tőle díszletet a színjátszóknak. Az ecset még a kezében volt, amikor az első ütés érte. Kivonszolták az udvarra, ott rugdosták, szíjjal és dróttal verték. Végül azt találták ki a tisztek, hogy drótot hurkolnak a nyakára, s úgy vezetik Szegedre. Ám a lány útközben meghalt... Gyilkosai bevonszolták a kukoricásba, rásütögették pisztolyukat, néhány lapát földet dobtak a testére, s ott hagyták.

Ez 1919. augusztus 5-én történt.

Harmincnégy éves volt akkor Kukovetz Anna festőművész, akit Nanának neveztek Szegeden, s azóta ezen a néven tartja számon őt a magyar forradalmi munkásmozgalom s a művészettörténet is.

Apja kocsifényező volt, a színt — amelyben műhelyét rendezte be — körüllengte a festékek és lakkok illata. A kislány sokat üldögélt az egyre csillogóbbá váló fekete hintók mellett, később azonban inkább a szomszédba járt bámészkodni: Tóth-Molnár Ferenc festőművész udvarába, tornácára, ahol lassan megérlelődött benne az indíték, amely hivatásához, a képzőművészethez vezérelte. Nagybányán tanult, Ferenczy és Réti tanítványa volt, de csak kevéske ideig, mert igencsak szűkölködött pénzben a Kukovetz család... 1908 őszén kiállítást rendezett Szegeden. Képeinek árából és a város ösztöndíjából Párizsba utazott. A művészet fővárosa azonban éheztette, fűtetlen szobával, keserű élettel várta. Amikor tífuszban megbetegedett, szegedi jóbarátai gyűjtöttek számára 400 koronát, hogy hazatérhessen.

Időközben meghalt az édesapja, itthon sem várt rá tehát sokkal könnyebb sors. Hogy megélhetési gondjaikon enyhítsen, festőiskolát nyitott. Már előzőleg kapcsolatba került Szeged szellemi életének kiválóságaival, az ismeretség azonban ebben az időben mélyült barátsággá. 1913-ban újra ő kapta a város ösztöndíját: Olaszországba, onnan újra Párizsba utazhatott. Az első világháború alatt internálták. Valószínű, hogy ezekben az években ismerkedett meg alaposabban a marxizmussal, lépett túl a polgári eszmevilág korlátain.

Amikor 1918 tavaszán hazatérhetett, nemcsak a szegedi haladó művészek szervezkedésében vett részt, hanem arról is tudunk, hogy illegális előadásokat tartott a bérházakban; készült a forradalomra... S aztán, amikor a szegedi direktórium a tanácskormány utasítására Szatymazra ment, költözött ő is vele. Itt fontos feladattal bízták meg: ő fordította — s részben írta is — azokat a forradalmi tartalmú röplapokat, amelyek a francia-marokkói katonáknak készültek. S ha nem volt más: ő csempészte be őket éjszakánként a katonai táborba... Nemegyszer beszélt is a francia katonáknak, nem törődve a veszéllyel, hogy letartóztatják vagy „véletlenül" lelőnik...

Dr. Kelemen Béla szegedi főispán, az ellenforradalmi kormányok egyikének belügyminisztere 1919-es naplójában ingerülten ír ezekről a röplapokról, könyvében közli is néhány fényképét. Kukovetz Anna nevét azonban sehol sem találjuk a naplóban. Mint ahogyan elhallgatta Kelemen a festőművésznő bátor tetteit, épp úgy hallgatta el később Nanát az egész ellenforradalmi rendszer. Mert akkor arról is beszélniük kellett volna, hogy mi történt a szatymazi kukoricásban...

Ám Nana túlélte a gyilkosait. Nemcsak művészete, képei tartoznak értékeink közé, hanem élete is példaképünk marad. Kommunista művész volt.

KULCSÁR ÖDÖN

Kukovetz Anna

1969 I. szám

százaléka innen való. Hallgatóinknak 60—70 százaléka viszont *Vas és Zala megyei*. Ennek az az oka, hogy Győrben jóformán alig lehet venni műsorunkat az adó gyenge teljesítménye miatt, míg kétszáz kilométerre innen ragyogó hangerővel jön be Győr. Terveztek ide egy középhullámú adót, már a helykijelölés is megvolt, de — állítólag a készülő mikrohullámú állomás miatt — nem épül meg. Az adó nemcsak Győr, hanem a *Petőfi* kulcsproblémája is, hiszen a Petőfi műsorát relézzük. Zalába ritkán merünk elmenni, de nem is tudnánk rendszeresen: egyetlen gépkocsink van.

A szakszervezet... Kérdésemet, hogy milyen szakszervezeti élet folyik a stúdióban, kissé elnéző mosolyok fogadják. Milyen szakszervezeti életet képzelek el? — kérdezik vissza. A bizalmi tisztét *Somogyi Józsefné* adminisztrátor látja el. Tizenegyen dolgoznak a stúdióban, mindenki tag. Tagdíjhátralékuk nincs. Az üdülési lehetőségekkel elégedettek, a központ februárban leszól, milyen beutalók vannak. Karácsonykor a központból rendre megérkezik az édességcsomag a 12 éven aluli gyerekeknek.

— Tartanak szakszervezeti *gyűlést?*

— Nem. Nincs témánk. Mindig együtt van a tizenegy ember, s találkozunk a szokásos munkaértekezleteken. Ott minden fontosat megbeszélhetünk — mondja Somogyiné.

Nem mondták, hogy nem jól van, de szöget ütött a fejembe: *jó-e ez a túlzott centralizálás:* még a karácsonyi ajándékcsomagot is Pestről küldik a győri stúdióban dolgozók gyerekeinek. Igaz, a bizalmiaknál nem maradhat pénz, de csak közvetlenebb kapcsolat lehetne a Rádió szakszervezeti bizottsága és a megajándékozottak között, ha a bizalmi — úgyis ismer minden gyereket — szinte személyre szólóan vásárolhatná meg mindegyik gyereknek a játékot vagy csokit.

Apróság? Az, s ettől nem lenne magasabb színvonalú a szakszervezeti munka sem a győri, sem más stúdióban. De *hány hasonló apróság van még,* amely színesebbé, gazdagabbá tehetné a szakszervezeti életet, az ilyen kisebb közösségek szakmai, politikai, szakszervezeti mozgalmi munkáját? Nem arról van-e szó, hogy *nagyon mechanikusan értékeljük, mérjük* a szakszervezet munkáját: értekezletek, üdülés, beteglátogatás, ajándékozás, tagdíjfizetés? Vajon a kis létszámú munkahelyeken, az alapszervezettől fizikailag is távollevő csoportokban *nem másokkal* a jó szakszervezeti munka követelményei, ismérvei, mint másutt? Igen, de *mik* ezek az ismérvek? Érdemes lenne gondolkozni s vitatkozni ezen.

Gárdonyi Béla

Vállalat a Városliget

Igen, van a Városliget peremén Vidám Park. Többszörösen kiv velek igazolják. Hogy miért kiváló? mert egy-egy nyári szezonban két rommillió, munkában elfáradt gondtalan perceket, órákat, fáradt feledtetve játszani enged, mert já örömu mindig jóleslk. Itt dolgozunk 90 állandó és 250 idényes vagy kis

Én 1945 óta vagyok a Vidám Pa bizottságának titkára. Valamivel tú alig 56 éves fejjel, kicsit kopaszon végzem gazdasági és társadalmi m tem az embereket, talán ők is szer a munkám során a nem szót szerete ügyeket inkább pozitívan szer Ugyanígy gondolkodik az szb több

A győri rádióstúdió keverő asztalánál Z. Szabó László, a vasárnapi műsorok szerkesztője és Lőrentei Attila technikus (Valastyán M. felv.)

MDK

Kukovetz Nana festőművész

A Tanácsköztársaság alatt mártírhalált halt. Születésének 75. évfordulója alkalmából az MSZMP székházának dísztermében (Szeged) emlékestet rendezlek.

Néhány sorban.

Tiszatáj, Szeged, 1960. november. Z. L.

Kukovetz Nana, festő

97 Ok

1919. aug. 5-én Szatymazon az ellen-forradalmárok meggyilkolták. A szegedi Kossuth Lajos sugárút 57. n. házán most leleplezték Kukovetz Nana emléktábláját.

– Emléktáblát kapott egy mártírhalált halt szegedi festőművésznő 10. l

Szn. 1961. júl. 23.

NÉPSZABADSÁG

Kukovecz Nana, festő

MOH

A szegedi belvárosi temetőben felállították Kukovecz Nana síremlékét. A művet Sz a szegedi szobrászművész: Tápai Antal domborműve díszíti.

—: Hír

12.1

NÉPSZABADSÁG bp. 1961. okt. 15.

M. D. Ch.

KUKOVECZ Nana festő

1919-ben megyzikolt szegedi festő — emlik tábláját belesztér le

Tamás István: A Hunyadi Lóvéó bemutatásával megkezdődtek a szegedi szabadtéri játékok
Magyar Nemzet 1961. jún. 23. 7. l.

Kukovetz Nana

Tájrép, olaj, 47×37

Csongrádmegyei Képzőművészeti Kiállítás Szeged, 1959. Kat. összeáll. Osváth Béla.

5

Vörös Rodlic

(Reprodukci č. 2.)

Galamba 52, 1963, olej, - 39. l.

Kukovec Nana, festő

megkínzásának és halálának története

Pintér Istvánt: 1919 végén történt (2.) 6.

Nérszabadság, Bp. 1979. dec. 13.

Kukovetz Nana (1885-1919)

Szegeden született

Nagybárgán tanult. majd Párisban ment, ahol 1914-18 között internáló táborba került. 1918 ban haratekt, 1919-ben bekapcsolódott a művészet-politikai életbe. 1919 aug. 5-én katymaron meggyilkolták mint kommunistát.

Montmartre-i rémlet (szepró) hovon ülő férfi (eml.)

1960-ban a szegedi múzeumban emlékkiáll. volt.

Sz. Z: Kis szegedi művészettörténet

Tiszatáj 1968 I. v. hátsó borító

Kukovetz Nana

l.

Lykafost 1896–1914

107.l

Kukovetz Nana (1885-1919)

Szepedi festőnő. A fehérterrek
áldozata

Palnai Zoltán: Töpreugés Szeped
térképe fölött

Csongrád Megyei Hírlap 1968 XII.1

MDK

Kukovecz Nana

neve emlitve

Szegedi képzőmüv. tárlata, N.Gal. 1967.aug.

Kukovetz Nana

A nacióldemokratapárt
képrőmüvész csoportjának tagja
Szegeden (1919 márc)

Sz. Z: –

Tiszatáj 1967 XII. n. Kátó Gosztó

Kukorelly Vilma

festő

M.D.K.

Méltatás. —— Lovon ülő férfi (repro)

Szelesi Zoltán: A Tanácsköztársaság megédi művész-mártírja

Művészet 1960. dec. — 18 l.

Korkovetz Nana M.D.K.

festőművész

A Tanácsköztársaság eszméért
hősi halált halt festőművész
háriát Szegeden emléktábla jelzi.

Szelesi Zoltán: Képzőművészeti napok Szegeden
Művészet, 1961. október — 43 l.

Kukovetz Nana, Jestő — Zok

A kommunista eszméért áldozta életét a Jestőművész. Most exhumálták és díszsírhelyet kapott a városi tanácstól Szegeden. Sírhelye fölé állítják Tápai Antal szobrász által alkotott síremléket.

–: Röviden

6.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. márc. 23.

Kuhovetz Nana

festő.

M.D.K.

Méltatás.

Vinkler László: Szegedi festészet

Művészet, 1968. január - 24 lap.

MDK.

Kukovetz Nana

S"egedi kapcsolatairól

Délmagyarország 1966 aug.14.

MDK.

Kukovetz Nándor

Személyi kapcsolatairól

Délmagyarország 1966 aug.14.

MDK

Kukovetz Nana festő

Dél-alföldi képzőm.kiáll. szegedi Móra F.
Múz. 1961. jul.

Kukovetz Nana, festő

A gazdasági helyzet és a művészeti kilátástalanság több szegedi művészt késztetett arra, hogy Párizsban keresse boldogulását. Igy Kukovetz is 1906. ban kiment. 131. old

Szelesi Zoltán: Párizsba induló szegedi művészek a század elején 131. old

A Móra Ferenc Múz. Évkönyve, 1969. - Szeged, 1969. Szegedi Nyomda

Kukovetz N ana M.D.K.

/1885-1919/

a Tanácsköztársaság szegedi müvészeinek a fehérterror által meggyilkolt tagja.

Szelesi Z eltán: Szeged uj képzőművészetének bibliográfiája /1945-1960

Móra Ferenc Muzeum Évkönyve 1960-1962.

Szeged, 1962. 161.l.

M.D.Y.

(1865-1919)

a Tanácskötelezettség megszüntetésének a Fehértetővel kiható megvilágítása.

Kukovetz Anna
Tájkép, olaj

Szegedi Képzőművv. Egyesület kiáll. 19o7. márc. 15 l.

Krikovec Nana

Jeszö

Irod

Csaba Jenő:

A forradalom története Szegeden. Szeged 1923.

esetleg lásd

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Kukovec Nana

Laird
2
Kiss Szeged

318. 1.

MOB Kst 3703. n

Régiségtár.

an és van ábzárolva.
rczélben ~~látható~~. Fejét szent István
od~~o~~ritott, fürtjei vállaira omlanak,
endő, 20 Körülcsavart és ~~palástjának~~ le-
visel.

aillon, átmérői 10 cm.

.a.

23

1270

Kukovecz Nana

Erőd
2

NémedySzeged 417. l.

Kubovetz Nana

neve említve

Művészettörténeti Értesítő 1972

305. old

Kukovetz Nana

Szelesi Zoltán: Kis szegedi művészettörténet XIII. /Kukovetz Nana, Heller Ödön./ - Tiszatáj,1968.1.sz. hátsó boritó

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért.1970.2.sz.149-182.l.

160. l.

KUKEVITZ, Nana festő (1885–1919)

Nagylaka és a Vajdaság.
Újvidék, 1996

elújitás T/1000

Múzeum): teljes felújitás
felújitás
ljes felújitása

tás

T/2300

T/500

MDK

Kukorelly Anna, festő.

224. Tájkép. Of

A Szegedi Képzőműv. Egy. műkiáll.-Szeged 1907. III.

Kat. 15. l.

Kukovetz Nana (1885-1919)

A tegnap megnyílt Szegedi Galériában rendezett kiállításon műrei szerepel-tek.

Polner Zoltán: Nyári kis Galéria a Sajtóházban

Csongrád Megyei Hírlap 1971, júl. 6.

Kukovetz Nana, Jestő

L.: Szőri István

Apró f.: Véleménynek ..... [2] ... 93-96.

TISZATÁJ, Szeged, 1976. június XXX/6.

Kukovecz Nana

U. 2088.

Szentiványi Gyula:

Egy szegedi festőnőről –

Szegedi Hiradó 1911.

jun. 18.

Tóth Molnár Ferenc szegedi
rajzoló keltette fel benne
a művészet iránt való ér-
deklidést 1901-ben. 1903-ban
Nagybányára ment s Ferenczy
Károly tanítványa volt 3 hó-
napig. 1904-nyarán Hollósy
vajdahunyadi művészis-
kolájában dolgozott. A Követ-
kező erben Szeged város tanu-
gatásával ismet Nagybá-
nyára ment, hol közel bo
képet festett, melyekből kell-
kiállítást rendezett Szege-
den. Az eladott lejek árából
Párisba ment s az Acade-
fordits

mie de la Grande Chemi-
ère növendéke lett négy
hónapig. Pénze elfo-
gyott, vonzájott Szegedre.
Egy év alatt megint
önzefestett egy kiálli-
tásra valót s egy üres
boltban
megnyílt
a második
Kukovecz-ki-
állitás. A képe-
ket nem vettek. Erre
képárverést hirde-
tett, az elsőt Sze-
geden. Tíz-hus-
koronáért vesztegette
képeit, melyekből
700 koronát szedett
ossze. Három hónapig
ujra Párisban tanult.
A szegenyseg ujra hazahozta.
Várallanul Párisba hivták
hogy egy még ott megkezdett
mellszolrát befejezze. Ujabb
nyolc hónapig tartozkodott
Párisban, hol Gauguin és
Cezanne lettek ezmem képei

Vegyes

Frámsi

Vilmos

Erdődi Dakóz Tamás élete
Atyja halála miatt
1910-ben hazatért, s rajz-
orák adásából tengette
sazát és öreg anyja életét

l. „Magyar történeti életrajzok" alatt

KUKOVETZ NANA, festő, 1885-1919

Szegeden dolgozott. Egy szegedi festőművésznő kiállítása SzH. 1906. okt. 7.- Kukovetz Nana kiállítása SzH. 1908. okt. 18.- Kukovetz Nana emlékkiállítás. Dél-Magyarország. 1960, szept. 18.- 179. old. 19. jegyz

SZELESI ZOLTÁN: Szegedi képzőművészek a munkásmozgalomban 17[illegible].old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

KUKOVETZ NANA, festő, 1885-1919

Szegedi művész. 1919 után itthon maradt és a Tanácsköztársaság művészeinek helyi mártirja lett. 178.old

SZELESI ZOLTÁN: Szegedi képzőművészek a munkásmozgalomban 173.old

xxxxx A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

KUKOVETZ NANA, festő, 1883-1919

1919-ben a szegedi művészt elhurcolták és meggyilkolták. Sándorfalván, Szatymazon, és Szegeden emléktáblák őrzik nevét. 179.ol

SZELESI ZOLTÁN: Szeged képzőművészei a munkásmozgalomban 173.ol

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve. 1. 1966-1967. Szeged. 1968

KUKOVETZ NANA, festő, 1885-1919

Szegedi születésű. Tanulmányait Nagybányán végezte. A háború alatt Párizsban koncentrációs táborba került. 1918 ban jött haza. Részt vett a szegedi képzőművészek szervezkedésében, Sándorfalván, majd Szatymazon húzódott meg és díszleteket festett a munkásszinjátszóknak. Röplapokkal igyekezett megnyerni a francia katonákat a szocializmus számára. 179.old

SZELESI ZOLTÁN: Szegedi képzőművészek a munkásmozgalomban 173.old

A MÓRA FERENC múzeum évkönyve. 1. 1966-1967
Szeged. 1968

Kukovecz Nana, festő M Dk

A Tanácsköztársaságért mártírhalált halt szegedi művésznő tisztelétere síremléket állítottak fel a szegedi belvárosi temetőben.

— : Hír 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. okt. 15.

Kuhovetz Nana

M.DK

A Tanácshóztársaság bukása után a fehér-terrort alatt tragikus körülmények között elpusztult művésznő alkotásai szerepelnek a szegedi tárlaton.

Szelesi Zoltán: A Szegedi Képtár új állandó kiállítása
Művészet, 1966. szeptember – 32 lap

Kukovetz Nana

(1885 - 1919)

Reprod.: Montmartrei révlet.

Szeged mai képzőművénete. (Reprodukciók.) Szerk.: Krajkó András, Szabolcsi Gábor. Bev.: Szorváth Mihály, 1959. Tinatéj nód. kiszönyvtár.

10 l.

MDK

Kukovecz Nana festőművész

Szegedi művész volt. A Tanácsköztársaság bukása után a különítményes tisztek meggyilkolták.

Kerényi György: Adalékok a Horthy-fasizmus kulturális politikájához Szegeden (1919-1929).
Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. X. évf. 4. sz. 281. l.

MDK

Kukovetz Nana (festőművész)

1855–1919. Szeged képzőművészetének jellegzetes alakja. A fehér tisztek a szatymazi kertekben bestiális módon legyilkolták. (más adat nincs.)

Szelesi Zoltán: Két szegedi festő. Tiszatáj, Szeged, 1955. febr. IX. évf. 1. sz 43. l.

MDK

Kukovecz Nana [festő]

Szatymazi tanítónő volt. Kommunista propagandistaként járta a frontvonalakat. Forradalmi plakátokat rajzolt, sokszorosított és terjesztett. (Tagja volt a szatymazi direktóriumnak?)

Csepeli József: Amikor először gyúlt ki a munkások vörös csillaga a város felett.

Tiszatáj, Szeged, 1958. december. 8. l.

MDK

Kukovecz Nana festő

1919 nyarán három fehér tiszt meg-
gyilkolta.

Szelesi Zoltán: Szeged új képzőművészete.
(A szegedi képzőművészek retrospektív kiállítá-
sának katalóguselőszava.)

Tiszatáj, Szeged, 1958. november. 9. l.

MDK

Kukovecz Nana [festő]

Az ellenforradalmár tisztek elfogatása után felholtra verték, majd időnként fagva felakasztották. Holttestét egy kukoricás-széli árokba dobták; eltemetni sem engedték. Most a szegedi Dugonics temetőben nyugszik.

Csepeli József: Amikor először gyúlt ki a munkások vörös csillaga a város felett. Tisztatáj, Szeged, 1958. december. S. I.

Kukorelli

l.

LykaMagyműI800-50

106, 124, 193, 228,
505, l.

Kukorelli

Ltáb I. 104.

III. 109

IV. 112

Kukorelli

festő

Lásd

KB

197 l.

Kukorelli

festő

Andocson (Somogy vm) született. Kopácsy hercegprímás támogatásával Olaszországban végezte tanulmányait. Jeles arcképfestő volt

Csorba József:

Somogy vármegye ismertetése.

Pest, 1857.

80. l

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

Ku Korelly Lajos

1860-ban festette a
városlődi kálvária
stációképeit, melyeket
későbbi átmázolással
tönkretettek.

Dor Bakony 35 i. l.

Kukurelli Lajos

festő

1813 – 1864

l.

Biró – Barabás

222. l.

VASÁRNAP

11

Kath. Szt.-h. vas.
Prot. Szt.-h. vas.

HÉTFŐ

12

Kath. F. János
Prot. Klaudius

KEDD

13

Kath. P. szt. Antal
Prot. Tóbiás

SZERDA

14

Kukorelli Lajos

József

festő

Kopátsy József herceg-primás költségén tanult

Rómában, 1850-ben

restaurálta a monostorapáti freskókat és festette a nagyszőlősi kálvária stációképeit

Dr. Bakonyi

44. C.

⊥ melynek korlátján piros kendőket szárítgatnak,

Ψ a karalhoz kerekes s deszkát támasztottak,

gó folyó be van fagyva s partjain (több
le figyelmünket. A hátterben hollandi falu látszik
erőd felett toronyszerű épület
indvaran, a melyek
hai egyikének keménye füstölög,
kakas, három jercze meg egy kacsa szemezget,
körülében hordó áll kissé sdább egy másik
llette a part fele
ja szaglász s (két férfi halad kosárral és merőhá-
beszélgető férfiak és asszonyok lepték
kik körül az a kis ellés kutya fut
tak, két férfi halad, egyik vedret s a mák
a kis leányt vezető s hátratett kezek-
ezek akar pihenőt tartani; a kosár körül négy fér-
a balta haladó férfiak köt gyermeket vezet; egy
ukás tolja a szánt, melyben asszony ül gyer-
tal kezében. Hátrább a csolnakoknál
s nők (egymás kezét fogva korcsolyáznak), egy
ben foglalatoskodnak s a szánkörül, mely elé
lmalom tájékán pedig egyes ek élvezik a

Kukovelli József
festő
1850-ben restaurál-
ta a monostorapáti
(Zala m.) pléb. tem-
plom XVIII. Nárad-
beli falképeit

Dor Bakony
297. C.

A debreceni tudományegyetem orvostudományi karáról:

Dr. Boros János (1912, Békéscsaba, ág. ev.) okl. középiskolai tanár, egyetemi díjtalan gyakornok Debrecenből (Gyulay professzor), 400 pengő ösztöndíjban részesült. Az év folyamán befejezte egy régebbi problémája vizsgálatát és eredményét „Színezett alkálihalogenid kristályok elektromos vezetése egyoldalú nyomás alatt" címen bocsátotta sajtó alá. Belefogott két másik kérdés megoldásába, amelyek közül az egyik a vékony alkálihaloid kristályrétegek tulajdonságaira, a másik a zselatinfoszforok elektromos vezetésére vonatkozik.

Dr. G. Czimmer Anna (1906, Arad, róm. kat.) iskolaorvos és egészségtantanár, fizetéstelen tanársegéd Debrecenből (Jeney professzor), 400 pengő ösztöndíj segítségével a debreceni orvosi kamara területén 42 községben folytatott helyszíni tanulmányokat az ottani népies gyógyszerekre és a népies gyógyításra vonatkozólag. A nép körében tapasztalati alapon használatos szereket és eljárásokat akarta a fele-

Kukorác Erzsébet (Szentendre).

A XXVIII. vasutasnap alkalmából megnyílt Budapesten a vasutas képzőművészi kiállítás, melyen szerepelnek munkái.

Lasonci Miklós: Pest megyei alkotók díjai.
Pest Megyei Hírlap, 1978. júl. 9.

MDK

Kukorelli képiró

neki Kopácsy primás fogta pártját.

?: A táblabiró-világ gyüjtöi és mecénásai. /18cc-185c/
A Mübarát.1922.II.évf. 1.sz. 1c.l.

Kukorelli József

festő

Gentmüeme

4821

F. hó 23-án kelt a dévényi fatorony ügyében hozzám intézett nagybecsü soraikra tudatom, hogy a közigazgatási bizottságban az ügy érdekében minden erőmmel sikra fogok szállani.

Kiváló tisztelettel:

Prenossit hrin

királyi tanácsos,

jószág kormányzó.

Kukorelli Lajos

1813-1864 festō

Mark Barōnēleto

176.l 222.l

Überlieferungen und dem Andrängen deutsch
im Darstellerischen und Physiognomischen
gen, Anschauungen und Ideale geformt sind
mittelbaren Umgebung gewisse Abfärbungen
gungsrythmus und Proportionen zeigen uns
te gesehen erscheint das Grabdenkmal von
krönung der im dritten Viertel des XIII.
der Entwicklung irgendwie bestimmenden k
flussung nach Pinder, "das ein eigener Fl
4./ Wilhelm Pinder, Die
/L 1940/ S.20

Die Fülle der Einflüsse wird keinesweg
genen Form- und Ausdruckskraft gelten d
tendes, eigenständiges Kunstschaffen, kon
Stilrichtungen niemals fruchtbare Impul
schaffen.

Unsere plastischen R

KUKORELLI PÉTER

Magyar Iparművészet az
ezredfordulón 2000
156. p.

Kuklisch

égető XIX. 3

l.

Schück Holitsch

130. l.

és Afrika falvaiba

en a missziókkal karöltve

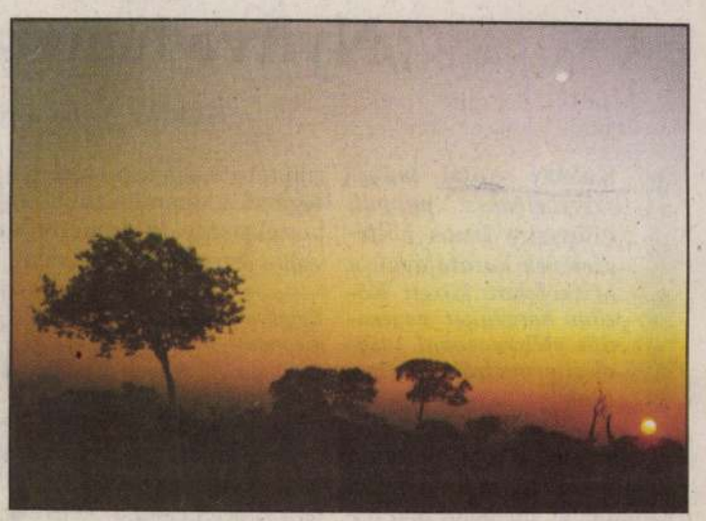

- az egészségügy és az oktatás. Bíbor Lajos feladata az volt, hogy megszervezze a mezőgazdasági szakoktatást. A fővárostól, Luandától nyolcszáz kilométerre, egy elhagyott katolikus misszió területére, Kangolába került, ahol egy mezőgazdasági középfokú intézményt kellett létrehoznia.

Kiutazásakor, 1979-ben Angolában polgárháború dúlt. A luandai minisztérium emberei az éj leple alatt szállították szolgálati helyére a magyar mérnököt, negyven hallgatójával együtt. A konvojt katonák kísérték. Másnap reggelre a luandai miniszteriális kollégák már vissza is utaztak.

A régi szeminárium – ahol az iskolát be kellett indítani – romokban állt, az épületnek nem volt se teteje, se ablaka.

– Nem volt ennivalónk sem – emlékezik Bíbor Lajos –, a mandióka (magas keményítőtartalmú cserje) mentette meg az életemet az éhhaláltól. Hallgatóimmal együtt sokáig csak ezt ettük. A mandióka sokféle módon elkészíthető, ha megtörik és megszárítják, a liszthez lesz hasonló, forró vízzel felengedve adja a tápláló *funji* (ejtsd: fundzsi) nevű ételt.

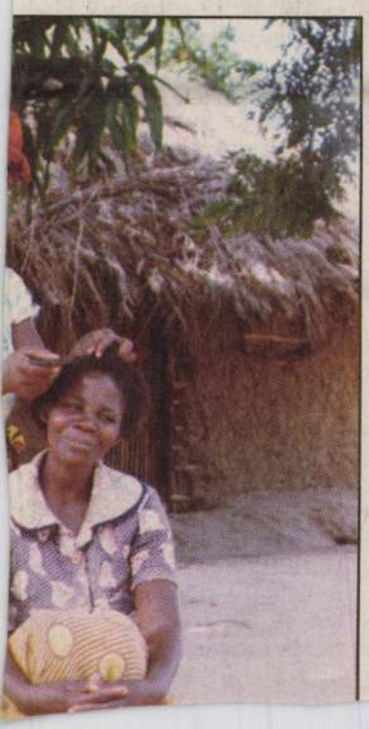

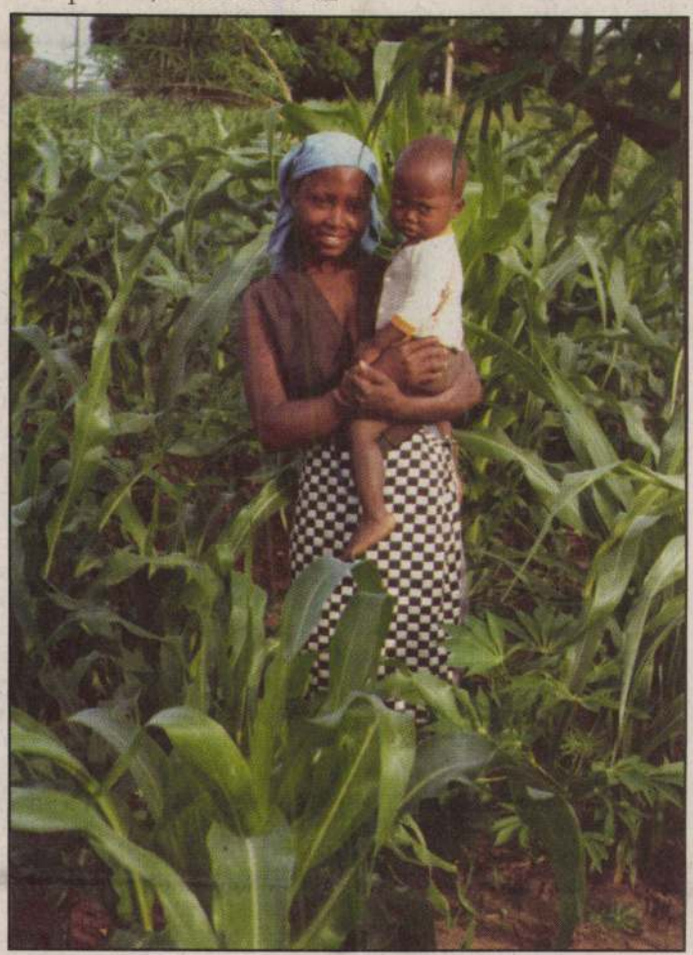

A misszió nemcsak imádkozni tanítja az embereket, hanem élni is

jelentős hatással volt. A két atya az együttes munkának köszönhetően nemcsak a Veszprém megye nagyságú missziós terület (ahol mintegy tizenötezer ember él) vallási életét vezette, hanem kapcsolatba került az élet minden területével. Egy alkalommal betegség támadta meg a mandiókacserjéket. Ha a mandióka elpusztul, akkor kitör az éhínség. Az atyák felhívták a mérnök figyelmét, hogy pusztulnak a cserjék. Bíbor Lajos meg is találta a megfelelő védekezési formát.

– Meg tudtuk állítani a bajt. A vegyszert a katolikus egyház szerezte be, a szükséges permetezőeszközöket pedig a katolikus misszió. A misszióban megtanítottuk a bennszülött katekétákat arra, hogy a körzetükben hogyan kell védekezni a mandiókát tizedelő kór ellen, így sikerült gátat vetni nagyobb bajnak

lesztési projekt, a fővárostól ötszáz kilométerre. A környékbeli gazdálkodók számára mintafarmot hozott létre. Kezdeti szolgálatának a háború vetett véget. A kormányelmettünk el" – emlékezik a vérengzésre.

A történtek után Bíbor Lajos északra ment, egy Tanzániával határos provinciába, ahol mezőgazdasági szaktanácsadói hálózatot hozott létre az éhínség kivédésére. Fejlesztette a városi kereskedői hálózatot, a földművelők körében többek közt bevezette az állati erővel való vontatást. 1994-ig dolgozott Mozambikban, ahol úgynevezett „casa agrariákat" (mezőgazdasági házak) létesített. A házakban helyi üzlet működik, a képzett technikus a boltos, aki délutánonként tanácsokkal áll a helyi gazdálkodók rendelkezésére. A casa agrariákban ezenfelül egy előadásokra is alkalmas nagy helyiség található.

A mezőgazdasági jellegű fejlesztések és a missziók munkája közötti kapcsolat egyik eleme az agrárintézetek létrehozása is.

– Nemrég hívott meg Afrikába Gáza provincia püspöke, akivel együttműködve létrehoznánk egy katolikus alapítású mezőgazdasági intézetet – mondja a mérnök tovább folytatódó missziójáról.

Az ottaniak számítanak rá, hiszen tudják, tizenöt év gyakorlat áll mögötte. Elve, hogy a fejlődés előmozdítása elsősorban nem pénzkérdés. Azt vallja, hogy a helyi lehetőségekből kell kiindulni, olyan földmű-

„Nyitva hagytam a vasajtót...“

Kuklay Antal a forradalom napjairól

Kuklay Antal *művészettörténész pappal,* **Pilinszky János** *költészetének kutatójával, a Miskolchoz közeli Köröm hetvenkét esztendős plébánosával 1956-os élményeiről beszélgetünk.*

– Budapesten, a Központi Papnevelő Intézetben ért a forradalom. Én akkor már felszentelt papként laktam a szemináriumban, a doktori vizsgámra készültem. Szeminaristákként nem voltunk teljesen elzárva a világtól, hiszen a civil hallgatók – közöttük néhány jezsuita papnövendék – bejártak hozzánk, egyetemista barátaink pedig hírlapokat hoztak. A Petőfi Kör üléseiről is tudtunk. Október huszonharmadika történései azonban váratlanul értek bennünket. Éppen a szemináriumban szokásos őszi lelkigyakorlatunk tartott, amikor megszólaltak a fegyverek a Magyar Rádió talán ötszáz méterre álló épületénél. Másnap az egyik kispaptársunk kapott egy levelet. Egy orvostanhallgató lány írta, aki jelen volt a Bem téri tüntetésen, *Sztálin* szobrának ledöntésénél, majd a Rádióhoz is elment. Ez a levél kézről kézre járt közöttünk, vagyis hitelesen értesültünk az eseményekről.

Azt követően felgyorsultak a percek. Következett az úgynevezett véres csütörtök, amikor a Parlamentnél az ÁVO emberei géppisztolyokkal lőttek a tüntetők közé…

– Azt a szörnyű tömeggyilkosságot szovjet utasításra hajtották végre, és a mai napig takargatják az ezzel kapcsolatos igazságot. Én abban a tanévben a szemináriumi betegszoba felelőse voltam. Egyik kispaptársamnak aznap délután fájt a foga, ezért kikísértem őt a Madách téri SZTK-rendelőbe. Útközben láttuk, ahogy teherautókkal szállították el a halottakat a Parlament elől. A járókelők arcán és szavaiból érezni lehetett a döbbenetet. Akkor tárult fel a maga teljes szörnyűségével a kommunizmus embertelensége. Számomra ez volt a legmegrázóbb élmény.

Egyik pillanatról a másikra összeomlott a diktatúra. Felszentelt papként milyen feladatokkal szembesült?

– Jártam a pesti kórházakat, gyóntattam és áldoztattam a betegeket, a sebesülteket. A Máltai Szeretetszolgálat raktárt létesített a szeminárium épületében: gyógyszereket, élelmiszert csomagoltunk és osztottunk szét. Az ELTE velünk szomszédos jogi karán megalakult egy egyetemi nemzetőr csoport, s a fiatalok rendszeresen átjártak hozzánk lelki támaszért.

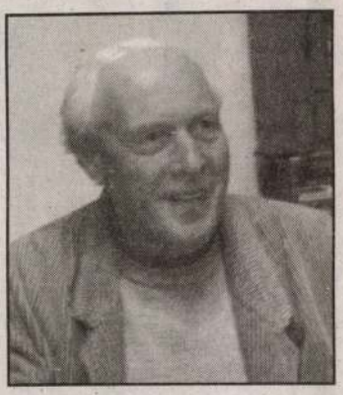

Nagyon izgatott minket az Állami Egyházügyi Hivatal működése, illetve az ott felgyűlt iratanyag, amit meg akartunk menteni a pusztítástól. Ennek érdekében három különböző akció is indult. A mi részünkről *Marosfalvi László* cselekedett, aki titkos jezsuita papnövendék volt. Fölment a Várba, ugyanis *Mindszenty József* bíboros az Úri utcában tartózkodott: oda vitték a rétsági páncélosok, miután kiszabadították felsőpetényi fogságából. Rengetegen tolongtak az előszobájában. Marosfalvi László azt mondta a titkárnak, hogy üzenetet hoz páter *Csávossy Elemér*től. Letartóztatásáig ő volt a jezsuita rend provinciálisa, majd *Pálos Antal* lett az utóda. Csávossy neve hallatán a bíboros soron kívül fogadta Marosfalvit, aki egy mondatban megfogalmazta, hogy milyen fontos az Állami Egyházügyi Hivatalban lévő dokumentumok biztonságba helyezése. Ez igaz is volt, mert az oda visszajáró tisztviselők akkor már napok óta égették ezeket az iratokat. A bíboros azonnal telefonált, és elintézte, hogy utalják ki számára a hivatal épületét: a Pasaréti úton álló korábbi Szakasits-villát.

A fiatalabb nemzedéknek mit érdemes tudnia erről a hivatalról?

– Minisztériumi rangú szerv volt, az elnöke pedig miniszternek számított. Lényegében ez volt az egyházüldözés csúcsszerve, számunkra ez testesítette meg az ateista bolsevizmust. *Maléter Pál*, az akkori hadügyminiszter kijelölte a rétsági páncélosokat, hogy adjanak katonai biztosítást az iratanyag lefoglalásához. A végrehajtással Mindszenty az egyik titkárát, *Turtsányi Ègon* nyugdíjas papot bízta meg, aki önként jelentkezett nála szolgálattételre. Mindez november másodikán történt. Másnap kispaptársaimmal a bazilikához indultunk, hogy segítsünk csomagolni a lefoglalt iratokat. Két katonai gépkocsival mentünk a hivatalba. Nagy meglepetésünkre ott találtuk az állami utasításra elbocsátott jezsuita kispaptársainkat, kezükben géppisztollyal. Ezek a növendékek titkos rendi képzésük mellett dolgoztak, vagy civil hallgatókként más egyetemeken tanultak. Akkor megkezdtük a töméntelen szétszórt irat zsákokba csomagolását. Végül mindössze egyetlen zsákot vittek fel a bíboroshoz, minta gyanánt. Ő úgy rendelkezett, hogy minden maradjon a hivatalban, és majd később átszállítják a bazilika padlásterében lévő raktárszobákba. Aznap, november harmadikán este visszatértünk a szemináriumba, és meghallgattuk a bíboros rádióbeszédét. Másnap reggel már a lánctalpak csörgésére és ágyúzajra ébredtünk.

Miként élték meg a forradalom vérbefojtását?

– A harcok alatt több társam is kint rekedt a városban: volt, aki két hétig a Bakáts téri kórházban maradt, a súlyos sebesültek mellett. A harcok befejeztével megrendítő volt végigmenni az Üllői úton, és látni a leomlott házfalakat, a kilőtt harckocsikat. És a saját tankjaik által eltaposott orosz katonák holttestét.

A szomszédos épületben ott voltak a jogi egyetemisták, akik tudták, hogy őket is körülzárják a harc során. A két épületet az Egyetemi templom köti össze, a templom kriptájának pedig van egy lépcsőfeljárója a kőfallal elzárt udvarra. Én a feljáró vasajtaját szándékosan nyitva hagytam, és amikor a jogi kart körülzárták, az egyetemisták az udvaron, majd a kriptán keresztül át tudtak jönni a szemináriumba. A sekrestyében kikészítettünk nekik reverendákat, és ők azokban távoztak a mai Papnövelde utcán át, ami nem volt körülzárva. Később ez volt az egyik vádpont ellenünk, hogy segítettük az ellenforradalmárok elmenekülését.

És mi volt a fő vád?

– A rengeteg élmény tovább dolgozott bennünk. Összegyűjtöttük a különféle újságcikkeket, dokumentumokat, és készítettünk belőlük egy tizenhat oldalas gépelt füzetet. Ezt házilag sokszorosítottuk, majd körülbelül kétszáz példányban, postai úton szétküldtük a barátainknak. Ez november folyamán történt. Elöljáróink megsejthettek valamit, s talán ezért történt, hogy főpásztorom, az egri érsek karácsonyra kihelyezett Szikszóra, káplánnak. Tavasszal ott tartóztattak le az állambiztonsági tisztek, kilenc kispapot pedig a szemináriumból vittek el. Mindszenty titkára mellett a Turtsányi Ègon és társai elleni per vádlottja lettem. Szervezkedésben való tevékeny részvételért tíz év börtönbüntetésre ítéltek – ebből hatot töltöttem le. Ez azonban már egy másik történet…

Zsille Gábor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-774
1969 AUG
TISZATÁJ
Szeged

zetője. Ez végső soron azt jelenti, hogy a vezető nem függetlenítheti magát attól a közösségtől, amelynek vezetője. Természetes érdeke, hogy a közösség tagjainak véleményét, kezdeményezését, elgondolását figyelembe vegye. Nyilvánvaló merő utópia lenne azt gondolni, hogy a vezető és a vezetettek kapcsolata olyan természetes harmóniát jelent. Keserves ellentmondások bonthatják ezt a kapcsolatot, de egy bizonyos — s micsoda rátalálás a marxista dialektikára —, legfőképpen ezek a belső ellentmondások döntik majd el egy-egy közösség, vezetők és vezetettek sorsának alakulását. Semmiképpen sem azt állítjuk, hogy a régi gazdasági rendszerben nem érvényesültek ezek az elvek. De kétségtelen, hogy sokkal bonyolultabban, a dolgok belső logikája óhatatlanul — vagyis az egyes embertől, vezetőtől és vezetett-től függetlenül — begubancolódott egyfajta mesterséges logikába, ahol a változások oka szinte mindig kifelé mutatott, mint a deista világában. Bizony sokszor tekervényes utat futott be egy-egy igazság, míg eljutott az igazságszolgáltatásig. Nem valami jogi igazságra gondolok itt — habár ott is szépszerével találunk példát —, hanem az emberi igazságra, a felelősségteljes, a közösségért, újért harcoló ember igazságára. Arra a helyzetre, ahol a „megszállott", a „nehéz ember" művészi típusa valóban típus lehetett. Ahol a „felső kapcsolat", a „szocialista összeköttetés" kifejezés nyelvi gyökeret vert. Ahol a kétszínűség, a talpnyalás olyan sokféle variációban burjánzott. A múlt idő itt nem az ilyen jelenségek múltjára, hanem a tápláló gyökerek remélhető múltjára vonatkozik. Mert az erkölcsi jelenségekben nincs régi és új mechanizmus. Az emberek tovább hordozzák erkölcsi felfogásukat, szokásukat, és az új körülményhez is igyekeznek hozzáigazítani azokat. Hisszük, hogy az új körülmények nem kedveznek ezeknek a jelenségeknek, s a tápláló gyökerek lassan elszáradnak.

TÓTH MIKLÓS

1021

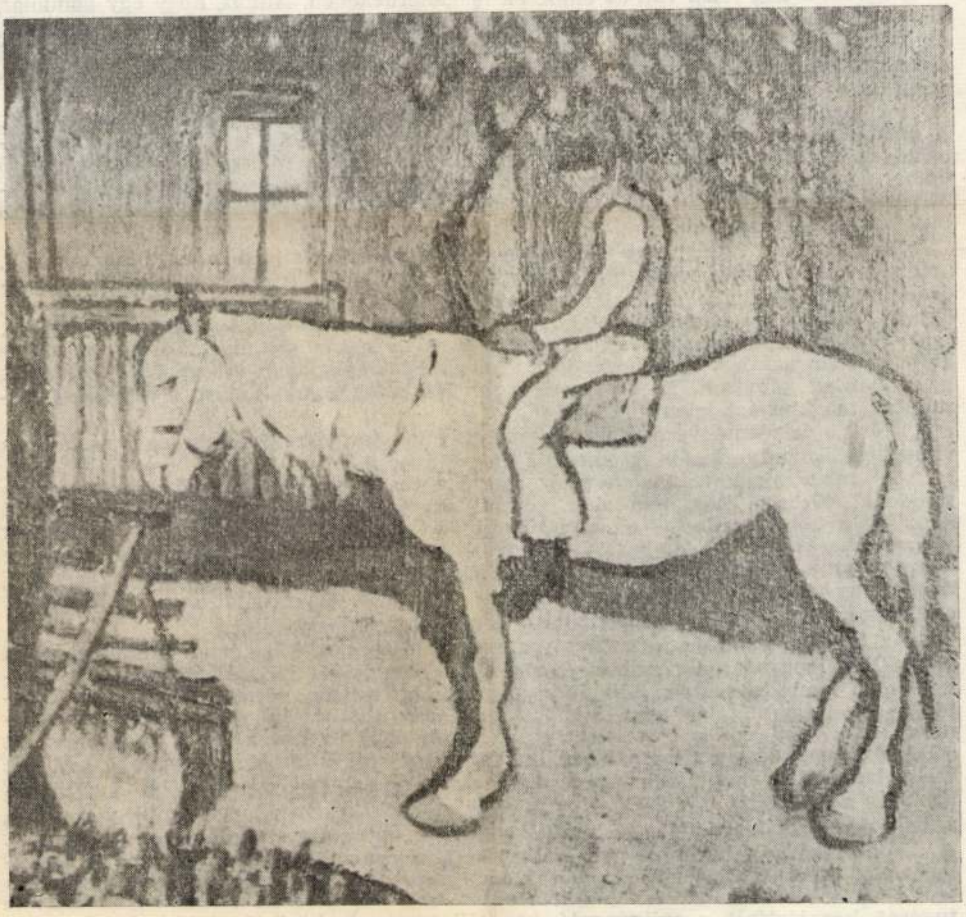

Kukovetz Nana

KUKOVETZ NANA: LOVAGLÓ FÉRFI

válnak tisztes, jobb sorsra érdemes ügyek sze
ítéletek, a személyi presztízs hierarchiája alap

Hogyan lehet ezeket a problémákat helye
értéküknek megfelelően mérlegre tenni az ilye
hogy az az ügy, amelyet az ilyen emberek
s egyáltalán van-e értelme, realitása, társadalmilag lehetséges-e megvalósítani, vagy csak amolyan rögeszméről van szó? Könnyű lenne azt mondani, hogy itt a mérce, a megítélés alapja a társadalmi hasznosság. Igen ám, de egy gondolat hasznossága utólag realizálódik. S mindaddig szubjektív jellegű elképzelés. Mert hosszú az út a gondolattól a megvalósulásig, a szubjektív egyéni szándéktól a közösen véghezvitt következményig. Pedig világos, minél jobban megrövidítjük ezt az utat, annál nagyobb lesz a hasznosság, annál gyorsabb lesz a társadalom dinamizmusa. Íme, eljutottunk egy rendkívüli lényeges kérdéshez, amely társadalmi fejlődésünk egészét érinti.

A társadalmi hasznosság az emberek érdekein keresztül tudatosodik. Az emberi cselekvés alapvető mozgatója a társadalmi hasznosság irányába az érdek. A szocializmus viszonyai között ezt az érdeket nem az osztályok antagonizmusa jellemzi. Társadalmunkban a magánérdekben kifejeződő társadalmi érdek az emberek cselekvésének fő mozgatója. Bármennyire is általános ez az igazság és ellentmondásos folyamat megvalósulása, végső soron a szocialista tulajdonviszonyok logikus következménye. Messze vezetne annak vizsgálata, hogy a mi viszonyaink között a magánérdek és a társadalmi érdek hogyan épül egymásba. (Nem véletlen, hogy filozófiai irodalmunk egyre nagyobb érdeklődést tanúsít e kérdés iránt.) A mi szempontunkból itt az az érdekes, hogy nincs alapvető és kizáró ellentmondás az érdekek között, hogy a társadalmi érdek nem mint elvont általánosság, hanem mint konkrét személyhez kötöttség jelen van az emberek magánérdekében. Ahhoz, hogy egy gondolat, elképzelés megvalósuljon, elnyerje mások egyetértését, kiváltsa cselekvési szándékát, nyilvánvalóvá kell válnia a közös érdeknek. A közös érdek ebből a szempontból a magánérdekekben jelenvaló közösség, amelynek felismerése a közös cselekvés feltétele.

A kezdeményező, újra törő ember mélyebbre lát az érdekek szövevényében. A pillanatnyi közvetlen érdek mögött észreveszi a távolabbi, ma még közvetett érdeket is. Mert az emberi érdek nem változatlan, örökös dolog, s a kezdeményező ember éppen ezt a változást, az újabb érdekek felismerését és ezzel együtt a közösség s az egyes ember nagyobb hatalmát az anyagi és szellemi értékek teljesebb birtokbavételét képviseli.

A szocialista világnézet élő, eleven, szüntelenül változó világra vonatkozik, amelynek természetes mozgatója a szocialista gyakorlat. A legáltalánosabb osztályérdek felismerése, s a legáltalánosabb osztálytudat még nem garancia a tényleges, haladó, forradalmi gondolkodásra. Az egyes ember nem azzal válik szocialistává, hogy magát szocialistának vallja, hogy állandóan szocialista meggyőződésére hivatkozik, hanem azzal, hogy az osztály s a szocialista társadalom szükségleteit, érdekeit gyakorlatilag képviseli. Ez felismerést, merész bátor gondolkodást s valóságos forradalmi magatartást jelent.

Ezért a kezdeményező ember a szocializmus természetes embere, a szocialista világnézet igazi hordozója, gyakorlati megvalósítója.

Az ember sorsa nemcsak a győzelem. S ezt a sorsot, ezt az emberi sorsot nem mindenki vállalja. Aki nem akar győzni, aki csak létezni, meghúzódni, félreállni akar — a konformista — a szocializmus legveszélyesebb ellensége. Az embernek győzni akarásával, újat akarásával együtt vállalnia kell a tragikus bukás, vagy a tragikomikus megaláztatás veszélyét. Nincs és nem is lehet olyan társadalom, míg ember az ember, hogy ezt a sorsot elvegyék tőle. A prométeusi ember — Marx embereszméje — ezért a szocializmus természetes emberideálja.

Az új gazdasági mechanizmus ma még jórészt gazdasági értelmét, jelentőségét értékeljük, magyarázzuk, emberi értelmét és jelentőségét alig-alig. Nem mintha lényegtelen lenne a majdan kibontakozó gazdasági haszna, előnye. De emberi jelentősége ezzel együtt talán nem kisebb. Azzal, hogy a gazdasági mechanizmus a társadalmi és egyéni érdek összefüggését belátható közelbe hozza, hogy a felelősséget a döntést meghatározott személyhez, kollektívához köti, új emberi energiákat szabadít fel a társadalom tagjaiban. Az új gazdaságirányítási rendszer legfőbb elvi alapja az, hogy a gazdasági döntés joga és felelőssége azok kezében legyen, akik viszonylag a legteljesebb tájékozottsággal rendelkeznek az optimális eredmény szempontjából. A döntés joga és felelőssége nem válhat ketté a centrális vezetési hierarchia láncában, ahol egyesek jól döntenek, mások azt rosszul hajtják végre. Aki dönt, vállalnia kell a döntés felelősségét is. Vagyis a vezető saját döntése következményén méri le tudását, hozzáértését, s nyilvánvaló, így ítéli meg az a közösség is, amelynek a ve-

1969 AUG

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

AUG

TISZATÁJ
Szeged

asszonyok is, hajnalban már a határt járják, dolgoznak napestig. Sőt, maholnap egyre inkább óvni kell őket, vigyázzanak jobban magukra, az egészségükre.

Szép számok árulkodnak az elmúlt esztendőről. Négy évvel ezelőtt az egy tagra eső jövedelem 10 ezer 800 forint volt, most viszont 20 ezer 760 forint. Majdhogy 100 százalékos a növekedés.

A beszámoló után megtörtént a titkos választás. A 383 szavazat közül egy érvénytelen volt, öten tartózkodtak, a többiek viszont az elkövetkezendő négy esztendőre ismét bizalmat adtak Szitás Ágostonnak. A hozzászólások során többen megköszönték a vezetésnek a fáradságos munkát, nem utolsósorban a jó zárszámadást. Hiszen a kedvezőtlen adottságok ellenére is összesen 8 millió 142 ezer forintot természetbeni és pénzbeni részesedést osztottak ki a tagoknak. Gondoltak a tartalékalappal is, készpénzt és terményeket, állatokat tartalékoltak az idei induláshoz.

Katona Sándor országgyűlési képviselő, a népfront megyei bizottságának titkára hozzászolásában kiemelte, hogy nehéz feladatot oldott meg a közösség, mert nemcsak az időjárással küzdöttek meg a gazdák, ami igen-igen komiszan-mostohán bánt velük, hanem az új gazdasági mechanizmus is sok feladatot rótt rájuk.

— Tiszta lelkiismerettel mondhatom, hogy ez a szövetkezet megyei vonatkozásban is számottevő eredményről tanúskodik, ott van az élvonalban.

Délután Szegedre, a Tisza Szálló koncerttermébe vonultak a szövetkezetiek, ünnepelni. Ritka jubileum az ilyen. Ritka szép zárszámadás.

Húszéves a közösség.

1021

KUKOVETZ NANA: OLASZ VÁROSRÉSZLET

Kukovetz Nana

Húsz esztendeje dolgozik a közös gazda
62 esztendő van mögötte, nehéz életúttal. A
nyavilágban, a mindennapi kenyérért híven
kat. Sokat tudnának erről beszélni a csókás

Aztán meg elkerült Jakabszállásra. Pró
totta, nem nagyon boldogult az akkori vil
Élte a kubikos, vándorló emberek életét. F
ahová a munka, a szűkös megélhetés par
kellett — be a városba, Szegedébe. Amikor megalakult a faluban a termelőszövetkezet, ő is az alapító tagok között vállalta az új életet.

— Kevesen voltunk, jobbára kubikos, semmitlen emberek. Eluntuk már az örökös vándorlást, gondoltuk, megsikeríti életünket a közösködés. A gépállomás segített akkoriban bennünket. Bízni bíztam én a földben, nagyon. A munkával se fukarkodtunk. De nem akart sehogyan sem jóra sikeredni az élet.

Vallatom az öreget. Húsz esztendeje jár a határba, a szövetkezetbe. Húszesztendős a kiskundorozsmai József Attila Tsz. Varga Sándor 13 esztendeje takarmányos. Öt gyereket nevelt fel, mindnek szakmát adott a kezébe. De hűtlenek lettek a földhöz, az iparban vállaltak munkát. Mert akkoriban szűköcskén fizetett a föld, jó esztendő volt, ha kisikeredett a mindennapi kenyér.

— Az ötvenes esztendők, azok nagyon szigorúak voltak. Járt ránk olyan év, hogy a kenyeret alig kerestem meg, s még visszatartoztam 500 forinttal. Sokan elfelejtették már azt az időt. Én is felejtgetem. Mert jóra jött minden, más már ez a szövetkezet, alig ismerni rá. Bőven jut a jóból. Aki dolgozik, autót, házat vehet. Keresünk. A legnagyobb baj, most már kifelé megy az ember a világból. Pedig igazán most akarna élni.

Kevés beszédű Varga Sándor. Meg hát a régi világra se emlékszik szívesen. Legjobb lenne elfelejteni.

Jubileumot ünnepel a közös, s ünnepel Varga Sándor is. Két évtized van mögötte. Munkával, fáradsággal meg kitüntetéssel.

— Gratulált az elnök. Meg az országgyűlési képviselő is, Katona Sándor. Jólesett. Hátha még a 25 éves évfordulót is megérem, s a szövetkezetben ünnepelhetem.

Bizonyára így lesz. A szövetkezet gondol tagjaira, tisztelettel adózik az alapítóknak, az öregeknek.

A szövetkezet irodájában egy fénykép lóg a falon. Bekeretezve. Egy fekete fejkendős, fekete ruhás asszony lépked a juhok előtt. Háttérben felismerhető Komáromi Gergely juhász alakja is. Hű emberei voltak akkoriban a közös gazdaságnak, ő és a felesége. Hosszú éveken, fáradságot nem kímélve dolgoztak éjjel-nappal a szövetkezetben. Hűségesek a kollektívához ma is, pedig az öregség, a nyugdíj elszólította, elparancsolta a mindennapi munkából őket.

Az öreggel tegnap a József Attila Termelőszövetkezet zárszámadásán, Kiskundorozsmán, a filmszínházban találkoztam. Ezeket mondta:

— A régi urak mindig azzal érveltek, ha mi, kommunisták a titkos választást követeltük, hogy a magyar ember nem ért még meg erre. Hát ez a közgyűlés, ez a választás is azt bizonyítja, tudunk élni a jogainkkal. Igaz, én már nem vagyok aktív tagja a szövetkezetnek, de jó néhány évi fáradozásom, izzadságom van benne, a feleségemnek meg 17 esztendeje. Azért merem mondani, ennek a jogán, nem mindegy az, ki az elnök.

Nézegettem a közgyűlésen résztvevőket. Megelégedettség, öröm sugárzott róluk. Helyeseltek „Gergő bácsinak". Ismerik. Hiszen annak idején elvállalták ketten feleségével a juhászkodást, s mindenki úgy mondja ma is róluk, amit szakmailag nem tudhattak, azt a lelkiismerettükkel, a szívükkel hozzáadták. Panasz nem érhette sohasem a munkájukat. Először az öregember ment nyugdíjba, veterán nyugdíjat kap, havi 1700 forintot. A felesége csak tavaly vált meg a termelőszövetkezettől, s előtte Pestre hívták, kormánykitüntetést kapott. Ezek után az idei zárszámadásról sem maradhatott el a Komáromi család.

Előtte, Komáromi Gergely felszólalása előtt, annak rendje-módja szerint megtörtént a kiskundorozsmai József Attila Tsz zárszámadása. Szitás Ágoston elnök ismertette az elmúlt esztendei eredményeket, megemlítve a jók közül is a legjobbakat, akik derekasan kivették részüket a munkából, így például két asszonyt, aki a tehenészetben dolgozik: Pintér Jánosnét, 784 munkaegységet teljesített és Lázár Istvánnét, aki 594 munkaegységet ért el. Mert ebben a szövetkezetben nem kell munkára kérni a tagokat, szíves-örömest mennek, még az 50—60 esztendős öreg-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

H. Kulcsárné Rózsa

1968 MÁJ 10

1021

Képzőművész bemutatkozása

a Katona István Társaság ülésén

A Katona István Társaság gyűlésén dr. Havadi Nagy Andrásné Kukovics Rózsa képzőművészeti munkáinak bemutatásával tartott székfoglalót.

Akvarell, pasztell és ún. kapart technikával készült gazdag képanyaga most került először bemutatásra. Kalocsa és vidékének jelenlevő öntevékeny festői elismerően bírálták a külföldi úton készült friss ihletésű tájképeket, a remek szinkronizációjú csendéleteket és táblaképeket.

A párizsi Notre Dameról készített alkotását 4—5 változatban is feldolgozta. Kivágásai bátrak és lényegre törők. Erdei kis ház tájképe és öregfa tanulmánya meséskönyvek művészi ihletésű illusztrációja is lehetne. Virágcsendélete mértéktartó színeivel a modern törekvésű, egyéni stílusú képeinek egyik legszebb példánya.

A kalocsai művészek legközelebbi hagyományos kiállításán a nagyközönség is gyönyörködhet majd a változatos, érdekes képanyagban.

A társaság tagjai és vendégei megemlékeztek Raffai Sarolta és Pécsiné Ács Sarolta kitüntetéséről.

Az előbbi József Attila-díjat kapott nagy sikerű irodalmi műveiért, utóbbit Munkaérdemrenddel tüntette ki a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a népművelés terén kifejtett fáradhatatlan munkásságáért.

Raffai Sarolta nemcsak tagja a Katona István Társaságnak, de egy időre sokirányú nehéz munkája és lekötöttsége mellett még annak elnöki funkcióját is vállalta. Örömmel gratulálunk eddig elért nagy sikeréhez, s további munkájához erőt és egészséget kívánunk.

Pécsi Ferencné Ács Sarolta „Gyermekjátéktól a népitáncig" című tanulmá-

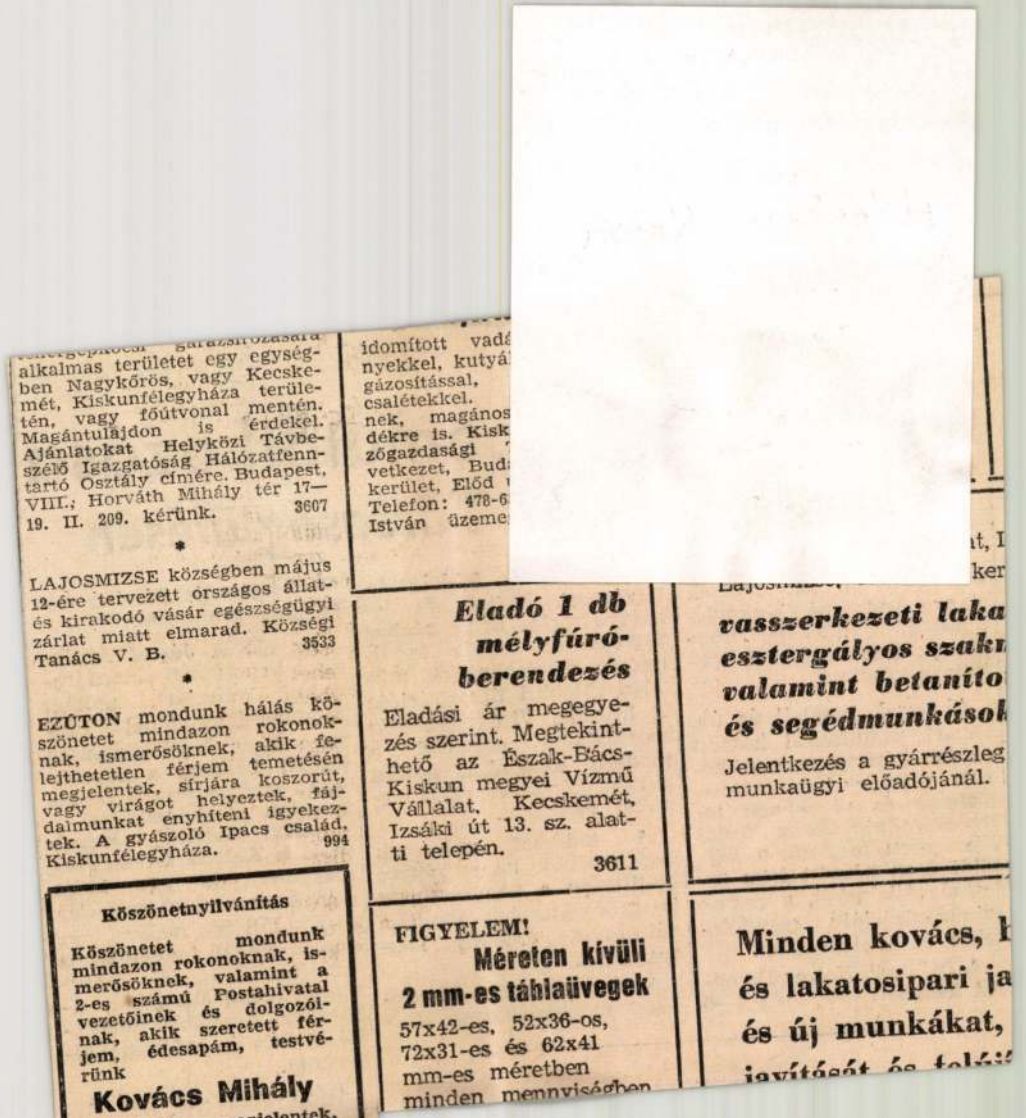

alkalmas területet egy egységben Nagykőrös, vagy Kecskemét, Kiskunfélegyháza területén, vagy főútvonal mentén. Magántulajdon is érdekel. Ajánlatokat Helyközi Távbeszélő Igazgatóság Hálózatfenntartó Osztály címére. Budapest, VIII.; Horváth Mihály tér 17—19. II. 209. kérünk. 3607

*

LAJOSMIZSE községben május 12-ére tervezett országos állat- és kirakodó vásár egészségügyi zárlat miatt elmarad. Községi Tanács V. B. 3533

*

EZÚTON mondunk hálás köszönetet mindazon rokonoknak, ismerősöknek, akik feledhetetlen férjem temetésén megjelentek, sírjára koszorút, vagy virágot helyeztek, fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló Ipacs család, Kiskunfélegyháza. 994

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, valamint a 2-es számú Postahivatal vezetőinek és dolgozóinak, akik szeretett férjem, édesapám, testvérünk

Kovács Mihály

temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot

idomított vadá
nyekkel, kutyá
gázosítással,
csalétekkel.
nek, magános
dékre is. Kisk
zőgazdasági
vetkezet, Budá
kerület, Előd
Telefon: 478-6
István üzeme

Eladó 1 db mélyfúró-berendezés

Eladási ár megegyezés szerint. Megtekinthető az Észak-Bács-Kiskun megyei Vízmű Vállalat, Kecskemét, Izsáki út 13. sz. alatti telepén. 3611

FIGYELEM!

Méreten kívüli 2 mm-es táblaüvegek

57x42-es, 52x36-os, 72x31-es és 62x41 mm-es méretben minden mennyiségben

Lajosmizse

vasszerkezeti laka
esztergályos szakm
valamint betanító
és segédmunkások

Jelentkezés a gyárrészleg munkaügyi előadójánál.

Minden kovács, k
és lakatosipari ja
és új munkákat,
javítását és telj

Kukovicskey Endre

Az Ernst Múzeumban rendezett
Studió '42 c. kiállításon metszetei
szerepelnek.

Tiékör, 1943. jan. 9.

Kukovics Rózsa

KUKOVICS RÓZSA *festőművész akvarelljeiből nyílt meg kiállítás a Csávolyi Művelődési Házban. A tárlatot a bunyevácok letelepedésének 300. évfordulója alkalmából tartott ünnepségek keretében rendezték.*

Népszabadság, 1987. IV. 22

KUKOVICS Rózsa

Szíj Rezső (1915-)
Kukovics Rózsa művészetéről / Szíj Rezső ;
[közread. a] Budapesti Művészetbarátok Egyesülete. –
Bp. : Bp. Művészetbarátok Egyes., 1985. – 28 p. : ill. ;
24 cm
ISBN 963 01 5825 6 fűzött : ár nélkül
Kukovics Rózsa (1942-)
75(439)Kukovics R.

KUKOVICS Rózsa

Kiáll.Sopron,Horváth József Muzeu,1992

ism. SZIJ Rezső: Kukovics Rózsa vizfestményei. =
Magyar Fórum,1992. nov.5. 9.

utatót rendez a

esbolt és Teázóba

est, Hess Ändrás tér 4.

ber 21.-én 16 órakor

vezetőt tart:

Marosi Ernő

KUKOVICS Rósa

Sej 1990 79,80.

M.p.ill.

pontot, hogy emberileg politikailag mi a véleünk azokról, akik a rendlétrehozták. (A budametrót sem indokolt leazért, mert annak ide-Rákosiék atomháborús errendszernek akarták teni).

válasznak van egy objekés egy szubjektív része. lőbbi egyértelműen kiolható a bárki számára hozhető statisztikai adatok-Tény, hogy a magyar kualig több mint tíz százdolgozik az Akadémia eteiben. Az egy főre eső gatás itt (1060 eFt/fő/év) minimálisan magasabb tlagnál (1044 eFt/fő/év), szemben a tudományos kció körülbelül kétszer sabb (pl. 100 kutató ors átlagban évi 27 külföl-megjelent dolgozatot köaz akadémiai intézetek-59-et). Egyes tudományban az Akadémia túlsúég nagyobb.

át szakmámban, a molekis biológiában például az két országos konferenrendeztek, mindkettőn az gzott előadásoknak jóval mint a felét egyetlen miai intézet adta. Hangzni szeretném, hogy ezek atok nem értékítéletek, és jelentik azt, hogy a többi ban ne lennének kiváló ek és csoportok. Egyszerűen csak annyit jelentenek zom, hogy *legkevésbé*, mert sajnos mindezek **azért** *ott is* előfordulnak.

Közel a szellemhez

Az MTA kutatóinak ragaszkodását ehhez az intézményrendszerhez tehát kizárólag az magyarázza, hogy itt közelebb érzik magukat a tudomány és kutatás valódi szelleméhez. Ehhez hozzájárul, hogy az ugyancsak sokat gyalázott akadémiai bürokrácia gyakorlata kutatás- és kutatóbarátabb környezetet jelentett, mint bármely más hazai kutatóhely főhatósága. Ezt a kétségtelenül szubjektív és adatszerűen nehezen alátámasztható véleményt, azt hiszem, bármelyik magyar kutató megerősítheti.

Mindebből természetesen semmiképpen nem következik, hogy az akadémiai intézethálózat nem változtatható és változtatandó, hogy nem kellene a kutatóhálózatot szorosabban összekapcsolni az egyetemekkel, sőt helyenként az arányokon is változtatni. *Feltétlenül szükség van* szigorú minőségi követelményeken alapuló *karcsúsításra* is. Nincs még megnyugtatóan megoldva az az alapvető kérdés sem, hogy a központi hivatali főhatóság jellegének megszüntével *hogyan történjék a kutatóhálózat ellenőrzése*, az erőforrások elosztása. Én, sok

Kukovszky Károly

Kassai műlakatos

l.

Wick Kassa tört

342. l.

A 197. sz. BAROSS cserké

Budapest, IV., ker. Bástya-u.

Csak egy pengővel járuljon
cserkészünket elvihessük az

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Urunk! A

Az 1933. év nagy erőpróbája le

A nemzetközi világtáborozás. Ja
kivüli követelményeket és feladatokat álli

A Baross Szövetség cserkésze
részüket. Egyfelől a felelősséget érezzük,
patok minden erejükkel részt vegyenek a
szeretnénk, ha az ilyen ifjuságí világtal
részesülhetne minden cserkészünk.

Elvünk, — amelynek eddig a j
csületes munkája alapján mindig eleget

Kukovszky Karól

mülakatos

l. Wickkassaidóm

193. l. - 315. l.

M.D.K.

Kuktics János, ötvös mester

Veszprémi mester. 1764-ben házat vett Veszprémben. Sokat pereskedett, adóságai voltak. 1780-ban már nem volt életben. Felesége házasságot kötött Kartinelli Károly ötvössel. Céhen kívüli mester volt, legényeket foglalkoztatott.

Somogyi Árpád: Adatok a veszprémi ötvösség történetéhez. 296. o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 2. Veszprém 1964

Kukucska Lestő

8 órai Ujság

1925 márc. 15.

KUKTITS János ötvös

1775 Veszprém

amikor csőd szélére kerül eladja
tányeit és „kári mobiliáit"

TSz 2000/1-2. 101

34. *Granasztói* i. m. 46.
35. *Lővei* i. m. 11.
36. „A piactérrel ellentétben csak az 1560-as évek 'másodlagos' rendez a város nyugati végén, a Rába hídja felé nyílott Bécsi-kapu mögöt sz. épület előtt, a tér alatt csak a 19. sz. végén temettek be egy pi és 1567-ben még házat jelöltek..." *Lővei* i. m. 17.
37. *Lővei* i. m. 10-13. az alábbi középkori eredetű házakat sorolja fel: ca 1. számú ház nyugati, Széchenyi térre néző szárnyában, Széche középkori ház. Széchenyi tér 2. földszintje a középkori pincebolto számú ház Gyógyszertár közbe eső része, Liszt Ferenc utca 10. Te
38. *Granasztói* i. m. 44. A kora középkori települést „szláv elem"-nek v lepülésszerkezetről: Winkler Gábor: Egyházi épületek a falusi telep gos Népi Építészeti Tanácskozás előadásai. Békés, 1994. szeptemb jos et al. Békés, 1994. 82-91. valamint *Winkler Gábor:* Szigetköz tele Kézirat. Bp., Győr, 1994.
39. *Locsmándi Gábor:* The Development of Social Housing in Budapes térképén az eredeti „rostos" utcarendszert 1871-ben szabályos, sak tal „rajzolták felül". 4-9. ábra
40. *T. Szőnyi Eszter:* Arrabona topográfiája. Győr, 1992. 20-25.

(Az 1., 2., 3. a-b. felvételt ill. rajzot a szerző készítette.)

KUKUCSKA János szobrai

VARIÁCIÓK EGY ÁLOMRA
címmel Fahssi Soraya kerámiáiból és Kukucska János szobraiból és grafikáiból nyílik meg kiállítás a soproni Toronygalériában (Szent György u. 14.). A tárlat március 28-áig, hétfő kivételével, délelőtt tíztől délután hatig tekinthető meg.

MN 1999. márc. 12.

glalása

íni szemléink során tett meg-
nak eredményeit összevetve,
Pécs, Király u. 17. számú ház
ran másodlagos forrásokból

Mdk

Kukucska Mari népmüvész
Decsi.

A sárközi Lunzések és szöttesek nagy ismeröje.

/. Népmüvelési tirek
Népmüvelés 1958, 9. sz 31. l

MDK

Kukucska Vince, ötv.zom.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

43.1.

Kukucska Vince

ötvös

1933-34

Iparm.Isk.Évk.

1930-34. 45-l.

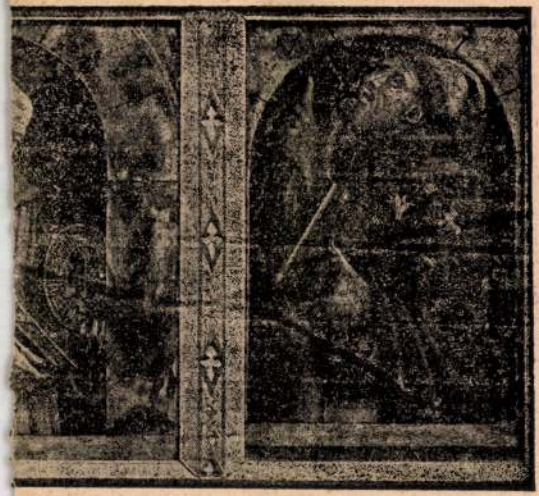

entura, Bernardin és Domokos.

risztus sírbatétele

a, tempera, 27×27·5 és 28·5×27·5 cm.
z Ipolyi-gyüjteményből.
Őszi kiállítás 1930., Ipolyi, 76. szám. (Az utóbbi kép.) — Berti Toesca, 956. l. (Velencei iskola, XIV. sz. első fele.)

MDK

Kukuli

Felvinczi Takács Zoltán: Hollósy Simonról.
SzM évk. I.köt. Bp. 1918. 151-177. l.

Kukuli Ferenc

foto

Lyka München

70.l.

Kukuli

festő

l.

Szépm. Múz. Evk

I. 163. 1

nyeg,
XVII. század

Teppich,
VII. Jahrhundert

őnyeg,
VII. század

eppich,
I. Jahrhundert

I.

III. 436. Kukuli Ferenc, 23 éves, kath., szül. Dénesden, Magyarországon, elhalt atyja magánzó volt, Hackl élő modelles osztálya, 1887 okt. 18.

Som 187. l.

) balra, tojásdad medaillonban. Fej-
főkörőjéről fátyol omlik le, s fodrok-
an vágva. Mellét a Mária Terézia rend
ül babérlevélfűzér karolja át s a talap-
csáfzári, magyar s cseh korona mellett
kard hever s ez utóbbinak kersztvasá-
:. Felirata a talapzaton:

Rom: Imperatrix
ria. nat: 6. Juni 1772."

a hátterünk 13.7: 8.5 cm.

191/93 № 1858.

Kukuly Ferenc

festő

lásd

Csók István.

Rippl-Rónai és

ein.

Nyugat

1935 majus.

Csók csomagyaban

Zsukuli Ferenc

1883/84

Ferképzomfoiskèvk

106, C.

Kukuli Ferenc

mit Dénesden (Possony m)

1864 sept. 6

1884/85 I - vendéglat

1884/85 II " —

Herkules szobor IV. 154.

Kukuli Ferenc

Hist. Deinesden (Pozsony m.)

1864 Sept. 6. Rk

6 gim. Nagyszombat-
ban

1883/84 I. előkészítő osztály

~~Hall. felső kár. II. 88.~~

~~[illegible]~~ 1903 VIII. 22.

48 intézet [illegible]

~~A vidéki könyvtáraknak az 262/1901. sz. aktu szerint feltarolttaknak, továbbá a 28 vesz prémi muzeumnak, és a Töffségnek szétosztatik~~ A Magyar Könyvszemle 1903. évi 1.2. füzete ~~48 példányban~~ szétkiadatik ~~49 db~~ (444/903)

?

Kukuli Ferenc

szül Dénesden 1864
szept. 6
1883/84 I. II. vendéglát

Hún halmok IV. 230

Kukuli Ferenc

Művészet 1912. 187
– 1915. 98

FMKE V.62.

Rukuli F.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás éve 1887.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

Kukuly

l.

Csókerul

16. l. 26. l. 27. l.

89. l.

Kukuly MDK

Csók a Hollósy társaságához tartozó és egy müncheni kiskocsmában mulatozó művészek között emliti nevét.

Farkas Zoltán: Csók István. Bp. 1957. 58. l.
Csók "Rippl és én" c. kiadatlan kéziratából.

Kukurelly

festō 1844

l.

Kat. Szemere aukció

344. sz.

Püsky János, Kalocsai csek

VI. 249

— — arckrepe VI. 250

Kukurelly Lajos
festő
Andocsról (Somogy m)
1833-ban 19 éves.

Kukurelly Lajos, festő, Andocsról (Somogy m.), 19 éves korában, 1833-ban iratkozott be és 1835 júl.-ig a Kupelwieser vezetése alatt álló antik rajzosztálynak hallgatója volt.

lása
Fleischer Bécs. 62 l.

T. 3959.

ástyákkal megerősitett vár foglalja
H F-on át czölöpökön nyugvó hid ve-
F. partján a hegyek tövében város
gő mondatszalagon, mely fölött ábrák

l-Schnitt olvasható.

7.4 : 11.5 cm.

Kukurelli Ludwig

21 évés, stul Andotsch
in Ungarn

1834
21
1813 + 1864 člen.

Bècsi akadèmia
Ujhèry

Matyó ól V. 179

Kukurelli L Pesten.

1842. pesti műegyl.

Magdolna megtérése. Olaff.

Kopácsy József primás
Anlayd.

I döntül Künmaradt jegyes-
pár. Olaff

L.

Kukurelli Lajos

festő

1864 ben már nem élt

A városlödi kalvária

Jézus Eminencsiéből festett

meg hat jelenetet.

Kopácsy József érsek Róma-

ban Egyéztette.

Gulden István. A város

lödi plébánia tort.

Magyar Szion 1864.

938. l.

KUKURELLI *Lajos*, festő, * Andocs 1813, † 1864 előtt. 1834-ben a bécsi képzőm. akadémián, majd Kopácsy József érsek támogatásával Rómában tanult. 1842. a Pesti Műegylet kiállításán Magdolna megtérése és Időn túl künnmaradt jegyespár c. olajfestményeivel vett részt.

Ex. G. I. 604 L

Mária Amalia Ihgnő

Derékig, talapzatra
van ábrázolva. Hajo g
ruhájának hiszett dere
vállszeretetten viseli. A ta
nek gyomrán czimer látha
szágalmát veszünk észre.

MARIA AN

Römische Kayserin, in
in Ober- und Nieder-
Pfaltz Gräfin bey Rhein
Land-Gräfin zu

s alól balra: „F. Lippol
jobbra: „C. H. M

Rézmethet,

~~937~~
95

Kukuli Ferenc, festő; szül. 1864-ben Dévesden (Pozsony vármegye).

1887-ben a münchani képzőművészeti akadémián Hackl élő modelles osztályán tanult.

Somogyi Miklós: Magyarok a müncheni képzőművészeti akadémián. Művészet. 1912-187.l.

Kulai vk. plébánia

templom

menyeretfestmenjének

vezlete

repr.

Kiss Bibl. Math. Mag.

395. l.

Kulai József

ferencrendi szerzetes
szobám Pécsett

lásd

Exner Lajos

csomagjában.

Kulai László

Kiállításon van részt, Szegeden

A.L. Két kiállítás nyílt Szegeden
Délmagyarország, Szeged 1970. május 1.

MDK

Kulai László szobr.

n.t: Az első O. Vasutas Képzőm.Kiáll. Kis Ujs.
1951, aug. 26. 4. l.

MDK

Kulai László

Férfi fej, gipsz

I. Orsz. Vasutas Képzőműv. kiáll. 1951. aug.
6. l.

Kulai László

Szabad Művészet

1957. 423. l.

y
---

l 16 azaz tizenhat darab példányt
ától átvettem.-
március hó 13.

S Haasztedány

miniszteri titkár.-

Vlagyim Kulakov, vendégművész

Az idén 18-an dolgoznak a kecskeméti alkotótelepen. Öten a Szovjetunióból érkeztek, a többiek magyarok. – Vlagyim Kulakovnak az esténként megrendezett előadások, konzultációk, vagy viták, jól tükrözik a magyar szamakincset, a folklor hagyományait, a helyi ízlésvilágot.

Pavlovits Miklós: Látogatás a kecskeméti zománcművészeti alkotótelepen.
Petőfi Népe, 1978, júl. 30.

MDK

Kulbe

Grafikus nyomdaz

2/ Vonalékitmények.
Modern és modernizált renaissance
ékitmény minták. Finom vonalvezetés.
Lekkének illusztrálásához.

Kulbe: Modern accidens-munkák.
Grafikai Szemle 1892. 8 z. 126-127.

Heute

Quartalsversammlung

Verschiedenes
Anfragen u. Mitteilungen, Vorschläge
Festsetzung nächster Termin Vortrag
Unterschrift Führer Schriftf.

Heute: Vorlesen Protokoll - Kassenbericht.
Quartalsversammlung 1892. Bl. 150-151

MDK

Kulbe

nyomdáz, grafikus

Illusztrációk. Mellékletek.

1) Kulbe: A modern accidens-munkák
ennü eikkéhez.
Mindkét mellékletet a eikkiró rajza.

Vegyesek: Mai mellékletenik
Grafikai femle 1892. 7 z 115 o

Hradec Králové

Dne 17. září 1915.

Milý Jaroslave!

Dostal jsem Tvůj dopis a velice se mi líbil. Jsem rád, že jsi se dostal do Prahy a že se Ti tam líbí. Já jsem tu pořád stejně. Dnes jsem byl na procházce s Vaškem a Jirkou. Byli jsme v lese a sbírali jsme houby. Nasbírali jsme plný košík. Vašek našel jednu velkou hřibovitou houbu. Jirka našel asi 20 kozáků. Já jsem našel 3 hřiby a 15 kozáků. Dnes jsme měli k obědu houby. Byly moc dobré. Vašek se ptal, kdy přijedeš. Já jsem mu řekl, že asi za 14 dní. Vašek se těší, až budeš zase tady. Jirka se ptal, jestli jsi viděl Pražský hrad. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Petřínskou rozhlednu. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Petřínské bludiště. Já jsem mu řekl, že ano. Jirka se ptal, jestli jsi viděl Vltavu. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Národní divadlo. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Hradčanské náměstí. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Staroměstské náměstí. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Staroměstskou radnici. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Orloj. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Karlův most. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehrad. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradský hřbitov. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradskou skálu. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradskou pevnost. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradskou kapli. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradskou věž. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradskou bránu. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradskou zeď. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradskou studnu. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradskou lípu. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradskou kapli. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradskou věž. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradskou bránu. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradskou zeď. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradskou studnu. Já jsem mu řekl, že ano. Vašek se ptal, jestli jsi viděl Vyšehradskou lípu.

Tvůj kamarád Václav Novák

Ondřejov čp. 115

MDK

Kulbe
accidenszedő

„Graplische Skizzen" prospektusa
"mint melléklet (német nyelvű)

—: Vegyesek: Mellékleteink.
Graplikai Szemle 1892. 10 z. 16 s. l.

MDK

Kulbe

Tervező

Levélfejek.
Kulbe tervezte xilográfia segítségével készült.
Mellékel a Grafikai Szemle 1892. 11. számához

—: Mellékletnek
Grafikai Szemle 1892 évf 11, 183 L.

mDK

Kulbe

nyomdász tervező

üdvözlő jegyének, és a „haladás" jeligéjű pályamunkának összehasonlítása (mely plágummal lett vádolva) ábrában.

— Roth Lipot: Replika
Grafikai Szemle 1894 évf 67. 98l.

MDK

Kulbe Károly

Tervező nyomdász

Melléklet, új irisz nyomással. Vázlata Kulbe munkája.
Melléklet a Grafikai Szemle 1893 évf 3 f.-hoz

— e: Új irisz-nyomás
Grafikai Szemle 1893 évf 3 f. 39 l.

MDK

Kulbe Károly

nyomdász tervező rajzoló

Címlapja mely a berlini Woellmer Vilmos betűöntödejének nyomdájában készült. „Díszes és faláló" (mintakönyv-címlap)

(!) A német nyomdász-egyesület nemzetközi mintacseréje

Grafikai Szemle 1894 évf 4 z. 55 l.

Kulbe Karl

betüterverő

1893. Évről Budapes-
ten működott

l.

Löwy II. 111. l

Mo B Kr. 2420/II.

n.

Garmond 37.

A Szent Jakab-kápolna másik
helyreállitása óta áll itt.

A nyugati karélyban álló Már
mellékszentélyéből került ide.
Szekrényében a középkori felsze
készült Madonna szobor áll. A M
a vaskos fogadalmi gyertyák, amel
valók.

A keleti karélyban álló Szen
tották fel az apátsági templom
reszt helyére. A szoborcsoport
egyformán általános Kálvária-ti
Ennek az oltárnak két oldalá
század második feléből való gye
egyházlátogatási jegyzőkönyv sz
állottak.

Figyelemre méltó még a Jó Pás
készült ~~kixx~~ szószék ~~ar~~ tetejét
nyugodt formáival érdekes és kiv
áramlatnak, amely a 18.század m
rokokó játékosság mellett is élt

KULCAR PRIKA, festő

Pannon táj-pannon ember kiállitás Muraszombaton,1967 VII.16.-IX.loä-ig.-Sokan a szabad képzettársitásban keresik az újat.Igy például a csáktornyai festőnő Kulcar Priska is.-Lásd: Furulya. c.festményét. 282.old

BERTALAN LAJOS: Kiállitási napló 1967. 274.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 2.szám, 1968. Szombathely

MDK

Kulcsár
bronzmunkák

Lukács Zs: Egyházművészeti kiáll. Magyar Iparművészet, 1908, 257-258 l.

MDK

Kulcsár bronzmüves

Ipm.Társ. karácsonyi kiáll. tárgysorsjáték...
Magyar Iparmüvészet 1902.

MDK

Kulcsár és társa

1900-ban ötvös és rézművekért elism.okl.-lel tüntették ki.

Cikk: A magyar iparművészek törzskönyve.

Magyar Iparművészet, 1903. 153.l.

MDK

Kulcsár és Tarsa

Márványkandalló a főhercegi ebédlóben.A bronzokat készitette Kulcsár és Tarsa.Kép 190.l.

M.I. 1903. 190.l.

Kulcsár Ágnes

a Studio Versenyen 3 műsorjelöltjének kiál-
lítása nyílt nov. 28.-án, képeiből

Napló, 1941. nov. 28.

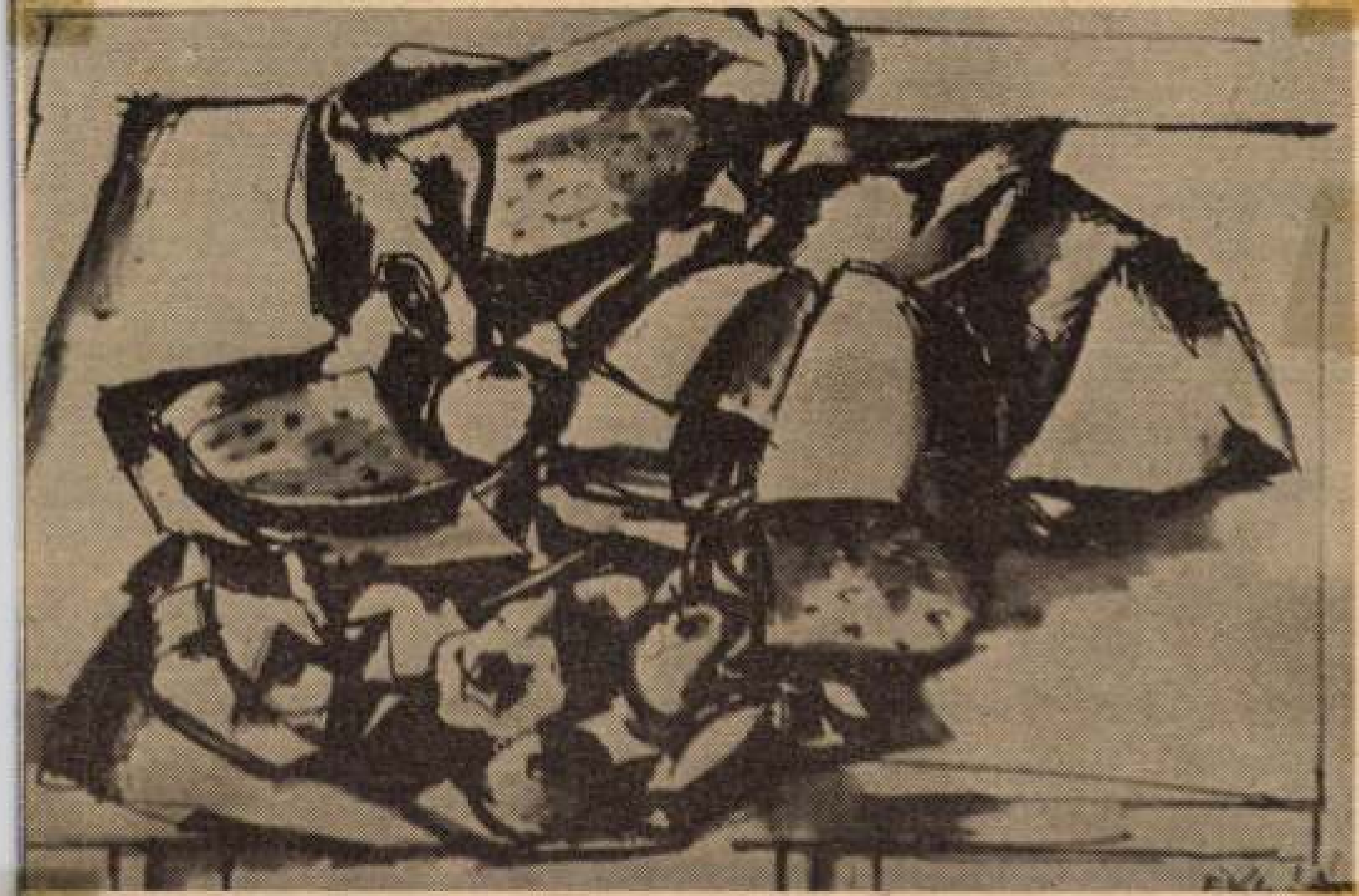

A második díjas veszprémi E. Kulcsár Ágnes műve

Húsipari Vállalat központjában, ahol már befejezés előtt áll az új, a belföldi igények kielégítését szolgáló húsfeldolgozó üzem építése. A gépek és berendezések szerelése annyira előrehaladt, hogy *a készültségi fok már meghaladta a 90 százalékot.*

Az új, 83 millió forintos befektetéssel épülő, 2600 négyzetméter alapterületű húsfeldolgozót az Élelmezésipari Tervező Vállalat dolgozói tervezték. A kivitelezést 1974 tavaszán a Veszprém megyei Állami Építőipari Vállalat pápai építésvezetőségének dolgozói vállalták. Az anyagi fedezetet bankhitelből és az Állatforgalmi- és Húsipari Tröszt műszaki fejlesztési alapjából biztosították. A gépek és termelő berendezések hazaiak: rozsdamentesek, a legkényе-

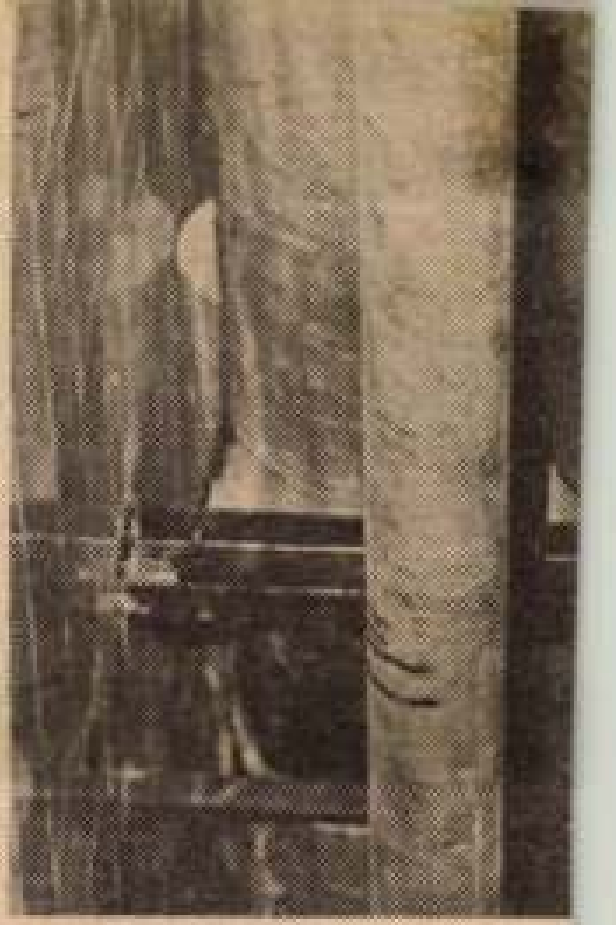

Az AGROKOR sz emberei poliuretá lózatot. Süle Géza

E. Kulcsár Ágnes festő

Kiállítás Varpalotán

Napló (Veszprém), 1975. nov. 28.

SAJTÓ
BUDAPEST, IX.,
Telefon: 138-068.
DÉLMAGYARORSZÁ
Szeged

1021 Kulai László

Gagarin-kollégium Szegeden

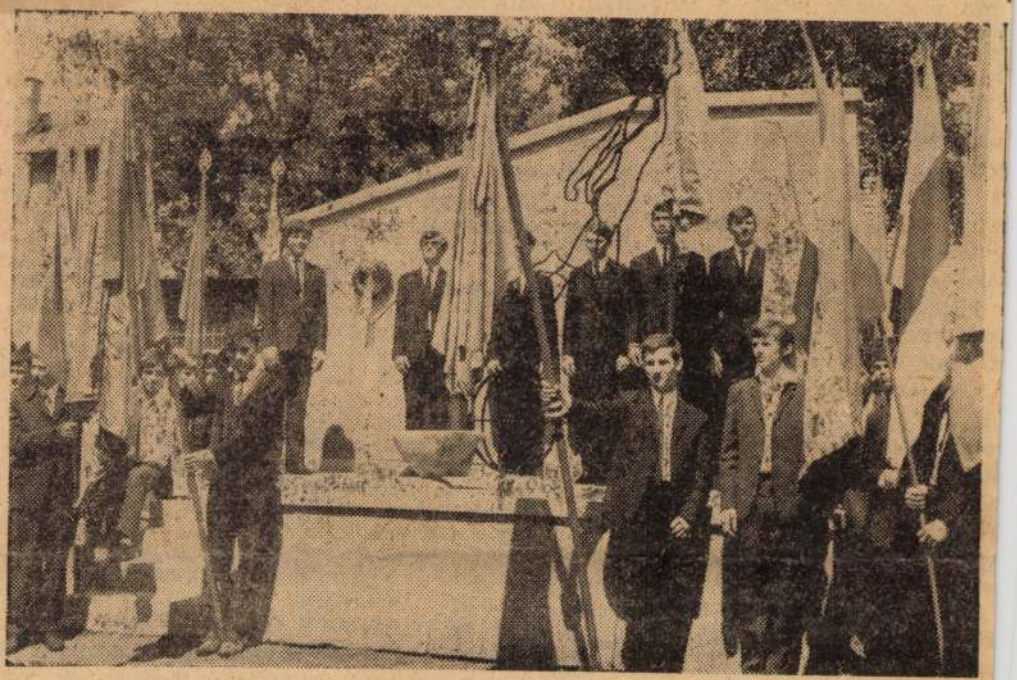

Somogyi Károlyné felvétele

Tegnap kollégiummá avatták a 600. sz. ipari szakmunkásképző intézet tanulóotthonát. Az új szegedi kollégiumot Jurij Gagarinról, a világ első űrhajósáról nevezték el. A Szabadság filmszínházban tartott ünnepségen Hevér László, a KISZ Szeged városi bizottságának titkára a KISZ KB nevében átadta az új kollégiumnak a KISZ KB vörös zászlaját. Az ünnepségen Kunert József, a Munkaügyi Minisztérium osztályvezetője adta át a kollégium működési engedélyét. Ezután az intézet tanulói és a megjelent vendégek, akik között ott volt Deák Béla a városi párt vb tagja, a pártbizottság osztályvezetője és Bódi László országgyűlési képviselő, az intézet repülőtéri kollégiumában felavatták Gagarinnak Kulai László festette portréját, majd a kollégium udvarán rövid ünnepségen felavatták „Az ifjúság szárnyalása" emlékművet. Az emlékmű Zoltai Miklós nevelőtanár munkája. Képünk: az emlékmű avatása.

zabó János emlékezete

téri nagygyűlés miatt. A munkáskül-
június 5-én azzal érvelve, hogy ha a
gnak szabad volt gyűlést tartania és
ációt kibocsátania, akkor szabad legyen
ásságnak is, Bétrixtől gyűlésre és nyi-
kibocsátásra kért engedélyt. Bétrix a
megváltoztatását kívánta, a munkásság
gedett, erre az ezredes megtagadta az
t. Délután a Tisza-kávéházban Dettre
ıdítványozta, este a Munkásotthonban a
g kimondta a *részleges* sztrájkot. Ke-
Béla — Tirts Béla csendőrőrnagy kém-
alapján — följegyzi naplójában: „A
szok már ma abbahagyják a munkát,
ti majd a többi szakszervezet szolidáris
A munkásság a francia cenzúra eltör-
ábódy Zsolt ezredes és Dettre János
biztos főispán visszahelyezését követeli.
ny ellen indított egész mozgalomnak tit-
tői: Tamás, Ligeti, Herczeg, Bartos, Ver-
lla, Tölgyes, Pásztor újságírók..."

ven éve Alsótanyán, a mai Mórahalmon,
sen beszélt a tanyavilág földmunkás
Szabó János és Szalay János, Szeged-
s forradalmi intéző bizottságának két
agja. Felsőtanyán, a mai Balástyán,
Kálmán és Udvardi János szólt a ta-
péhez. Még mindig bizakodtak a világ-
om győzelmében, hittek abban, hogy a
adsereg fölszabadítja Szegedet. A direk-
öplapokon Szegedre csempészett fölhí-
biztatja a város munkásságát:

n hódítók szuronyai mögé menekült no-
épnyúzó, valami sötét lelkű grófi maffia
sai kormányosdit játszik városok terü-
Vérbe akarják fojtani a felszabadult
nunkásosztályt. Ne támogassátok, de
pusztítsátok ki e rabló társa-
kát".

Kelemenék szerették volr
dászok sztrájkját: megkörn
zsőt, Dettre Jánost, sőt Mór
títésre. Móra azonban — Ke
vánsága ellenére — nem kereste ...
rettkormány" (a *Vörös Újság* nevezte így oke
belügyminiszterét. Az ellenforradalmárok még
mindig nem érezték magukat biztonságban: tar-
tottak attól, hogy a Vörös Hadsereg visszaüt, és
fölszabadítja Szegedet, s féltek a franciák eset-
leges távozásától. Kelemen június 14-én aggo-
dalmasan ír a Franciaországban, főként Párizs-
ban zajló sztrájkokról. „Ezeknek a sztrájkoknak
háttere az, hogy az ottani munkásszervezetek az
oroszországi és magyarországi szovjet kormányok
elismerését követelik, és azt is, hogy ezeket
Versailles-ba, a béketanácskozásokra hívják meg.
Ez azonban végeredményben nemcsak azt jelen-
tené, hogy innen a francia csapatokat kivonják,
de ebből világfelfordulás következnék be, mert
akkor mindenütt proletárdiktatúra áll be... ki-
számíthatatlan horderejű eseményekkel állunk
szemben".

Szeged-Külváros direktóriuma és a Forradal-
mi Kormányzótanács figyelemmel kísérte a sze-
gedi eseményeket. A részleges sztrájk hírére be-
küldte a városba Szabó Jánost, Kovács Pétert és
Kondász Ferencet. Kovácsot és Kondászt elfog-
ták a franciák. Kovácsot június 24-én ötévi
kényszermunkára ítélték, s ott pusztult el a
guayanai pokolban. Kondászt átadták a magya-
roknak, s 1922 végéig börtönben ült. Szabó Já-
nost ekkor még nem kerítették kézre.

Ki volt hát Szabó János, a júniusi nagy sztrájk
fő szervezője? A forradalmak történetének van
olyan szűkkeblű fölfogása, amely a Tanácsköz-
társaságot csak kommunisták ügyének tekinti.
A Tanácsköztársaság híveinek bázisa sokkal tá-
gabb volt, mint ahányan a kommunista párt
tagjainak vallották magukat akkoriban! Szabó
János is jó példa erre.

Nem Szegeden született, hanem Törökbecsén,
1884. szeptember 2-án. Édesapja, Szabó Ferenc,
zsákoló volt ott egy gabonaraktárban. Szabó
János szakmát tanult: kötelességédként szaba-

Kulcsár Ágnes, [ ]

A szegedi művészeti szakközépiskola utolsó éves tanulója. Nyaranként kőszobrászattal foglalkozik. Az idén Csurcsics Imre szobrász mellett dolgozik a budai várpalotát és a fertődi kastélyt díszítő szobrokon.

— :(szöveg — fénykép —) 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. aug. 3.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1974 MÁR 23

Napló Veszprém

É. Kulcsár Ágnes

1021

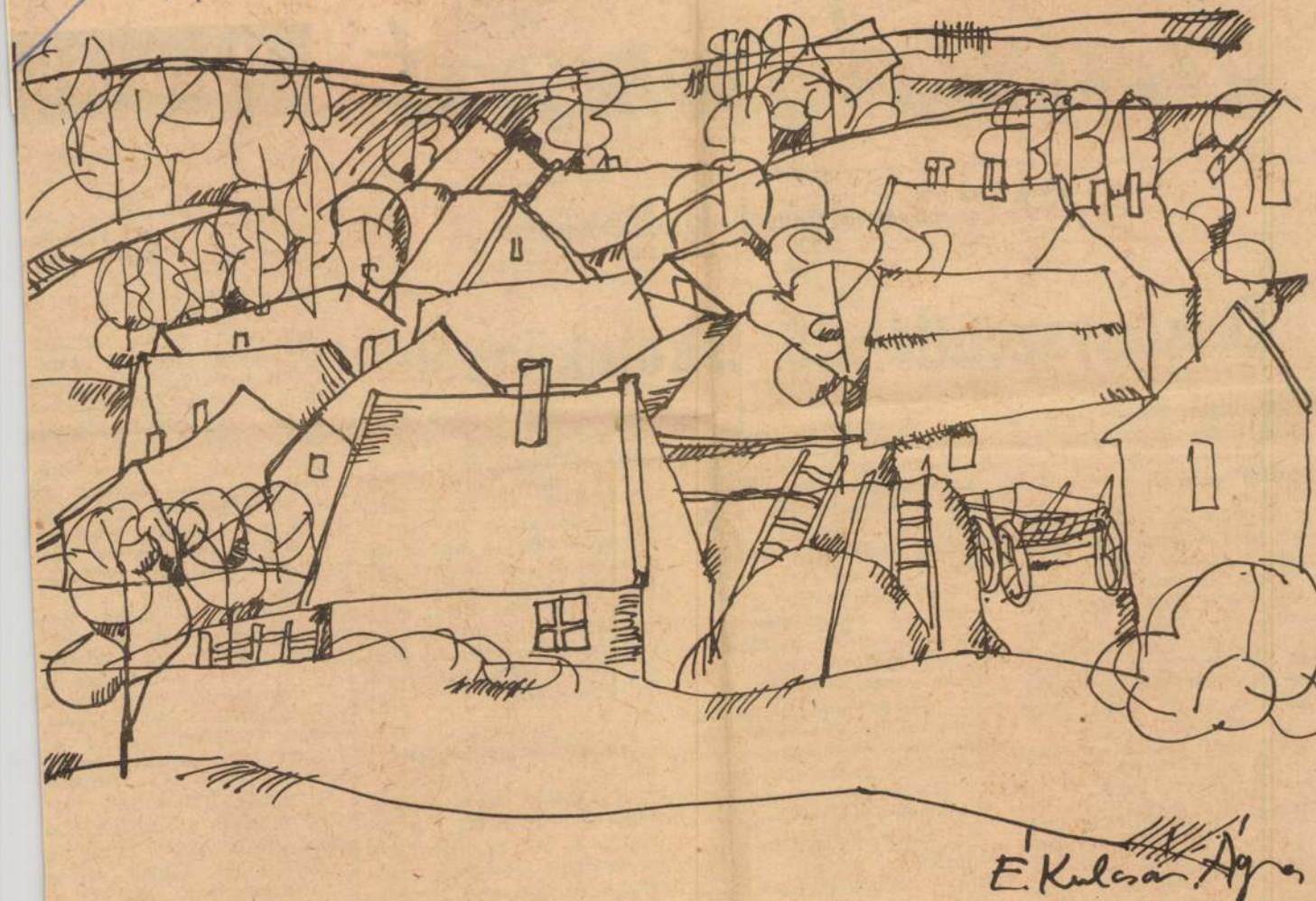

É. Kulcsár Ágnes: Falu

szabad szombat

A NAPLÓ hétvégi melléklete

Bakonyszentlászló, iskolaközpont

Életképes, fejlődő falu a 2100 lelkes Bakonyszentlászló. Bizonyság erre az ötvenhat kis elsősosztályos gyerek is.

Az 1959-ben épült kétszintes négytantermes iskola kicsinek bizonyult már, szükségből hét tantermet csináltak belőle úgy, hogy megszüntették, tanteremmé alakították át a szertárakat, az úttörőszobát és a hivatalsegéd helyiségét. Négy alsótagozatos osztály pedig a két régi iskolában tanul.

Tizenhét nevelő és 330 gyerek munkahelye a szentlászlói iskolaközpont. Húsz gyerek Bakonygyirótról jár át, és ősztől a fenyőfői 5—8. osztályosok is itt tanulnak.

— A fenyőfői szülők egyetlen kérése, hogy községükből a busz később induljon, ne kelljen otthonról már háromnegyed hétkor elindulni

— A tananyagcsökkentés? Most már „helyrerázódik"... Az volt a baj, hogy *nem kaptuk meg időben a javasolt tananyagbeosztást.* Szeptembertől munka közben kellett készíteni a tanmenetet...

Bors Gábornéval, a nyolcadikosok osztályfőnökével az idén végző harmincegy gyerek pályaválasztási gondjairól beszélgetünk.

— Hiába mondjuk nekik, milyenek a városi iskolákban a követelmények, a legtöbben kitartanak eredeti elképzelésük mellett. *Tizen mennének középiskolába, tizenöten szakmunkásképzőbe...* Nem hiszem, hogy valamennyien helyt tudnának állni a gimnáziumban vagy a szakközépiskolában. Féltjük őket, olyan nagy álmaik vannak!

velők foglalkoznak a legifjabb szentlászlóiakkal.

— Enélkül nem is tudnánk teljesíteni az új iskolai programot — mondja az iskolaigazgató —, hiszen nagyon fontos az *iskolára előkészítés.* De az óvodától függetlenül az idén *ismét megszervezzük a háromhónapos előkészítő tanfolyamot,* mert a jövendő elsősök kétharmada nem óvodás.

Üzemi segítséggel

Az igazgató beszél az Egy iskola — egy üzem mozgalomról is. *Az új téglagyárral kötöttek szocialista szerződést.* Például az idei nyári terv: a természettudományos szaktantermet a téglagyáriak segítségével alakítják ki.

Három olyan technikus van

Kiállítás V

Nagyobb szabású, tágabb időszakot átfogó vállalkozáshoz jobban illenék a fenti cím, mint egy év munkáiból vett válogatás bemutatásához. Jobban is örültünk volna olyan kiállításnak, amely szélesebb és mélyebb összefüggésekben láttatja azt, amit *Ortutay Gyula* ír a hódmezővásárhelyiekről: *„Együvé tartja a művészeket az a belső elkötelezettség, amit népünk, az itt élt, szenvedett és harcolt nép iránt éreztek, s az az elkötelezettség, amivel mai harcaiban is egyek népünkkel."*

Tanulmányok egész sora foglalkozik ennek az együvétartozásnak az előzményeivel és a jelentőségével. A nép sorsáért érzett móriczi, bartóki felelősséggel, amely áthatotta *Tornyai Jánosék* munkásságát századunk derekán. Ők *„vallottak a magyar festészetben először vállalón a paraszti sorsról; velük vált a nép a népművészet körén túl is művészetteremtő erővé"* — mutatott rá *Czine Mihály. Ezt a tradíciót* nem annyira az eszközökkel, sokkal inkább a szellemiséggel — erkölcsi magatartással

Kincsár Ágnes (Veszprém)

Győrben, a Xantus János Múzeum képtárában megnyílt a győri művésztelep 8. kiállítása, melyen a művész művei szerepelnek.

K. A.: Kiállítás a képtárban.
Kisalföld, 1977. febr. 20.

Kulcsár Ágnes, grafikusművész

Vetányi Ivánt Profi, amatőr, dilettánsa képzőművészetben

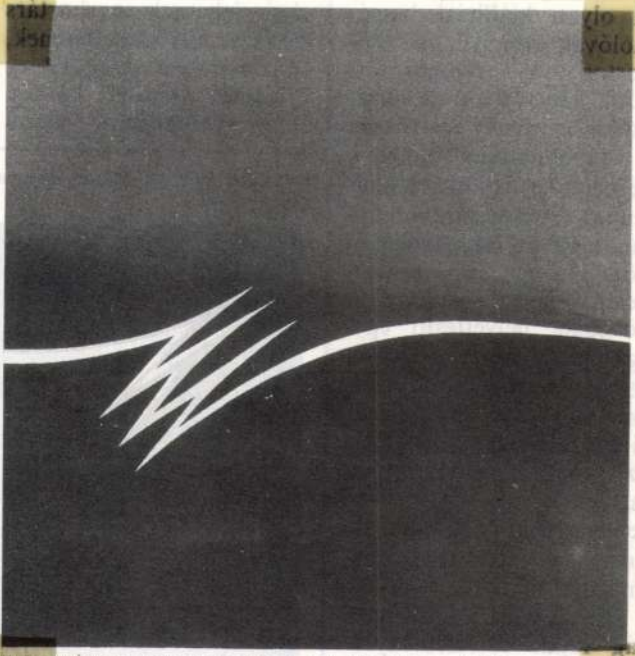

Kulcsár Ágnes: Lendület, szitanyomat, 35 × 35 cm, 1985
(fotók Sulyok Miklós)

Művészet, 1988. január, 3-old.

Kulcsár Ágnes festőm.

A kiállítás megtekinthető
május 3-ig naponta 10-18 óráig

MEGHÍVÓ

A veszprémi Művészetek Háza
tisztelettel meghívja

1998. március 27-én, pénteken 16 órakor
a CSIKÁSZ GALÉRIÁBA
(Veszprém, Vár u. 17.)

KULCSÁR ÁGNES

festőművész
KIÁLLÍTÁSÁRA

Megnyitja:
GÉCZI JÁNOS
költő

Kulcsár Andor

Pattantyus Á. Géza: Gépész és villamosmérnökök kézikönyvét tipografiálta

Dégat Kapott

1 vég magyar könyv, 1962, 3 old.

Kulcsár András

Tolnay Pál: Ipari etimológia: tipográfiája.

Kultúra.

A nép magyar könyv, 1963 30. l.

Kulcsár Andor

Szalay Béla: Fizika.
tipográfia és kötéstev.

Ceulítve.

A szép magyar könyv, 1963. 30. l.

Kulcsár Andor

7. Mikusinszky: Operátorszámítás c. könyv tipográfiája.

Tipografizált oldal repr.

A szép magyar könyv, 1961

Kulcsár Andor

1. Mikrovonalszolgy. Operátor számítás c. könyv tipográfiája.

Tipográfiált oldal repr.

Ó szép mongyos könyv, 1961

Kulcsár Andor

Kalay: Fizika c. könyv
kötése és tipografáit
oldalai (2 repró)

A nép magyar könyv, 1963

Kulcsár Andor

Tolnay: Ipari enzimológia
c. könyv zipografáló
oldalai (szepkó)

A nép magyar könyv 1963

Kulcsár Andor

Mikulinszky: Operátelszámítás
c. könyv tipográfiáját tervezte
Dicsérettel kapott

A szép magyar könyv, 1961, 23 old.

Kulcsár Andor

1.) Tipográfiája és kötéstáblája díszítésében részesült

2.) Tipográfiája díszítésében részesült.

A kiadványokat 1964. évi díjazott és díszítésében részesült kiadványainak értékelése

Magyar Grafika 1965. I sz. 26. l.

Kulcsár Andor

galaxy-n: Terminus szerkezek
c. könyv tipográfiáját tervezte
Diszéretet kapott

A szép magyar könyv, 1961, 23 oldal

Kulczár Andor

Meinke – Gundlach: Rádiótechnikai kézikönyv, tipográfiáját tervezte

I. díjat kapott

A szép magyar könyv, 1961, 25 red

MDK

Kulcsár Anna, 23.é.tisztv.

Öreg néni, szén

Ifjusági Képzőm. és Iparm. kiáll. N.Szal. 1950. jun. 11 l.

KULCSÁR Attila építész

MÉrip 1998/3-4. 84.old

Nyíregyházi Városi Stadion „rekonstrukciója”

KULCSÁR ATTILA*

1. ábra: Főbejárati részlet

2. ábra: Lelátó, építés közben

Építtető: Profi Liga Kft. Budapest, Nyíregyháza Város Önkormányzata
Lebonyolító: Stadion Invest Rt. Budapest
Műszaki ellenőrzés: FŐBER Rt. Budapest
Generáltervező: Pláne és Plánum Kft., Nyíregyháza
Építész: Kulcsár Attila
Statikus: Koncz Gábor, Molnár Attila
Gépészet: Kujbus István
Elektromos: Rácz Géza
Út-, közmű: Major Ferenc
Kivitelező: ISOBAU Rt. Nyíregyháza, KÉSZ Kft. Szeged, BUTLER Európa Kft.
Tervezés: 2001
Kivitelezés: 2002

A kormány sportpropagandája Nyíregyházát is jótékonyan érintette. Kapott 600 milliót a Sóstói úti Stadion fejlesztésére. A címben szereplő rekonstrukció szót azért tettem idézőjelbe, mert a kapott támogatás csak egy szinte zöldmezős lelátó létrehozásához volt elég, segítségével egyetlen szakosztály kapott új otthont, a labdarúgás, és a többi szakág ottmaradt vigasztalan rekeszében a stadion elavult épületegyüttesében.

A megyeszékhely eme legfontosabb szabadtéri sportlétesítménye az elmúlt évben 40 éves volt. Fennállása óta a kezdeti földlelátók mentén számtalan fejlesztésen, rekonstrukción esett át, de legtöbbször egy-egy sportrendezvény előtti „tűzoltó” munkában, – sportszerető vállalatok társadalmi felajánlásával, munkáival, vagyis meglehetősen kókányolva, össze-vissza, fésületlenül.

Most sem történt ez másként, mert a juttatott beruházási keret és a meghatározott funkcionális program csak az előzményeknek hátat fordító épület építményfejlesztésére lehetett elég, az eddig meglévő súlypontot – öltözők, klubház –, fedett lelátókat magára hagyva, stadion túloldalán, a labdarúgó pálya teljes hosszában elbontott földlelátó helyén.

Így természetesen a végeredmény túlságosan heterogén, mert elkészült egy minden igényt kielégítő új létesítmény, mely jelentősen kihangsúlyozza a meglévő környezet elavultságát, szegénységét, hiányosságait.

Az új lelátó a labdarúgás számára készült, a szakosztály – akár nemzetközi szintű – működése számára, a FIFA előírásai szerint. Ez a sporttechnológiai szerkesztésen túl a komfort-előírásokat és a biztonsági követelményeket jelenti.

A nézőtér 3200 fő részére készült. Sorait, magasságát az a helyi követelmény határozta meg, hogy a város minőségi sportját az atlétika jelenti, és művelői számára a lelátón kívül meglévő salakos futókör 600 méteres pályáját meg kellett tartani, így jött ki a 27 soros lépcsőzés, az 5 szektoros elrendezés középen a VIP lelátóval.

A lelátókról a 8 sávos rekortán körökön túli labdarúgó pálya minden ülőhelyről jól látható, állóhelyek nem készültek. A feltöltés aréna bejáratokkal történik, a kiürítés 9 perc alatt biztosított a 2,7 m széles lépcsőkön szekciónként.

* okl. építészmérnök, Ybl-díjas

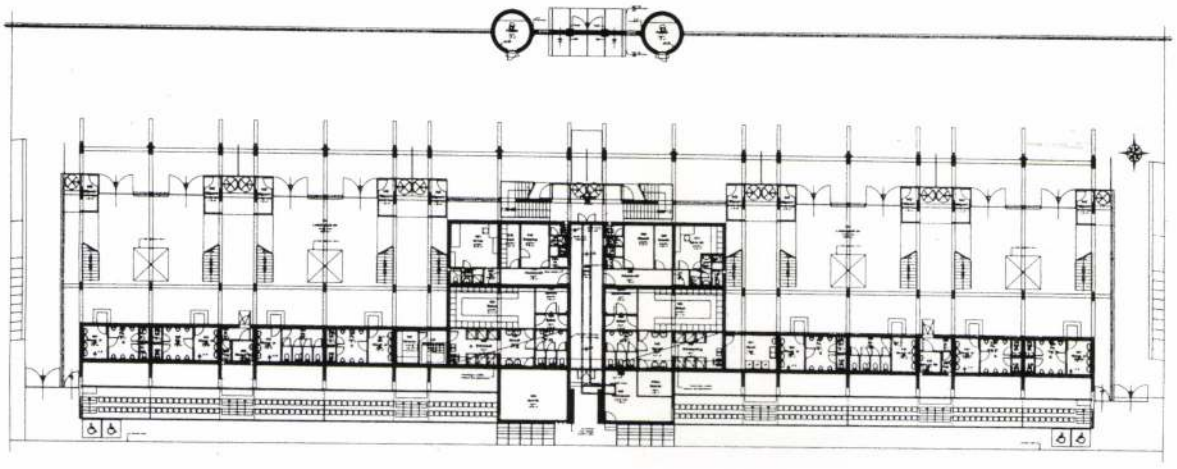

3–5. ábra: Alaprajzok a különböző szintekről

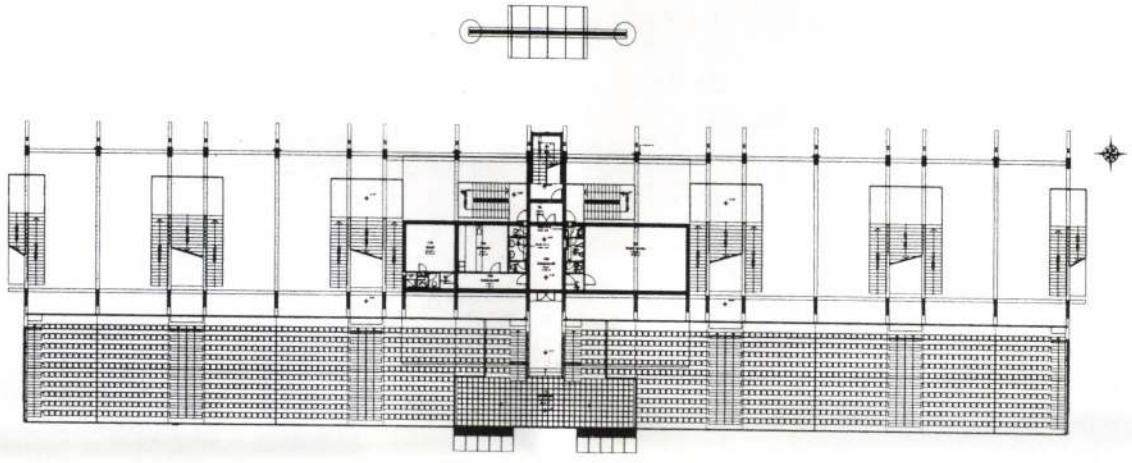

4. ábra

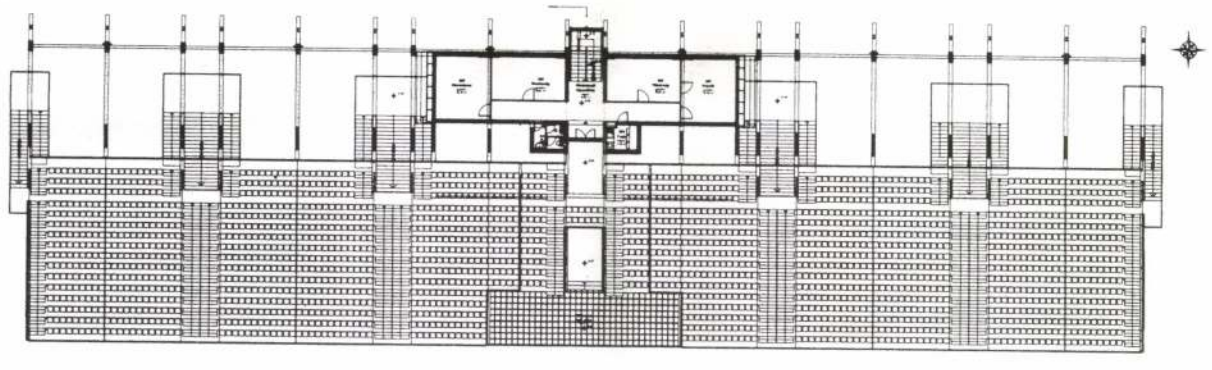

5. ábra

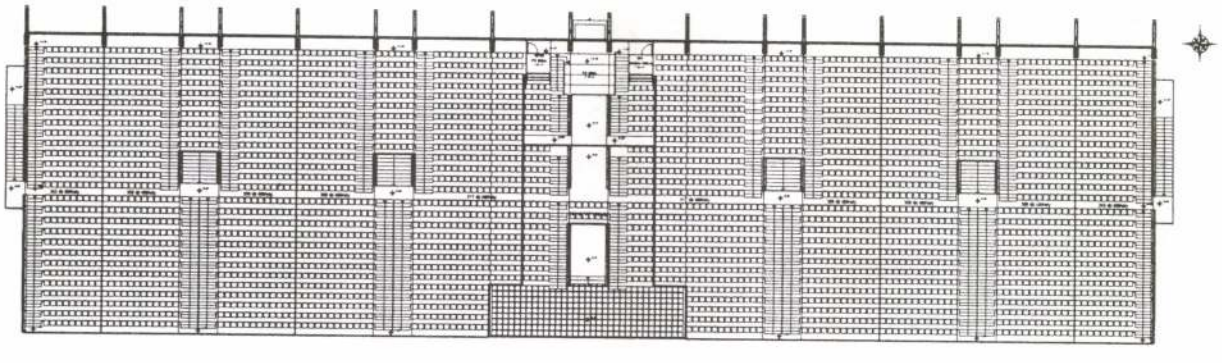

6. ábra: Nézőtéri alaprajz

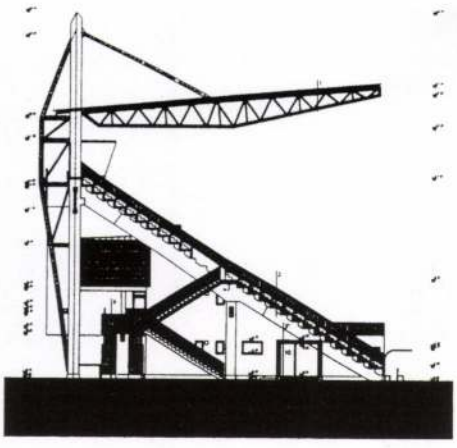

7–8. ábra: Metszet

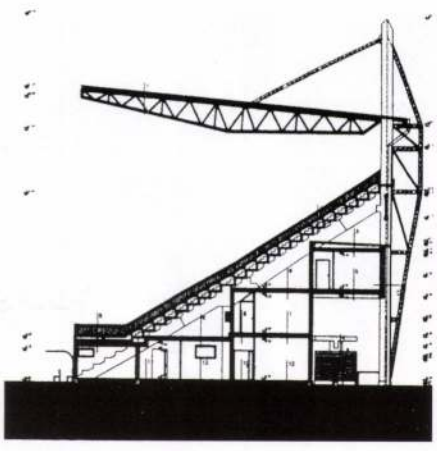

8. ábra

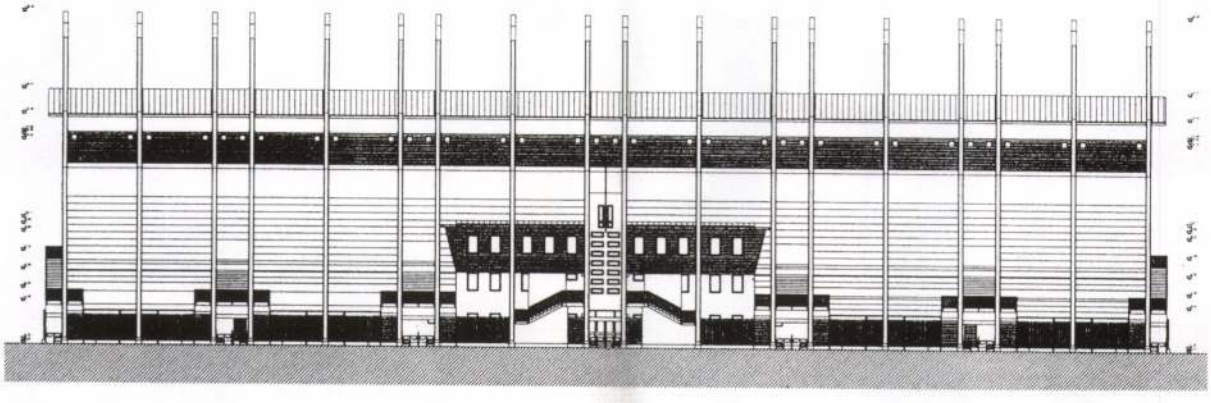

9. ábra: Főhomlokzat

A lelátók fedettek, a befüggesztett síkbeli rácsos tartók a nézőtéri látást tartószerkezetekkel nem akadályozzák.

A kiszolgáló helyiségek a lelátó alatt három szinten helyezkednek el. Az alsó szint a sportolóké. Öltözők, mosdók, zuhanyozó, szertárak. Edzői, bírói öltözők, orvosi szoba és dopping ellenőrző helyiségek.

Az első emelet a VIP vendégek ellátó és fogadó szintje, a fogadó és rendezvényteremmel, a második emeleten a labdarúgó szakosztály irodái foglalnak helyet. A legfelső szint a sajtó és sportközvetítések színtere. Az egyes funkciókat a külön lépcsőházak szolgálják ki, a közönség forgalmától elkülönítve.

A szurkolók a biztonsági rendszer ellenőrzésein át jutnak a nézőtérre, és ott is ellenőrizhetők a túloldali térfigyelő kamerákkal. A közönség szektoronként külön bejáratokon át léphet be a lelátó alatti térbe, ahol a jegy és bérlet ellenőrző beléptető rendszer végzi az első regisztrálást. Az ittasságot és a közveszélyt jelentő tárgyak bevitelét személyes ellenőrzés akadályozza meg a forgóajtón túli fülkék segítségével, amelyen át a nemkívánatos személyek kitessékelhetők.

A WC-k a lelátó teljes hosszában – az ellenőrzési pontokon túli zárt térből közelíthetők meg szünetekben és bármikor. Ugyanitt biztosítottam helyet a vállalkozásban megvalósuló büfék számára. A mozgássérültek részére a lelátók előtt lesz kijelölt hely, ellátásuk a szociális blokkban azonos szinten megoldott.

A sportlétesítmények nagyfesztávú lefedései és azok ismétlődő elemei a mérnöki konstrukciók és az előregyártás potenciális területei. Az egymáshoz ízesülő acél és nagyméretű vasbeton elemek, az elemek és kapcsolatai, a szállítás és beemelés külön méretezendő, és nagy pontosságot igénylő műveletek. Ezek összehangolását csak bonyolítja, ha a tendert különböző szakvállalatok nyerik, akik az eredeti szerkezeteket alkalmanként meg is újítják, áttervezik a maguk technológiája, igényeik szerint.

Itt is ez történt. A 3, 6, 6,3, 6,6 m-es szerkezeti ritmust kezdetben olyan statikai modellel terveztük megoldani, amely kettős vonórudakkal függesztette fel az ikerfőtartókat a pillérek árbocaira és a 3,6 méter széles rácsos vb. pillérek vitték le az erőket az alapokig. Mivel a pillér lábai belelógtak a védett futókörbe, kénytelenek voltunk visszahorgonyozni az árboc síkjához. A tender nyitott volt a vállalkozók számára a konstrukciót illetően, csak a műszaki paraméterekhez ragaszkodott. Így a megbízó a BUTLER angol–magyar cég ajánlatát fogadta el, akik a Hannover Expo magyar pavilonjának acélszerkezeteit is kivitelezték. A statikai modell megtartásával Koncz Gábor tervét Molnár Attila a lelátó 24 méteres befüggesztett konzolos lefedését módosította, az Axis méretező program számára csak a tető 6%-nál nem kisebb esésének megtartását írtuk elő.

Az alapok fúrt cölöpök, gerendarács fogadja a pilléreket és a lépcsős gerendákat. A gerendákon az L-alakú lelátó elemek vízzáró kapcsolatokkal ízesülnek egymáshoz. Az előre gyártott lépcsők a monolit pihenőkre támaszkodnak, a félszinten másik végükön a lelátókra, ahol is a fellépők szintén előre gyártottak. A hosszmerevítések szerelő jelleggel acélrácsos tartók, csak az építészeti vázat hangsúlyozó éltartók maradtak monolit vasbeton szerkezetűek. Az üres lelátóra ható szélteher és szélszívás 120 KN hatását, a gerendákat és pilléreket összekötő epoxigyanta, – MAPEI ASESILEX PG1 – kötéssel felragasztott szénszálas CARBOPLATE E170 szalaggal oldotta meg a szerkezettervező.

Az előregyártás és szállítás is külön figyelmet igényelt. Az ASA Kft. hódmezővásárhelyi telepéről érkező 28 méte-

10. ábra: Homlokzati részlet

11. ábra: Lelátókhoz vezető lépcső

res pillérek útvonal engedéllyel és biztosítással éjszaka érkeztek és fordulási sugarukat nem volt könnyű biztosítani az összeszerelés és beemelés helyéig. A húzott acél-övek pedig ugyanígy Kecskemétről. Az öszvértartókat helyszíni padon hegesztették össze és emelték a súlyponton kifúrt lyukakba helyezett köldökcsapon himbák segítségével.

A 28 méteres konzolos rácsos tartókat páronként emelték be szelemenekkel egymáshoz kapcsolva két daruval először a rudakhoz rögzítve, majd az alsó sarukhoz csavarozva a pilléreken. A beemelés pontosságát a fogató szintek geodéziai bemérése előzte meg. Melyek során kiderült, hogy az acéltartók súlya a pilléreket néha kardossá módosította és a (–2), – (+3) centiméternyi eltérések a konzolok végén 30–40 cm-es különbségeket eredményezhetnek. Ezt a pontatlanságot a függesztőrudak hosszának változtatásával lehetett volna orvosolni, de ehhez vissza kellett volna szállítani azokat a gyártóbázisra, így inkább a fogadóvállak és papucsok módosítására került sor azok furataival vették fel a szerelés pontatlanságait. Így aztán a szelemenek és szegélygerendák, valamint a Lindab héjazat szögelfordulások nélkül, merőlegesen illeszkedik egymáshoz a térbeli síkokban.

A csapadékvíz elvezetés a szerkezet neuralgikus csomópontja lehet a pillérek mentén és az elmozduló függesztés környezetében.

Ezért a londoni milleniumi csarnoknál is használt angol gyártmányú gumiharang használata mellett döntöttünk, amely rászorul a rúdra, letakarja a csapos rögzítést és alátét ágyazással, szegecselt kötéssel képes a hullámlemez felszínét is követve vízzáró kapcsolatot létrehozni. A harangidom redőzése hivatott felvenni a szél okozta esetleges mozgásokat.

A létesítmény tömegét a szerkezetek rendszere tagolja. Oldalról a metszet jelenik meg, a lelátó tartószerkezeti rendszere. A pálya felől a tömeget a VIP lelátó, és a közvetítő állások eltérő kijáratai és teraszai tagolják, az aréna bejáratokkal és szektorelválasztó korlátokkal tagolt nézőtér széksorai között. A bejárati oldal karakterét a lelátó alatti tér visszalépcsőzése és részleges beépítése adja, melyek előtt a látszó tartószerkezeti elemek plasztikája dominál. A tartópillérek árbocai jellegzetes sziluettet kölcsönöznek az épületnek.

Az épület színezése funkcionális. A vb szerkezetek fehérek, az acél elemek szürkés-zöldek, a falazással alá-épített kiszolgáló helyiségek tömegei bordó festést kaptak. A VIP lépcsőházak és a Klubház előreugró tömege a máshol visszafogott színkezeléssel az építményt tengelyre szervezi, még akkor is, ha a lelátó szélfogó hátfala és a második emeleti iroda-tömeg vízszintes fémlemez burkolata ezt kissé ellenpontozza.

A kapuépítmény függesztett üveg előtetője a főépület szerkezeti elvével rokon, de a kőburkolata a stadion kerítése mentén létrehozandó pénztárfülkék és bejáratok része.

A stadion a nemzetközi mérkőzések fogadására is alkalmas. A pályavilágítás egyszerűbb változata a szegélyvilágítás helyett, – mivel a másik oldalon erre nincs lehetőség – négy tartóárboc készül a reflektorok részére, de ennek megvalósítását az egyesületnek még ki kell érdemelni, visszakapaszkodva az első osztályba és jogot nyerni tv-közvetítésekre, kupaszereplésekre. De ez már nem építészet, nem statikai kérdés...

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Főügyészség épülete Nyíregyháza, Bocskai u. 4.

KULCSÁR ATTILA*

Építtető, beruházó: Legfőbb Ügyészség Pénzügyi Főosztály, Budapest
Tervező: Pláne és Plánum Kft., Nyíregyháza
Építész: Kulcsár Attila, munkatárs Kulcsár Attiláné
Statikus: Veres Menyhért, Kardos László
Gépészet: Kujbus István
Elektromosság: Verba József
Út, közművek: Orosz Tamás
Kivitelező: KÉSZ Kft. Szeged
Főépítésvezető: Juhász Endre
Tervezés: 1999–2000
Kivitelezés: 2000–2001
Bruttó szintterület: 4293 m^2
Beruházási költségek: 477 millió + Áfa

1. ábra: Az épület külső megjelenése. Bocskai utca és újonnan nyitott utca sarok

Az Ügyészség hivatalai a bírósággal közös épületben működtek Nyíregyháza történelmi belvárosában. Az Igazságszolgáltatás épületei egyetlen tömbben foglalnak helyet: Bíróság, Ügyészség, Rendőrség, és a Büntetés-végrehajtó Intézet. Ez az új épület a Bíróság tűzfalait takarja le U alakban és észak felé csatlakozik a Börtön bővítéséhez, melynek a tervei már elkészültek. Így közvetlen átjárás is biztosítható az egyes funkciók között zárt rendszerben.

A beruházás az Ügyészség számára jobb munkafeltételeket teremt, és

2. ábra: Épület részlete

3. ábra: Belső udvar

Kulcsár Attila építész

* okl. építészmérnök, Ybl-díjas

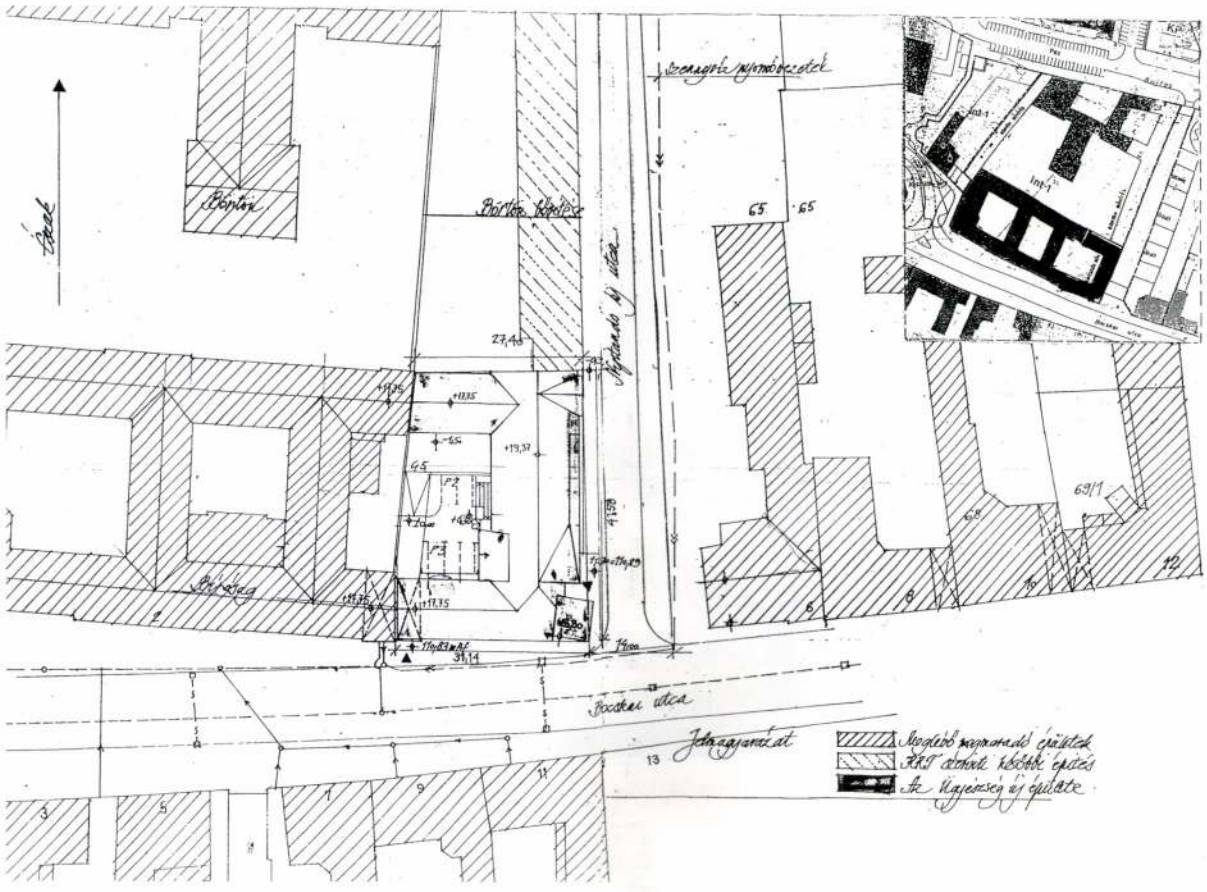

4. ábra: Helyszínrajz

helyükön a Bíróság bővítése is lehetséges. Az RRT szerint az Ügyészség keleti homlokzata a megnyitandó Belső Körút térfala lesz, ma még egy kisajátított telek szlömös udvarára néz.

A beépítés követelménye, a városképi jelentőségű bírósági épület utcai és udvari szárnyához való magassági csatlakozás megoldása (az eltérő szintszámok ellenére) és a Büntetésvégrehajtó Intézet felé a zártsorú beépítés folytathatóságának biztosítása.

A Bíróság épületéhez való harmonikus illeszkedés városképi követelmény. A terv formaképzése és tömege ezen szempontok figyelembevételével készült, elválasztás és folytatás koncepciójával.

Funkcionális kialakítás

Az alaprajzi szervezéskor a szintenként vagy szakaszonként elkülönítetten dolgozó szakági egységek csoportjainak helyiségeit úgy igyekeztünk elhelyezni, hogy az egymás fölé kerülő szintek kialakítása ne térjen el lényegesen.

A megadott funkció fsz. + 3 emelet és részleges tetőtérbeépítéssel valósítható meg. Az épület részben középfolyosós szerkezetű, az oldalszárnyak pedig oldalfolyosósak. A függőleges közlekedést két lépcsőház biztosítja, és a főlépcső orsóterében elhelyezett iker panoráma liftek, melyek 8-8 férőhelyesek és mozgáskorlátozottak közlekedésére is alkalmasak.

A földszinten a Nyomozóhivatal helyiségei, a Városi Ügyészség nem büntető irodái, a bejárathoz kapcsolódó technikai és kiszolgáló helyiségek, soros ügyészi iroda és a központi postázó található.

Az I. emeleten a Városi Ügyészség büntető irodával, a II. emeleten a Főügyészség büntető szakága, a III. emeleten a főügyészi szint és a pénzügy, informatika helyezkedik el.

A tetőtérben van kialakítva a nagy rendezvényterem, előadó, tárgyaló és továbbképző teremre oszthatóan.

A tetőtérben kapott még helyet három vendégszoba egység a Bocskai

5. ábra: Liftek és lépcső az előtérben

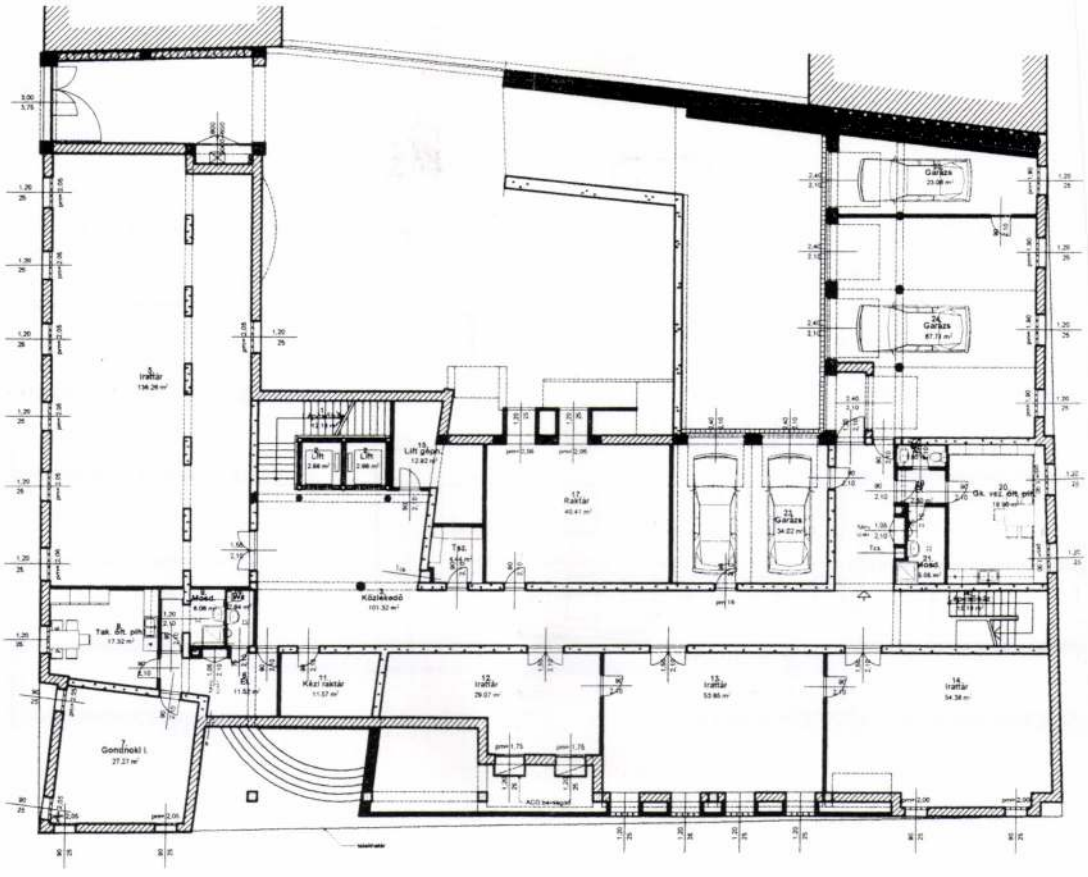

6. ábra: Alagsori alaprajz

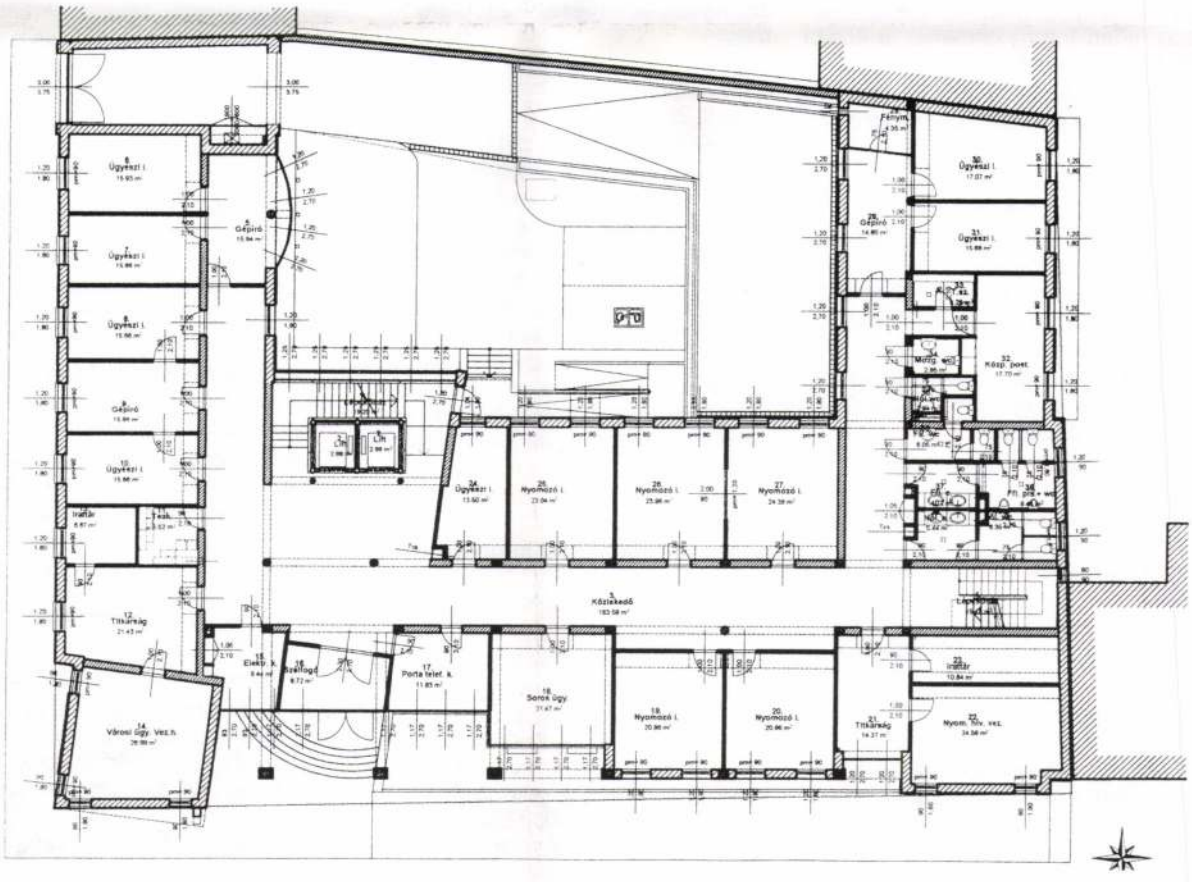

7. ábra: Földszinti alaprajz

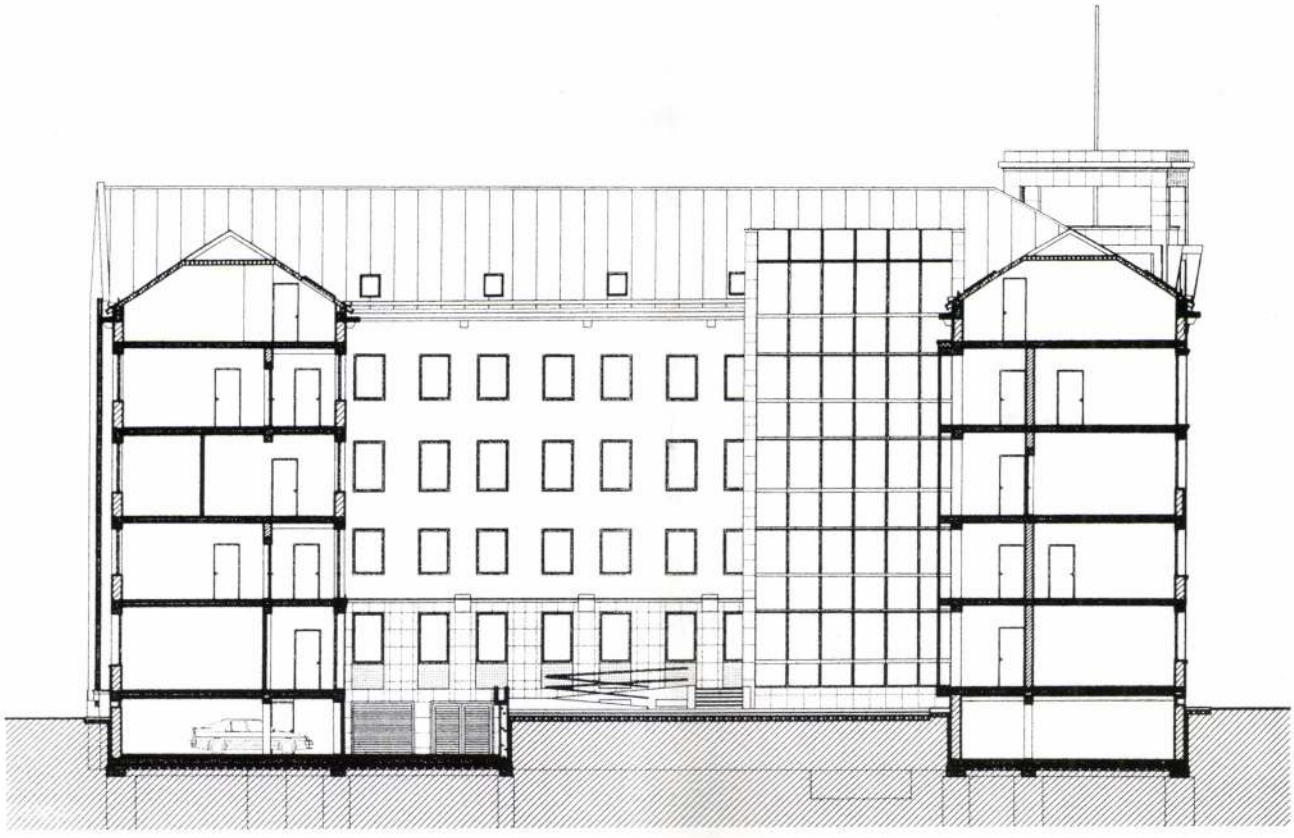

8. ábra: Metszet az udvarnál, belső homlokzat

utca szárnyon, valamint a tetőtéri gázkazánház.

A vezetői szobák feletti sarokhelyiség a szellőzőgépház, és a fölé emelkedő fedett torony alkalmas a kültéri klímaegységek elhelyezésére.

A beépítetlen padlásterek esetleg későbbi bővítési lehetőséget biztosítanak.

A vizes-blokkok, wc-csoportok egymás fölött helyezkednek el.

Az épületben ügyfélforgalomra szinte csak a földszinti nyomozóirodáknál kell számítani, ezért ügyfél-wc csak a földszinten van kialakítva, a mozgáskorlátozottak számára szintén.

Az állandó dolgozói létszám kb. 80 fő. A tetőtéri nagyterem max. 200 fős befogadóképességű.

A helyiségeknek természetes megvilágításuk és szellőzésük van. A déli homlokzatú és vezetői irodákhoz, tárgyalókhoz és nagyteremhez, valamint a vendégszobákhoz klímarendszer is készül.

A helyiségek padlóburkolata szükség szerint hideg lapburkolat és meleg parketta.

A folyosói falburkolatok gres lapok, az irodákban parketta burkolat készült.

Az épület közösségi terei belsőépítészeti tervek alapján készültek, az irodákhoz bútorozási terv készült. A belsőépítészeti tervek tektonikusak, a funkcióhoz kötődően komorak, ünnepélyesek, acél kötő-konstukciós elemekkel utalnak az erőre, a fegyelemre, a törvény szigorára.

Járművek elhelyezése a telken belül

A létszám függvényében az OÉSZ/92. szerint 22 db gépkocsiállás kialakítására lenne szükség. Az alagsorban hat db garázs készül, a telken belül további 2 db parkolót alakítunk ki. 14 db parkoló a közterületen épül.

A telekre mágneskártyával nyitható kapubehajtón át lehet bejutni, hiszen az udvarról bejárat van az épületbe is (a földszinten és az alagsorban is).

Mozgáskorlátozottak bejutását szintén az udvari parkoló mellől induló rámpa biztosítja. (Belépőkártya esetleg a főbejárat melletti kaputelefonon kérhető.)

Tömegképzési, homlokzatkialakítási koncepció

A bírósági épület tűzfalainak lezárása evidencia.

Az irodaház funkció homogén volta a négy szinten kevés jellegadó formálási lehetőséget nyújt, ezért az épület városszerkezeti helyzetét és a tömeg funkcionális elemeit használtuk fel a karakteres tömeg létrehozására.

A Bocskai utcai falsík a Bíróság horizontális párkányait folytatja. A bejárat feletti rizalit a két épület eltérő szintszámát és ablaksávjainak különbözőségét vertikális hangsúllyal igyekszik elválasztani.

A saroktömeg koordinátaváltással jelzi a sarokház jelleget. A kihangsúlyozott torony funkcionálisan is kitüntetett, ebben foglalnak helyet a vezetői szobák, fölöttük a kiszolgáló szellőző gépházzal.

A keleti homlokzat szervező rendszere a bejárat kihangsúlyozása, ezt a visszalépcsőző tömeg biztosítja – és az északi lezárás, mely a valamikori börtönbővítés szikár szabályosságát különíti el az ügyészségi épület tömegétől, amely várhatóan az utca lejtése miatt szintváltásokkal jelentkezik majd.

Az épület felső pártázatát a nagy tanácsterem tömege uralja, amelyik sok egyszerűsítés után alakult ki ilyenre.

A homlokzat funkcionális szerkesztéssel igényes középületként részleges kőburkolatot kap, vízszintes rozsdamentes acélsávos sorolással. A lábazatokon, mely helyenként az első emeleti födémig is felkúszik, a sarokrizalitokon és a kiemelt pilléreken, a lezáró párkányokon.

A barnásvörös gránit burkolat a fehér finom szemcsés vakolat és a nyílászárók szürkészöld színe adja az épület színharmóniáját, melyhez a fémlemez tető antracitszürke héjazata társul.

Az épületet 2001-ben vette birtokba az ügyészség, és azóta is megelégedéssel használja.

KULCSÁR ATTILA.
ÉPITÉSZ

KISVÁRDAI TORNACSARNOKÜNK
BEMUTATÁSA

MAGYAR ÉPITŐMŰVÉSZET 1995,
41-42

Gresham és Köre

Szfvár, Csók István Képtár, 1967. okt. 22-
1968. febr.

Rend: K. Kovalovszky Márta, Kovács Péter
Katal., bev. Pataky Dénes.

Szfv. 1967, 31 lap, 8 tábla, 22 x 20 cm.
(István Kir. Múz. Közl. D Sor. 56.)

Lakóház és üzletek, Nyíregyháza, Zrínyi Ilona utca

Építész: Kulcsár Attila (NYÍRTERV)

Statikus:	Nagy László
Gépészet:	Molnár Péter
Elektromosság:	Makai István
Közművek:	Major Ferenc
Kivitelező:	SZÁÉV
Építésvezető:	Horváth István
Beruházó:	NYIRBER
Fényképek:	Tegzes István Csutkai Csaba
Tervezés éve:	1972—1974
Kivitelezés:	1976—1978
Beépített alapterület:	6344 m²
Beépített térfogat:	34 800 lm³
Bruttó költségek:	46 560 eFt

Az építés törekvései gazdaságos építéspolitikai döntések befolyásolására

A városközpont hosszú időn át kerülgetett rekonstrukciójához támogatást adni: nagy lakásszám, maximális kereskedelmi és tároló helyiségek biztosításával a drága terület gazdaságos beépítését elősegítő épülettel. A karakteres és markáns szerkesztéssel a városközpontot keretező kiskörút déli „partjára" szervező-rendező térfalat húzni. Az épülettömb belsejében kialakult garázsdzsungelt felszámolni, rendezett tárolósorral és közlekedéssel fegyelmezni. Helyi bázisú poligon üzemben kivitelezhető, előregyártott szerkezet kifejlesztését sugalmazni!

Az objektum tervezett vonzatai, kisugárzása

Az épületet az építész városképalakító képeslapelemeknek szánta. A lakóház funkciója ellenére különös. Falai alatt a város sétáló, bevásárló utcája lehet, kirakataival, ücsörgőivel: a fórum része. Hídjai, folyosói az utca folytatása, lakói és a járókelők közösségi életkapcsolatait találhatják meg egymás látványközegében.

Az épület morfológiai koncepciója, analógiák, funkciókapcsolatok

A vízszintes sorolású szerkezeti elemek kiegyensúlyozott plasztikái elé két vertikális tömeg áll — a lépcsőházak. Az északi lépcsőházak déli ellenpontja a közösségi terasz hasonló, függőleges pilonja. A vertikális elemeket az épület „lábai között járni tudás" — és a benapozás érdekében hidak kötik a főtömeghez. A nyugati tűzfaltakarás formált zárt síkjával — a homlokzati szekrény-raszter mögött húzódó tömör falak „kihúzott" folytatása.

Az utcai közlekedő udvari megfelelője — a loggiasor. A kirakati ponyva analógiára formált hengernegyedek a déli oldalon, mint angolaknák lefedései jelennek meg. A lépcsőházak hengernegyedei építik fel az udvari terasz íveit is.

Funkciók

A pincében bérraktárak és a hőközpont sorakoznak, megközelítésük az angolaknán keresztül kívülről biztosított. A földszinten a lakások közösségi helyiségei és 11 kereskedelmi egység foglal helyet. A közösségi helyiségek az udvari csigalépcsőn és az utcáról érhetők el. Az üzletek személyforgalma a körútról, teherforgalma a belső szervíz útról funkcionál.

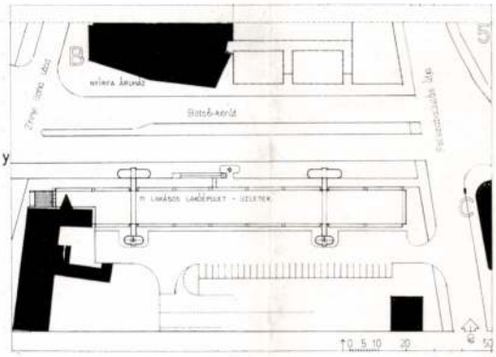

1

2

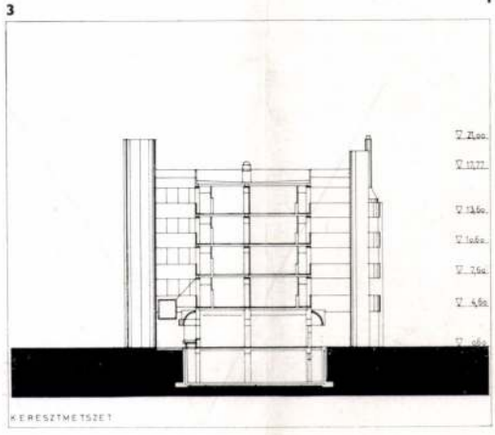

3

4

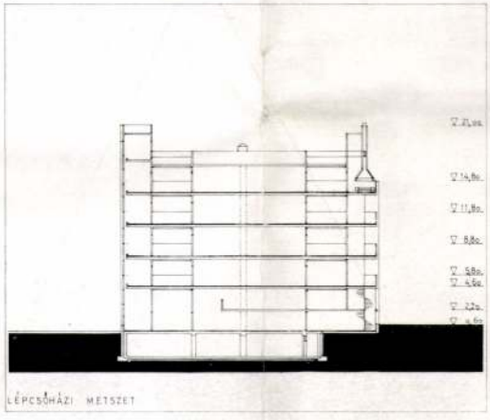

5

6

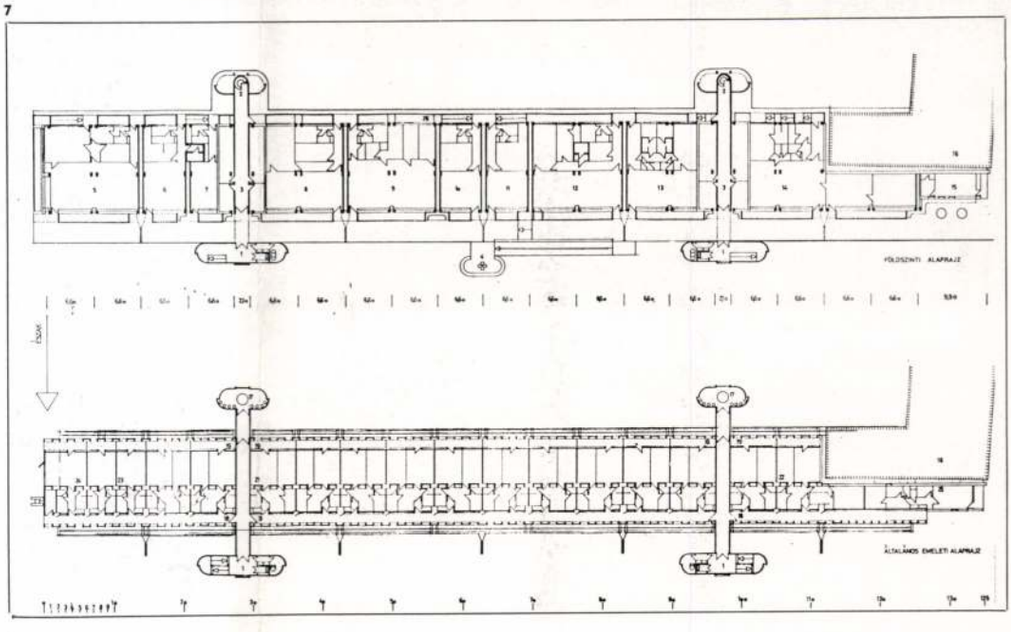

7

Magyar Építőművészet 1979/5

fehér-fekete rendszerű öltöző-mosdó egységeket és a 300 adagos üzemi konyha-étterem helyiségeket magába foglaló szociális épület helyezkedik el.

A telephely GFV felőli oldalán a vízmű és a szennyvíztisztító állomás helyezkedik el, külső megközelítéssel.

Ezen telepítéssel, úthálózati rendszerrel biztosítottuk az üzem tiszta és szennyes övezetének kereszteződés mentes kialakítását.

3. Hűtőház

A hűtőház 120×72=8640 m² beépített alapterületű (rakodórámpák nélkül) együttes, mely 3 db —28 °C-os hűtőteremből, manipuláló térből, valamint gyorsfogyasztó alagutakból áll.

A hűtőház szervesen kapcsolódik 60×72=4320 m² beépített alapterületű mirelitüzemhez, valamint a két hosszoldalon elhelyezkedő fedett közúti és vasúti rámpákhoz.

Az épület 20×24 m pillértengelytávolságú acélszerkezetű import létesítmény, horganyzott felületű tartó- és tetőszerkezettel, horganyzott trapézlemez tetőhéjalással és árnyékvető oldalfelülettel.

A helyiségek hőszigetelt horganyzott acéllemez fegyverzetű 15 cm vastag külső fal, 17 cm vastag födém és 10 cm vastag válaszfal panelekkel kialakítottak. A hőszigetelt padlószerkezet a panelokkal együtt zárt, hőhídmentes dobozt alkot, átszellőztetett rendszerű tetőtérrel. A padozat vasalt bazaltbeton, import anyagú „Colocron" közlekedő felülettel. A talaj felfagyás elleni védelmét, a rámpák alatti technológiai alagutak között, 1,5 m-ként elhelyezett 300 mm-es betoncsőhálózatban cirkuláltatott meleg levegő biztosítja. A nyílászárók automatikus működtetésű, hőszigetelt kétszárnyú tolókapuk.

A technológiailag szervesen csatlakozó mirelitüzem 2 db feldolgozó térből és egy 6 m széles sávba beépített kétszintes üzemi épületrészből áll. Ebben a kiszolgáló épületegységben hőközpont, mosóterek, elektromos kapcsolótér, targoncatöltő állomás, laboregységek, művezető irodák, dohányzó és WC-helyiségek vannak.

A mirelitüzem szerkezete és térelhatárolása a hűtőház kiképzésével azonos.

4. Kiszolgáló létesítmény

A hűtéstechnikai berendezés szíve, a külön tervezett, de csőhídon összekötött kompresszorgépház, melybe 6 db automatikus teljesítményszabályozású „Stal" — gyártmányú csavarkompresszor van beépítve.

Kompresszorok összteljesítménye: 9,6 millió normál Kcal.

M. Gy.

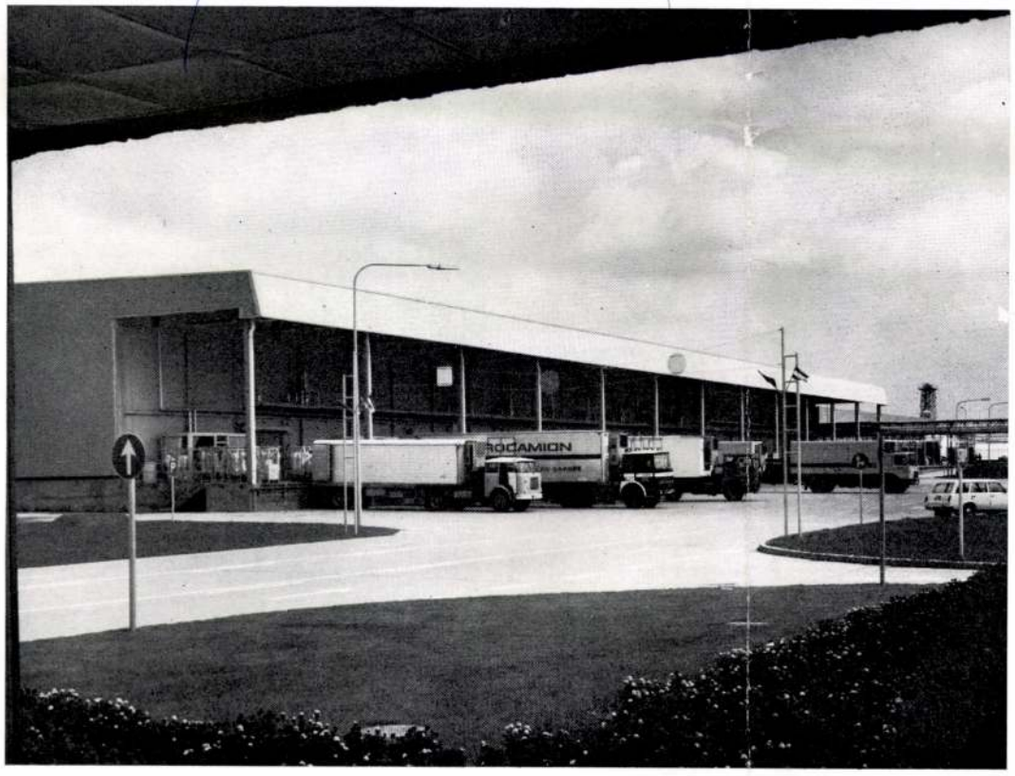

4

1. Helyszínrajz
2. Alaprajz
3. Hűtőház vasúti rámpa felőli nézete
4. A hűtőház a közúti rámpa felől
5. A hűtőház bejárati képe
6. Részletrajz

1. Plan des lieux
2. Vue en plan
3. Vue de la halle frigorifique prise de la rampe ferroviaire
4. Vue de la halle frigorifique prise de la rampe des voies publiques
5. Image d'entrée de la halle frigorifique
6. Dessin d'un détail

3

5

6

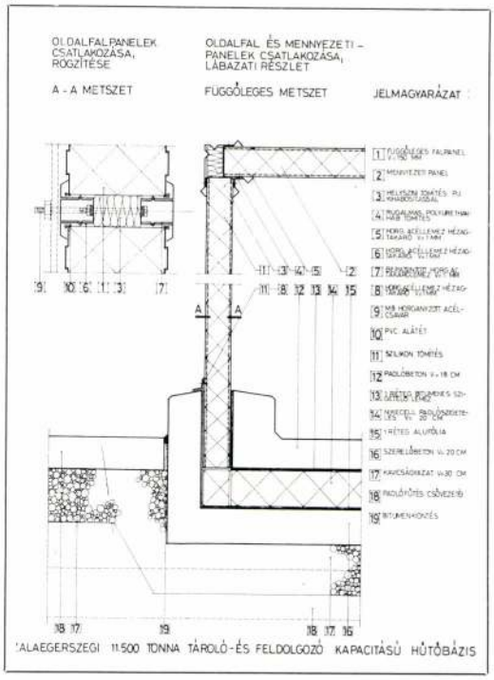

'ALAEGERSZEGI 11.500 TONNA TÁROLÓ-ÉS FELDOLGOZÓ KAPACITÁSÚ HŰTŐBÁZIS

Az emeleteken 1—3 szobás nagyságig 71 lakás épült, 57,2 m² átlagos lakásterülettel. A lakások a szekrényváz szerkezetét hasznosítják. A magastetős tűzfal csatlakozás tetősíkja alatt kétszintes lakás tölti ki a formálást tartalommal.

Szerkezeti megvalósítás

A foghíjjelleg ellenére a földszint felett a terv szerelőjellegre törekszik.
A hosszvázat a homlokzaton áttört szekrénysor, a középső pillérsort zárt szekrényelemek sorolása adja.

A szekrényeket áthidaló elemek kötik össze. A födémzsaluzó és szerelő panelekkel valamint a 4,8 és a 6 m-es szimkár pallókkal teljesen szerelt. A válaszfalazás és a parapetek szerelő jellege logikus folytatása lehetett volna a szerkezetépítésnek, de hagyományos módon kivitelezték. A vertikális lépcsőházi és teraszblokk táblás kúszó zsaluzattal készült. A rendszer merevségét biztosító közlekedő csőtartók monolit szerkezetűek.

Külső-belső felületek

Az épület megjelenését a szekrények lamella plasztikája határozza meg. A szekrények a derékszögű sarkok és negyedívek kontrasztjára épülnek. Ez az épület tömegformálásának is feszültségadó eleme. A hengernegyedek okkersárga pirogránit burkolatot kaptak, a műkő és betonfelületek fehér-szürke színét a kék üvegmellvédek élénkítik.

*Epilógus**

Ma Magyarországon vagy tudomásul veszi az építész a lehetőségeket és szokványosat tervez, amit szokott módon megépítenek, vagy különöset tervez és az is a szokott módon megvalósul. A művet naplóbejegyzések korrigálják a jelenkor számára, hibajegyzékét és hiányait konzervüzenetként be lehetne falazni a főfalakba az utókor részére. Építészeti gnómjaink nem e lap hasábjain állnak, — városainkban —, e hely legfeljebb erőlködéseinket közli.

Amit mondani akartam: a szanált gangról lakótelepi házba költözött boldog lakó, vagy hátul az udvarból bérházba avanzsált szomszédja kafkai környezetbe érzi magát, ha a fürdőszoba élvezeteit megszokta már. Bekopogni nem mert a szomszédhoz, mert hivatlan vendég őt is zavarná. Marad mindenki szemközt a nagyvilággal, intim viszonyban a TV bemondónőkkel. Ha egy ház több alkalmat ad ennél a kapcsolat teremtésre, jószándékát már nem lehet elvitatni. A lineáris jellegű sorolásnak itt terei, galériái vannak, ahol az utca embere és a lakó a szintbeli kereszteződéseken térkapcsolatba kerül. A pilonokkal leszűkített üzletutca bazársarok hangulatát idézi. Az építészeti elemek asszociációi: oldalfolyosók, teraszok — tornácok, ámbitusok. Ücsörgők a kapuk alatt — terefere kispadok — a falusi kapuk mellett. Közösségi teraszok, szabadtűzhely, — családi házak romantikája, kandallók nosztalgiája a negyedik emeleten.

Konzervüzenet az utókornak

A szerkezeteket és felületeket nem néhány évre szántuk. A tömb belső rendezését nem valósította meg senki, a különböző tulajdonú telkek szemétdombjai tegnapi tudatunkat állandósítják. A lakók a ház közösségi tereiben nem élnek, a csövesek élvezik értékeit. A „nép vagyonát" mégsem hisszük, hogy felesleges dolgokra herdáltuk, — amit sokan a fejünkhöz vágnak.
Építészeti tudatom Plesz Antal szemléletében formálódott, és ez a ház is az ő ítéletében minősül számomra.

K. A.

* E cikk epilógusában foglaltakat, túl azok építészi vonatkozásain, szociológiai, társadalomtudományi vonatkozásai miatt szélesebb kifejtésre-taglalásra, olvasóink hozzászólására is, bocsájtjuk közre. *(Szerk.)*

8

9

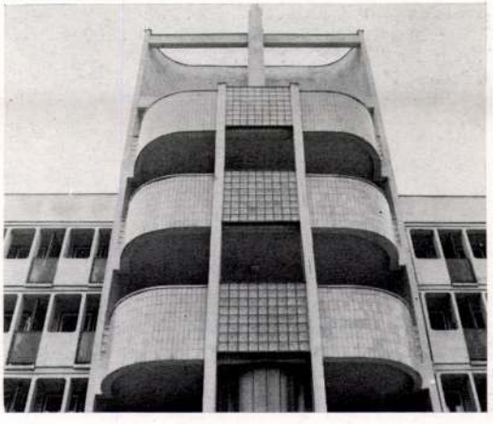

10

1. Helyszínrajz
2. Az épület a lakótömbben
3. Keresztmetszet
4. Tűzfalcsatlakozás
5. Lépcsőházi metszet
6. Az üzletutca télen
7. Alaprajzok

Földszinti alaprajz

1. Lépcsőházi blokk (lift, szemétledobó, -gyűjtő), 2. belső lépcső, 3. lakóházi közösségi helyiségek, 4. reklámárboc és ücsörgő, 5. óra-, ékszerbolt, 6. baromfibolt, 7. Magyar Hirdető, 8. tejbolt, 9. MÁV-jegyiroda, 10. könyvesbolt, 11. OFOTÉRT, 12. húsbolt, 13. virágbolt, 14. modellház, 15. Cooptourist, 16. meglevő, megmaradó épület

Általános emeleti alaprajz

17. közösségi terasz (IV. meleten szabadkéményes tőzrakó helylyel), 18. oldalfolyosó, 19. loggiasor, 20—24. lakásváltozatok 1—3 szobáig

8. Utcakép
9. Lépcsőházi pilon
10. Közösségi terem külső részlete

1. 1. Plan des lieux
2. Edifice dans le bloc
3. Coupe transversale
4. Jonction du mur coupe-feu
5. Section de l'escalier
6. Rue des magasins en hiver
7. Vues en plan: schéma du rez-de-chaussée, tracé général des étages
8. Aspect de rue
9. Pylône d'escalier
10. Salle de la communauté

ABC-áruház, Budapest, Pasaréti tér

Építész: Kaszás Károly (BME)

Statikus tervező:	Pattantyús Á. Ádám
Könnyűszerkezetes rész tervezői az építész és statikus tervezővel együtt:	Gyetvai József Horváth Lajos Széll Mária
Gépésztervezők:	Dr. Zöld András fűtés, szellőzés Móricz István elektromos berendezés Mosoni György víz, csatorna Kontra Jenő művezetés
A külső út és kerítés kiviteli terveit a FÖMTI készítette	
A tervek 1969-ben készültek, korszerűsítve 1971-ben	
Építés:	1974—1978 között
Átadás:	1978. április 30.
Műszaki adatok:	300 m² eladóterület 1240 m² összes szinterület Speciális egyedi technológiai program szerint
Építési költség:	19,5 millió
Fényképek:	Kaszás Károly

1. Alagsori alaprajz, M=1 : 300
2. Földszinti alaprajz, M=1 : 300
3. Helyszínrajz, M=1 : 2000
4. Metszet, M=1 : 300

1. Vue en plan du sous-sol, M=1 : 300
2. Vue en plan du rez-de-chaussée M=1 : 300
3. Plan des lieux M=1 : 2000
4. Section M=1 : 300

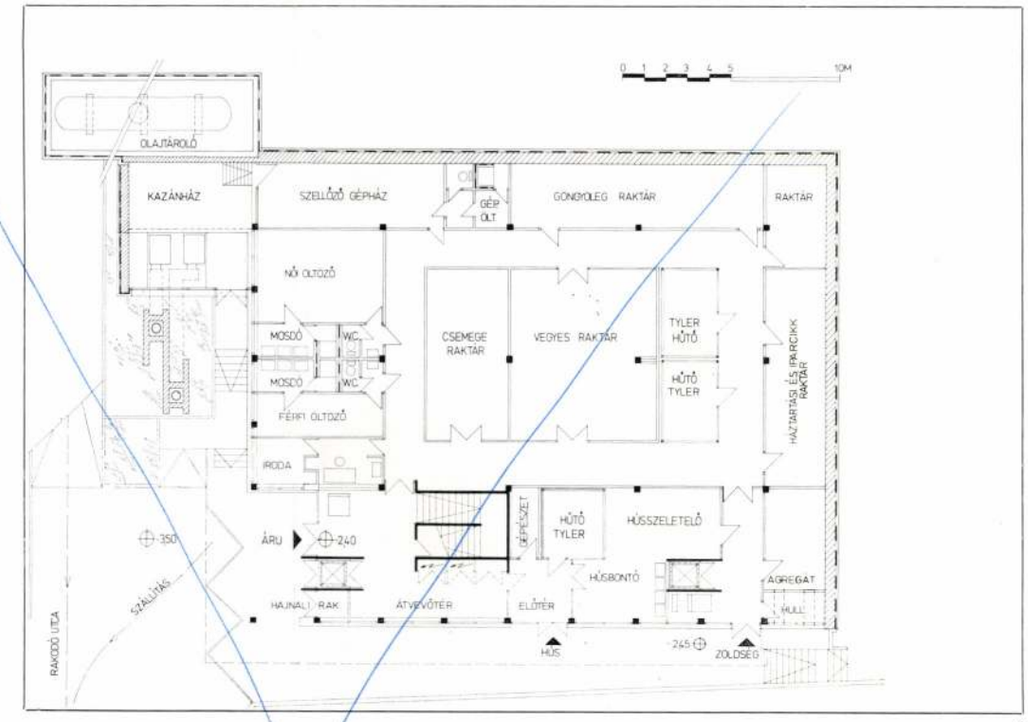

2 1

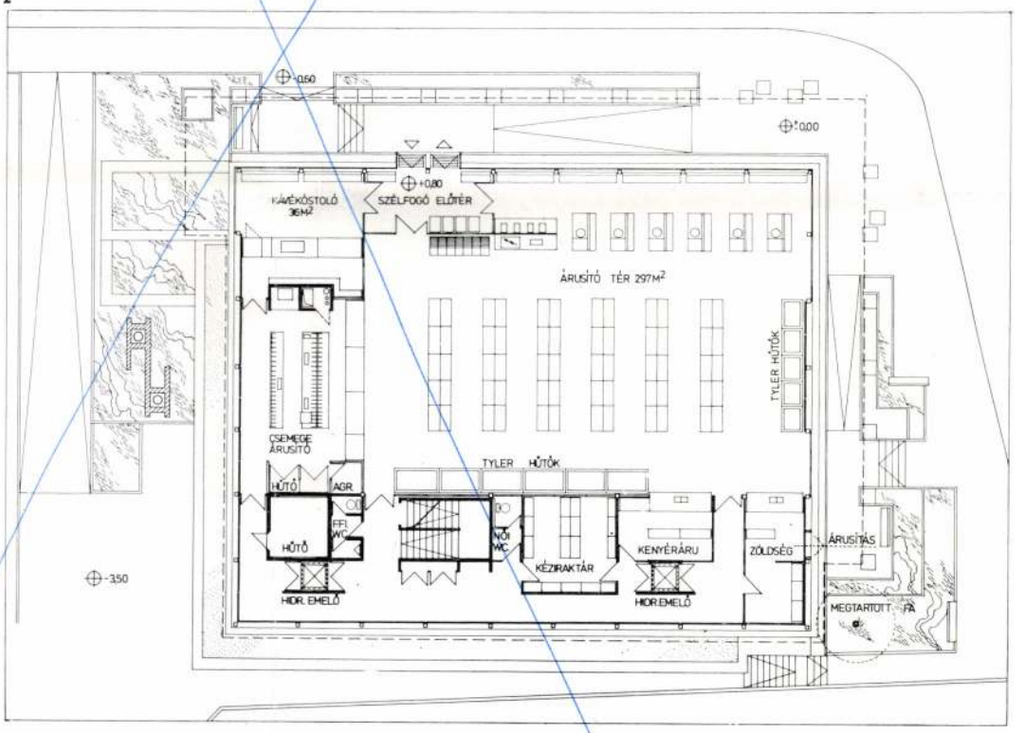

3

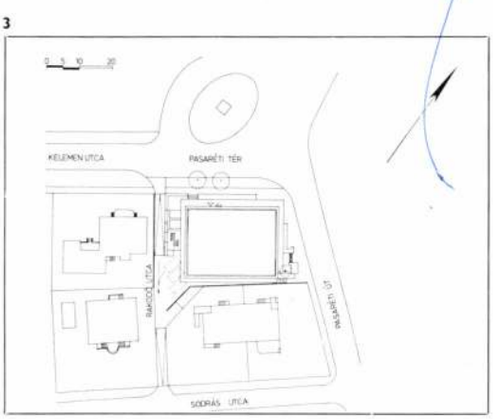

4

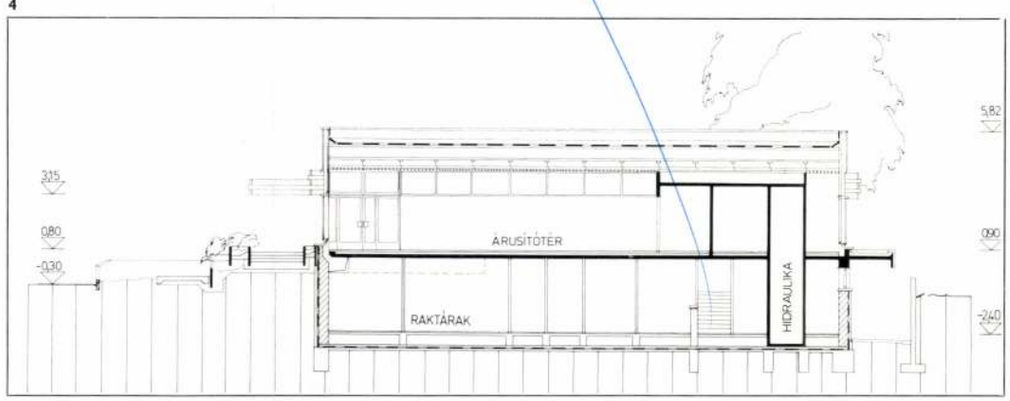

Kulcsár Attila, építész

Kulcsár Attiláné – Kulcsár Attila:
Rangsorolás nélküli kiemelt megvétel,
(41. sz. pályamű). /repr./

Fejleszthető családi házak, 1983. Tervpályázat.

Magyar Építőművészet, 1984. 2. 5-old.

Kulcsár Attila, építén

L. Forhasdy Z.

Szövetségi kirch

Magyar

Építőművészet Bp. 1983

6.

83/3

Kulcsár Attiláné, építész

Kulcsár Attiláné – Kulcsár Attila:
Rangsorolás nélküli kiemelt megvétel,
(41. tn. pályamű). | vépr. |

Fejleszthető családi házak. 1983. Tervpályázat.

Magyar Építőművészet, 1984. 2. 5-old.

M.D.K.
+15

Kulcsár Béla, szobrász

„Francia ellenállás" c. művét említi:

Zsoldos Álmos: Őszi Tárlat Marpsvásárhelyen

Utunk - Kolozsvár, 1954. nov. 26.

M.D.K.

Kulcsár Attila

Nyíregyháza, Arany János u.-i lakó-épület üzletekkel. Tervezője Kulcsár Attila. (repr.)

Szabolcs Szatmári Szemle, 1942. aug. (?) 85. old.

INVITAȚIE

Casa de cultură Reghin

27 iunie ora 18

MEGHÍVÓ

A régeni Kultúr-teremben

június 27 18 órakor

UNIUNEA ARTIȘTILOR PLASTICI
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
FILIALA TÎRGU-MUREȘ
ROMÁNIA SZOCIALISTA KÖZTÁRSASÁG
KÉPZŐMŰVÉSZEINEK SZÖVETSÉGE
MAROSVÁSÁRHELY

KULCSÁR BÉLA

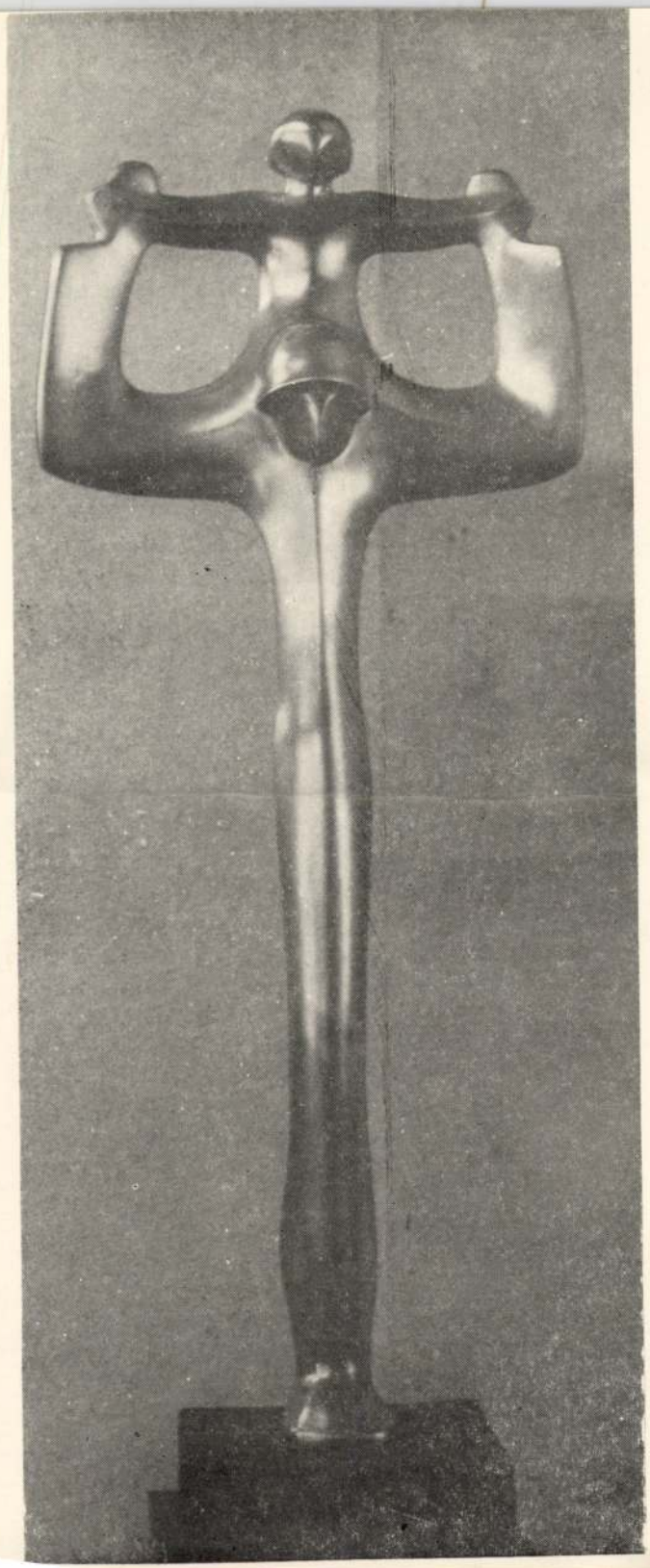

Statuile sale dăltuite pînă în prezent, picturile și desenele pe care le-a creat, gîndurile, meditațiile despre care l-am auzit vorbind de atîtea ori, impresiile culese din hoinăreli și drumeții, succesele și dezamăgirile, năzuințele și dorințele despre care știm, secretele pe care i le-am putut smulge, — iată baza de plecare ce ne permite să-l prezentăm pe Kulcsár Béla junior drept un artist original, avînd un destin și un profil specific, inconfondibil.

Deși mulți îl cunosc, tare mă tem că puțini i-au pătruns esența... Trecut prin focul multor expoziții individuale și colective de tot felul, dincolo de critici și aprecieri favorabile, dincolo de perioada reveriilor, dincolo cu cîțiva „anișori" și de al patrulea deceniu de viață, — Kulcsár Béla trăiește printre noi ca ortacul buiac de odinioară, în ciuda unei bărbi ce-ncărunțește.

Aparențele înșelătoare ascund însă conștiința sine qua non a unui artist cu o bogată experiență. Este conștiința propriei meniri și-a propriei apartenențe, conștiința căilor de rezolvare și a posibilităților de afirmare, conștiința întregului univers al artei contemporane pe care înțelege s-o îmbogățească valorificîndu-i valențele formative, fără nici o deosebire rigidă între genuri și materiale. Atent la sugestiile spiritului vremii, acest artist tinde să exprime esențe în funcție de posibilitățile pe care materialul folosit le oferă, indiferent că sculptează sau pictează.

Privindu-i creațiile, ne dăm seama că ele se caracterizează printr-un profund conținut de idei și o excepțională varietate a formelor. Viziunea sa artistică este complexă și personală totodată, mijloacele de expresie i s-au maturizat — devenind elastice și inconfondibile — în urma unor căutări și încercări neobosite, la sursa de inspirație a artei moderne. Tematica sa e de fiecare dată actuală și axată pe condiția umană. Pasiunea pentru experimente inedite i-a rămas nepotolită și pe „cărările ostoirii". De aici zburdălnicia aparentă, dar de aici și veridicitatea artistică pe care o emană în forme atît de multiple și variate operele sale.

TÖRÖK PÁL pictor

Szobrai, melyeket eddig készített, képei és rajzai, amiket eleddig létrehozott, gondolatai, reflexiói, amikről hallottuk őt beszélni, megfigyelései, amiket utazásai és barangolásai során összegyűjtött, sikerei és csalódásai, törekvései és vágyai, amikről tudunk, titkai, amiket elleshettünk, alap arra, hogy különös és sajátos alkatú-sorsú művészként mutassuk be újra a művészet kedvelőinek ifjabb Kulcsár Bélát.

Bár sokan ismerik Őt, mégis tartunk attól, hogy nem eléggé annak, ami... Túl sok és sokféle egyéni és csoportos kiállításon, kritikán és elismerésen, túl az ábrándozások időszakán, s egy-két kemény évvel a negyvenen is túl, úgy él közöttünk őszülő szakálla ellenére, mint hajdani pajkos cimbora.

A látszat mögött azonban egy tapasztalt művész szükségszerű felismerése van. Felismerése hivatásnak, hovatartozásnak, utaknak és lehetőségeknek, felismerése mindannak, ami az általa is kultivált korszerű művészet gazdagításához és funkciójához hozzátartozik, anyagok és műfajok merev elkülönítése nélkül. Lényegre törően, a korszellem sugallatára az anyagban kínálkozó lehetőségek szerint, szobrokat faragva, akár képeket festve.

Munkáit szemlélve meggyőződhetünk, hogy azokat mély gondolatiság és változatos formagazdagság jellemzi. Művészi szemlélete sajátosan összetett, formanyelvét a szüntelen keresés, próbálkozás és a modern művészet inspirációja alakította hajlékonnyá és rá jellemzővé. Tematikája minden esetben ember-vonatkozású és mai. Hite és életszeretete a megtorpanások ellenére is töretlen. Nyugtalanság és élénk képzelet sodorják új dolgok és izgalmak felé. Próbálkozó kedve a „megnyugvás ösvényén" sem csillapul, innen a pajkosság látszata, de alkotásainak változatos formában megnyilvánuló művészi hitele is.

TÖRÖK PÁL festőművész

(Kulcsár Béla 1929-1976)

ERDÉLY MŰVÉSZETÉÉRT ALAPÍTVÁNY

Kulcsár Béla

(Marosvásárhely 1929-1976)
szobrász és festőművész
emlékkiállítása

2001. június 14 - július 25 - ig
keddtől - péntekig 10 - 18 óráig

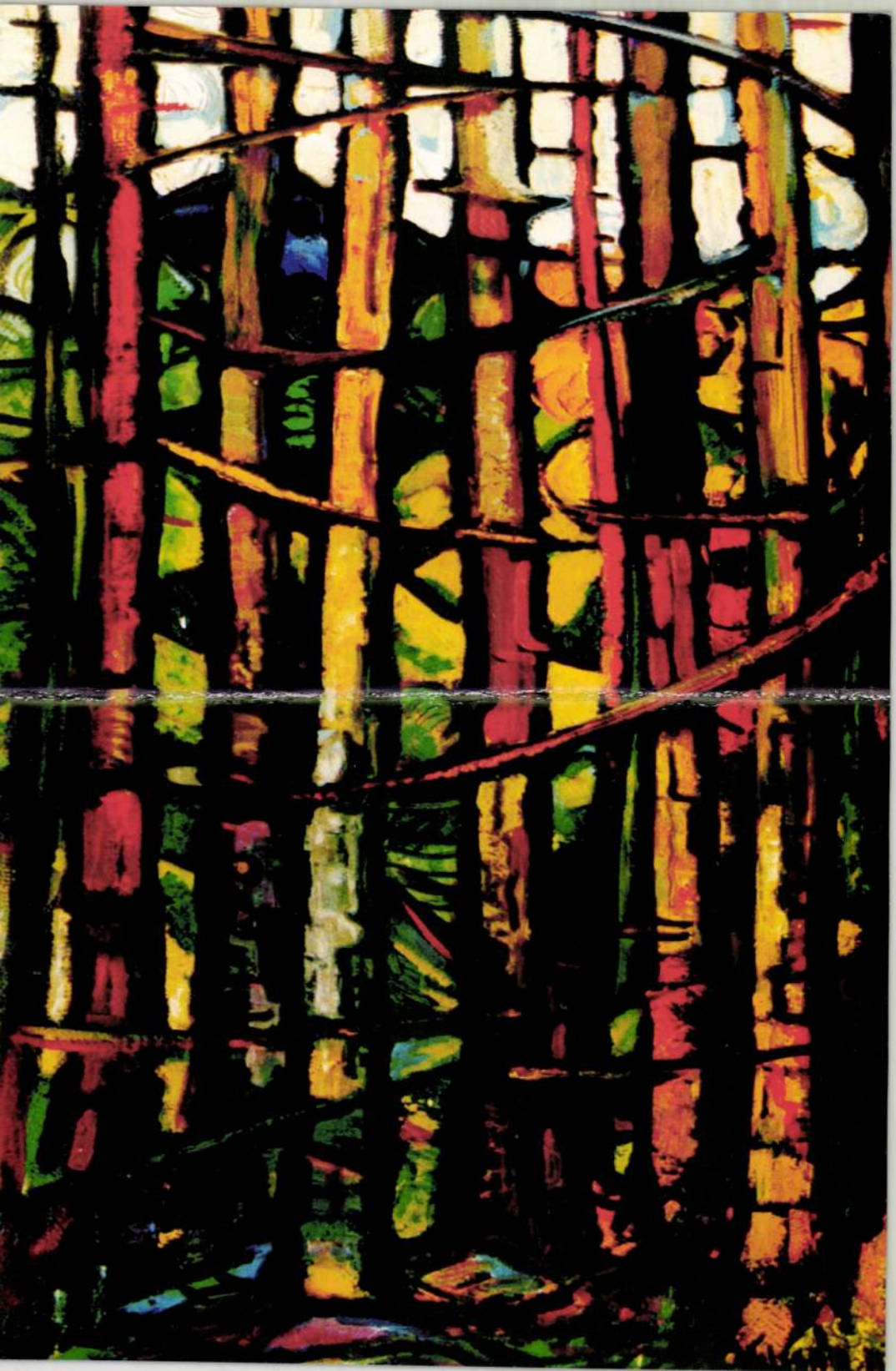

Kulcsár Attila
László Zoltán

Tervük II. díjban részesült a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei családi ház tervpályázaton (1974)

Magyar Építőművészet 1974/4 3.old.

M.D.K.

Kulcsár Béla, szobrász

nevét említik a maros-vásárhelyi kiállítással kapcsolatban

Scinteia Bukarest, 1954. nov.5.

M.D.K.

ifj. Kulcsár Béla, festő

két portréját említi dicsérettel:

Zsoldos Álmos: Őszi Tárlat Marpsvásárhelyen

Utunk - Kolozsvár, 1954. nov. 26.

M.U.K.

Kulcsár Béla
festő

M.D.

A kolozsvári főiskola elvégzése után
szülőföldjén munkálkodok.

Kaldonay Szörő. Festőr a Szélmezőföldén
Művészet, 1969 aug. 21 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Kulcsár Béla
festő

„Téli napsütés" c. képe résztvett a
marosvásárhelyi kiállításon

Jánosházy György: Képzőmű-ünk sereg szemléje
Korunk, Kolozsvár 1958 XVII 294.

MDK

Kulcsár Béla ifj

szobrász

szerepelt a tárlaton.

J.I.:Tartományi tárlatok. Marosvásárhely.
Igaz szó, 1963. febr. 271-274.lap.

MDK

Kulcsár Endre III.éves.

Batikolt terítő tervezése és készitése.Kép az 50.old.-on.

Eimisk 1914-15.

Kulcsár Béla ifj. szobrász, festő 1

(1929 Marosvásárhely –)

Marosvásárhelyen el.
A Kolozsvári Ion Andreescu képzőművészeti
Főiskolán végzett. (1955-ben)

Igaz Gé 1972 november

Kulcsár Endre

100 K államsegély

Érmiuk 1915/16. 42 d.

SVÉD ORSZÁG
Upsala
Stockholm
Reval
ESTONIA
Dago
Dorpat
LIVONIA
Osel
Wisby
Gotland
Riga
SEMIGOLA
KURLAND
LOVAGR
Dünaburg
Polock
Novgorod
OROSZ ÁLLAMOK
Pskov
TVER
Tver
Moszkva
MOSZKVAI NAGYHERCEGS
Kaluga
Vitebsk
Szmolenszk
Kalmár
BLEKING
Libau
Memel
SAMOGITIA
Kovno
Nyemen
Vilna
Minszk
Bornholm
Königsberg
Danzig
NÉMET
Grodno
PODLESIA
LITVÁNIA
Stettin
Kulm
Thorn
Gnesen
Posen
Warthe
Visztula
Varsó
Pripet
VOLHINIA
Vladimir
Lublin
Kiev
UKRAINA
KIPCSAKI
LENGYEL KIRÁLYSÁG
Lemberg
Dnyeper
Krakó
PODOLIA
Bug
Dnyeszter
MORVAORSZ
Brünn
Prut
Jászvásár
Pozsony
Bécs
Salzburg
Duna
Buda
Tisza
MOLDVA
Beszterce
MAGYARORSZÁG
Kalocsa
Maros
Galac
Cherson
Nagyszeben
Olt
Drava
Tirgovist
NAGY LAJOS
Szörény
Aquileja
Trieszt
Szava
Ozorai

Kulcsár Endre

grafikus

1912 - 15

Ennisk 1930. 85. l.

a fordul~~ta~~ tan ~~teljes~~ arcélben, és ~~[illegible]~~ talapzat-
medaillonban, melyet faragványok, ~~[illegible]~~ kermeli-
t díszítenek] Fején zárt korona van kereszttel,
és szakálla leberetvált. Vértet és ~~van öltözve~~ brokát pa-
~~[illegible]~~ Felirataiba draperián ~~[illegible]~~

netas rerum, nec tempora pono
sine fine dedi.
ist. Dietell sculpsit Graecij"

tei a vonalkeretnek 27·5 : 17·3.

~~723.~~ 9623

um Styriae. Graecii. 1728. P.T. p. 122.

311/97 : IIII. a)

Kulcsár Endre

Linoleummetsek,

repr.

Élmunk 1915/16. 73 l.

Bécs.

Ezen WIEN in OESTERREI
sidenz Stadt czimű térrajzhoz
klaerung der Zieffer u. Buchs
kezdettel és bb. St. Ursula U
pedig alól jobbra: Ioh: Strid

Rm., mér. a vk. 15.9

140-95

Kulcsár Endre

Ex libris terve, repr.

Címiség 1915/16. 6. l.

Kulcsár Endre

kultuszminiszteri
100 K. államsegély

Éinnök 1914-15

83. l.

törekvések, hogy a litográfiát me-
gasabb művészi célok szolgálatába
állítsák, amihez francia művészek
adták az első buzdítást, s Német-
országban, Angliában (nálunk is) Rippl-Rónai
akadtak művészek, akik a litográ-
fiát önálló művészi eszközként gya-
korolták: Hans Thoma, Steinhausen,
Pidoll, stb., ~~Be~~ Angliában a
Titurus „Pictures" [illegible]

Kulcsár Endre

Grafikai szak.

Elés mérés

Évinisk 1913–14.

KULCSÁR Béla
? szobrász

Banner Erdély

ák----------33

értelmezésének problémái-----38
toria a Képes Krónikában------43
lázatok l.a-hoz----------54
k----------54
----------59
ium király-képe----------64
us" a Képes Krónikában--------82
nt nemzeti szent 96
l alkalmak----------104
támpontok az ábrázolások
z: viselet és attributumok--109
----------110
örténeti tanusága----------113
ály----------114
s igazságosság----------117
védőszentje----------122
ló és a Szent Szüz----------124

Kulcsár Béla

3

Több művét a marosvásárhelyi, brassói, szélelyudvarhelyi múzeumokban őrzik.

Igaz Jó 1972 november

ifi Kulcsár Béla szobra ~~[illegible]~~

Parasztkány

Igaz Szó 65/3 4350.

iti Kulcsár Béla festményei

Igaz Szó 68/3

401, 404, 406
426. o.

iti Kulcsár Béla Szobrai

Ijászmő

Napozó

Igaz Szó 67/6

911

912

Ifj Kulcsár Péla

Részt vett a marosvásárhelyi téli tárlatok.
Kovács Iván kritikája,

Igaz Szó 65/3 432.o.

Gj. Kulcsár Béla

„Álom" a csobrának
fotója a képmellékletben

Igaz Szó 1972 november

ifj Kulcsár Béla Hotzást.

Részt vett a marosvásár-
helyi tárlaton.

Kovács Iván kritikája.

Igaz Szó 66/2 281.o.

Kulcsár Mihályné szappanfőző-asszony

1669-ben tőle vásárol a város

Horváth Zoltán: Egy Mezőváros Cétes Spara
Nagykőrös 1943 102. l

Kulcsár Lukács

ötvös, Sopron, 1555

l.

Csatsoproniötv

8. l.

Kulcsár Lukács

özvö

Sopron

1555. dec. 10.

volgyireken

Házi

Kulcsár Lajos MDK

Darvin plakett, márvány

Férfifej, márvány

Mücsarnok 1960.Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

Kulcsár Katalin

ugyvendász

l.

Kertész ugyvendatott

278. l.

KULCSÁR KÁROLY, kékfestő

Mezőkövesden rövid ideig még két műhely dolgozott. A ti
szafüredi festő, Kulcsár Károly, apjának Kövesden volt üzem
me, de az első világháború után megszünt. A masik a Juhasz
féle üzem volt, de nem birta a versenyt Fürstékkel.
458.old

FÜGEDI MÁRTA: A mezőkövesdi kékfestő műhely 455.old

A Herman Ottó Múz. Evkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K.

Kulcsár Károly

"Mese, mely mindig uj marad" c. festményét bemutatja a lap.
A "Képeink" c. rovat közli, hogy a müvész Münchenben él.

Repr.

Képes Családi Lapok, Bp. 1895. márc. 24.
17. évf. 13. sz. 196. lap

M.D.K

Kutosár Jenőné
népművész

Csányoszrón szó nincs
parnákat, teritőket.

Dr. Komlósi Sándorné: Kiállításra készülnek.
Dunantúli Napló, 1957. ápr. 14 - 5 lap

Kulcsár Imre

nürnabó Debrecen

1861-1869

Györffyszür

136. l.

Kulcsár Istvánné M.D.K.

Résztvett a budapesti Orvestudományi Egyetem elméleti tömb tervpályázatán

Társtervező: Borosnyai Pál, Bönyő András, Fekete György, Fokvári Irén, Csorba Zoltán, ~~Kulcsár Istvánné~~, Kigyóssy Ágnes

Magyar Építőművészet 1963/2. 6-7.1.

M.D.K.

ifj. Kulcsár Béla, festő

két portréját említi dicsérettel:

Zsoldos Álmos: Őszi Tárlat Marpsvásárhelyen

Utunk - Kolozsvár, 1954. nov. 26.

M.D.K.

Kulcsár Béla
festő

M.D.

A kolozsvári főiskola elvégzése után szülőföldjén munkálkodott.

Haldovay Györö. Festőr a Szilágyföldén
Művészet, 1969 aug. 21 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Kulcsár István terve.
Turányi Gábor: A Mesteriskola IX. ciklusának felvételi tervpályázata: A Magyar Építészeti Múzeum.

1. Homlokzatok, Kulcsár István terve

1

Magyar Építőművészet, 1987., 6., 3-old.

Kulcsár György

Miskolci Áruház. Építészek Horváth István, Szabó József II., Thury László. Szerkezettervező Kulcsár György. - Ismertetés, képpel.

Magy. Ép. Ip. 1971. 1. sz. 17. l.

Kulcsár György

és Bajnay László tervezték a csepeli aluminium hengermüvet. 1958.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

1551.

Kulcsár György

és Bajnay László 1958-ban elkészült csepeli alumíniumfólia hengermüve kedvező hőpet ad az ipari építészet alakulásáról.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

160 l

Kulcsár György

Szabó József: Lenin Kohászati Művek: Tervező Irodaháza, Miskolc. - Építész Szabó József, statikus Kulcsár György, díszburkolat: Tomleitner József /képes ismertetés/.

Magy.ép.ip. 1971.11-12.sz.

660.1.

KULCSÁR György

BAKÁCS Tibor: Nagyítás és utazás. = Fotóművészet, XXXIII. évf. 3/4.sz. 1990 61 - 62. p.

Fiatal Fotóművészek Studiüja, IV.kiáll.

Kulcsár György a biedermeier nüanszok esztéticizmusán futott végig polaroid-felületességgel. Így lefedésbe került az ornamentika szemantikai üressége és vonalvezetési tetszelgése az alkotói szándékkal (amelyre nézvést csak sejtésünk lehet), de az eredmény egységes stílus és paródia.

[illegible] (például

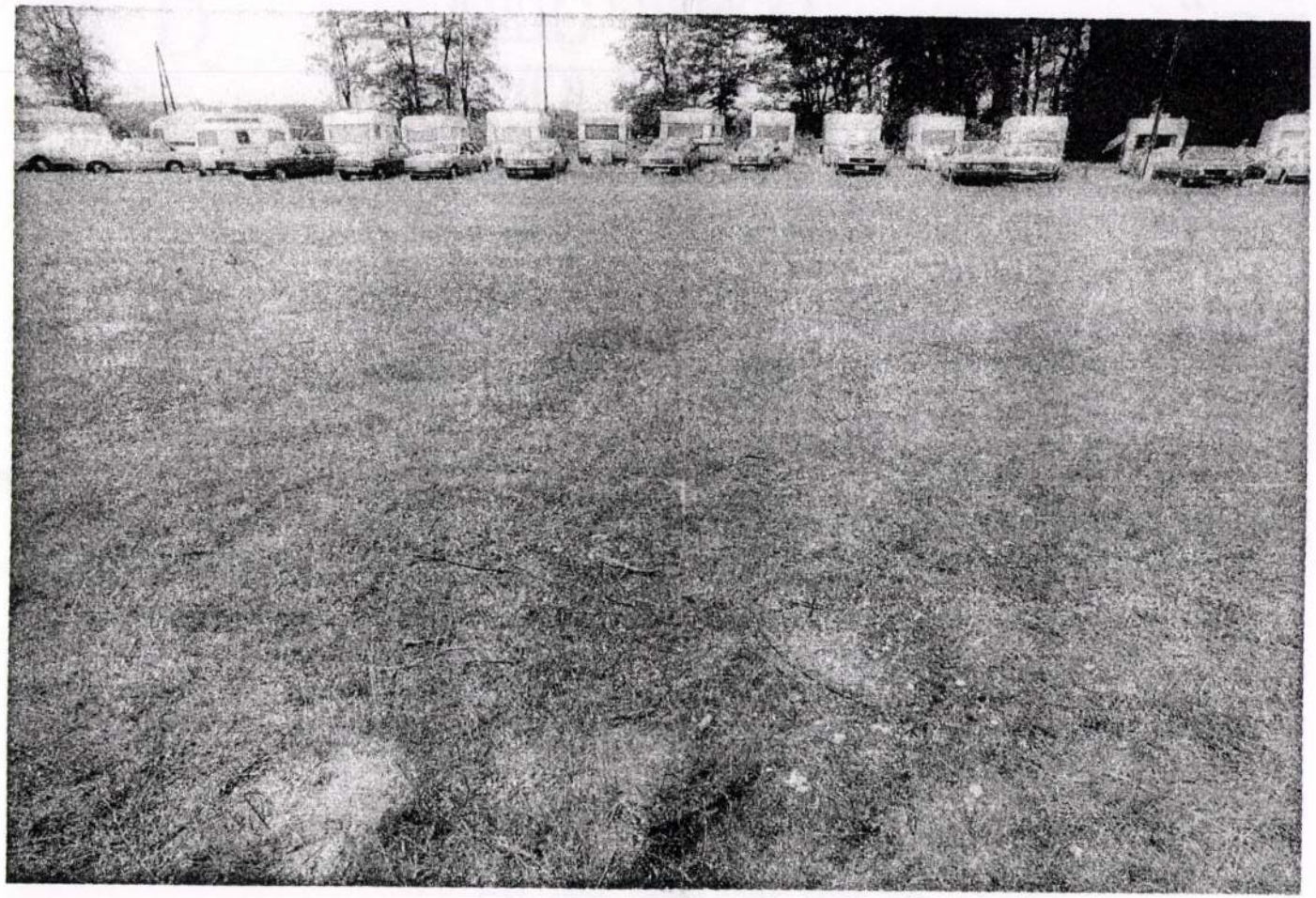

Pusztaparty 1. Önkényesen kiragadott kép egy szocio-sorozatból, melynek többi darabján csupa pohos túrista látható, nagylátószögből, de a groteszk iróniát utólagos lágyítással oldva. Ezen a képen a nagylátószögű objektiv és a lágyítás együttesen hallatlanul kényes egyensúlyt eredményezett – élessége és beszürkülés, valamint a nagy üres földfelület és a horizontot szegélyező autók, lakókocsik (filigrán játékszerek) keskeny csíkja között.

Puszta-party I. A photo selected arbitrarily from a socio-series, on the other pieces of which only plumpbellied visitors can be seen from wide-angle but scumbling the grotesque irony. In the picture the wide angle lens together with scumbling have resulted in a very delicate balance – between clearness and going grey, furthermore between the big empty area and the narrow stripe of cars and caravans bordering the horizon.

ÖNKIOLDÓ 1 — SELF-CATCHING Nº1

BOROS GYÖRGY
KINCSES KÁROLY
KULCSÁR GYÖRGY (FOTON)
LELKES LÁSZLÓ
MOLNÁR GYULA
OSZTOLYKA PÉTER (FOTON)
PÁNDI TITUSZ (FOTON)
RETEK TAMÁS (FOTON)
SZERENCSÉS JÁNOS
SZILÁGYI LENKE
TASNÁDI LÁSZLÓ
VÁRADI ZOLTÁN
VETŐ JÁNOS

„C S E N D"

„STILLNESS"

GÖDÖLLŐI GALÉRIA
GÖDÖLLŐI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
1983.

M.D.K.

Kulcsár György, kőműves

nevét említik Karl Fülössel kapcsolatban, akivel együtt 1965-ben gabonaházat épít Bocsnadon

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 397. old.
+ 356. "

Kulcsár György

H .J.: Centrum Áruház, Miskolc. - Építészek: Horváth István, Szabó József, Thury László, Statikus Kulcsár György. - Ismertetés, fotók: Heltay László.

50-53.l.

Magyar Építőművészet, 1971.5.sz.

Kulcsár György

Horváth István: Centrum Áruház Miskolcon. Építészek Horváth István, Szabó József, Thury László, statikus Kulcsár György. /képes ismertetés/

Magy.ép.ip.1971.11-12.sz. 632-636.l.

M.D.K.

Kulcsár György, pásztói kőművesegéd

1765-ben Boconádon gabonáskárat épít Karl, Mertz, Toldi, és Poitner mesterekkel együtt.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 347. old.
+ 356. "

M.D.K.

Kulcsár György

A " Vasuti perontető" tervpályázaton megvétel

Társtervező: Plesz Antal

Magyar Építőművészet 1967/1 . 8.1.

KULCSÁR György

KERÉKES Gábor: A NEGYEDIK belülről. = Fotóművészet, XXXXIII. évf. 3/4.sz. 1990 42 - 60.p. ill. E.

Fiatal Fotóművészek Studiója, IV. kiáll., 1990.aug.

Kulcsár György *Zilia szalon* című polaroidjai telitalálatok. Egyrészt megfelelnek a csakis a polaroidra jellemző sajátos formai követelményeknek, a kvadrátba szorított kompozíciós elvárásoknak, a szín- és folthatásoknak. Másrészt, ami a polaroidra kevésbé jellemző, Kulcsár tartalmilag is megtölti őket. Ironikusan, szociografikusan ábrázol egy kisvárosi fodrászszalont. Munkái csak megerősítik azt a véleményemet, hogy ő a műfaj egyik legjelesebb hazai képviselője.

KULCSÁR GÉZA

Fotókiállítás

Fények és színek címmel Kulcsár Géza művésztanár fotókiállítása nyílik május 8-án, hétfőn 17 órakor Debrecenben, az Aranybika Szálló halljában. Köszöntőt mond Hupuczi László, a Cívis Rt. elnök-vezérigazgatója, a tárlatot Vencsellei István fotóművész nyitja meg.

Hajdú-Bihari Napló 1998.06.08.

Kulcsár Ferenc M.D.K.

A Népliget parkositásnak terve Klenszky Vilmos ut án

Kreisich Gábor: Bp. városépitésnek története a kiegyezés észől a Tanácsköztársaságig Bp. 1964 8o.1 .

Kulcsár F.

gazdasági tanácsos készítette az első tervét a bpesti népliget létesítésére 1868-ban.

Morbitzer Dezső:

Városépítészet és kertészet. Bpest. 1937. 7. l.

M.D.K.

Kulcsár Ferenc, fazekasm.

Pápa, 1799. Céhkorsót készitett./Függelék/ 35/.186.o.

Nagybákay Péter: Veszprémi és Veszprémmegyei céhkorsók. 139.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei.4.1965. Veszprém. Kiadja a Veszprém Megyei Múzeumok Igazgatósága. Veszprém

MDK

Kulcsár Ferenc

Gyürü kovácsolt vasból, repr.

Magyar Iparmüvészet 1914. 12o.1.

mini

A Müemlékek Országos

Kulcsár F.

pesti gazdasági tanácsos

A Népliget első tervét fenti készítette. Az Üllői út, Hungaria-körút és Simor-utca között kezdte az akácos helyét rendezni sétautakat épített, fákat és bokrokat ültetett, füvet vetett és virágagyakat létesített.

Morbitzer

7 l.

FABÓ KINGA

FÉLKÖRÖK

1

Beszögezik arcunk.
Szívünk helyét belepi a csönd.
Lehullik a falra festett ének.

2

Arcomat felásta bánat.
Karomban vékonyul a vér.
A tejnek íze megzöldül a számban.

3

Fázik a föld:
lehulltak róla foltjai.
Falán embercsomó didereg.

KULCSÁR GYÖRGY: ÉLELMISZERÜZLET NAGYBARACSKÁN

A SZOLNOK MEGYEI CIGÁNYOK NÉPKÖLTÉSZETÉBŐL

ERRE SÁR VAN, AMARRA VÍZ

Erre sár van, amarra víz,
a Kutyás meg hullarészeg.
Mikor Kutyás hullarészeg,
boldogságot akkor érez!

De piros bort ittam az éjjel,
fáj, árváim, fáj a fejem!
Mulassatok, testvéreim,
van a Kutyásnak aprópénze!

Ha nem volna aprópénze,
löknék neki aranyakat!
Mulassatok, testvéreim,
ha Kutyásnak van aprópénze!

Ahaj, Istenem, mit tettem?
Cigányoknak rosszat tettem.
Cigányoknak bajt szereztem,
a menyüket megszöktettem.

El fogok menni hozzájuk,
bocsánatot kérek tőlük (. . .)

A ZÖLD ERDŐ ALJÁN

A zöld erdő alján
cigányok tanyáznak,
félek arra menni,
hátha megtámadnak.

Miért támadnak meg?
Több bort hogy rendelnék,
több bort hogy rendelnék
a tenger cigánynak.

A vén cigányember
legeslegszebb menye
kifelé tekintett
sátor hasítékján.

Miért tekintett ki?
Mert fejét törte egyre,
fejét törte egyre
egy ifjú legényen.

Bolygó, kedves csikóm,
mentsd meg a fejemet!
Megmentem én, gazdám,
magamét, tiedet!

Venni fogok neked
négy véka szemeset,
csak még, Bolygó, a fejemet
megmentsd, megszöktessed!

Veretni fogok rád
négy karcsú patkókat,
elülsőket rézből,
hátsókat ezüstből!

Csittegnek-csattognak
de a pesti utakon!

Lehajtok majd veled
a cigánytelepre,
a cigánytelepre,
nemzetem közibe.

Hogy töltsem a kedvem
igaz testvérekkel,
igaz testvérekkel,
jó barátaimmal.